UE

Proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.-_____

din 2025

Chișinău

pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură

În temeiul art.10 alin. (1) lit. l) și art. 23 din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69-77, art.117), cu modificările ulterioare Guvernul

HOTĂRĂŞTE:

Prezenta hotărâre transpune art. 18 alin. (3) și anexa IV la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), CELEX: 02018L2001, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018.

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncimi și pompe de căldură (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

3. Se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 1051/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de

sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 424-429 art. 1138).

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **Dorin RECEAN**

Contrasemnează:

Ministrul energiei **Dorin JUNGHIETU**

Ministrul afacerilor externe **Mihai POPȘOI**

REGULAMENT
cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură

Capitolul I
DISPOZIŢII GENERALE
Secțiunea 1
Obiectul de reglementare și noțiuni

1. Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură (în continuare – *Regulament*) stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme care utilizează surse regenerabile de energie (în continuare – *SER*), cerințele obligatorii față de aceștia, regulile de verificare a sistemelor SER instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării sau calificării efectuate de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale.

2. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și următoarele noțiuni:

2.1. *declarație pe proprie răspundere* – declarație întocmită de instalatorul de sisteme SER, care are drept scop confirmarea autenticității informației și a documentelor depuse pentru înregistrarea, extinderea sau reînnoirea acesteia în Registrul instalatorilor de sisteme SER;

2.2. *declarație de conformitate* – declarație întocmită de instalatorul de sisteme SER, eliberată după finalizarea instalării unui sistem SER, care include confirmarea că lucrările realizate corespund documentelor normativ-tehnice în vigoare;

2.3. *prestator de formare profesională* – persoană juridică de drept public sau privat care este supus evaluării externe în vederea autorizării/acreditării în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților, și este abilitată să desfășoare activități de instruire în domeniul sistemelor SER.

2.4. *instalator de sisteme SER* – persoană fizică care a fost calificată și înregistrată în Registrul instalatorilor de sisteme SER, ținut de Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (în continuare – *IP CNED*);

2.5. *registrul instalatorilor de sisteme SER* – totalitatea sistematizată de date în formă electronică, instituită și ținută de IP CNED, cu privire la instalatorii de sisteme SER care include informațiile prevăzute la pct. 33.

2.6. *sisteme SER* – instalații care utilizează surse regenerabile de energie, precum și echipamentele și instalațiile auxiliare necesare funcționării acestora. Sursele regenerabile de energie includ: cazane, furnale și sobe pe bază de biomasă; sisteme fotovoltaice și solare termice; sisteme geotermale de mică adâncime; precum și pompe de căldură.

Secțiunea a 2-a
Scopul și obiectivul calificării și înregistrării instalatorilor de sisteme SER

3. Calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme SER urmărește asigurarea calității serviciilor de instalare, siguranței și eficacității acestor instalații, precum și consolidarea încrederii consumatorilor în tehnologiile aferente.

4. Prezentul Regulament are următoarele obiective de bază:

4.1. stabilirea de condiții transparente, obiective și neechivoce pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme SER;

4.2. crearea Registrului instalatorilor de sisteme SER, în calitate de instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER;

4.3. stabilirea regulilor de ținere a Registrului instalatorilor de sisteme SER;

4.4. stabilirea drepturilor și a obligațiilor de bază a instalatorilor de sisteme SER;

4.5. monitorizarea activității instalatorilor de sisteme SER și verificarea modului de instalare de către aceștia a sistemelor SER.

4.6. stabilirea criteriilor de recunoaștere a certificării sau calificării de instalator de sisteme SER efectuate de prestatorii de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale.

5. Se supun procedurii de calificare și înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER persoane fizice. Dacă persoana fizică activează în numele unei întreprinderii, activitățile prevăzute în capitolul V se desfășoară de către persoana juridică angajatoare, sub orice formă organizatorico-juridică prevăzută de Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Capitolul II
PĂRȚILE IMPLICATE

Secțiunea 1
Atribuțiile IP CNED și ale organelor de supraveghere

6. În procesul de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER, IP CNED exercită următoarele atribuții:

6.1. pune în aplicare cadrul juridic de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER;

6.2. instituie și ține Registrul instalatorilor de sisteme SER;

6.3. instituie și actualizează lista prestatorilor de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;

6.4. efectuează înregistrări și mențiuni în Registrul instalatorilor de sisteme SER;

6.5. revizuiește și actualizează orientările utilizate la elaborarea programelor de studii, a cursurilor de instruire și a cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Ministerul Educației și Cercetării;

6.6. acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii privind monitorizarea executării prezentului Regulament;

6.7. elaborează un raport privind activitatea instalatorilor de sisteme SER din anul precedent;

6.8. publică pe site-ul său web oficial și actualizează continuu următoarele informații:

6.8.1. Registrul instalatorilor de sisteme SER;

6.8.2. Lista prestatorilor de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;

6.8.3. Modelul Registrului declarațiilor de conformitate;

6.8.4. informațiile privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER.

7. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, la solicitarea beneficiarului final sau a IP CNED, efectuează controale privind respectarea de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea sistemelor SER, în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. (e^1) și alin. (6) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și ale art. 14 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr.174/2017 cu privire la energetică.

8. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, la solicitarea beneficiarului final, a IP CNED sau în condițiile întrunirii criteriilor de risc aferente domeniilor de competență al acestuia, efectuează controale pentru verificarea

respectării de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor și urbanismului.

Secțiunea a 2-a
Atribuțiile prestatorului de formare profesională și ale instalatorului de sisteme SER

9. Prestatorul de formare profesională exercită următoarele atribuții:

9.1. elaborează, actualizează și organizează programele de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;

9.2. instruiește persoanele fizice în domeniul sistemelor SER;

9.3. califică personale fizice în domeniul sistemelor SER, după cum urmează:

9.3.1. examinează persoanele fizice care au finalizat cursurile de instruire în domeniul sistemelor SER în cadrul aceluiași prestator de formare profesională;

9.3.2. validează competențele persoanelor fizice care nu au urmat cursurile de instruire în cadrul prestatorului respectiv, prin evaluarea competențelor dobândite anterior;

9.3.3. eliberează actele de studii persoanelor fizice care au absolvit programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER sau ale căror competențe dobândite anterior au fost validate;

9.4. transmite IP CNED documentele necesare, cu acordul persoanelor fizice respective, în vederea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER;

9.5. publică pe site-ul său web oficial programele de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER și costurile acestora.

10. Instalatorul de sisteme SER aplică competențele profesionale dobândite și recunoscute aferent categoriei solicitate, în conformitate cu cadrul național al calificărilor, precum și exercită următoarele atribuții:

10.1. execută lucrările de instalare în baza unui contract încheiat cu beneficiar, în conformitate cu documentația de proiect, după caz, și legislația civilă;

10.2. elaborează și semnează un proces-verbal privind executarea lucrărilor în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea lucrărilor;

10.3. eliberează beneficiarului o declarație de conformitate;

10.4. păstrează evidența tuturor declarațiilor de conformitate eliberate pe toată perioada înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER;

10.5. transmite semestrial către IP CNED, conform modului stabilit de aceasta, Registrul declarațiilor de conformitate aferent activității desfășurate pe parcursul semestrului precedent;

10.6. păstrează evidența documentelor și a datelor aferente lucrărilor executate pe toată perioada înregistrării în Registrul de sisteme SER;

10.7. la solicitare IP CNED, transmite documentele și datele solicitate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și modul stabilit de IP CNED;

10.8. prezintă documentația prevăzută de actele normative, la solicitarea inspectorilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau ai Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la lucrările de instalare efectuate.

Capitolul III
CALIFICAREA ŞI ÎNREGISTRAREA INSTALATORULUI DE SISTEME SER

Secțiunea 1
Dispoziții generale. Condiții pentru calificare și înregistrare

11. Calificarea persoanei fizice în domeniul de sisteme SER reprezintă un proces de examinare și/sau validare a rezultatelor învățării, recunoaștere oficială a competențelor dobândite, inclusiv a educației și formării profesionale continue, printr-un act de studii (diploma de studii profesionale, certificat de calificare sau certificat de competență profesională), eliberat de către un prestator de formare profesională, ce conferă dreptul legal de desfășurarea activității în domeniul sistemelor SER pentru categorie solicitată.

12. Instalatorul poate fi calificat pentru una sau mai multe categorii de sisteme SER, după cum urmează:

12.1. categoria A: instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă;

12.2. categoria B1: instalatori de sisteme fotovoltaice solare;

12.3. categoria B2: instalatori de sisteme termice solare;

12.4. categoria C: instalatori de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură.

13. După obținerea calificării, instalatorul poate solicita înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, fie prin intermediul prestatorului de formare profesională, fie direct la IP CNED. Înregistrarea se realizează de către IP CNED prin evaluarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la pct. 14 și prin înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, în conformitate cu secțiunea 2-a sau a 3-a.

14. Pentru înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER, solicitantul întrunește următoarele condiții:

14.1. este cetățean al Republicii Moldova sau este cetățean străin care are dreptul să presteze muncă pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;

14.2. a absolvit un program de formare profesională, corespunzător categoriei solicitate menționate la pct. 12, organizat de un prestator de formare profesională care întrunește cerințele stabilite în anexă, sau a obținut validarea competențelor profesionale dobândite anterior, realizată de un astfel de prestator. Actul de studii care atestă absolvirea programului de formare profesională sau validarea competențelor profesionale trebuie să nu fie mai vechi de 2 ani de la data solicitării înregistrării în Registrul de sisteme SER.

15. Registrul instalatorilor de sisteme SER reprezintă un instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER.

16. Înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER este valabilă pe o perioadă de 5 ani de la data emiterii deciziei de înregistrare.

17. Solicitantul care deține certificarea sau calificarea eliberată de prestator de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale, se înregistrează în registrul instalatorilor de sisteme SER în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol.

Secțiunea a 2-a
Procesul de înregistrare

18. La completarea cererii de înscriere la un program de formare profesională sau cererii de validare a competențelor dobândite anterior, solicitantul poate să își exprime acordul pentru a fi înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER în urma absolvirii programului respectiv.

19. La absolvirea programului de formare profesională sau la validarea competențelor dobândite anterior, prestatorul de formare profesională transmite către IP CNED copiile documentelor solicitantului, prevăzute la pct. 21, pentru înregistrarea acestuia în Registrul instalatorilor de sisteme din SER.

20. În cazul în care solicitantul nu își exprimă acordul menționat la pct. 18, acesta poate depune personal, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă.

21. La cererea privind înregistrarea instalatorilor în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente:

21.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED;

21.2. copia actului de identitate;

21.3. copia actului de studiu pentru categoria solicitată;

21.4. copia actului de studiu care demonstrează perfecționarea sau validarea cunoștințelor teoretice, practice și a aptitudinilor profesionale, eliberate după data retragerii înregistrării din Registrul instalatorilor de sisteme SER, în temeiul pct. 57, după caz.

22. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții și corespunderii solicitantului cerințelor de înregistrare prevăzute la pct. 14, înregistrează instalatorul de sisteme SER în Registru. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studiu. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării.

23. IP CNED respinge cererea privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme din SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri:

23.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 21, și după caz, la pct. 22;

23.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător;

23.3. setul de documentele nu corespunde originalelor;

23.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate.

Secțiunea a 3-a
Recunoașterea certificării sau calificării obținute în afara Republicii Moldova

24. Dacă solicitantul deține certificarea sau calificarea unui instalator de sisteme SER, efectuate de prestator de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, din statele părți la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau din țări cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale, acesta obține actul de recunoaștere a certificării sau calificării de instalator de sisteme SER, corespunzător categoriei solicitate prevăzute la pct. 12, în conformitate cu Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1702 din 26 decembrie 2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor obținute în străinătate.

25. Solicitantul depune, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă.

26. La cererea privind înregistrarea instalatorilor în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente:

26.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED;

26.2. copia actului de identitate;

26.3. copia actului de studii pentru categoria solicitată și suplimentul la actul de studii;

26.4. copia actului de recunoaștere a actului de studii, după caz;

26.5. confirmarea înregistrării în lista oficială a instalatorilor certificați sau calificați din țara în care a fost emis actul de studii de la subpct. 26.3.

27. În cazul în care documentele anexate nu sunt prezentate în limba de stat, acestea se traduc în limba de stat și se autentifică notarial.

28. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții, înregistrează instalatorul de sisteme SER în Registru, pentru o perioadă care nu depășește valabilitatea certificării sau calificării recunoscute, dar nu mai mult decât termenul prevăzut la pct. 16. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studiu. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării.

29. IP CNED respinge cererea privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri:

29.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 26, și după caz, la pct. 28;

29.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător;

29.3. setul de documentele nu corespunde originalelor;

29.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate;

29.5. setul de documente nu este prezentat în limba de stat și autentifică notarial.

Secțiunea a 4-a
Rezultatele înregistrării

30. Decizia IP CNED cu privire la înregistrarea instalatorului de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 18 sau 25 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poșta electronică (indicată în cerere) în

termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

31. IP CNED eliberează, la solicitarea instalatorului de sisteme SER, un extras din Registrul instalatorilor de sisteme SER, care confirmă înregistrarea acestuia.

32. Dosarul personal al solicitantului se păstrează în arhiva IP CNED, în formă electronică, timp de 5 ani de la depunerea de către acesta a setului de documente.

Capitolul IV
REGISTRUL INSTALATORILOR DE SISTEME SER
Secțiunea 1
Gestionarea Registrului

33. Registrul instalatorilor de sisteme SER se ține de IP CNED în formă electronică. Acesta include 4 compartimente separate, conform domeniilor de specializare ale instalatorilor menționate la pct. 12, și urmează să conțină cel puțin următoarele:

33.1. numele și prenumele instalatorului;

33.2. numărul de ordine atribuit instalatorului respectiv conform Registrului instalatorilor de sisteme SER;

33.3. datele de contact ale instalatorului de sisteme SER;

33.4. denumirea companiei/companiilor, persoane juridice/persoanelor juridice în cadrul căreia activează instalatorul, precum și datele de contact ale acestora, după caz;

33.5. data și numărul deciziei IP CNED cu privire la înregistrarea instalatorului respectiv;

33.6. mențiuni cu privire la valabilitatea înregistrării instalatorului de sisteme SER;

33.7. mențiuni cu privire la actualizarea datelor și/sau reînnoirea înregistrării, inclusiv data și numărul deciziei corespunzătoare a IP CNED;

33.8. mențiuni referitor la suspendarea și/sau retragerea din Registrul instalatorilor de sisteme SER;

33.9. mențiuni cu privire la recunoașterea certificărilor sau calificărilor instalatorilor de sisteme SER, obținute în conformitate cu secțiunea a 3-a din capitolul III.

34. Informația menționată la subpct. 33.1-33.6 se publică pe site-ul web a IP CNED și se actualizează cel puțin semestrial, incluzând următoarele mențiuni adiționale:

34.1. cu privire la formarea profesională continuă a instalatorului;

34.2. cu privire la neonorarea obligațiilor de raportare a lucrărilor efectuate de instalator.

35. Condițiile de instituire și regulile de ținere a Registrului instalatorilor de sisteme SER sunt stabilite în Legea nr. 71/2007 cu privire la registre.

Secțiunea a 2-a
Extinderea înregistrării în Registru

36. Pe durata valabilității înregistrării, instalatorul de sisteme SER este în drept să solicite extinderea acesteia, în vederea includerii altor categorii prevăzute la pct. 12, cu înregistrarea corespunzătoare în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

37. La completarea cererii de înscriere la un program de formare profesională sau a cererii de validare a competențelor dobândite anterior, pentru o altă categorie de sisteme SER, instalatorul poate să își exprime acordul pentru extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

38. La absolvirea programului de formare profesională sau la validarea competențelor dobândite anterior, pentru o altă categorie de sisteme SER, prestatorul de formare profesională transmite către IP CNED copiile documentelor instalatorului, prevăzute la pct. 40, pentru extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

39. În cazul în care instalatorul nu își exprimă acordul menționat la pct. 37, acesta poate depune personal, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă.

40. La cererea privind extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente:

40.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED;

40.2. copia actului de identitate;

40.3. copia actului de studii pentru categorie/categorii solicitate;

41. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în lipsa obiecțiilor, înregistrează categoria/categoriile solicitate în Registrul instalatorilor de sisteme SER. În cazul în care există suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studii. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării.

42. IP CNED respinge cererea privind extindere înregistrării în Registrul de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri:

42.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 40, și după caz, la pct. 41;

42.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător;

42.3. setul de documentele nu corespunde originalelor;

42.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate.

43. Decizia IP CNED cu privire la extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 37 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poștă electronică (indicată în cerere) în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Secțiunea a 3-a
Reînnoirea înregistrării

44. Până la expirarea termenului de valabilitate prevăzut la pct. 16, instalatorul de sisteme SER care intenționează să continue activitatea profesională depune, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED.

45. La cererea privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează:

45.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED;

45.2. copia actului de identitate;

45.3. copia actului de studiu care demonstrează perfecționarea sau validarea cunoștințelor teoretice, practice și a aptitudinilor profesionale.

46. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții, reînnoiește înregistrarea instalatorului de sisteme SER în Registru. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării.

47. IP CNED respinge cererea privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri:

47.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 45, și după caz, la pct. 46;

47.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător;

47.3. setul de documentele nu corespund originalelor;

47.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate.

48. Decizia IP CNED cu privire la reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 44 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poștă electronică (indicată în cerere) în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

49. Solicitantul căruia i-a fost respinsă cererea prevăzută la pct. 44 și returnat setul de documente are dreptul de a depune repetat cererea și setul de documente, după înlăturarea cauzelor care au constituit temeiul respingerii sau returnării.

Secțiunea a 4-a
Suspendarea înregistrării

50. IP CNED suspendă înregistrarea instalatorilor de sisteme SER în Registru și introduce mențiunea „suspendat” în Registrul respectiv în următoarele cazuri:

50.1. instalatorul nu își îndeplinește atribuțiile prevăzute la pct. 10;

50.2. instalatorul nu respectă prevederile prevăzute la pct. 66-68 și 72;

50.3. la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat și/sau a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în conformitate cu pct. 73.

51. Pentru perioada în care înregistrarea a fost suspendată, instalatorul de sisteme SER, nu are dreptul să desfășoare activitățile de instalarea a sistemelor SER în calitate de instalator înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER, până la clarificarea situației.

52. IP CNED comunică decizia privind suspendarea înregistrării din Registrul instalatorilor de sisteme SER în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Decizia conține motivele care au stat la baza suspendării, durata suspendării și consecințele neînlăturării sau remedierii încălcărilor, și se transmite în scris, prin poșta electronică indicată în cererea de înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

53. IP CNED revocă suspendarea în termen de o zi lucrătoare de la data recepționării, pe suport de hârtie sau în format electronic, a notificării privind înlăturarea sau remedierea încălcărilor care au determinat suspendarea.

54. Decizia IP CNED privind suspendarea din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi contestată de către instalator, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Secțiunea a 5-a
Retragerea înregistrării

55. IP CNED retrage înregistrarea instalatorul de sisteme SER din Registru în următoarele cazuri:

55.1. la cererea titularului de drept;

55.2. în cazul decesului titularului de drept;

55.3. în cazul pierderii capacității sale fizice pentru desfășurarea activităților de instalarea a sistemelor SER;

55.4. la expirarea termenului de valabilitate prevăzut la pct. 16;

55.5. la nerespectarea prevederilor prevăzute la pct. 60, 62, 64;

55.6. în cazul în care suspendarea/suspendările au fost dispuse în mod repetat, iar durata lor cumulată depășește 30 zile calendaristice.

56. IP CNED comunică decizia privind retragerea înregistrării din Registrul instalatorilor de sisteme SER în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Decizia conține motivele care au stat la baza retragerii și se transmite în scris, prin poșta electronică indicată în cererea de înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

57. Instalatorul retras din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate depune o nouă cerere de înregistrare în Registru, în conformitate cu secțiunea a 2-a din capitolul III.

58. Decizia IP CNED privind retragerea din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi contestată de către instalator, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Capitolul V
REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII INSTALATORULUI DE SISTEME SER
Secțiunea 1
Condițiile de desfășurare a activității de instalator

59. Instalatorul de sisteme SER, la solicitarea beneficiarului, prezintă un extras din Registrul instalatorilor de sisteme SER, eliberat de IP CNED, pentru fiecare categorie înregistrată.

60. Instalatorul de sisteme SER execută lucrările de instalare în baza unui contract încheiat cu beneficiar, în conformitate cu documentația de proiect, după caz, și legislația civilă.

61. În cazul în care instalatorul de sisteme SER nu finalizează lucrările de instalare din motive prevăzute în contract, un alt instalator de sisteme SER are dreptul să finalizeze lucrările. Noul instalator își asumă responsabilitatea pentru lucrările deja executate pentru a confirma corespunderea acesteia cu documentația de proiect și respectarea cerințelor actelor normativ-tehnice în vigoare.

62. În termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea lucrărilor, instalatorul de sisteme SER elaborează și semnează un proces-verbal privind executarea lucrărilor. Odată cu semnarea procesului-verbal de executarea lucrărilor, instalatorul de sisteme SER eliberează beneficiarului o declarație de conformitate. Declarația de conformitate se întocmește în două exemplare, conform modelului aprobat de IP CNED, publicat pe site-ului oficial al acesteia.

63. Instalatorul de sisteme SER răspunde față de beneficiar pentru prejudiciile materiale și morale cauzate de instalarea defectuoasă a sistemului SER și achită compensații financiare cu titlu de despăgubire.

Secțiunea a 2-a
Raportarea, evidența și controlul activității instalatorului

64. Instalatorul de sisteme SER păstrează evidența tuturor declarațiilor de conformitate eliberate, pe întreaga durată a înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, în Registrul declarațiilor de conformitate, întocmit conform modelului aprobat de IP CNED și publicat pe site-ul oficial al instituției. Instalatorul răspunde pentru veridicitatea informației incluse în Registrul declarațiilor de conformitate.

65. Registrul declarațiilor de conformitate conține următoarele informații:

65.1. numărul declarației de conformitate;

65.2. data completării declarației de conformitate;

65.3. date de contact ale companiei în cadrul căreia activează instalatorul (nume, IDNO, număr de telefon, adresa electronică);

65.4. date de contact ale beneficiarului (adresa, număr de telefon, adresa electronica);

65.5. datele instalatorului de sisteme SER (nume și prenume, data și numărul ordinului de înregistrare în Registru instalatorilor de sisteme SER, număr de telefon, adresa electronică);

65.6. descrierea sistemului SER (tipul instalației, puterea în kW, capacitate, producător, data finalizării lucrărilor de instalare);

65.7. informații privind modificările la proiect și/sau la caietul de sarcini, după caz.

66. Instalatorul de sisteme SER transmite semestrial către IP CNED, conform modului stabilit de aceasta, Registrul declarațiilor de conformitate aferent activității desfășurate pe parcursul semestrului precedent.

67. Instalatorul sistemelor SER păstrează evidența documentelor și a datelor aferente lucrărilor executate, cuprinse în Registrul declarațiilor de conformitate, inclusiv copiile contractelor de prestări servicii, informațiile privind durata de viață și garanția sistemelor SER, precum și măsurile aplicate în caz de neconformitate. Documentele și datele respective se păstrează pe toată perioada înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER.

68. La solicitarea IP CNED, instalatorul de sisteme SER transmite documentele și datele solicitate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și modul stabilit de IP CNED.

69. IP CNED elaborează un raport privind activitatea instalatorilor de sisteme SER din anul precedent. Raportul va fi inclus în raportul anual de activitate al IP CNED care se transmite organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, precum și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, până la data de 31 mai a fiecărui an.

70. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică inspectează sistemele SER instalate, în temeiul evaluării riscurilor sau la solicitarea autorității competente.

71. La sesizarea directă a beneficiarului sau transmisă prin intermediul IP CNED, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică inițiază procedura de inspecție și/sau control al sistemului SER instalat, dacă există temei pentru efectuarea unui control inopinat, potrivit prevederilor legale, ori includ inspecția respectivă în următorul plan anual de control.

72. Instalatorul de sisteme SER prezintă documentația prevăzută de actele normative, la solicitarea inspectorilor Agenției Naționale pentru Reglementare în

Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau ai Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la lucrările de instalare efectuate. În caz de avarie, beneficiarul asigură accesul liber al inspectorilor la echipamentele și instalațiile aferente sistemului SER, în vederea efectuării inspecției.

73. În urma inspecției sau controlului în care au fost constatate încălcări în temeiul pct. 7 și/sau 8, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică notifică IP CNED și transmite copia procesului-verbal de control, care include măsurile restrictive aplicate, termenul și modalitatea de înlăturare a încălcărilor.

74. Ca urmare a examinării notificării prevăzute la pct. 73, IP CNED inițiază procedura de suspendarea înregistrării instalatorului din Registrul instalatorilor de sisteme SER.

Capitolul VI
FORMAREA PROFESIONALĂ A INSTALATORULUI DE SISTEME SER

75. Solicitantul care dorește să obțină competențe necesare pentru calificare și înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER participă la un program de formare profesională corespunzător categoriei solicitate, prevăzute la pct. 12.

76. Solicitantul care deține competențele necesare pentru calificarea solicitată poate valida competențele dobândite anterior prin evaluarea acestora la un prestator de formare profesională.

77. La finalizarea programului de formare profesională sau în urma validării competențelor profesionale dobândite anterior, solicitantul obține un act de studii, corespunzător categoriei solicitate, eliberat de prestatorul de formare profesională.

78. Prestatorul de formare profesională elaborează programul de formare a instalatorilor de sisteme SER, în coordonare cu IP CNED și Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu orientările și cerințele prevăzute în anexă. Programul se adaptează specificului fiecărei tehnologii de valorificare a energiei regenerabile, în funcție de categoriile stabilite la pct. 12.

79. Prestatorul de formare profesională organizează și actualizează programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER. Programul este constituit din cursuri tematice structurate pe module și se finalizează cu un examen teoretic și practic de evaluare a competențelor dobândite.

80. Pentru a instrui solicitanții în domeniul sistemelor SER, prestatorul de formare profesională îndeplinește următoarele cerințe:

80.1. deține acreditare la programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;

80.2. dispune de resurse fizice și materiale necesare pentru desfășurarea activităților de formare;

80.3. desfășoară activitățile de formare în spații adaptate acestui scop și dispun de resurse materiale și metodologice necesare pentru implementarea acestei formări;

80.4. dispune de echipamente de laborator și alte instrumente tehnice sau necesare pentru instruirea practică;

80.5. deține un site web.

81. Programul de formare profesională se publică pe site-urile web ale prestatorului de formare profesională, în vederea asigurării transparenței și accesului public.

Anexă
la Regulamentul cu privire la calificarea
și înregistrarea instalatorilor de cazane,
furnale sau sobe pe bază de biomasă,
de sisteme fotovoltaice și termice solare,
de sisteme geotermale de mică
adâncimi și pompe de căldură

Orientări utilizate la elaborarea programelor de studii, a cursurilor de instruire și a cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER

Categorie de instalatori	**Cerințe de formare profesională**	**Partea teoretică**	**Competențe esențiale**
Categoria A - instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă	Formarea specialistului ca instalator de apă și canalizare, instalator de țevi și conducte, instalator de instalații termice sau tehnician de instalații sanitare și de încălzire sau de răcire.	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de biomasă, inclusiv în ceea ce ține de aspectele ecologice, combustibilii din biomasă, logistică, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, tehnicile de ardere, sistemele de aprindere, soluțiile hidraulice optime, compararea costurilor și a rentabilității, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea cazanelor și cuptoarelor pe bază de biomasă. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale în domeniul tehnologiilor de utilizare a combustibililor din biomasă, de	

		tipul peletelor, precum și a legislației naționale în vigoare cu privire la biomasă și biocombustibil.	
Categoria B1 - instalatori de sisteme fotovoltaice solare Categoria B2 - instalatori de sisteme termice solare	Formarea prealabilă a specialistului ca instalator de apă și canalizare sau electrician, deținerea calificării de bază ca instalator de apă și canalizare, electrician și calificare pentru lucrări de aplicare a învelișurilor în construcții, inclusiv cunoștințe de sudare a manșoanelor de țeavă, lipire a manșoanelor de țeavă, izolații, etanșare a garniturilor, verificare a scurgerilor la lucrările de apă și canal, capacitatea de a efectua racordări la rețea, familiarizare cu materialele de bază pentru acoperiri, metodele de descărcare în arc și de sudare.	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de produse solare și comparații între cost și profitabilitate, inclusiv în ceea ce privește aspectele ecologice, componentele, caracteristicile și dimensionarea sistemelor care utilizează energie solară, selectarea de sisteme precise și dimensionarea componentelor, determinarea necesarului de căldură, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea instalațiilor termice solare și a celor fotovoltaice solare. Formarea va asigura cunoașterea standardelor naționale și internaționale relevante privind tehnologia și certificarea, precum și a normativelor tehnice aferente.	1) Capacitatea de a lucra în condiții de siguranță, utilizând echipamentul și uneltele necesare și punând în aplicare codurile și standardele de siguranță, și capacitatea de a identifica pericolele legate de lucrările de energie electrică, apă și canal, precum și pericolele de altă natură asociate instalațiilor solare; 2) capacitatea de a identifica sistemele și componentele specifice pentru sistemele active și pasive, inclusiv proiectarea lor mecanică, precum și de a determina amplasarea componentelor, planul și configurația sistemului și opțiunile pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu stații de reîncărcare; 3) capacitatea de a determina zona necesară pentru instalare, orientarea și înclinarea încălzitorului de apă solar și ale celui fotovoltaic solar, ținând cont de umbră, de accesul solar, de integritatea structurală, de oportunitatea instalării din punctul de vedere al clădirii sau al climei, precum și de identificarea diferitor metode de instalare potrivite pentru tipurile de acoperiș și a proporției echipamentelor necesare pentru instalare în cadrul sistemului; 4) în special pentru sistemele fotovoltaice solare, capacitatea de adaptare a schemei electrice, inclusiv determinarea curenților nominali proiectați, selectarea tipurilor corespunzătoare de conductori și a valorilor nominale corespunzătoare pentru fiecare circuit electric, determinarea dimensiunii corespunzătoare, a valorilor nominale și a locațiilor pentru echipamentele și subsistemele aferente și selectarea unui punct corespunzător de interconectare.
Categoria C - instalatori de sisteme	Formarea specialistului ca instalator de apă și	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de	1) Înțelegerea de bază a principiilor fizice și de funcționare a pompei de căldură, inclusiv a caracteristicilor

geotermale de mică adâncime și pompe de căldură	canalizare sau instalator de instalații frigorifice și deținerea calificării de bază ca electrician și instalator de apă și canalizare (tăierea țevilor, sudarea manșoanelor de țeavă, lipirea manșoanelor de țeavă, izolarea, etanșarea garniturilor, verificarea scurgerilor și instalarea sistemelor de încălzire sau de răcire).	pompe de căldură, inclusiv în ceea ce privește resursele geotermale și temperaturile surselor subterane din diferite regiuni, identificarea conductibilității termice a solurilor și a rocilor, reglementările privind utilizarea resurselor geotermale, fezabilitatea utilizării pompelor de căldură în construcții și determinarea celui mai potrivit sistem de pompe de căldură, precum și cunoștințe privind cerințele tehnice, siguranța, filtrarea aerului, racordarea la sursa de căldură și planul sistemului. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale pentru pompe de căldură, precum și a legislației naționale și comunitare relevante.	circuitului pompei de căldură: contextul dintre temperaturile joase ale mediului absorbant de căldură, temperaturile mari ale sursei de căldură și eficienta sistemului, determinarea coeficientului de performanta (COP) și factorul de performanta sezonieră (FPS); 2) înțelegerea componențelor și a funcționării lor în cadrul circuitului pompei de căldură, cum ar fi compresorul, ventilul de destindere, evaporatorul, condensatorul, armăturile și garniturile, uleiul de ungere, refrigerentul, supraîncălzirea și subrăcirea și posibilitățile de răcire în cazul pompelor de căldură; 3) capacitatea de a alege și de a dimensiona componentele în situații tipice pentru domeniul instalațiilor, inclusiv de a determina valorile tipice ale necesarului de frig pentru diferite clădiri și pentru producerea de apă caldă pe baza consumului de energie, de a determina capacitatea pompei de căldură privind necesarul de frig pentru producerea de apă caldă, pentru masa de conservare a clădirii și pentru furnizarea neîntreruptă de energie electrică; determinarea componentei rezervor-tampon și a volumului acesteia, precum și integrarea unui al doilea sistem de încălzire; 4) înțelegere a studiilor de fezabilitate și de proiectare; 5) înțelegere a forajului, în cazul pompelor de căldură geotermale.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul „Moldovan Green Transition Technical Assistance Facility project" implementat de către Expertise France.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre a fost elaborat în temeiul art.10 alin. (1) lit. l) și art. 23 din Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse, care conferă Guvernului atribuția de a aproba regulamente și de a exercita atribuții în conformitate cu legea respectivă, precum și stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme care utilizează surse regenerabile de energie (în continuare – *SER*).

Adițional, această acțiune se regăsește și în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, clusterul 4, anexa A, NR. D/O 30.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

La data de 8 noiembrie 2018, prin Hotărârea Guvernului nr. 1051/2018, a fost aprobat Regulamentul privind calificarea și înregistrarea instalatorilor de echipamente care utilizează SER, inclusiv cazane, furnale și sobe pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură. Regulamentul transpune art. 18 alin. (3) și Anexa IV din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, contribuind la armonizarea cadrului național cu legislația europeană în domeniu.

De la intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 1051/2018 și până în prezent, au fost identificate multiple dificultăți în aplicarea prevederilor regulamentului, menționate în Tabelul 1. Implementarea acestuia s-a dovedit a fi limitată, ceea ce a condus la reglementare redusă a activităților instalatorilor de sisteme SER și un interes redus din partea instalatorilor calificați existenți de a obține statutul de instalator înregistrat în registrul instalatorilor de sisteme SER. De exemplu, în prezent sunt înregistrați doar 38 de instalatori de sisteme fotovoltaice, în timp ce estimările indică existența a peste 100 de instalatori calificați care activează în afara cadrului reglementat (pe piață liberă), fără a fi monitorizați sau incluși în registru. Această discrepanță afectează transparența pieței și limitează capacitatea autorităților de a asigura controlul calității și conformitatea tehnică a instalațiilor SER.

Tabelul 1. Aspecte problematice identificate în procesul de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1051/2018.

Nr. crt.	Domeniul de reglementare	Propuneri de modificare

1	Definiții și clarificări	Revizuirea definițiilor incluse în regulament pentru a asigura claritate și coerență. Exemplu: Declarația de conformitate presupune a fi emisă de un instalator de sisteme SER, ceea ce nu se aliniază cu regulamentele ANRE.
2	Atribuții profesionale	Definirea clară a atribuțiilor instalatorului de sisteme SER și diferențierea acestora de cele ale electricianului autorizat, evitând suprapunerea responsabilităților și domeniilor de competență
3	Evidența declarațiilor de conformitate	Revizuirea condițiilor ce țin de procedura de eliberare, păstrare și raportare a declarațiilor de conformitate, inclusiv necesitatea acestora.
4	Admiterea la cursuri	Definirea cerințelor de admitere și de formare prealabilă pentru participanții la cursurile de formare continuă și standardizarea procedurii de recunoaștere reciprocă a certificatelor.
5	Certificare și calificare	Revizuirea procedurii de eliberare a certificatelor de absolvire a cursurilor pentru instalatorii de sisteme SER în ordinea introducerii acestora automat în Registru
6	Retragerea și suspendarea calificării	Clarificarea și îmbunătățirea mecanismului de retragere sau suspendare a calificării instalatorilor de sisteme SER.
7	Obligațiile de raportare	Introducerea unor prevederi referitoare la sancțiunile aplicabile în cazul în care instalatorii nu își îndeplinesc obligațiile de raportare.
8	Confirmarea competențelor în timp	Stabilirea unei perioade și a unei metode alternative de confirmare a competențelor profesionale după o perioadă de timp în care ISER nu a activat, distinctă de cea prevăzută la pct. 62 din regulament.

Deși prezentul proiect nu impune obligativitatea înregistrării instalatorilor de sisteme SER, acesta reprezintă un instrument esențial pentru informarea beneficiarilor în procesul de selecție a prestatorilor de servicii, precum și pentru monitorizarea și raportarea corectă a datelor privind instalațiile SER la nivel național. De exemplu, Biroul Național de Statistică întâmpină dificultăți în colectarea și raportarea anuală a datelor statistice privind instalațiile SER către oficiul statistic al Uniunii Europene Eurostat, din cauza lipsei unui sistem coerent de evidență, în special în cazul pompelor de căldură și altor tehnologii emergente.

Totodată, în contextul extinderii programelor de finanțare destinate instalării sistemelor bazate pe SER, se observă o tendință tot mai accentuată de impunere, din partea autorităților și/sau instituțiilor finanțatoare, a condiției ca beneficiarii acestor programe să contracteze exclusiv instalatori calificați și înregistrați în Registrul instalatorilor de sisteme SER. Această cerință contribuie la creșterea interesului din partea instalatorilor calificați care activează în piața liberă, determinându-i să solicite înregistrarea oficială în registru, în vederea accesării oportunităților de colaborare în cadrul proiectelor finanțate.

Astfel, prezentul proiect stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme care utilizează SER, stabilirea cerințelor obligatorii aplicabile acestora, definirea regulilor de verificare a sistemelor SER instalate, precum și reglementarea procedurilor de recunoaștere a certificărilor sau calificărilor obținute de la organisme acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale în domeniu.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Elaborarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură are la bază necesitatea asigurării calității serviciilor de instalare, siguranței și eficacității a instalațiilor SER, precum și consolidarea încrederii consumatorilor în tehnologiile aferente. Această necesitate poate fi realizată prin revizuirea și completarea cadrului normativ cu relevanță în domeniul energiei regenerabile.

Pentru intervenția propusă, se stabilesc următoarele obiective specifice:

1) Atingerea obiectivului național. Conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/02/MC-EnC, Republica Moldova are un nou obiectiv de a atinge o pondere de 27% din energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie până în 2030.
2) Asigura securității utilizării echipamentelor ce utilizează energie din surse regenerabile.
3) Asigurarea monitorizării instalațiilor de sisteme SER.
4) Promovarea și dezvoltarea tehnologică în domeniul energiei regenerabile. Integrarea în mod eficient noile tehnologii, cum ar fi integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu stații de reîncărcare.
5) Promovarea utilizării corecte și eficiente de către beneficiarii finali a echipamentelor ce utilizează energie din surse regenerabile.

Principalele prevederi ale proiectului:

1) Stabilirea condițiilor transparente, obiective și neechivoce pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme SER.
2) Crearea registrului instalatorilor de sisteme SER, în calitate de instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER.
3) Stabilirea regulilor de ținere a registrului instalatorilor de sisteme SER.
4) Stabilirea drepturilor și a obligațiilor de bază a instalatorilor de sisteme SER.
5) Monitorizarea activității instalatorilor de sisteme SER și verificarea modului de instalare de către aceștia a sistemelor SER.
6) Stabilirea criteriilor de recunoaștere a certificării sau calificării de instalator de sisteme SER efectuate de prestatorii de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale.

Prezentul proiect a fost elaborat ținând cont de bunele practici ale statelor membre ale Uniunii Europene, în special în ceea ce privește reglementarea procesului de calificare, certificare și monitorizare a instalatorilor de sisteme care utilizează SER.[1]

Intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este justificată prin necesitatea aplicării imediate a cadrului normativ privind calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice solare și termice solare, a sistemelor geotermale de mică adâncime și a pompelor de căldură. Aplicarea neîntârziată a prevederilor va permite inițierea proceselor de instruire, certificare și acreditare, asigurând calitatea și siguranța lucrărilor, respectarea angajamentelor

[1] Bază de date a schemelor de certificare existente și a calificărilor necesare pentru ca instalatorii de sisteme de energie regenerabilă în țările UE: https://www.reseu.eu/schemes

naționale și internaționale în domeniul surselor regenerabile de energie, precum și stimularea investițiilor și dezvoltarea pieței muncii în acest sector.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere că proiectul menționat are ca scop transpunerea Anexei IV din Directiva 2018/2001 (RED III), precum și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1051/2018 - nu au fost identificate opțiuni alternative față de cele propuse.

În contextul evoluției situației fără intervenție, calitatea Republicii Moldova de Parte Contractantă în cadrul TCE presupune un angajament ferm de a respecta și implementa acquis-ul comunitar. Prin urmare, un astfel de scenariu este de evitat.

Din aceste considerente este necesară aprobarea proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Menținerea situației actuale și lipsa unei reglementări clare aferente înregistrarea și calificarea instalatorilor de sisteme SER, ar cauza:

- Afectarea calității serviciilor oferite de instalatori de sisteme SER, cât și capacitatea instituțională de monitorizare.
- Lipsa prevederilor clare de raportare a activităților instalatorului de sisteme SER.
- Absența unor definiții precise și a unei delimitări clare a atribuțiilor profesionale, continuă suprapunerea competențelor între instalatori, electricieni autorizați și alte categorii profesionale, generând confuzii și riscuri în aplicarea normelor tehnice.
- Lipsa unui sistem de evidență a declarațiilor de conformitate reduce trasabilitatea lucrărilor executate și împiedică verificarea conformității instalațiilor.
- Criteriile neuniforme de admitere la cursuri și procedurile neclare de certificare afectează calitatea formării profesionale, iar absența unor reguli explicite privind retragerea sau suspendarea înregistrării în registru limitează capacitatea de sancționare a abaterilor.
- Neclaritatea obligațiilor formatorilor și lipsa unui mecanism de reconfirmare periodică a competențelor conduc la stagnarea profesională și la pierderea relevanței în fața evoluțiilor tehnologice.

Toate aceste lacune normative afectează în mod direct încrederea beneficiarilor, eficiența programelor de finanțare și capacitatea Republicii Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul energiei regenerabile.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de act normativ nu presupune cheltuieli financiare sau alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat. Intervenția propusă nu implică careva schimbări instituționale, necesare pentru implementarea măsurilor propuse, monitorizarea implementării acesteia urmând a fi realizată în limita atribuțiilor și obligațiilor legale ale autorităților publice și instituțiilor publice vizate, și anume – Ministerul Energiei cu suportul Centrului Național pentru Energie Durabilă.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Regulamentul va avea un impact direct asupra instalatorilor individuali și a companiilor care îi angajează prin introducerea unui cadru pentru calificare și înregistrare. Instituția Publică „Centrul Național pentru Energie Durabilă” (IP CNED) va fi responsabilă pentru implementarea acestui cadru, care include menținerea unui registru public al instalatorilor calificați.

Instalatorilor li se va cere să urmeze cursuri de formare specifice și să obțină calificări de la prestatori de formare profesională acreditați. Programele de formare, elaborate în coordonare cu IP CNED și Ministerul Educației și Cercetării, vor acoperi cunoștințe teoretice și abilități practice adaptate diferitelor tehnologii de energie regenerabilă. Se așteaptă ca acest lucru să conducă la o forță de muncă mai calificată și profesionistă.

De asemenea, Regulamentul stabilește categorii distincte pentru instalatori în funcție de tehnologia în care se specializează: sisteme pe biomasă (Categoria A), sisteme fotovoltaice și termice solare (Categoriile B1 și B2) și sisteme geotermale și pompe de căldură (Categoria C). Această specializare va îmbunătăți calitatea instalațiilor.

Înregistrarea este valabilă pe o perioadă de 5 ani și necesită reînnoire, asigurându-se astfel că instalatorii își mențin cunoștințele și competențele actualizate.

Procesul de înregistrare inițială, extinderea la alte categorii și reînnoirea implică depunerea unui set de documente la IP CNED, inclusiv cereri, declarații pe proprie răspundere și copii ale calificărilor. Acest lucru va adăuga un nivel administrativ operațiunilor instalatorilor individuali și ale angajatorilor acestora.

Instalatorii vor avea obligația de a ține un registru al tuturor „declarațiilor de conformitate” pentru proiectele finalizate și de a transmite semestrial aceste informații către IP CNED. Această măsură urmărește îmbunătățirea trasabilității și a responsabilității.

Disponibilitatea publică a Registrului instalatorilor de sisteme SER va oferi consumatorilor un instrument fiabil pentru selectarea profesioniștilor calificați, ceea ce se preconizează că va spori încrederea în sectorul energiei regenerabile.

Prin stabilirea unor criterii de calificare clare și transparente, regulamentul urmărește crearea unei piețe mai competitive și echitabile pentru toți participanții.

Regulamentul include prevederi pentru recunoașterea calificărilor obținute în statele membre ale UE și în alte țări partenere, facilitând mobilitatea forței de muncă calificate și crescând potențial concurența.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică vor avea autoritatea de a efectua inspecții ale sistemelor instalate pentru a asigura conformitatea cu standardele tehnice și de siguranță.

Nerespectarea cerințelor regulamentului poate duce la suspendarea sau chiar retragerea înregistrării unui instalator, împiedicându-l efectiv să activeze legal în sector.

Pentru sectorul privat, aceste schimbări vor necesita investiții în formare și în procese administrative. Cu toate acestea, se anticipează că măsura va aduce în cele din urmă beneficii industriei prin ridicarea standardelor profesionale, îmbunătățirea calității și siguranței instalațiilor și promovarea unei piețe de energie regenerabilă mai robuste și mai demne de încredere în Moldova.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea prezentului proiect de act normativ va contribui indirect la creșterea unui nivel sporit de securitate energetică a țării și nu generează impact asupra datelor cu caracter personal sau asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Promovarea producerii și utilizării energiei electrice regenerabile este direct proporțională cu un grad mai înalt de securitate în alimentarea cu energie electrică, la un mediu mai prietenos și o expunere mai redusă la schimbările climatice.

Proiectul de act normativ ar putea stimula următoarele obiective naționale:

- Atingerea unei ponderi de 27% de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030. Astfel, stimulând procesul de decarbonizare și îmbunătățire a mediului ambiant.
- Reducere până în 2030 a emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 70%, sub nivelul din 1990, – echivalentul a maximum 13,6 Mt CO2e. Republica Moldova, în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, ar trebui să reducă până în 2030 emisiile nete de GES cu 68,6% sau emisiile de GES nu ar trebui să depășească 9,1 Mt CO2e
- Reducerea emisiilor totale de gaze cu efect de seră cu 88% până în 2030, comparativ cu nivelul din 1990, condiționată de disponibilitatea sprijinului internațional.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificat alte impacturi și informații relevante.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Legea nr.10/2016 transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei SER, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

Directiva 2018/2001 face parte din pachetul legislativ al Comisiei Europene „Energie curată pentru toți Europenii" (En.: Clean Energy for All Europeans[2]) adoptat de Comunitatea Energetică, care include 8 acte legislative. Totodată, prin decizia Consiliului Ministerial din D/2021/14/MC-EnC din noiembrie 2021, pentru Părțile Contractante au devenit obligatorii pentru transpunere 5 acte din domeniul energiei regenerabile, guvernanței și eficienței energetice.

Obiectivul Directivei (UE) 2018/2001 este de a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în cadrul Uniunii Europene. Aceasta stabilește un sistem comun pentru promovarea energiei regenerabile în diferite sectoare și include obiective obligatorii pentru Uniunea Europeană privind cota de energie regenerabilă în mixul energetic până în 2030.

De asemenea, reglementează pentru prima dată autoconsumul și contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Acordul de la Paris din 2015 și cadrul de politici privind energia și clima al Uniunii pentru 2030.

În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit. d) și art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Directiva (UE) 2018/2001 în varianta

[2] Portalul Comisiei Europene dedicate pachetului legislativ „Clean Energy for All Europeans": https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/clean-energy-all-europeans-package_en

adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin prezentul proiect se propune transpunerea integrală a art. 18 alin. (3) și a Anexei IV n Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (RED I).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului hotărârii Guvernului este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice" și pe portalul guvernamental particip.gov.md. În perioada de referință nu a parvenit propuneri pe marginea acestui document.

7. Concluziile expertizelor

În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației și respectiv expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea Regulamentului elaborat prin prezentul proiect complementează Legea nr. 10/2016, abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1051/2018 și exclude necesitatea reglementării separate în alte acte normative.

Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1051/2018 este necesară întrucât cadrul normativ actual nu mai corespunde cerințelor actuale ale pieței și nici prevederilor legislative europene în materie de calificare și certificare a instalatorilor în domeniul surselor regenerabile de energie. Prevederile acesteia sunt generale, insuficient detaliate și nu oferă instrumente clare pentru Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED) și formatori, ceea ce îngreunează implementarea eficientă a proceselor de instruire și evaluare.

Elaborarea unei noi Hotărâri asigură coerență legislativă, reglementări clare privind calificarea și înregistrarea instalatorilor și stabilește proceduri transparente de formare și certificare. Noul Regulament transpune art. 18 alin. (3) și Anexa IV din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului, contribuind la armonizarea cadrului normativ național cu legislația europeană și consolidând procesul de integrare în spațiul juridic al Uniunii Europene. În plus, noua reglementare va facilita accesul la investiții, va susține dezvoltarea pieței muncii și va oferi garanții suplimentare privind calitatea și siguranța instalațiilor.

Consolidarea cadrului juridic național pe domeniu are loc prin transpunerea a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din SER (RED III). De subliniat că transpunerea și implementarea Directivei menționate este o obligație ce reiese din angajamentele Republicii Moldova în calitate de membru al Comunității Energetice în conformitate cu prevederile Legii nr. 117 din 23.12.2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, înlocuiește Directiva (UE) 2009/28/CE, care a fost transpusă total în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care este legea-cadru în domeniul energiei regenerabile.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor hotărârii Guvernului nu implică realizarea unor măsuri speciale în acest sens.

Secretară de Stat */semnat electronic/* **Carolina NOVAC**

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	**Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), CELEX: 32018L2001, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328 din 21 decembrie 2018.**
2	**Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură**.
3	**Gradul general de compatibilitate** Parțial compatibil
4	**Autoritatea/persoana responsabilă** Ministerul Energiei
5	**Data întocmirii/actualizării** 22.08.2025

6. Actul Uniunii Europene	**7. Proiectul de act normativ național**	**8. Gradul de compatibilitate**	**9. Observațiile**
DIRECTIVA (UE) 2018/2001 din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, încorporată și adaptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC din 30 noiembrie 2021 privind încorporarea Directivei (UE) 2018/2001 în acquis-ul comunitar al Comunității Energiei și modificarea articolului 20 și a anexei I la Tratat.	Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și al Consiliului din 11 Decembrie 2018 privind promovarea utilizării și consumul surselor de energie regenerabilă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.
Articolul 1. Obiectul Prezenta directivă stabilește un cadru comun pentru promovarea energiei din surse regenerabile. Acesta stabilește un obiectiv pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Comunității Energiei în 2030, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999, în special cu articolul 2 punctul (11). De asemenea, directiva stabilește norme referitoare la sprijinul financiar pentru energia electrică din surse regenerabile, la autoconsumul acestui tip de energie electrică și la utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și în cel al transporturilor, la cooperarea regională între Părțile Contractante, precum și între statele membre și Părțile Contractante, între Părțile Contractante și țările terțe, la garanțiile	**Articolul 1**. Scopul şi obiectivele legii Prezenta lege are drept scop instituirea cadrului juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi. Legea definește normele referitoare la schemele de sprijin, garanțiile de origine, procedurile administrative aplicabile, acoperirea	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

de origine, la procedurile administrative și la informare și formare. De asemenea, prezenta directivă stabilește criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocombustibili, biolichide și combustibilii din biomasă.	consumului propriu de energie electrică cu energie produsă din surse regenerabile, cooperare regională, accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte prevederi necesare întru promovarea și atingerea unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile de economia națională. **Articolul 2.** Domeniul de reglementare Prezenta lege reglementează domeniul energiei din surse regenerabile, şi anume: a) administrarea de stat; b) calculul ponderii energiei din surse regenerabile; c) principiile şi obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) modalităţile de atingere a obiectivelor naţionale; e) condiţiile de integrare a surselor regenerabile de energie în sistemul energetic naţional; f) condiţiile de desfăşurare a activităţilor de producere, de transport, de distribuţie şi de comercializare a energiei electrice din surse regenerabile, a biogazului şi a biocarburanţilor; g) schemele de sprijin pentru valorificarea surselor regenerabile de energie; h) modalităţile de informare cu privire la sursele regenerabile de energie; i) direcţiile principale de colaborare în domeniul vizat **Articolul 4.** Cadrul juridic (1) Activităţile în domeniul energiei din surse regenerabile sînt reglementate de prezenta lege, de alte acte legislative şi normative, precum şi de tratatele internaţionale în domeniu la care Republica Moldova este parte. (2) În cazul în care un tratat internaţional la care Republica Moldova este parte conţine alte prevederi decît cele stipulate în prezenta lege, se aplică normele tratatului internaţional.		

Articolul 2. Definiții În sensul prezentei directive se aplică definițiile relevante din Directiva 2009/72/CE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. De asemenea, se aplică definițiile următoare: (1bis) (general) pentru Comunitatea Energetică pentru 2030, înseamnă valoarea calculată pe baza țintelor pentru Părțile Contractante în ceea ce privește ponderea minimă de energie regenerabilă consumată în 2030, în condițiile care urmează să fie adoptate de Consiliul ministerial la baza studiului (studiilor) efectuat(e) în acest sens; 1. „energie din surse regenerabile” sau „energie regenerabilă” înseamnă energie din surse regenerabile nefosile, respectiv energie eoliană, solară (solară termică și solară fotovoltaică) și geotermală, energie ambientală, energia mareelor, a valurilor și alte tipuri de energie a oceanelor, energie hidroelectrică, biomasă, gaz de depozit, gaz provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz; 2. „energie ambientală” înseamnă energie termică prezentă în mod natural și energie acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aerul înconjurător, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale; 3. „energie geotermală” înseamnă energia stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre; 4. „consum final brut de energie” înseamnă produsele energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, gospodăriilor, serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii și pescuitului, consumul de energie electrică și termică din sectorul de producere a energiei electrice și termice și a combustibililor utilizați în transporturi, precum și pierderile de energie electrică și termică din distribuție și transport; 5. „schemă de sprijin” înseamnă orice instrument, schemă sau mecanism aplicat de o Parte Contractantă sau de un grup de Părți Contractante, care promovează utilizarea energiei din surse regenerabile prin reducerea costurilor acestei energii, prin creșterea prețului la care poate fi vândută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligații referitoare la energia din surse regenerabile sau în alt mod, a volumului achiziționat	**Articolul 3.** Noțiuni principale biocarburant – combustibil lichid sau gazos pentru transport, produs din biomasă; biocombustibil solid – combustibil solid produs direct sau indirect din biomasă; biogaz – gaz combustibil produs din biomasă, care poate fi utilizat în calitate de combustibil pentru producerea energiei sau care poate fi purificat pentru a fi adus la parametrii de calitate ai gazelor naturale; biolichide – combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în scopuri energetice altele decît pentru transport, inclusiv pentru producerea energiei electrice, a energiei destinate încălzirii şi răcirii; biomasă – fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; certificat de conformitate – document, eliberat în baza regulilor de certificare, care demonstrează veridic faptul că biocarburantul, identificat în mod corespunzător, este conform cu standardele sau cu alte documente normative în domeniu; consum final brut de energie – produse energetice furnizate în scopuri energetice industriei, transporturilor, sectorului casnic, serviciilor, inclusiv serviciilor publice, agriculturii, silviculturii şi pisciculturii, inclusiv consumul de energie electrică şi de energie termică din sectorul de producere a energiei electrice şi a energiei termice, precum şi consumul tehnologic şi pierderile de energie electrică şi de energie termică în reţelele electrice şi în reţelele termice; contract pentru diferențe – contract semnat între producătorul eligibil și furnizorul central de energie electrică, prin care producătorului eligibil	Parțial compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016 și cadrului secundar normativ.

de acest tip de energie, inclusiv, dar fără a se limita la: ajutoare pentru investiții, scutiri sau reduceri de impozite, rambursări de impozite, scheme de sprijin privind obligații referitoare la energia din surse regenerabile, inclusiv cele care utilizează certificate verzi, și scheme de sprijinire directă a prețurilor, inclusiv tarife fixe și prime variabile sau fixe; 6. „obligație referitoare la energia din surse regenerabile” înseamnă o schemă de sprijin care impune producătorilor de energie să includă în producția lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, care impune furnizorilor de energie să includă în furnizarea de energie o anumită proporție de energie din surse regenerabile sau care impune consumatorilor de energie să includă în consumul lor o anumită proporție de energie din surse regenerabile, inclusiv scheme în cadrul cărora astfel de cerințe pot fi îndeplinite prin utilizarea certificatelor verzi; 7. - 8. „IMM” înseamnă o microîntreprindere ori o întreprindere mică sau mijlocie, în sensul definiției de la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei (3); 9. „căldură și răcoare reziduală” înseamnă căldura sau răcoarea generată în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul terțiar, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizată, atunci când un proces de cogenerare a fost sau va fi utilizat sau atunci când nu se poate recurge la cogenerare; 10. „retehnologizare” înseamnă reînnoirea centralelor electrice care produc energie din surse regenerabile, inclusiv înlocuirea integrală sau parțială a instalațiilor sau a echipamentelor și sistemelor de operare, în scopul de a înlocui puterea sau de a spori eficiența sau puterea instalației; 11. „operator de distribuție” înseamnă un operator conform definiției de la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/72/CE și de la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/73/CE astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2011/02/MC-EnC;	care comercializează pe piața angro energia electrică produsă i se asigură diferențele pozitive sau negative, printr-o primă variabilă, dintre prețul de piață și prețul fix (preț de exercitare) stabilit în cadrul procedurilor de licitații, în conformitate cu prezenta lege. În condițiile în care prețul fix/de exercitare este mai mare decât prețul pe piață, producătorul va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică, iar dacă prețul fix/ de exercitare este mai mic decât prețul de piață, producătorul va plăti diferența de venit Furnizorului central; contract reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile - contract reglementat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care Furnizorul Central de Energie Electrică achiziționează energia electrică produsă de producătorii eligibili. Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sunt diferite pentru producătorii eligibili mici și pentru producătorii eligibili mari cotă maximă de capacitate – valoarea totală a puterii instalate a centralelor electrice, care utilizează același tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile, admisă la nivel național pentru aplicarea schemei de sprijin respective, stabilită în [MW] pe o perioadă îndelungată de timp pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile; energie aerotermală – energie stocată sub formă de căldură în aerul ambiental; energie din surse regenerabile sau energie regenerabilă – energie obţinută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile (în continuare – surse regenerabile), respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deşeurilor (gazul		

12. „garanție de origine” înseamnă un document electronic care are rolul unic de a furniza unui client final dovada că o pondere sau o cantitate de energie dată a fost produsă din surse regenerabile; 13. „mix energetic rezidual” înseamnă mixul energetic anual total a unei Părți Contractante, exceptând ponderea acoperită de garanțiile de origine anulate; 14. „autoconsumator de energie din surse regenerabile” înseamnă un client final care își desfășoară activitățile în spațiul propriu situat într-o zonă determinată sau, dacă Partea Contractantă permite acest lucru, în alte spații, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau vinde energie electrică din surse regenerabile autoprodusă, cu condiția ca, în cazul unui autoconsumator necasnic de energie din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională primară; 15. „autoconsumatori de energie din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” înseamnă un grup de cel puțin doi autoconsumatori de energie din surse regenerabile în conformitate cu punctul 14, care acționează în mod colectiv și care locuiesc în aceeași clădire sau în același bloc de apartamente; 16. „comunitate de energie din surse regenerabile” înseamnă o entitate juridică: (a) care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică; (b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, IMM-uri sau autorități locale, inclusiv municipalități; (c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau	de depozit) şi gazul provenit din instalaţiile de epurare a apelor uzate; energie electrică din surse regenerabile – energie electrică produsă de centralele electrice care utilizează doar surse regenerabile de energie, precum şi o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie de centralele electrice hibrid care utilizează şi combustibil fosil. Energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent nu este considerată energie electrică din surse regenerabile; energie geotermală – energie stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeţei terestre; garanţie de bună execuţie a contractului – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitației, sau Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil de energie electrică, pentru asigurarea realizării obligațiunilor contractuale privind construcția și punerea în funcțiune a centralei electrice de producere din surse regenerabile; garanţie de origine – document electronic eliberat cu scopul de a demonstra unui consumator final că o cantitate de energie electrică furnizată acestuia a fost produsă din surse regenerabile de energie; garanţie pentru ofertă – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Guvernului pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia pe întreaga perioadă de valabilitate a ofertei; garanţie pentru participare – mijloace financiare depuse de către un potențial producător la dispoziția Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică pentru a exclude comportamentul necorespunzător al acestuia în cadrul şi în legătură cu procedura de confirmare a		

zonelor locale în care își desfășoară activitatea, mai degrabă decât profituri financiare; 17. „contract de achiziție de energie electrică din surse regenerabile” înseamnă un contract prin care o persoană fizică sau juridică convine să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică; 18. „tranzacție inter pares” cu energie din surse regenerabile înseamnă vânzarea de energie din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automate ale tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar. Dreptul de a încheia tranzacții inter pares nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de clienți finali, producători, furnizori sau intermediari; 19. „încălzire centralizată” sau „răcire centralizată” înseamnă distribuția de energie termică sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la surse centralizate sau descentralizate de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire; 20. „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată” înseamnă sistem eficient de încălzire și răcire centralizată în sensul definiției de la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2015/08/MC-EnC; 21. „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerare de înaltă eficiență în sensul definiției de la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2015/08/MC-EnC; 22. „certificat de performanță energetică” înseamnă certificat de performanță energetică în sensul definiției de la articolul 2 punctul 12 din Directiva 2010/31/UE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2009/05/MC-EnC; 23. „deșeuri” înseamnă deșeuri în sensul definiției de la articolul 3 punctul (1) din Directiva 2008/98/CE, excluzând substanțele care au	statutului de producător eligibil; încălzire centralizată sau răcire centralizată – distribuţia de energie termică, sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la o sursă centrală de producţie, printr-o reţea, către mai multe clădiri sau locaţii în scopul utilizării acesteia pentru încălzirea sau răcirea spaţiilor ori în procese industriale de încălzire sau răcire; limită de capacitate – valoarea puterii instalate a centralei electrice, stabilită, în funcție de tehnologia utilizată pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile de energie, în scopul delimitării aplicabilității schemelor de sprijin; producător de biocarburant – persoană juridică care produce şi comercializează biocarburant în conformitate cu condiţiile stabilite în legile şi alte acte normative în domeniu; producător eligibil - producător de energie electrică din surse regenerabile cu dreptul de a beneficia de o schemă de sprijin, în conformitate cu prezenta lege; producător eligibil mic – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mică decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e), inclusiv unitățile de producere a energiei electrice în regim de cogenerare pe bază de biomasă, singaz sau biogaz, indiferent de capacitate, dacă astfel este stabilit de Guvern; producător eligibil mare – producător eligibil care operează o centrală/ mai multe centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu o capacitate cumulativă mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e);schemă de sprijin – orice instrument, schemă sau mecanism aplicat pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile prin reducerea costurilor acestei		

fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei definiții; 24. „biomasă” înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică; 25. „biomasă agricolă” înseamnă biomasă obținută din agricultură; 26. „biomasă forestieră” înseamnă biomasă obținută din silvicultură; 27. „combustibili din biomasă” înseamnă combustibili gazoși și solizi produși din biomasă; 28. „biogaz” înseamnă combustibili gazoși produși din biomasă; 29. „bio-deșeuri” înseamnă bio-deșeuri în sensul definiției de la articolul 3 punctul 4 din Directiva 2008/98/CE; 30. „zonă de aprovizionare” înseamnă zona geografică determinată din care provin materiile prime de biomasă forestieră, din care sunt disponibile informații fiabile și independente și în care condițiile sunt suficient de omogene pentru a se realiza o evaluare a riscului în materie de durabilitate și de legalitate aferent biomasei forestiere; 31. „regenerare forestieră” înseamnă restabilirea unui arboret prin mijloace naturale sau artificiale în urma îndepărtării arboretului anterior prin tăiere sau din cauze naturale, inclusiv incendiu sau furtună; 32. „biolichide” înseamnă combustibil lichid produs din biomasă, utilizat în alte scopuri energetice decât pentru transport, inclusiv pentru energie electrică și pentru încălzire și răcire; 33. „biocombustibili” înseamnă combustibil lichid pentru transporturi, produs din biomasă; 34. „biocombustibili avansați” înseamnă biocombustibili care sunt produși din materiile prime enumerate în anexa IX partea A;	energii, prin creşterea preţului la care aceasta poate fi vîndută sau prin mărirea, prin intermediul unor obligaţii referitoare la energia regenerabilă sau în alt mod, a cantității achiziționate de acest tip de energie; valoare efectivă – valoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producţie a biocarburanţilor, biolichidelor sau combustibililor din biomasă; valoare tipică – valoarea estimată a reducerii reprezentative a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocarburanţilor, biolichidelor sau combustibililor din biomasă; valoare implicită – valoarea derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminaţi şi care poate să fie utilizată în locul unei valori efective combustibil din biomasă - combustibili gazoși și solizi (în continuare - biocombustibili solizi) produși din biomasă; biocarburant avansat” - biocarburant produs din materiile prime enumerate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; deșeuri - deșeu, după cum este definit în art. 2 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, excluzând substanțele care au fost modificate sau contaminate intenționat pentru a corespunde acestei noțiuni primă variabilă - sprijin financiar acordat sub forma unei compensații pozitive sau negative, per kWh, calculate ca diferența dintre prețul fix/ de exercitare, stabilit în cadrul licitației, și prețul pieței angro de energie electrică preț de exercitare - preț determinat într-o procedură de licitație pentru acordarea de sprijin pentru energia din surse regenerabile, și care într-un contract pentru diferențe permite decontarea		

35. „combustibili pe bază de carbon reciclat” înseamnă combustibili lichizi și gazoși care sunt produși din fluxuri de deșeuri lichide sau solide de origine neregenerabilă care nu pot face obiectul unor operațiuni de valorificare materială în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2008/98/CE, sau din gazul de proces și gazul de evacuare reziduale de origine neregenerabilă produse ca o consecință inevitabilă și neintenționată a proceselor de producție din instalațiile industriale; 36. „combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi” înseamnă combustibili lichizi sau gazoși utilizați în sectorul transporturilor, alții decât biocombustibilii și biogazul, al căror conținut energetic provine din surse regenerabile, altele decât biomasa; 37. „biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor” înseamnă biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă ale căror materii prime au fost produse în cadrul unor sisteme care evită efectele de dislocare ale biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, datorită unor practici agricole îmbunătățite, precum și datorită cultivării unor culturi în zone care nu se utilizau anterior în acest scop, și care au fost produse în conformitate cu criteriile de durabilitate pentru biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă stabilite la articolul 29; 38. „furnizor de combustibil” înseamnă o entitate care furnizează combustibil pe piață și care este responsabilă pentru trecerea combustibilului printr-un punct de control al produselor supuse accizelor sau, în cazul energiei electrice sau dacă nu trebuie plătite accize ori dacă este justificat în mod corespunzător, orice altă entitate relevantă desemnată de o Parte Contractantă; 39. „culturi bogate în amidon” înseamnă culturi care cuprind mai ales cereale, indiferent dacă se utilizează semințele separat sau întreaga plantă, ca în cazul porumbului verde; tuberculi și rădăcinoase, precum, cartofi, topinambur, batate, cassava și igname; precum și culturi de bulbo-tuberculi, precum taro și taro polinezian;	financiară prin raportare la diferența dintre acest preț și prețul pieței angro de energie electrică; „procedura de licitație” - un proces de licitare transparent, nediscriminatoriu, care prevede participarea unui număr suficient de companii, în conformitate cu Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și/sau documentația de licitație, și în care sprijinul financiar este acordat pe baza criteriului celui mai mic preț, în cadrul unui proces competitiv”; prețul pieței angro de energie electrică (în continuare - preț de piață) – prețul mediu ponderat stabilit pe un anumit interval de timp pe Piața pentru Ziua Următoare, stabilit în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice agregator - participant la piața energiei electrice care combină sarcinile mai multor consumatori sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea comercializării, achiziționării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică „furnizor central de energie electrică – entitate responsabilă de achiziționarea volumelor de energie electrică de la toți producătorii eligibili, în temeiul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru perioada de până la înființarea pieței organizate de energie electrică conform art. 381, alin. (1), precum și cu responsabilitatea de achiziționare a volumelor de energie electrică de la producătorii eligibili mici cărora li s-a acordat statutul respectiv în cadrul procedurii de confirmare și de contra-parte în contractele pentru diferențe semnate cu producătorii eligibili desemnați câștigători ai licitațiilor, după crearea piețelor organizate;” „comisia de licitație” – comisie constituită în conformitate cu prezenta lege, Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea		

40. „culturi alimentare și furajere” înseamnă culturi de plante bogate în amidon, de plante zaharoase sau de plante oleaginoase produse pe terenuri agricole drept cultură principală, cu excepția reziduurilor, a deșeurilor sau a materialelor ligno-celulozice și a culturilor intermediare, precum culturile intercalate și culturile de protecție, cu condiția ca utilizarea unor astfel de culturi intermediare să nu genereze o creștere a cererii de terenuri suplimentare; 41. „materiale ligno-celulozice” înseamnă materiale compuse din lignină, celuloză și hemiceluloză, precum biomasa obținută din păduri, culturile lemnoase energetice și reziduurile și deșeurile industriilor forestiere; 42. „materiale celulozice de origine nealimentară” înseamnă materii prime compuse mai ales din celuloză și hemiceluloză, care au un conținut de lignină mai scăzut decât materialele ligno-celulozice, inclusiv reziduurile de culturi alimentare și furajere, precum paiele, tulpinile de porumb, pleava și cojile; culturile ierboase energetice cu conținut scăzut de amidon, precum raigras, panicum virgatum, miscanthus, trestia de zahăr gigant; culturile de protecție anterioare și ulterioare culturilor principale; culturile alternative; reziduurile industriale, inclusiv cele provenite din culturi alimentare și furajere după ce s-au extras uleiuri vegetale, zaharuri, amidonuri și proteine; și materiale provenite din biodeșeuri; culturile alternative și de protecție trebuie înțelese ca fiind pășuni temporare, însămânțate pentru perioade de scurtă durată și pe care crește un amestec de ierburi și leguminoase cu conținut scăzut de amidon, în scopul obținerii de furaje pentru animale și al îmbunătățirii fertilității solului, astfel încât să crească productivitatea principalelor culturi arabile; 43. „reziduu” înseamnă o substanță care nu reprezintă produsul sau produsele finite vizat(e) în mod direct de un proces de producție; acesta nu constituie un obiectiv principal al procesului de producție și procesul nu a fost modificat în mod intenționat pentru a-l produce; 44. „reziduuri agricole, din acvacultură, pescuit și silvicultură” înseamnă reziduuri care sunt generate în mod direct din agricultură, din acvacultură, din pescuit și din silvicultură, fără ca această categorie de reziduuri să includă reziduurile din prelucrare sau din industriile conexe;	statutului de producător eligibil pentru pregătirea documentației de licitație, organizarea și desfășurarea licitațiilor, evaluarea ofertelor și selectarea câștigătorilor pentru acordarea statutului de producători eligibil în conformitate cu articolul 35 din prezenta lege;” comunitate de energie din surse regenerabile – o entitate juridică: a) care, în conformitate cu legislația națională în vigoare, are la bază o participare deschisă și voluntară, este autonomă și este controlată efectiv de acționari sau membri situați în apropierea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de respectiva entitate juridică; b) ai cărei acționari sau membri sunt persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii sau autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special; c) al cărei obiectiv principal este să ofere avantaje comunitare economice, sociale sau de mediu acționarilor ori membrilor săi sau zonelor locale în care își desfășoară activitatea, decât obținerea de profituri financiare prosumator de energie electrică din surse regenerabile” – un consumator final care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și care poate stoca sau comercializa energia electrică din surse regenerabile produsă, cu condiția ca, în cazul unui prosumator non-casnic de energie electrică din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea sa comercială sau profesională de bază; „prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv” – un grup de cel puțin doi prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, care locuiesc în aceeași clădire, sau bloc locativ;		

45. „valoarea efectivă” înseamnă reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră pentru unele sau pentru toate etapele unui proces specific de producție a biocombustibililor, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă, calculate în conformitate cu metodologia stabilită în anexa V partea C sau în anexa VI partea B; 46. „valoare tipică” înseamnă o estimare a emisiilor și a reducerilor emisiilor de gaze cu efect de seră pentru o anumită filieră de producție a biocombustibililor, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă, care este reprezentativă pentru consumul Comunității Energetice; 47. „valoare implicită” înseamnă o valoare derivată dintr-o valoare tipică prin aplicarea unor factori predeterminați, care poate, în anumite condiții specificate de prezenta directivă, să fie utilizată în locul unei valori efective.	„piață pe parcursul zilei lichidă” – piață pe parcursul zilei stabilită și funcțională, care întrunește următoarele criterii: a) există o platformă de tranzacționare operațională, bazată pe licitații sau pe un mecanism de tranzacționare prin corelare continuă, și unde piața pe parcursul zilei este funcțională de cel puțin 12 luni; b) este posibilă modificarea ofertelor până la o oră înainte de livrare (h-1); c) produsele disponibile pentru a fi comercializate sunt în concordanță cu intervalul de decontare a dezechilibrului din zona respectivă de licitație; contract pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător – contract în baza căruia o persoană fizică sau juridică achiziționează energie electrică din surse regenerabile direct de la un producător de energie electrică; „tranzacție inter-pares” - tranzacție cu energie electrică din surse regenerabile între participanții la piață, pe baza unui contract cu condiții prestabilite care reglementează executarea și decontarea automate ale tranzacției fie direct, între participanții la piață, fie indirect, prin intermediul unui participant la piață terț autorizat, cum ar fi un intermediar/ agregator. Dreptul de a încheia tranzacții inter-pares nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților implicate în calitate de consumatori finali, producători, furnizori sau intermediari/agregatori; „încălzire sau răcire centralizată” – distribuția energiei termice sub formă de abur, apă caldă sau lichide răcite, în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică sau sistem centralizat de răcire, sau surse descentralizate de producție, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente, în scopul utilizării pentru încălzirea sau răcirea spațiilor sau în procese de încălzire sau de răcire;		

	„căldură și frig (răcire) rezidual(ă)" – căldură sau frig generat(ă) în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul servicii, în urma unor procese termodinamice și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizat(ă), atunci când un proces de cogenerare a fost utilizat, urmează să fie utilizat sau atunci când cogenerarea nu este justificată din punct de vedere economic; „Produse petroliere – produse petroliere principale și produse petroliere principale de tip standard, după cum sunt definite în Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere*"; „producător de biocombustibil – persoană juridică care produce și comercializează biocarburanți, biolichide și/sau combustibili din biomasă		
Articolul 3. Obiectivul general al Comunității Energetice pentru 2030 (1) Părțile Contractante asigură în mod colectiv faptul că ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Părților Contractante în 2030 corespunde obiectivului stabilit de Consiliul Ministerial pentru 2030 pe baza studiului (studiilor) realizat(e) în acest sens. (2) Părțile contractante stabilesc contribuții la nivel național nu mai mici decât cota pentru 2030 inclusă în decizia relevantă a Consiliului ministerial care urmează să fie luată pe baza studiului (studiilor) realizat(e) în acest scop, pentru a îndeplini obiectivul general stabilit pentru Comunitatea Energiei. la alineatul (1) din prezentul articol, ca parte a planurilor lor naționale integrate pentru energie și climă, în conformitate cu articolele 3-5 și 9-14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptat și adoptat prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. Dacă, pe baza evaluării proiectelor de planuri naţionale integrate privind energia și clima, prezentate în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, Secretariatul concluzionează că contribuţiile naţionale ale Părților Contractante nu	**Articolul 5**. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este implementată în cadrul programelor de stat sectoriale şi locale, monitorizate de către organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii. (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) ajustarea cadrului legislativ naţional la normele şi standardele Uniunii Europene; b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege şi cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; c) exercitarea administrării de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; d) asigurarea transparenţei la desfăşurarea activităţilor în domeniu în condiţiile prezentei legi; e) asigurarea accesului nediscriminatoriu la reţele;	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

sunt suficiente pentru îndeplinirea colectivă a obiectivului general obligatoriu al Comunității Energetice, aceasta aplică procedura stabilită la articolul 9 și la articolul 31 din regulamentul respectiv, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. (3) Părțile Contractante se asigură că politicile lor naţionale, inclusiv obligaţiile care derivă din articolele 25-28 din prezenta directive, și schemele lor de sprijin sunt concepute ţinându-se seama în mod cores- punzător de ierarhia deșeurilor, astfel cum este prevăzută la articolul 4 din Directiva 2008/98/CE, astfel încât să se încerce evitarea distor- siunilor nedorite pe pieţele materiilor prime. Părțile Contractante nu acordă sprijin energiei din surse regenerabile produse prin incinerarea deșeurilor dacă nu au fost respectate obligaţiile privind colectarea separată stabilite în directiva respectivă. (4) Începând de la 1 ianuarie 2022, ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul consumului final brut de energie al fiecărei Părți Contractante nu coboară sub ponderea de referinţă prezentată în a treia coloană a tabelului din partea A a anexei I la prezenta directivă. Părțile Contractante iau măsurile necesare pentru a asigura respectarea ponderii de referinţă respective. Dacă statul membru nu își menţine la nivelul de referinţă ponderea de energie din surse regenerabile măsurată pe orice perioadă de un an, se aplică primul și al doilea paragraf de la articolul 32 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. (5) Uniunea Europeană se străduiește să sprijine ambiția mare a Părților Contractante printr-un cadru favorabil care prevede o utilizare sporită a fondurilor disponibile, inclusiv a fondurilor suplimentare pentru facilitarea unei tranziții echitabile a regiunilor care generează emisii ridicate de carbon către o pondere tot mai mare a energiei din surse regenerabile, mai ales a instrumentelor financiare, în special cu următoarele scopuri: (a) reducerea costului de capital pentru proiectele privind energia dinsurse regenerabile; (b) dezvoltarea de proiecte și programe vizând integrarea surselor rege- nerabile în sistemul energetic, sporirea flexibilităţii acestui sistem, menţinerea stabilităţii reţelelor și gestionarea congestionărilor acestora;	f) asigurarea accesului persoanelor fizice şi juridice la informaţii privind producerea şi utilizarea energiei din surse regenerabile; g) asigurarea informării şi educarea publicului cu privire la producerea şi utilizarea energiei din surse regenerabile; h) supravegherea procesului de cultivare şi utilizare a soiurilor de plante modificate genetic destinate producerii biocombustibilului solid şi a biocarburanţilor în condiţiile unui ciclu tehnologic închis. (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice.” **Articolul 6**. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile sînt următoarele: a) diversificarea resurselor energetice primare; b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în		

(c) dezvoltarea infrastructurii reţelei energetice de transport și de distri- buţie, a reţelelor inteligente, a instalaţiilor de stocare și a intercone- xiunilor, cu obiectivul atingerii unui obiectiv de interconectare a reţelelor electrice de 15 % până în 2030, pentru a crește gradul de fezabilitate tehnică și accesibilitate economică a energiei din surse regenerabile din sistemul energetic; (d) consolidarea cooperării regionale între Părțile Contractante, statele membre și Părțile Contractante, Părțile Contractante și ţările terţe, prin proiecte comune, scheme de sprijin comune și prin deschiderea unor scheme de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile către producătorii care se află în alte Părți Contractante sau state membre. (6) Părțile contractante pot utiliza Platforma de dezvoltare a Uniunii pentru surse regenerabile stabilită prin regulament delegat pentru a sprijini Părțile Contractante, care utilizează mecanisme de cooperare pentru a contribui la obiectivul general obligatoriu al Comunității Energetice prevăzut la alineatul (1).	conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; d) promovarea cooperării între autorităţile publice centrale şi locale; e) asigurarea securităţii, sănătăţii şi protecţiei muncii în procesul de producere a energiei din surse regenerabile; f) promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; g) promovarea cercetării şi colaborării tehnico-ştiinţifice la nivel naţional şi internaţional, implementarea bunelor practici de promovare a utilizării rezultatelor ştiinţifice şi dezvoltării tehnice în domeniul energiei din surse regenerabile; h) asigurarea comunicării şi informării publicului despre energia din surse regenerabile. (2) Alte obiective ale politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se stabilesc în Planul Național Integrat privind Energia și Clima, aprobat de Guvern. **s** (1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern. (2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.”		

	Articolul 10. Atribuţiile Guvernului Guvernul: a) stabileşte direcţiile prioritare şi obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile; b) stabileşte modul de organizare şi administrare a activităţii în domeniul energiei din surse regenerabile; c) aprobă Planul naţional integrat privind energia și clima și îl prezintă Secretariatului Comunității Energetice; d) stabileşte mecanisme, scheme de sprijin şi stimulente pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile după aprobarea acestora de către autoritatea competentă în domeniul concurenței și ajutorului de stat; e) stabilește, aprobă şi actualizează limitele de capacitate în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat și cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art. 34 în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite de Planul național integrat privind energia și clima, precum și poate stabili obligații de instalare de către investitor a sistemelor de stocare a energiei pentru o producție integrată variabilă de energie din surse regenerabile; e[1]) stabilește, aprobă și actualizează cote de capacitate, pe categorii de capacitate, și după caz pe categorii de beneficiari finali, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală per centrală electrică, ce urmează a fi oferite pentru implementarea mecanismelor de contorizare netă și facturare netă. Aprobarea hotărârii are loc în conformitate cu prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat, și este coordonată cu Agenția		

	Națională pentru Reglementare în Energetică și operatorii de sistem; f) stabileşte măsurile necesare pentru a atinge în termen obiectivul privind energia din surse regenerabile în conformitate cu traiectoria orientativă prevăzută în anexa nr. 1; g) organizează licitaţiile pentru oferirea statutului de producător eligibil, în conformitate cu art. 35; h) desemnează furnizorul central de energie electrică, în conformitate cu art. 30. k[1]) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; k[2]) elaborează, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, și aprobă Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă; k[3]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice; k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe; **Articolul 11.** Atribuţiile organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii (1) Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii:		

	a) elaborează Planul Integrat pentru Energie și Climă şi îl propune Guvernului spre aprobare; b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, în conformitate cu Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare; c) elaborează actele normative menționate la art. 10 lit. k), art. 12 lit. a), art. 18 şi la art. 23; c[1]) determină şi propune Guvernului spre aprobare limitele de capacitate şi cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, în legătură cu implementarea schemei de sprijin stabilite la art. 34, mecanismele de contorizare netă și facturare netă ; d) elaborează programe şi încheie acorduri necesare pentru activitatea autorităţilor administrative şi a instituțiilor din subordinea acestora, în conformitate cu actele normative; e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile şi întocmește un raport în acest sens, cu asistența instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – instituție publică de suport), pe care îl prezintă Guvernului pînă la 30 iunie; f) exercită alte atribuții stabilite prin prezenta lege. (2) Pentru îndeplinirea atribuţiilor stabilite la alin. (1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii colaborează cu cu Secretariatul Comunității Energetice,alte autorităţi ale administraţiei publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenţei, cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu alte autorităţi publice, cu autoritățile		

	administrației publice locale, precum și cu societatea civilă. **Articolul 12**. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a[3]) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea evaluării strategice de mediu pentru Planul național integrat privind energia și clima, în conformitate cu art. 7 și 8 ale Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu; **Articolul 44.** Cooperarea internaţională (1) Programele de promovare a energiei din surse regenerabile se efectuează în conformitate cu standardele internaţionale aplicabile. (2) Principalele direcţii de cooperare internaţională în domeniul energiei din surse regenerabile sînt: a) ajustarea cadrului legislativ naţional la normele şi standardele Uniunii Europene; b) participarea la proiecte internaţionale, inclusiv investiţionale, participarea în cadrul organizaţiilor internaţionale în domeniu; c) schimbul de informaţii şi tehnologii cu organizaţii similare din alte ţări şi organizaţii internaţionale; d) participarea la seminare internaţionale, simpozioane şi conferinţe internaţionale în domeniu; e) dezvoltarea capacităţilor instituţionale în baza acordurilor de cooperare; f) armonizarea indicatorilor de eficienţă energetică stabiliți de standardele naţionale cu cei prevăzuți în standardele europene;		

	g) recunoaşterea mutuală a certificării sistemelor şi echipamentelor ce utilizează surse regenerabile de energie în ceea ce priveşte indicatorii de eficienţă energetică. (3) În vederea creării unor oportunităţi de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naţionale, precum şi a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin. (4) Transferurile statistice nu afectează îndeplinirea obiectivului naţional privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.		
Articolul 4. Schemele de sprijin pentru energia din surse regenerabile (1) Pentru a atinge sau a depăși obiectivul Părților Contractante stabilit la articolul 3 alineatul (1), precum și contribuția fiecărei Părți Contractante la acest obiectiv stabilit la nivel naţional legată de utilizarea energiei din surse regenerabile, Părțile Contractante pot aplica scheme de sprijin. (2) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile oferă stimulente pentru integrarea energiei electrice din surse regene rabile pe piața energiei electrice într-un mod bazat pe piață și receptiv la semnalele pieței, evitând în același timp denaturarea inutilă a pieţelor energiei electrice și luând totodată în considerare posibilele costuri de integrare în sistem și stabilitatea reţelelor. (3) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile sunt concepute astfel încât să sporească la maximum integrarea energiei electrice din surse regenerabile pe piața energiei electrice și să asigure faptul că producătorii de energie din surse regenerabile răspund la semnalele de preţ ale pieţei și își maximizează veniturile de pe piață. În acest scop, în ceea ce privește schemele de sprijinire directă a prețurilor, se acordă sprijin sub forma unei prime de piață, care ar putea fi, printre altele, variabilă sau fixă. Părțile Contractante pot excepta instalaţiile de mici dimensiuni și	**Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile** (2) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: b) promovarea energiei din surse regenerabile prin aplicarea schemelor de sprijin în conformitate cu prezenta lege şi cu respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat; **Articolul 14.** Atribuţiile Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică (1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică: b[1]) confirmă, potrivit cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, statutul de producător eligibil pentru persoanele care deţin sau urmează să deţină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depăşeşte limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e); b[2]) instituie şi ţine registrul producătorilor eligibili în conformitate cu art. 37 alin. (6);	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

proiectele demonstrative de la aplicarea prezentului alineat, fără a se aduce atingere dreptului aplicabil al Comunității Energetice privind piaţa internă a energiei electrice. (4) Părțile Contractante se asigură că sprijinul pentru energia electrică din surse regenerabile se acordă într-un mod deschis, transparent, compe titiv, nediscriminatoriu și rentabil. Părțile Contractante pot excepta instalaţiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de la procedurile de licitaţie. De asemenea, Părțile Contractante pot lua în considerare stabilirea unor mecanisme care să asigure diversificarea regională a utilizării energiei electrice din surse regenerabile, în special pentru a asigura integrarea sistemelor într-un mod rentabil. (5) Părțile Contractante pot limita procedurile de licitaţie la anumite tehnologii, atunci când deschiderea schemelor de sprijin tuturor produ cătorilor de energie electrică din surse regenerabile ar conduce la un rezultat nesatisfăcător, având în vedere: (a) potenţialul pe termen lung al unei anumite tehnologii; (b) necesitatea de a se asigura diversificarea; (c) costurile de integrare în reţea; (d) constrângerile de reţea și stabilitatea reţelei; (e) în cazul biomasei, necesitatea de a se evita denaturările pieţelor materiilor prime (6) Atunci când se acordă sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile printr-o procedură de licitaţie, Părțile Contractante, pentru a asigura o rată ridicată de realizare a proiectelor: (a) stabilesc și publică criterii nediscriminatorii și transparente pentru calificarea la procedura de licitaţie și stabilesc termene și norme clare pentru livrarea proiectului; (b) publică informaţii despre procedurile de licitaţie anterioare, inclusiv despre ratele de realizare a proiectelor. (7) Pentru a creşte producţia de energie din surse regenerabile în regiunile ultraperiferice și insulele mici, Părțile Contractante pot adapta schemele de sprijin financiar pentru proiectele situate în regiunile respective pentru a ţine seama de costurile de producţie asociate condițiilor lor specifice de izolare și dependenţă externă. (8) Până la 31 decembrie 2022 și, ulterior, la fiecare trei ani,	c) elaborează și aprobă modelul contractului pentru diferențe, modelul contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, condițiile de procurare a energiei electrice de la prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile – incluse în anexă la contractul de furnizare a energiei electrice, semnat în condițiile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, modelul contractului de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile; c^1) elaborează și aprobă clauzele obligatorii la contractul pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, precum și modelul contractului pentru tranzacții inter-pares; f^1) participă în calitate de membru în Comisia de licitație; **Articolul 29.** Condițiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile și a biocarburantului (1) Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege. (1^1) Până la îndeplinirea condițiilor menționate la art.38^1, alin. (1), Furnizorul central de energie electrică achiziționează de la producătorii eligibili mari întreaga cantitate de energie electrică din surse regenerabile livrată în rețelele electrice la prețurile stabilite în conformitate cu prezenta lege. (2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sînt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la Furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cantitățile		

Secretariatul prezintă Consiliului Ministerial un raport privind performanţele sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile acordat prin proceduri de licitaţie în cadrul Părților Contractante, analizând îndeosebi capacitatea procedurilor de licitaţie de: (a) a obţine reducerea costurilor; (b) a aduce îmbunătăţiri tehnologice; (c) a atinge rate ridicate de realizare a proiectelor; (d) a asigura participarea nediscriminatorie a micilor actori și, dacă este cazul, a autorităţilor locale; (e) a reduce impactul asupra mediului; (f) a asigura acceptarea proiectelor la nivel local; (g) a garanta siguranţa alimentării cu energie și integrarea în rețea. (9) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere articolului 18 din Tratatul Comunității Energetice.	calculate conform Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți deținute de aceștia. **Articolul 30.** Furnizorul central de energie electrică (1) Furnizorul central de energie electrică desemnat de Guvern în vederea îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor stabilite în conformitate cu prezenta lege și Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, acționează în conformitate cu regulile de guvernanță corporativă, dispune de credibilitate financiară, așa cum este definită la alin. (1^1) și (1^2), ține în sistemul său de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile economice desfășurate și evită subvenționarea încrucișată dintre acestea. (1^1) Furnizorul central de energie electrică dispune de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate aferente producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru o perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate. (1^2) Furnizorul central de energie electrică deschide și gestionează un cont bancar dedicat operării de transferuri de mijloace financiare aferente schemei de sprijin, prin intermediul căruia va desfășura sau va determina să fie efectuate următoarele activități: a) perceperea prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile de la furnizorii de energie electrică; b) efectuarea plăților către producătorii eligibili în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, precum și contractele pentru diferențe, din momentul semn[rii acestora; c) colectarea necesarului de mijloace financiare (lichidități) și a altor resurse financiare în vederea		

	sprijinirii financiare a energiei electrice regenerabile în condițiile prevăzute de prezenta lege. (1^3) Mijloacele financiare colectate pe contul bancar dedicat al Furnizorului central de energie electrică, stabilit în conformitate cu alin. (1^2), sunt destinate achitării cantităților de energie electrică procurate de la producătorii eligibili mari și mici, în conformitate cu termenii și condițiile contractelor semnate cu aceștia. (1^4) Furnizorul central de energie electrică utilizează mijloacele financiare (lichidități) în vederea onorării angajamentelor sale financiare față de producătorii eligibili mari, conform termenilor și condițiilor stabilite în contractele semnate cu aceștia, în cazul în care furnizorii de energie electrică nu-și onorează obligațiile de plată a energiei electrice produsă din surse regenerabile. (2) Furnizorul central de energie electrică are următoarele obligaţii de bază: a) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei produse din surse regenerabile și contracte pentru diferențe cu producătorii eligibili mari, în conformitate cu modelele de contracte elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; a^1) încheie, în termenele și condițiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile cu producătorii eligibili mici, în conformitate cu modelul contractului elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele		

	electrice la tarifele fixe stabilite potrivit prezentei legi; b) solicită producătorilor de energie electrică din surse regenerabile să prezinte prognoze anuale, lunare, săptămînale şi pentru ziua următoare ale cantităţilor de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice, conform Regulilor pieței energiei electrice; c) colectează şi agregă prognozele privind producerea energiei electrice din surse regenerabile primite de la producătorii eligibili, stabileşte cantităţile de energie electrică care urmează a fi livrate în rețelele electrice în ziua următoare şi comunică zilnic această informaţie operatorilor sistemelor de transport și/sau operatorilor sistemelor de distribuţie în modul şi cazurile stabilite de Regulile pieței energiei electrice, aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; d) calculează lunar preţul mediu al energiei electrice achiziţionate şi prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informaţia respectivă în condiţiile şi în termenele stabilite de aceasta; e) în baza informaţiilor prezentate de operatorii sistemelor de transport şi de operatorii sistemelorde distribuţie, determină cantităţile lunare de energie electrică care urmează a fi achiziţionate de fiecare furnizor în funcţie de cotele deţinute pe piaţa energiei electrice şi prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică informaţia respectivă în condiţiile şi în termenele stabilite de către aceasta; f) încheie contracte de furnizare a energiei electrice din surse regenerabile cu furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică și Regulile pieței energiei electrice; f[1]) efectuează plata și decontarea obligațiilor financiare către producătorii eligibili, în		

	conformitate cu clauzele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe; f[2]) este responsabilul grupului de echilibrare al producătorilor eligibili; g) *abrogat*; h) *abrogat*; i) prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în condiţiile şi în termenele stabilite de aceasta, informaţia solicitată în legătură cu activitatea desfăşurată în conformitate cu prezenta lege; i[1]) gestionează contul bancar dedicat stabilit în conformitate cu alin. (1[2]) în scopul decontării obligațiilor financiare față de producătorii eligibili conform contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și, respectiv, contractelor pentru diferențe, precum și pentru decontarea plăților aferente achitării prețurilor reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile; (i[2]) calculează necesitățile și gestionează cerințele de mijloace financiare (lichidități) stabilite în conformitate cu prevederile alin. (1[1]), care sunt obținute din partea furnizorilor de energie electrică pe parcursul unei perioade de 12 luni; i[3]) colectează plățile pentru energia electrică din surse regenerabile de la fiecare furnizor de energie electrică pentru perioada de gestiune, proporțional cotelor-părți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică pentru fiecare dintre furnizori, și prezintă informațiile Agenției în condițiile și în termenele stabilite de aceasta. Aplică penalități furnizorilor de energie electrică pentru întârzierea plăților în conformitate cu termenii și condițiile contractelor de achiziționare a energiei electrice. (3) Prin derogare de la art. 88 alin. (1) din Legea cu privire la energia electrică, furnizorul central de energie electrică calculează și prezintă		

	Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică spre aprobare prețul reglementat al energiei electrice furnizate, în termenele stabilite în Metodologia de calcul, aprobare şi aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică, aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) La schimbarea furnizorului central de energie electrică (în cazul desemnării unei alte entități juridice în calitate de furnizor central de energie electrică), noul furnizor central desemnat va prelua drepturile și obligațiile furnizorului central precedent, care decurg din prezenta lege în raport cu producătorii eligibili. (5) În cazul în care Furnizorul central de energie electrică este desemnat să asigure și gestiunea reglementată a altor surse de energie electrică diferite de sursele regenerabile, sau gestiunea de instalații de stocare, atunci: a) fiecare activitate reglementată se desfășoară în cadrul uni grup de echilibrare distinct; b) pentru fiecare activitate se utilizează un cont bancar separat și mijloace financiare distincte. **Articolul 30[1]**. Plata pentru energia electrică regenerabilă (1) Costurile aferente schemei de sprijin și activității Furnizorului central de energie electrică sunt recuperate prin intermediul prețului reglementat aprobat de Agenție conform art. 30 alin. (3) pentru energia electrică din surse regenerabile, impus și achitat de toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali. (2) Prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se calculează de către Furnizorul central de energie electrică conform		

	metodologiei elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, se aprobă de Agenție și se colectează lunar de la toți furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, pe kWh furnizat. (3) În prețul reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile se includ: a) costuri aferente achiziționării obligatorii a energiei electrice din surse regenerabile de la producătorii eligibili, inclusiv costurile aferente plății primelor variabile conform contractelor pentru diferențe; b) costuri aferente compensării financiare a producătorilor eligibili pentru restricționările în producerea de energie electrică din surse regenerabile, dacă Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică nu stabilește recuperarea acestor costuri prin tariful pentru serviciile de transport sau de distribuție, sau prin intermediul pieței energiei electrice de echilibrare; c) costurilor de echilibrare ale producătorilor eligibili, în limita intervalelor și limitelor stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (7)-(11), pentru o perioadă de tranziție de până la stabilirea existenței unui nivel suficient de lichiditate pe piața energiei electrice pe parcursul zilei; d) costuri aferente obligației de colectare și dispunere de mijloace financiare (lichidități) echivalente plăților prognozate producătorilor eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații, pentru perioadă de o lună, în conformitate cu contractele semnate cu aceștia; e) costurile operaționale suportate de Furnizorul central de energie electrică în calitate de contra-parte în contractele pentru diferențe, contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, costuri suportate cu organizarea licitațiilor pentru comercializarea garanțiilor de origine și pentru		

	acoperirea costurilor administrative necesare întru implementarea prezentei legi. (4) Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică repartizează costurile aferente prețului reglementate pentru energia electrică din surse regenerabile fiecărui furnizor de energie electrică, proporțional cotelor-părți prognozate pe piața energiei electrice, ce ar urma a fi deținute de furnizorii respectivi. Furnizorii de energie electrică pot include echivalentul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile în prețurile de furnizare a energiei electrice propriilor săi consumatori finali. (5) În cazul unor diferențe între cotele-părți prognozate și efective ale fiecărui furnizor, înregistrate la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, Furnizorul central de energie electrică determină, în conformitate metodologia aprobată de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică, și plătește furnizorilor, o plată de reconciliere, care corespunde diferenței dintre prognoză și cota-parte efectiv înregistrată, cu luarea în considerare a mijloacelor financiare transferate. Dacă plata de reconciliere are valoare negativă, ea se reține din următoarea plată datorată de Furnizorul central de energie electrică către furnizorul respectiv. (6) Schema de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, inclusiv mecanismul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile sunt notificate și autorizate în conformitate cu Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. **Articolul 34.** Scheme de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile (1) Pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile se aplică următoarele scheme de sprijin:		

	a) preț fix, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35, pentru producătorul eligibil care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată mai mare decât limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e). La îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38^1, alin. (1), în cadrul procedurilor de licitație are loc stabilirea prețului de exercitare, care este utilizat în vederea cuantificării valorii primei variabile ca diferența dintre acest preț și prețul de piață obținut de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare; b) tarif fix, stabilit în condițiile art. 14, lit. b^1), pentru producătorul eligibil mic care deține sau urmează să dețină o centrală electrică/centrale electrice cu o putere electrică instalată/cumulată ce nu depășește limita de capacitate stabilită conform art. 10 lit. e), dar care nu este mai mică de 10 kW; (1^1) Producătorii de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu pot beneficia, pentru aceeași centrală electrică/aceleași centrale electrice, de schemele de sprijin stabilite la alin. (1). (1^2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează anual tarifele producătorilor de energie electrică care beneficiază de schema de sprijin stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi în conformitate cu metodologia aprobată și în funcţie de evoluţia ratei de schimb a monedei naţionale față de USD (2) În conformitate cu prezenta lege, statut de producător eligibil au: a) producătorii de energie electrică care au cîștigat licitația în condițiile prezentei legi; b) producători eligibili mici după confirmarea statutului de producător eligibil în condițiile prezentei legi.		

	(3) Producătorii de energie electrică cărora le-a fost oferit statutul de producător eligibil în conformitate cu alin. (2) nu pot beneficia concomitent, pentru aceeaşi centrală electrică/aceleaşi centrale electrice, de alte scheme de sprijin în domeniul energiei din surse regenerabile. (4) Pentru a beneficia de prețuri fixe, respectiv tarife fixe, conform alin (1), lit. a) și b), producătorii eligibili semnează cu Furnizorul central de energie electrică contracte reglementate pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile. (5) Prin contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile producătorul eligibil se obligă să vândă întreaga cantitate de energie electrică produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, pe întreaga durată pentru care a obținut acest statut. (6) Producătorul eligibil poate renunța oricând la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractul pentur diferențe fără drept de revenire asupra deciziei de renunțare. (7) Contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractul pentru diferențe, este rezoluționat unilateral de către Furnizorul central de energie electrică în cazul în care producătorul eligibil vinde energia electrică în baza altor contracte de comercializare a energiei electrice produsă de centrala/ centralele electrice pentru care a obținut statutul de producător eligibil, cu excepția situației descrise la art. 38^{1}, alin. (1^{1}). (8) În cazurile stabilite la alin. (6) și (7), producătorul eligibil pierde statutul de producător eligibil pentru capacitățile de producere a energiei electrice ce fac obiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse		

	regenerabile sau contractul pentru diferențe ce își încetează valabilitatea. (9) Guvernul, în contextul implementării atribuțiilor stabilite la art. 10, lit. e), publică, iar la necesitate actualizează, calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general. (10) Guvernul evaluează eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor de implementare a acestuia. **Art. II. Dispoziții finale și tranzitorii** (13) În vederea adoptării principiilor de maximă transparență, eficiență și eficacitate, precum și asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul: a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație, pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite de art. 34, alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, cu o periodicitate mai mare, pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili; b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu		

	prevederea de la art. 34, alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială. **Articolul 35.** Procedura de licitaţie pentru oferirea statutului de producător eligibil mare (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil mare se oferă producătorului care a cîştigat licitaţia pentru oferirea statutului de producător eligibil mare (în continuare – licitaţie). (2) Licitația este organizată de către Guvern, care desemnează în acest scop o comisie de licitaţii. Licitația are un caracter neutru din punct de vedere al tehnologiilor și este organizată în conformitate cu Regulamentul privind desfăşurarea licitaţiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare. (2^1) Prin derogare de la alin. (2), Guvernul poate decide anunțarea și organizarea de licitații limitate pentru anumite tehnologii în condițiile în care rezultatul oferit de licitațiile neutre din punct de vedere al tehnologiilor ar fi unul nesatisfăcător, pornind de la următoarele situații: a) potențialul pe termen lung al unei anumite tehnologii noi și inovatoare față de tehnologiile clasice este mai mare; b) necesitatea unei diversificări a tehnologiilor de producere; c) constrîngerile de rețea și stabilitatea rețelei; d) costurile (de integrare a surselor regenerabile de energie) aferente sistemului; e) necesitatea de a evita distorsiunile pe piețele materiilor prime, generate de sprijinul acordat biomasei. (3) Procedura de licitaţie se bazează pe criterii obiective, transparente şi nediscriminatorii. Documentaţia de licitaţie stabileşte termenele şi condiţiile, inclusiv preţurile plafon, capacităţile de producere licitate, durata de construcţie, alte criterii, condiţii sau cerinţe care pot varia în dependență de tehnologia de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Anunțul privind		

	iniţierea procedurii de licitaţie se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu cel puţin 2 luni înainte de inițierea procedurii de recepționare a ofertelor. (4) În vederea asigurării transparenţei şi nediscriminării, documentaţia de licitaţie se plasează pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii și se include în anunțul privind inițierea procedurii de licitație. Documentaţia de licitaţie trebuie să conţină lista completă a criteriilor în baza cărora vor fi stabiliţi cîștigătorii licitaţiei, proiectul contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile sau contractului pentru diferențe, precum și cuantumul garanției pentru ofertă și cuantumul garanţiei de bună execuție a contractului, care se stabilesc de Comisia de licitație în coordonare cu organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii şi se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată. (5) La organizarea, monitorizarea şi controlul procedurii de licitaţie vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidenţialităţii informaţiilor din ofertă. (6) La licitaţie pot participa toţi doritorii care întrunesc condiţiile şi care corespund criteriilor licitaţiei. Nu pot participa la licitaţie persoanele care vor construi centralele electrice cu echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu peste 48 de luni înainte de punerea în funcțiune a centralei. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Guvern în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1^2). (7) În cazul în care potenţialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obţinut statutul de producător eligibil mare în urma participării la licitaţie sau nu a participat la		

	licitaţie, acesta este în drept să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiţii negociate cu participanţii la piaţa energiei electrice. (8) Statutul de producător eligibil mare se acordă potenţialilor producători de energie electrică din surse regenerabile care au oferit cele mai mici preţuri de comercializare a energiei electrice în comparaţie cu preţurile plafon, stabilite în conformitate cu prezenta lege, şi a căror capacitate instalată nu depăşeşte cumulativ capacitatea scoasă la licitaţie. (9) Guvernul sau comisia de licitaţii poate solicita suportul organului supravegherii energetice de stat la stabilirea cerinţelor tehnice sau a altor cerinţe aplicabile licitaţiei organizate, precum şi la verificarea respectării de către producătorii eligibili mari a obligaţiei ce le revine în legătură cu construcţia centralei electrice în termenele şi condiţiile stabilite în cadrul licitației. (10) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în vederea asigurării transparenței asupra procesului de organizare a licitațiilor, publică pe pagina sa web oficială și actualizează continuu informații despre procedurile de licitație organizate, inclusiv ratele de realizare a proiectelor.” **Articolul 36.** Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic (1) În conformitate cu prezenta lege, statutul de producător eligibil mic se confirmă pentru producătorul care deţine sau urmează să deţină o centrală electrică ce întruneşte toate condiţiile stabilite de Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic şi care a depus garanţia pentru participare și garanţia de bună execuţie a contractului, stabilite prin hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.		

	(1[1]) Garanția pentru participare și garanţia de bună execuţie a contractului se stabilesc şi se aplică în mod nediscriminatoriu, în mărime fixă per 1 kW putere instalată, în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic. (2) Statutul de producător eligibil mic se confirmă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil mic. (3) Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil mic se bazează pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și pe principiul „primul venit, primul servit”, pînă la atingerea cotei maxime de capacitate. (4) În procesul de desfășurare a procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic vor fi luate toate măsurile pentru asigurarea confidenţialităţii informaţiilor cu privire la solicitant și la datele specifice proiectului acestuia. (5) Pentru confirmarea statutului de producător eligibil se pot adresa toţi doritorii care întrunesc condiţiile şi care corespund criteriilor stabilite în conformitate cu prezenta lege. Nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil pentru persoanele care vor construi centralele electrice din echipament utilizat sau echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. Termenul indicat în prezentul alineat poate fi prelungit cu durata stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în condițiile aplicării dreptului prevăzut la art. 37, alin. (1[2]).”; (5[1]) Un producător, în persoana beneficiarului efectiv, în sensul art. 52 al Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, nu are dreptul să solicite confirmarea statutului de producător eligibil, în conformitate cu prezentul articol, pentru		

	dezvoltarea a două sau mai multe centrale electrice care utilizează acelaşi tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile dacă puterea electrică instalată/cumulată a acestora este mai mare decît limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). În acest caz, investitorul respectiv urmează să participe la licitaţie pentru a obţine dreptul de producător eligibil în conformitate cu art. 35. (6) În cazul în care potenţialul producător de energie electrică din surse regenerabile nu a obţinut statut de producător eligibil mic în conformitate cu procedura prevăzută în prezentul articol, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă în baza unor condiţii negociate cu participanţii la piaţa energiei electrice. (7) Statutul de producător eligibil mic se confirmă pentru potenţialii producători de energie electrică din surse regenerabile a căror capacitate instalată în funcție de tehnologia utilizată nu depășește cumulativ limita de capacitate și care întrunesc toate condițiile și criteriile stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi. (8) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește cerințele aplicabile procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil mic pentru a verifica respectarea de către producătorii eligibili mici a obligației ce le revine în legătură cu construcția centralei electrice în termenele și în condițiile stabilite de procedura în cauză, iar în calitate de organ al supravegherii energetice de stat emite actul de corespundere al centralei electrice în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. **Articolul 37.** Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili		

	(1) După ce a participat la licitaţie şi a obţinut statutul de producător eligibil mare sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul beneficiază de dreptul de a comercializa întreaga cantitate de energie electrică livrată în reţelele electrice la preţul fix stabilit în cadrul licitaţiei sau, la îndeplinirea condițiilor de la art. 381, alin. (1), este obligat să o vândă pe piață și să primească suplimentar la prețul de piață o primă variabilă, și respectiv de dreptul de a comercializa energia electrică la tariful fix stabilit de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege, timp de 15 ani de la punerea în funcţiune a centralei electrice. În acest interval de timp, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ajustează prețurile fixe/ de exercitare stabilite în cadrul licitaţiei şi tarifele fixe în conformitate cu metodologia aprobată și în funcție de evoluția ratei de schimb a monedei naţionale faţă de USD. (1^1) După obţinerea statutului de producător eligibil mare în cadrul licitaţiei sau după confirmarea statutului de producător eligibil mic, producătorul este obligat să construiască şi să pună în funcţiune centrala electrică în termen de 36 de luni de la anunţarea rezultatelor licitaţiei sau, după caz, în termen de 24 de luni de la data confirmării statutului de producător eligibil, este obligat să respecte celelalte condiţii stabilite în cadrul licitaţiei sau în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, stabilite în conformitate cu prezenta lege şi regulamentele prevăzute la art. 35 alin. (2) şi art. 36 alin. (1). Termenul de punere în funcţiune a centralei electrice, stabilit în prezentul alineat, poate fi prelungit de către Guvern, în cazul oferirii statutului de producător eligibil în cadrul licitaţiei, sau de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în cazul confirmării statutului de producător eligibil, cu 12 luni, dacă		

	centrala electrică respectivă nu poate fi pusă în funcțiune din motive întemeiate, neimputabile producătorului eligibil (lipsa posibilității de a racorda centrala electrică la rețeaua electrică din cauza nerespectării de către operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție a termenelor privind dezvoltarea rețelei electrice conform planurilor de dezvoltare și investiții sau conform procedurii stabilite în art. 28, alin. (6^1); întârzierea de către operatorul de sistem în executarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare conform contractului de racordare). (1^2) În condițiile unui impediment justificator (condiții de forță majoră) și circumstanțe neimputabile niciunei dintre părți, părțile parte la contractul reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile și/sau contractul pentru diferențe, cu participarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și, respectiv, a Guvernului, pot convine asupra unui termen rezonabil de punere în funcțiune a centralei electrice, suplimentar celui stabilit și/sau prelungit conform alin. (1^1), luând în considerare interesele legitime ale tuturor părților implicate. (2) Dacă un producător eligibil mic construieşte şi pune în funcţiune o centrală electrică cu echipament utilizat sau cu echipament nou fabricat cu mai mult de 36 de luni pînă la punerea în funcțiune a centralei electrice, în cazul producătorilor cărora le-a fost confirmat statutul de producător eligibil mic, sau cu mai mult de 48 de luni de la punerea în funcţiune a centralei electrice, în cazul producătorilor care au obţinut statutul de producător eligibil mare în cadrul licitaţiei, ori cu încălcarea celorlalte condiţii stabilite prin prezenta lege, dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție		

	a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată şi luată în considerare la următoarea licitaţie sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil. (3) În cazul în care un producător eligibil nu pune în funcţiune centrala electrică în termenii stabiliți în conformitate cu alin. (1^1), dreptul său de a comercializa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege, respectiv la preț fix, sau dreptul de a primi prima variabilă, se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat. Capacitatea alocată acestuia va fi returnată şi luată în considerare la următoarea licitaţie sau, după caz, la procedura de confirmare a statutului de producător eligibil. (4) Modernizarea centralei electrice, înlocuirea echipamentului sau a altor componente ale acesteia nu implică prelungirea sau reluarea perioadei de timp pentru care producătorul eligibil beneficiază de preţul fix sau, după caz, de tariful fix stabilit în conformitate cu prezenta lege. „(4^1) Producătorii eligibili sunt obligați să facă parte din grupul de echilibrare pentru care este responsabil Furnizorul central de energie electrică.” (4^2) Pentru a reduce riscurile de neperformanță a proiectelor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică stabilește condiții detaliate în modelul contractului pentru diferențe și în modelele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, care să permită creditorilor și/sau finanțatorilor proiectului investițional să propună o nouă entitate cu experiență în domeniu, care să înlocuiască producătorul eligibil existent în cazul unei neexecutări semnificative din partea acestuia a contractului pentru diferențe sau a contractului		

	reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și/sau să preia parțial sau integral obligațiile ce reies din contractele semnate, prin intermediul cesiunii sau novației. Termenii și condițiile unei astfel de înlocuiri a producătorului eligibil, realizării novației sau cesiunii contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, sunt stabilite de Agenție în conformitate cu cele mai bune practici aplicate în Uniunea Europeană. Numirea noii entități cu experiență în domeniu este supusă unei aprobări prealabile de către Agenție, care verifică corespunderea entității condițiilor și criteriilor stabilite inițial pentru procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil sau de confirmare a statutului de producător eligibil. Agenția poate refuza o astfel de numire doar din motive obiective, nediscriminatorii și argumentate, care sunt comunicate în mod obligatoriu solicitantului în termen de 30 zile de la depunerea cererii. (4^3) În condițiile intervenirii unor modificări de ordin legislativ cu impact asupra schemelor de sprijin și al viabilității economice a proiectelor investiționale în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile, după cum este prevăzut la art. 5, alin. (3), care fac imposibilă sau ilegală executarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile sau contractului pentru diferențe, sau care determină ca prevederile contractuale să devină incompatibile cu legile aplicabile sau să priveze oricare dintre părți de beneficiile contractului, la cererea părții afectate, părțile vor căuta, de bună-credință, să ajungă la un acord cu privire la modificările care trebuie aduse acelui contract pentru a atinge, în măsura posibilă, același echilibru de beneficii, responsabilități, riscuri și recompense dintre părți, în ceea ce		

	privește obiectul acelui acord, așa cum era aplicat la data efectivă a contractului respectiv. Dacă producătorul eligibil și Furnizorul central de energie electrică, și după caz Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică sau Guvernul, nu pot ajunge la un acord cu privire la aceste modificări, atunci oricare dintre părți se poate adresa Centrului de Soluționare a Disputelor și Negocierilor de pe lângă Secretariatul Comunității Energetice pentru determinarea acestor modificări. În cazul în care un litigiu nu a fost rezolvat în termen de 90 de zile sau în alt timp convenit de părți, oricare dintre acestea se poate adresa pentur soluționarea cazului în arbitraj internațional, în conformitate cu legislația în vigoare. (5) Dacă producătorul eligibil intenţionează să majoreze capacitatea centralei electrice existente, acesta urmează să participe la licitaţie/procedura de confirmare a statutului de producător eligibil pentru a obţine dreptul de a comercializa cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată. În cazul licitației, preţul oferit nu poate depăşi preţul plafon stabilit pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate şi pentru categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. În cazul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, capacitatea cumulată a centralei electrice extinse nu poate depăși limita de capacitate stabilită pentru tipul sursei regenerabile de energie utilizate și urmează să se încadreze în cota maximă de capacitate. (6) Registrul producătorilor eligibili cărora le-a fost oferit statutul respectiv în cadrul licitaţiilor organizate în baza art. 35 şi al producătorilor eligibili statutul cărora a fost confirmat în baza art. 36 se instituie și se ține de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prezenta lege şi cu Legea cu		

	privire la registre. Registrul respectiv trebuie să conţină, fără a se limita la acestea, informaţii cu privire la data la care a fost oferit sau data la care acest statut a fost confirmat, la capacitatea instalată a centralelor electrice respective, precum şi cu privire la capacitatea instalată cumulată pe ţară pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Informaţiile menţionate se publică trimestrial pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (7) Notificările fizice ale producătorilor eligibili efectuate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice se ajustează automat la cantitatea de energie electrică produsă, dacă aceasta se află în intervalele +/- 8% în cazul utilizării sursei eoliene și +/- 4% în cazul utilizării sursei solare. Dacă cantitatea de energie electrică produsă depășește aceste limite, notificarea fizică se ajustează la nivelul limitei depășite. (8) Prețul dezechilibrului pozitiv pentru cantitatea de energie electrică produsă de producătorul eligibil în exces față de limita superioară stabilită conform alin.(7) este limitat inferior la 50% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil. (9) Prețul dezechilibrului negativ pentru cantitatea de energie electrică ce trebuie achiziționată de producătorul eligibil ca deficit față de limita inferioară stabilită conform alin. (7) este limitat superior la 200% din tariful fix sau prețul fix, sau după caz – prețul de exercitare, al producătorului eligibil. (10) Costurile dezechilibrelor producătorilor eligibili ce utilizează sursa eoliană sau sursa solară în intervalele stabilite la alin.(7) - (9) se suportă de Furnizorul central de energie electrică și se transferă furnizorilor consumatorilor finali prin intermediul prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile.		

	(11) Prevederile alineatelor (7) – (10) se aplică pentru toți producătorii eligibili până la stabilirea existenței unei piețe pe parcursul zilei lichide. **Articolul 38.** Majorarea capacităţii centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile (1) Cantitatea de energie electrică din surse regenerabile rezultate în urma majorării capacităţii unei centrale electrice existente se consideră ca fiind produse de o centrală electrică separată, care a fost dată în exploatare la data la care a avut loc majorarea capacităţii centralei electrice existente. (1^1) Pentru majorarea capacităţii centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obţinut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitaţii, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitaţie. (1^2) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitaţie în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decît limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). (2) În cazul majorării capacităţii centralei electrice existente prin instalarea unei capacităţi adiţionale de producere a energiei electrice care utilizează acelaşi tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deţinător al centralei electrice, este obligat: a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă pînă la realizarea majorării capacităţii, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul		

	procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la preţul fix stabilit, în cadrul licitaţiei pentru capacitatea deţinută iniţial, pînă la majorare; b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la preţul fix stabilit, în cadrul licitaţiei pentru capacitatea adiţională, în funcţie de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. (3) În cazul în care evidenţa energiei electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, cantitatea menţionată la alin. (2) lit. a) şi b) se calculează proporţional cu capacitatea centralei electrice instalată pînă la efectuarea majorării şi, respectiv, după majorare. (4) În cazul majorării capacităţii centralei electrice existente prin instalarea unei capacităţi adiţionale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la preţul fix stabilit în cadrul unei licitaţii sau la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (5) În cazul în care două centrale electrice care utilizează tehnologii diferite de producere a energiei electrice din surse regenerabile folosesc un singur echipament de măsurare pentru evidenţa energiei electrice livrate în reţea, pentru toată energia produsă se va aplica cel mai mic tarif fix		

	aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preţ fix stabilit, în cadrul unei licitaţii, pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obţinut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitaţii, fie prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiţii negociate cu participanţii la piaţa energiei electrice, cu condiţia instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidenţa energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată **Articolul 38[1]**. Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică (1) Contractele reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, încheiate cu producători eligibili mari stabiliți în cadrul procedurilor de licitații înainte de îndeplinirea condițiilor de mai jos, sunt înlocuite cu contracte pentru diferențe, cu decontare financiară, în termeni de șase luni după îndeplinirea următoarelor condiții: a) piața pentru ziua următoare este înființată și este operațională; b) prețul pentru fiecare interval de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare este stabilit pe durata ultimelor 6 luni consecutive. (1[1]) Producătorii eligibili mari sunt obligați să comercializeze pe piața pentru ziua următoare energia electrică produsă din surse regenerabile, din momentul concluderii contractelor pentru diferențe, în conformitate cu alin. (1).		

	(2) Prin derogare de la prevederea de la alin. (1), producătorii eligibili mici sunt exonerați de obligația de a comercializa energia electrică produsă pe piețele angro a energiei electrice. Furnizorul central de energia electrică achiziționează de la producătorii eligibili mici întreaga cantitate de energie electrică generată (conform notificărilor) și o comercializează furnizorilor de energie electrică, în condițiile art. 29, alin. (1) și (2). (3) Furnizorul central de energie electrică și producătorii eligibili mari convin asupra încheierii contractului pentru diferențe, care prevede păstrarea echilibrului dintre beneficii, drepturi și responsabilități, riscuri și compensații, după cum s-a convenit între părți la semnarea contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile. Prevederile privind prețul de comercializare a energiei electrice obținut în cadrul procedurii de licitație se completează cu prevederi privind prețurile de piață, obținute de producătorul eligibil pentru tranzacționarea energiei electrice produse pe piața pentru ziua următoare, și o primă variabilă, determinată de diferența dintre prețul de piață și prețul de exercitare stabilit în cadrul licitației. (3^1) Furnizorul central de energie electrică poate oferi servicii de agregare pentru producătorii eligibili, în condiții de piață. (4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sânt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare rezultate din aplicarea alin. (3), ca componentă a prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile instituită de prezenta lege, care reprezintă sume determinate de diferența dintre prețul de pe piața angro de energie electrică și prețurile de exercitare, de cantitățile notificate de energie electrică din surse regenerabile,		

	proporțional cotelor-părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare ale fiecărui furnizor se determină de furnizorul central de energie electrică în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice. **Articolul 42.** Informaţii cu privire la măsurile şi schemele de sprijin Agenţia pentru Eficienţă Energetică asigură că informaţiile privind măsurile şi schemele de sprijin sînt puse la dispoziţia tuturor solicitanţilor, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecţii şi furnizorii de echipamente şi sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică şi de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile.		
Articolul 5. Deschiderea schemelor de sprijin pentru energia electrică din surseregenerabile (1) Părțile Contractante au dreptul, în conformitate cu articolele 7-13 din prezenta directivă, de a decide până la ce nivel sprijină energia electrică din surse regenerabile care este produsă într-o altă Parte Contractantă. Cu toate acestea, Părțile Contractante pot deschide accesul la schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile pentru producătorii situaţi în alte Părți Contractante sau state membre, cu aplicarea condiţiilor stabilite în prezentul articol. Atunci când deschid accesul la schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile, Părțile Contractante pot prevedea ca sprijinul pentru o cotă orientativă din capacitatea nou-sprijinită sau din bugetul alocat acesteia să fie disponibil, în fiecare an, pentru produ cătorii situaţi în alte Părți Contractante sau state membre. Astfel de cote orientative pot, în fiecare an, să reprezinte cel puţin 5 % în perioada 2023-2026 și cel puţin 10 % în perioada 2027-2030 sau, dacă acestea au un nivel inferior, se pot situa la nivelul interconecti vităţii Părții Contractante în cauză în orice an dat. Pentru a dobândi experienţă suplimentară în materie de punere în aplicare, Părțile Contractante pot organiza unul sau mai multe proiecte-pilot de scheme de sprijin la care au acces producătorii situaţi în alte Părți Contractante sau state membre.	**Art 44 din Legea 10/2016** (3) În vederea creării unor oportunităţi de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naţionale, precum şi a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin.	Parțial compatibil	Urmează a fi transpus odată cu RED III

(2) Părțile Contractante pot solicita dovezi ale importului efectiv de energie electrică din surse regenerabile. În acest scop, Părțile Contractante pot limita accesul la schemele lor de sprijin în favoarea producătorilor situaţi în Părțile Contractante sau statele membre cu care există o conexiune directă prin inter conexiuni. Cu toate acestea, Părțile Contractante nu modifică și nu afectează în niciun fel programele interzonale sau alocarea capacităţilor din cauza producătorilor care participă la scheme de sprijin transfrontaliere. Trans ferurile transfrontaliere de energie electrică sunt determinate exclusiv de rezultatul alocării capacităţilor în temeiul dreptului Comunității Energetice privind piaţa internă a energiei electrice. (3) În cazul în care o Parte Contractantă decide să deschidă accesul la schemele de sprijin pentru producători situaţi în alte Părți Contractante sau state membre, Părțile Contractante în cauză se pun de acord asupra principiilor unei astfel de participări. Aceste acorduri cuprind cel puţin principiile alocării energiei electrice din surse regenerabile care face obiectul sprijinului transfrontalier. (4) Secretariatul sprijină Părțile Contractante în cauză, la cererea acestora, pe întreg parcursul procesului de negociere, la stabilirea modalităţilor de cooperare, prin furnizarea de informaţii și analize, inclusiv date cantitative și calitative privind costurile și beneficiile directe și indirecte ale cooperării, precum și prin îndrumare și cunoștinţe tehnice de specialitate. Secretariatul poate încuraja sau facilita schimbul de bune practici și poate elabora modele de acorduri de cooperare pentru a facilita procesul de negociere. Până în 2025, Secretariatul evaluează costurile și beneficiile utilizării energiei electrice din surse regenerabile în Comunitatea Energetică în temeiul prezentului articol. (5) Până în 2024, Secretariatul face o evaluare a punerii în aplicare a prezentului articol. Evaluarea respectivă analizează nevoia de a impune Părțile Contractante să permită parţial accesul la schemele lor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile producătorilor situaţi în alte Părți Contractante sau state membre, ţinta reprezentând o cotă de 5 % până în 2025 și de 10 % până în 2030. (6) Secretariatul Comunității Energiei se coordonează cu Comisia Europeană în îndeplinirea sarcinilor care îi revin în temeiul alineatelor (4) și (5) din prezentul articol.5.			

Articolul 6. Stabilitatea sprijinului financiar (1) Fără a aduce atingere adaptărilor necesare pentru respectarea dispoziţiilor de la articolul 18 al Tratatului Comunităţii Energetice, Părțile Contractante se asigură că nivelul și condiţiile aferente sprijinului acordat proiectelor privind energia din surse regenerabile nu sunt revizuite într-un mod care să aibă un impact negativ asupra drepturilor acordate prin acest sprijin și să submineze viabilitatea economică a proiectelor care au beneficiat deja de sprijin. (2) Părțile Contractante pot ajusta nivelul sprijinului în conformitate cu criterii obiective, cu condiţia ca aceste criterii să fie stabilite în proiectul original al schemei de sprijin. (3) Părțile Contractante publică un calendar pe termen lung prin care anticipează alocarea estimată a sprijinului, care să acopere, ca perioadă de referinţă, cel puţin următorii cinci ani sau, în cazul constrân gerilor de planificare bugetară, următorii trei ani și care să includă calendarul orientativ, frecvenţa procedurilor de licitaţie, dacă este cazul, capacitatea și bugetul preconizate sau sprijinul unitar maxim care se preconizează a fi alocat și tehnologiile eligibile preconizate, dacă este cazul. Calendarul respectiv se actualizează anual sau atunci când este necesar pentru a reflecta evoluţiile recente ale pieţei sau alocarea preconizată a sprijinului. (4) Cel puţin o dată la fiecare cinci ani, Părțile Contractante evaluează eficacitatea schemelor lor de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele distributive majore ale acestora asupra diferitelor grupuri de consumatori și asupra investiţiilor. Respectiva evaluare ia în considerare efectul posibilelor modificări aduse schemelor de sprijin. Planificarea orientativă pe termen lung care guvernează deciziile de sprijin și conceperea de noi tipuri de sprijin ţine seama de rezultatele respectivei evaluări. Statele membre includ această evaluare în actuali zările relevante ale planurilor lor naţionale integrate privind energia și clima și în rapoartele lor intermediare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC.	**Articolul 5. Principiile politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile** (3) Politica de stat în domeniul energiei din surse regenerabile este elaborată astfel încât nivelul și condițiile aferente sprijinului financiar acordat proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile prin intermediul schemelor de sprijin nu sunt revizuite într-un mod care să afecteze negativ drepturile conferite în temeiul legii și să afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin în conformitate cu prezenta lege, cu excepția modificărilor cauzate de implementarea contractelor pentru diferențe, după cum este stabilit de prezenta lege, precum și de transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene adoptate în contextul angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. **Articolul 28. Accesul la reţea** (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la reţelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică. (1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

	(2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la reţelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la reţele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuţie sînt obligaţi să ofere solicitanţilor informaţii concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse şi indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice		

	Articolul 34. Scheme de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile (9) Guvernul, în contextul implementării atribuțiilor stabilite la art. 10, lit. e), publică, iar la necesitate actualizează, calendarul indicativ cu privire la frecvența planificată a procedurile de licitație, după caz capacitatea și bugetul/ costul schemei de sprijin, tehnologiile eligibile, precum și alte detalii relevante și de interes general. (10) Guvernul evaluează eficacitatea schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și efectele majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu. Guvernul ia în considerare rezultatele evaluării la modificarea/ actualizarea Planului național integrat privind energia și clima și le include în rapoartelor de implementare a acestuia. **Articolul 37.** Drepturi și responsabilități ale producătorilor eligibili (4^2) Pentru a reduce riscurile de neperformanță a proiectelor în domeniul producerii energiei electrice din surse regenerabile care beneficiază de schemele de sprijin, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică stabilește condiții detaliate în modelul contractului pentru diferențe și în modelele contractelor reglementate pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, care să permită creditorilor și/sau finanțatorilor proiectului investițional să propună o nouă entitate cu experiență în domeniu, care să înlocuiască producătorul eligibil existent în cazul unei neexecutări semnificative din partea acestuia a contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, și/sau să preia parțial sau integral obligațiile ce reies din contractele semnate, prin intermediul cesiunii sau novației. Termenii și condițiile unei astfel de înlocuiri a producătorului eligibil, realizării novației sau		

	cesiunii contractului pentru diferențe sau a contractului reglementat pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile, sunt stabilite de Agenție în conformitate cu cele mai bune practici aplicate în Uniunea Europeană. Numirea noii entități cu experiență în domeniu este supusă unei aprobări prealabile de către Agenție, care verifică corespunderea entității condițiilor și criteriilor stabilite inițial pentru procedura de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil sau de confirmare a statutului de producător eligibil. Agenția poate refuza o astfel de numire doar din motive obiective, nediscriminatorii și argumentate, care sunt comunicate în mod obligatoriu solicitantului în termen de 30 zile de la depunerea cererii. **Dispoziții finale și tranzitorii** (13) În vederea adoptării principiilor de maximă transparență, eficiență și eficacitate, precum și asigurarea unei predictibilități la implementarea schemelor de sprijin, conform art. 34, Guvernul: a) publică un calendar indicativ cu privire la organizarea procedurilor de licitație, pentru următorii 3-5 ani, cu respectarea conținutului și a informațiilor stabilite de art. 34, alin. (9). Calendarul este actualizat anual sau, dacă este necesar, cu o periodicitate mai mare, pentru a reflecta modificările în planificarea organizării licitațiilor cauzate de factori obiectivi, pentru a ține cont de evoluțiile pieței sau pentru a actualiza bugetul/ costul estimat al sprijinului financiar oferit producătorilor eligibili; b) efectuează o evaluare a eficacității schemei de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile și a efectelor majore asupra diferitor grupuri de consumatori și asupra investițiilor în domeniu, în conformitate cu prevederea de la art. 34, alin. (10), cel puțin o dată la cinci ani, și o publică pe pagina sa web oficială.		

Articolul 7. Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile (1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile în fiecare Parte Contractantă se calculează ca suma următoarelor: (a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile; (b) consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii; și (c) consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor În ceea ce privește litera (a), (b) sau (c) de la primul paragraf, gazul, energia electrică și hidrogenul din surse regenerabile se iau în considerare numai o dată la calcularea ponderii consumului final brut de energie din surse regenerabile. Sub rezerva articolului 29 alineatul (1) al doilea paragraf, biocombusti bilii, biolichidele și combustibilii din biomasă care nu respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și la articolul 29 alineatul (10) nu se iau în considerare. (2) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (a), consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile se calculează ca fiind cantitatea de energie electrică produsă într-o Parte Contractantă din surse regenerabile, incluzând producţia de energie electrică de la autoconsu matorii de energie din surse regenerabile și de la comunităţile de energie din surse regenerabile și excluzând producţia de energie electrică în centralele cu acumulare prin pompare din apă pompată anterior în sens ascendent. În cazul centralelor multicombustibil care utilizează surse regenerabile și neregenerabile, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuţia fiecărei surse de energie se calculează pe baza conţinutului său energetic. Energia electrică generată de energia hidroelectrică și eoliană se ia în considerare în conformitate cu formulele de normalizare prevăzute în anexa II. (3) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (b), consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru în sectorul încălzirii	**Articolul 7.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile (1) Consumul final brut de energie din surse regenerabile se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol și se determină ca suma următoarelor componente: a) consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile; b) consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire şi răcire; c) consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi. (2) La calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, determinat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile și prezentul articol, biogazul, energia electrică din surse regenerabile şi hidrogenul din surse regenerabile se iau în considerare numai o singură dată. (3) Biocarburanţii şi biolichidele care nu corespund criteriilor de durabilitate și criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, stabilite în conformitate cu prezenta lege, nu se iau în considerare la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile. (4) La calcularea consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile: a) se estimează energia electrică din surse regenerabile generată de centralele electrice deținute de utilizatorii mecanismului de contorizare netă, toate categoriile de prosumatori, comunitățile de energie din surse regenerabile, inclusiv consumul propriu asigurat din surse regenerabile, prin utilizarea datelor cu privire la generare	Compatibil	Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

și răcirii se calculează ca fiind cantitatea de energie destinată încălzirii și răcirii centralizate produsă într-o Parte Contractantă din surse regenerabile, la care se adaugă consumul de alte tipuri de energie din surse regenerabile al industriei, gospodăriilor, serviciilor, agriculturii, silviculturii și pescui tului, în scopul încălzirii, răcirii și prelucrării. În cazul centralelor multicombustibil care utilizează surse regenerabile și neregenerabile, se ia în considerare numai acea parte destinată încălziriișirăcirii care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuţia fiecărei surse de energie se calculează pe baza conţinutului său energetic. Energia ambientală și geotermală utilizată pentru încălzire și răcire prin intermediul pompelor de căldură și al sistemelor de răcire centralizată se ia în considerare în sensul alineatului (1) primul paragraf litera (b), cu condiția ca energia finală generată să depășească semnificativ intrarea de energie primară necesară funcţionării pompelor de căldură. Cantitatea de căldură sau răcoare considerată drept energie din surse regenerabile în sensul prezentei directive se calculează în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa VII și ia în considerare consumul de energie în toate sectoarele de utilizare finală. Energia termică generată de sistemele energetice pasive, în care consumul scăzut de energie se realizează în mod pasiv prin modul de proiectare a clădirilor sau prin căldura produsă prin utilizarea energiei din surse neregenerabile, nu se ia în considerare în sensul aplicării alineatului (1) primul paragraf litera (b). Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul privind Comunitatea Energetică, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (4) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (c) se aplică următoarele cerinţe: (a) consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor se calculează ca fiind suma tuturor biocombustibililor, combustibililor din biomasă și combustibililor lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi care au fost consumaţi în sectorul transporturilor. Cu toate acestea, combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi care sunt produși din	disponibile pentru centrale electrice dotate cu echipamente de măsurare, informațiile oferite direct de utilizatorii mecanismului, precum și cu aplicarea tehnicilor de estimare cu maximă precizie a cantității de energie electrică generată și evitarea dublei contabilizări; b) nu se ia în calcul energia electrică produsă de hidrocentralele cu acumulare din apa pompată anterior în sens ascendent; c) în cazul centralelor electrice hibrid, care utilizează surse regenerabile şi convenţionale de energie, se ia în considerare numai acea parte din energia electrică care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuția fiecărei surse de energie se calculează în baza conținutului său de energie; d) Energia electrică generată de centralele hidroelectrice și instalațiile eoliene, se consideră în conformitate cu regulile de normalizare, stabilite în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (5) Consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire şi răcire se calculează ca fiind suma dintre cantitatea de energie destinată încălzirii şi răcirii centralizate, produsă din surse regenerabile, şi consumul suplimentar de energie din surse regenerabile în industrie, în sectorul casnic, la prestarea serviciilor, în agricultură, în silvicultură şi în piscicultură, în scopul încălzirii, răcirii şi prelucrării. În cazul centralelor hibrid care utilizează surse regenerabile şi surse convenţionale de energie, se ia în considerare numai acea parte destinată încălzirii şi răcirii care este produsă din surse regenerabile. În scopul acestor calcule, contribuţia fiecărei surse de energie se calculează în baza conţinutului său de energie.		

energie electrică din surse regenerabile sunt luaţi în considerare în cadrul calculului conform alineatului (1) primul paragraf litera (a) doar atunci când se calculează cantitatea de energie electrică produsă într-o Parte Contractantă din surse regenerabile; (b) pentru calcularea consumului final de energie în sectorul transporturilor, se utilizează valorile privind conţinutul energetic al combus tibililor utilizaţi în transporturi stabilite în anexa III. Pentru stabilirea conţinutului energetic al combustibililor utilizaţi în transporturi care nu sunt incluși în anexa III, Părțile Contractante utilizează standardele relevante ale Organizaţiei de Standardizare Europeană (ESO) pentru a determina puterea calorică a combustibililor. În cazul în care ESO nu a adoptat niciun standard în acel scop, Părțile Contractante utilizează standardele Organizaţiei Internaţionale de Standardizare (ISO) relevante. (5) Ponderea energiei din surse regenerabile se calculează ca fiind consumul final brut de energie din surse regenerabile împărţit la consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat ca procent. În sensul primului paragraf din prezentul alineat, suma menţionată la primul paragraf al alineatului (1) din prezentul articol se ajustează în conformitate cu articolele 8, 10, 12 și 13. (6) Metodologia și definiţiile utilizate la calcularea ponderii energiei din surse regenerabile sunt cele prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2015/02/MC-EnC. Părțile Contractante asigură coerenţa informaţiilor statistice utilizate în calculul acestor ponderi sectoriale și globale și a informaţiilor statistice raportate Secretariatului în temeiul regulamentului respectiv.	(6) La calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire şi răcire, energia geotermală produsă de pompele de căldură se ia în considerare cu condiţia ca energia finală generată să depăşească semnificativ energia primară utilizată pentru punerea în funcţiune a pompelor de căldură. Cantitatea de energie utilizată pentru încălzire și răcire și care ar urma să fie considerată energie din surse regenerabile în sensul alin. (1), se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, care va ține seama de utilizarea energiei în toate sectoarele de consum final. (7) Energia termică generată de sistemele energetice pasive, în care consumul scăzut de energie se realizează în mod pasiv prin modul de proiectare a clădirilor sau prin căldura produsă cu utilizarea energiei din surse neregenerabile, nu se ia în considerare la calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire şi răcire. (8) Conținutul energetic al combustibililor utilizați în transporturi este stabilit în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (9) Consumul final de energie din surse regenerabile în transporturi se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile şi prevederile art. 8. (10) Ponderea energiei din surse regenerabile se calculează ca raport între consumul final brut de energie din surse regenerabile și consumul final brut de energie provenită din toate sursele de energie, exprimat în procente. (11) La calcularea consumului final brut de energie, cantitatea de energie consumată în sectorul aviației, ca proporție din consumul final brut de energie, se consideră a nu fi mai mare de 6,18 %.		

	(12) se abrogă. (13) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – instituția publică de suport) calculează ponderea energiei din surse regenerabile, pentru anul precedent de gestiune, în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, și prezintă rezultatele calculelor în raportul său anual de activitate, elaborat în conformitate cu prevederile de la art. (11), alin, (7) al Legii nr. 139/2016 cu privire la eficiența energetică, sau la cererea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.” **Articolul 8.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi (1) Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport: a) importatorii de produse petroliere – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile		

	de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți. Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) - d). b) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 267, alin. (1), lit. a) – d); (7) Pentru nerespectarea obligaţiei stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale, vînzătorii cu amănuntul de produse petroliere și producătorii de biocarburant, sînt pasibili de a fi sancţionaţi de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică cu sancţiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectînd procedura stabilită la art. 20 din Legea cu privire la energetică **Articolul 32^2.** Calculul ponderii tuturor tipurilor de surse de energie în totalul energiei electrice furnizate (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică calculează și include în raportul de activitate pentru anul precedent informații cu privire la cantitățile și valorile procentuale ale tuturor surselor de producere a energiei electrice din surse regenerabilă în energia electrică furnizată consumatorilor finali din Republica Moldova în anul calendaristic precedent. (2) La îndeplinirea prevederii de la alin. (1), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică ia în considerare garanțiile de origine utilizate și expirate.		

	(3) Furnizorii de energie electrică, în contextul obligației impuse la alin (7), lit. a) a Legii 107/2016 cu privire la energia electrică, calculează și prezintă consumatorului final date privind ponderea fiecărei surse de energie în totalul energiei electrice furnizate, pe baza datelor publicate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în temeiul alin. (1) și a garanțiilor de origine utilizate. (4) Guvernul stabilește, în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile, modalitatea de calcul și estimare a ponderii tuturor tipurilor surselor de producere a energiei electrice din surse regenerabilă în energia electrică furnizată și modalitatea de control a calculelor efectuate. (5) Instituția publică de suport, în vederea realizării atribuției sale de la art. 7, alin. (13), și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cooperează prin schimb de informații în vederea implementării prevederilor prezentului articol.		
Articolul 8. Platforma de dezvoltare a surselor regenerabile și transferurile statistice între Părțile Contractante (1) Părţile Contractante pot conveni cu privire la transferul statistic al unei cantităţi specificate de energie din surse regenerabile de la un stat membru către o altă Parte Contractantă. Cantitatea transferată: (a) se scade din cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a Părții Contractante care efectuează transferul în sensul prezentei directive; și (b) se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a Părții Contractante care acceptă transferul în sensul prezentei directive. (2) Pentru a facilita îndeplinirea obiectivului Comunității Energetice prevăzut la articolul 3 alineatul (1) din prezenta directivă și a contribuţiei fiecărei Părți Contractante la obiectivul respectiv în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din prezenta directivă și pentru a facilita transferurile statistice în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol, Comisia instituie o platformă a Uniunii de dezvoltare	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[3]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. **Articolul 44.** Cooperarea internaţională (3) În vederea creării unor oportunităţi de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naţionale, precum şi a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin. (4) Transferurile statistice nu afectează îndeplinirea obiectivului naţional privind	Compatibil	Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 58/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

a surselor rege nerabile (denumită în continuare „URDP”). Părțile Contractante pot transmite către Secretariatul Comunității Energetice, pe bază voluntară, date anuale cu privire la contribuţiile lor naţionale la obiectivul Comunității Energetice sau orice valoare de referinţă stabilită pentru monitorizarea progreselor înregistrate în Regu lamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia 2021/14/MC-EnC a Consiliului Ministerial, inclusiv cantitatea pe care preconizează că nu o vor îndeplini sau cantitatea cu care preconizează că își vor depăși contribuţia, precum și o indicare a preţului la care ar accepta să transfere eventuala producţie excedentară de energie din surse regenerabile de la sau către altă Parte Contractantă. Secretariatul Comunităţii Energetice transmite aceste date către URDP. Preţul transferurilor respective se stabilește de la caz la caz pe baza mecanismului de corelare a cererii și a ofertei din cadrul URDP. (3) URDP este în măsură să coreleze cererea și oferta pentru cantităţile de energie din surse regenerabile care sunt luate în considerare la calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a unei Părți Contractante pe baza preţurilor sau a altor criterii precizate de Partea Contractantă care acceptă transferul. Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul privind Comunitatea Energetică, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (4) Înţelegerile menţionate la alineatele (1) și (2) pot avea o durată de un an calendaristic sau mai mulţi. Astfel de înţelegeri se notifică Secretariatul sau se finalizează pe URDP în termen de cel mult 12 luni de la încheierea fiecărui an în care sunt în vigoare. Informaţiile transmise Secretariatului includ cantitatea și preţul energiei respective. În cazul transferurilor finalizate pe URDP, părţile implicate și informaţiile privind transferul respectiv sunt puse la dispoziţia publicului. (5) Transferurile intră în vigoare după ce toate Părțile Contractante implicate în transfer au notificat transferul Secretariatul sau după ce au fost îndeplinite toate condiţiile de compensare pe URDP, după caz.	ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.		Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

	HG 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Capitolul I** **DISPOZIȚII GENERALE** **Secțiunea 1** **Obiectul de reglementare și noțiuni** 1. Regulamentul cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe (în continuare – Regulament) stabilește mecanismul de cooperare internațională pentru implementarea proiectelor comune în domeniul energiei din surse regenerabile. 2. Mecanismul de cooperare internațională creează oportunități de reducere a costurilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului național, prevăzut la art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, și oferă flexibilitate în ceea ce privește respectarea angajamentelor asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice. 3. În sensul prezentului Regulament, se aplică noțiunile definite în Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile dar și următoarele noțiuni: stat membru – stat membru al Uniunii Europene; țară terță – țară care nu este parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și nu este stat membru al Uniunii Europene; parte contractantă – stat parte contractantă a Comunității Energetice, în conformitate cu Tratatul de constituire a Comunității Energetice;	Prevederi cu caracter național	Elaborat în conformitate cu Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

	proiect comun – proiect cofinanțat de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, în domeniul energiei regenerabile în sectorul energiei electrice sau încălzirii și răcirii, în cadrul căruia energia regenerabilă produsă este distribuită între una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe, cu sau fără un flux fizic al energiei produse, având ca efect includerea acesteia în calculul ponderii de energie din surse regenerabile; acord de proiect comun – un acord încheiat în numele Guvernului cu una sau mai multe parți contractante, state membre sau țări terțe pentru implementarea proiectului comun. **Secțiunea a 2-a** **Scopul și obiectivul cooperării pentru proiecte comune** 4. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii identifică necesitatea unui proiect comun, în funcție de nivelul de realizare a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu următoarele părți: 4.1 una sau mai multe părți contractante sau state membre pentru producerea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile; sau 4.2 o țară terță pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, precum și posibilitatea realizării proiectului comun în colaborare cu alte părți contractante. 5. Cooperările prevăzute la pct. 4 pot implică sectorul privat și se desfășoară cu respectarea deplină a dreptului internațional. 6. Proiectele comune se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. **Capitolul II** **IDENTIFICAREA NECESITĂȚII UNUI PROIECT COMUN**		

	7. Pentru a identifica necesitatea unui proiect comun în conformitate cu pct. 4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual datele cu privire la evoluția sectorului energiei regenerabile în baza rapoartelor anuale elaborate de instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile inclusiv datele privind progresul în atingerea obiectivului național în domeniul energiei din surse regenerabile, prevăzut în Planul Național Integrat privind Energia și Clima. 8. Dacă există riscul de neîndeplinire sau probabilitatea de depășire a obiectivului național stabilit în art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și necesitatea de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în termen de 60 zile lucrătoare de la identificarea necesității proiectului comun, elaborează un studiu de prefezabilitate, care include: 8.1 analiza oportunităților de implementare a proiectului comun pe teritoriul Republicii Moldova; 8.2 identificarea părții/părților contractante, statului/statelor membre sau țării/țărilor terțe pentru implementarea proiectului comun; 8.3 analiza oportunitățile de implementare a proiectului comun pe teritoriul părții/părților contractante, statului/statelor membre sau țării/țărilor terțe identificate; 8.4 analiza cost-beneficiu. **Capitolul III** **INIȚIEREA IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 1** **Inițierea implementării proiectelor comune de Republica Moldova**		

	9. Pentru a iniția implementarea unui proiect comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe stabilite în baza studiului de prefezabilitate menționat la pct. 8. Notificarea conține intenția de a implementa proiectul comun cu partea/părțile notificate, rezultatele studiului de prefezabilitate privind partea/părțile notificate și data-limită de recepționare a manifestării de interes. 10. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii recepționează manifestările de interes depuse de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe respectând data-limită de recepționare menționată în notificarea prevăzută la pct. 9. Data-limită de recepționare a ofertelor se stabilește în urma analizei studiului de prefezabilitate prevăzut la pct. 8. 11. În absența părților interesate de a implementa proiectul comun, subdiviziunea responsabilă din cadrul organului central de specialitate informează în scris conducerea despre lipsa acestora, iar implementarea proiectului comun nu are loc. 12. Dacă cel puțin o parte este interesată de proiectul comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii propune părții/părților interesate elaborarea unui memorandum de înțelegere în conformitate cu secțiunea 3-a. **Secțiunea a 2-a** **Inițierea implementării proiectelor comune de una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe** 13. Dacă una sau mai multe părți contractante, state membre sau țări terțe inițiază (în continuare – parte inițiatoare) implementarea unui proiect comun și notifică Republica Moldova despre intenția de a implementa proiectul comun		

	respectiv, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii identifică necesitatea implementării proiectului comun în conformitate cu capitolul II. 14. Pentru a exprima interesul de implementare a proiectului comun, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică partea/părțile inițiatoare despre acest fapt. 15. Dacă partea/părțile inițiatoare consideră manifestarea de interes din notificare ca fiind relevantă, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii colaborează cu aceasta/acestea pentru elaborarea unui memorandum de înțelegere, în conformitate cu secțiunea 3-a. **Secțiunea a 3-a** **Memorandumul de înțelegere** 16. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, împreună cu partea/părțile interesate sau inițiatoare, în conformitate pct. 12 sau 15, elaborează memorandumul de înțelegere. Memorandum de înțelegere stabilește cadrul pentru o cooperare reciproc avantajoasă dintre organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și cealaltă parte/părți semnatare ale acestuia cu privire la implementarea unui proiect comun. 17. Memorandumul de înțelegere prevede realizarea unui studiu de fezabilitate privind implementarea unui proiect comun. 18. În cazul în care studiul de fezabilitate prevăzut în memorandumul de înțelegere stabilește că proiectul comun este fezabil pentru toate părțile implicate, se încheie un acord de proiect comun cu acestea. 19. Proiectul Acordului de proiect comun se elaborează în conformitate cu Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.		

	20. Proiectele comune care presupun investiții capitale publice finanțate din contul bugetului de stat sunt examinate și selectate în modul stabilit de Guvern.		
Articolul 9. Proiecte comune între Părțile Contractante sau Părțile Contractante și statele membre (1) Una sau mai multe Părți Contractante sau state membre pot coopera în cadrul tuturor tipurilor de proiecte comune cu privire la producerea de energie elec trică, de încălzire sau de răcire din surse regenerabile. O astfel de cooperare poate implica operatori privați. (2) Părțile Contractante informează Secretariatul cu privire la proporția sau cantitatea de energie electrică, de încălzire sau de răcire din surse rege nerabile produsă în cadrul oricărui proiect comun pe teritoriul lor care a fost pus în funcțiune după 25 iunie 2009, sau prin puterea sporită a unei instalații care a fost modernizată după data respectivă, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unui altei Părți Contractante sau stat membru în sensul prezentei directive. (3) Notificarea menționată la alineatul (2): (a) descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; (b) specifică proporția sau cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă de instalația respectivă care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte Părți Contractante sau stat membru; (c) identifică Partea Contractantă sau statul membru în favoarea căruia se realizează notificarea; și (d) specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia elec- trică, încălzirea sau răcirea produsă de instalație din surse regene- rabile trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte Părți Contractante sau stat membru. (4) Durata unui proiect comun astfel cum se menționează la prezentul articol se poate prelungi dincolo de anul 2030.	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe~~.~~ HG 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 1** **Condițiile proiectelor comune cu alte părți contractante și/sau state membre** 21. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică Secretariatul Comunității Energetice (în continuare – Secretariat) cu privire la proporția sau cantitatea de energie electrică, energie pentru încălzire sau de răcire din surse regenerabile produsă în cadrul oricărui proiect comun pe teritoriul Republicii Moldova, care este pus în funcțiune după data 25 iunie 2009, sau de	Compatibil	Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului

(5) O notificare efectuată în temeiul acestui articol nu este modificată sau retrasă fără acordul comun al Părții Contractante care efectuează noti ficarea și a Părții Contractante saru statului membru identificat în conformitate cu alineatul (3) litera (c). (6) La cererea Părții Contractante în cauză, Secretariatul facilitează stabilirea de proiecte comune între Părțile Contractante, în special prin asistenţă tehnică specifică și asistenţă pentru dezvoltarea de proiecte.	capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după data respectivă, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unei alte părți contractante sau stat membru cu care s-a încheiat acordul de proiect comun (în continuare – partea semnatară a acordului). 22. Notificarea menționată la pct. 21: 22.1 descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; 22.2 specifică proporția sau cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă de instalația respectivă care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatare a acordului; 22.3 identifică partea semnatară a acordului în favoarea căreia se realizează notificarea; 22.4 specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă din instalația respectivă trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a celeilalte părți semnatare a acordului. 23. Durata unui proiect comun poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030. 24. Notificarea efectuată în temeiul pct. 21 nu poate fi modificată sau retrasă fără acordul comun al părților semnatare a acordului.		privind calculul consumului de energie din surse regenerabile
Articolul 10. Efectele proiectelor comune între Părțile Contractante și statele membre (1) În termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei menţionate la articolul 9 alineatul (3) litera (d), Partea Contractantă care a făcut notificarea în temeiul articolului 9 transmite o scrisoare de notificare în care precizează: (a) cantitatea totală de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalaţia care a făcut obiectul notificării în temeiul articolului 9; (b) cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalaţia respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe HG 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în	Compatibil	Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei

ponderea de energie din surse regenerabile a altei Părți Contractante, în conformitate cu termenii notificării. (2) Partea Contractantă care efectuează notificarea transmite scrisoarea de notificare Părții Contractante sau statului membru în favoarea căruia a fost făcută notificarea și Secretariatului. (3) În sensul prezentei directive, cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (1) litera (b): (a) se scade din cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a Părții Contractante care transmite scrisoarea de notificare în temeiul alineatului (1); și (b) se adaugă la cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a Părții Contractante care primește scrisoarea de notificare în temeiul alineatului (2).	domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 2-a** **Efectele proiectelor comune realizate cu alte părți contractante și/sau state membre** 25. În cazul realizării proiectelor comune, în termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei prevăzute la subpct. 22.4, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, transmite o scrisoare de notificare atât Secretariatului, cât și părții semnatare a acordului, în care precizează: 25.1 cantitatea totală de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării în temeiul pct. 21; 25.2 cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile părților semnatare ale acordului, în conformitate cu termenii notificării. 26. Cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 25.2: 26.1 se scade din cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderii de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova; 26.2 se adaugă la cantitatea de energie electrică sau energie pentru încălzire sau răcire din surse regenerabile care este luată în considerare pentru		electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

	calcularea ponderii de energie din surse regenerabile a părții semnatare a acordului care primește scrisoare de notificare.		
Articolul 11. Proiecte comune între Părțile Contractante și țări terțe (1) Unul sau mai multe Părți Contractante pot coopera cu una sau mai multe țări terțe în cadrul tuturor tipurilor de proiecte comune cu privire la producția de energie electrică din surse regenerabile. O astfel de cooperare poate implica operatori privați și se desfășoară cu respectarea deplină a dreptului internațional. (2) Energia electrică din surse regenerabile produsă într-o țară terță este luată în considerare în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile ale Părților Contractante numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) energia electrică este consumată în interiorul Părții Contractante, această cerință considerându-se a fi îndeplinită dacă: (i) o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost afectată definitiv capacității de interconexiune alocate de către toți operatorii de transport și de sistem responsabili din țara de origine, din țara de destinație și, dacă este relevant, din fiecare țară terță de tranzit; (ii) o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost înregistrată definitiv în balanța de energie programată de către operatorul de transport și de sistem responsabil din partea aferentă Uniunii a liniei de interconexiune; și (iii) puterea afectată și producția de energie electrică din surse rege nerabile de către instalația menționată la litera (b) se referă la aceeași perioadă de timp; (b) energia electrică este produsă de o instalație care a fost pusă în funcțiune după 25 iunie 2009 sau prin puterea sporită a unei instalații care a fost modernizată după respectiva dată, în cadrul unui proiect comun, astfel cum se menționează la alineatul (1); (c) cantitatea de energie electrică produsă și exportată nu a primit alt sprijin din partea unei scheme de sprijin dintr-o țară terță în afară de ajutorul pentru investiție acordat instalației; și (d) energia electrică a fost produsă în conformitate cu dreptul inter național, într-o țară terță care este parte semnatară la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe~~.~~ HG 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Secțiunea 3-a** **Condițiile proiectelor comune cu țări terțe** 27. Energia electrică din surse regenerabile produsă într-o țară terță este luată în considerare în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, această cerință considerându-se a fi îndeplinită dacă: 27.1 energia electrică este consumată pe teritoriul Republicii Moldova dacă: 27.1.1 o cantitate de energie electrică echivalentă cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în cadrul procesului de alocare de capacitate pe interconexiuni de către toți operatorii de transport și de sistem responsabili din țara de origine, din țara de destinație și, dacă este relevant, din fiecare țară terță de tranzit; 27.1.2 o cantitate de energie electrică echivalentă	Compatibil	Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile

a Consiliului Europei sau la alte convenţii internaţionale sau tratate privind drepturile omului. (3) În sensul alineatului (4), Părțile Contractante pot depune o cerere la Secretariat în vederea luării în considerare a energiei electrice din surse regenerabile produsă și consumată într-o țară terță, în contextul construcţiei unei linii de interconexiune cu termen de execuţie foarte lung între o Parte Contractantă și o țară terță, dacă sunt îndeplinite urmă toarele condiţii: (a) construcţia liniei de interconexiune a început înainte de la 31 decembrie 2026; (b) nu este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcţiunepână la 31 decembrie 2030; (c) este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcţiune până la 31 decembrie 2032; (d) după ce intră în funcţiune, linia de interconexiune va fi utilizată pentru exportul către Comunitatea Energetică, în conformitate cu alineatul (2), de energie electrică din surse regenerabile; (e) cererea se referă la un proiect comun care îndeplinește criteriile prevăzute la alineatul (2) literele (b) și (c) și care va utiliza linia de interconexiune după ce aceasta intră în funcţiune, la o cantitate de energie electrică care nu depășește cantitatea ce va fi exportată către Comunitatea Energetică după intrarea în funcţiune a liniei de interconexiune. (4) Proporţia sau cantitatea de energie electrică produsă de orice instalaţie pe teritoriul unei ţări terţe, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unei Părți Contractante sau a mai multor Părți Contractante în sensul prezentei directive, este notificat Secretariatul. În cazul în care sunt vizate mai multe Părți Contractante, distribuţia respectivei proporţii sau cantităţi între Părțile Contractante este notificat Secretariatul. Proporţia sau cantitatea nu depășește proporţia sau cantitatea exportată efectiv către Partea Contractantă și consumată în Partea Contractantă, corespunde cantităţii menţionate la alineatul (2) litera (a) punctele (i) și (ii) și întrunește condiţiile prevăzute la litera (a) de la alineatul respectiv. Notificarea se transmite de fiecare Parte Contractantă al cărui obiectiv naţional global ia în considerare respectiva proporţie sau cantitate de energie electrică. (5) Notificarea menţionată la alineatul (4): (a) descrie instalaţia propusă sau identifică instalaţia modernizată; (b) specifică proporţia sau cantitatea de energie electrică produsă	cu cantitatea de energie electrică luată în considerare a fost stabilită clar în balanța de energie programată de către operatorul de transport și de sistem a liniei de interconexiune; 27.1.3 capacitatea stabilită și producția de energie electrică din surse regenerabile de către instalația prevăzută la subpct. 27.2 al prezentului punct se referă la aceeași perioadă de timp. 27.2 energia electrică este produsă de o instalație care a fost pusă în funcțiune după 25 iunie 2009 sau de capacitatea crescută a unei instalații existente care a fost modernizată după dată respectivă, în cadrul unui proiect comun, în conformitate cu subpct. 4.2; 27.3 cantitatea de energie electrică produsă și exportată nu a primit alt sprijin din partea unei scheme de sprijin dintr-o țară terță în afară de ajutorul pentru investiție acordat instalației; 27.4 energia electrică a fost produsă în conformitate cu dreptul internațional, într-o țară terță care este parte semnatară la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului Europei sau la alte convenții internaționale sau tratate privind drepturile omului. 28. În sensul pct. 29, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate depune o cerere la Secretariat în vederea luării în considerare a energiei electrice din surse regenerabile produse și consumate într-o țară terță, în scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile, în contextul construcției unei linii de interconexiune cu termen de execuție ce poate depăși data de 31 decembrie 2030, între Republica Moldova și o țară terță, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: 28.1 construcția liniei de interconexiune a început înainte de 31 decembrie 2026; 28.2 nu este posibil ca linia de interconexiune să fie pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2030; 28.3 este posibil ca linia de interconexiune să fie		

de instalaţie care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a unui stat membru, precum și, sub rezerva cerinţelor de confidenţialitate, dispoziţiile financiare corespunzătoare; (c) specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a Părții Contractante; și (d) cuprinde o confirmare scrisă a literelor (b) și (c) de către ţara terţă pe teritoriul căreia urmează să fie pusă în funcţiune instalaţia, precum și o indicare a proporţiei sau a cantităţii de energie electrică produsă de instalaţie care va fi folosită la nivel intern decătre ţara terţă respectivă. (6) Durata unui proiect comun astfel cum se menţionează la prezentul articol se poate prelungi dincolo de anul 2030. (7) O notificare efectuată în temeiul prezentului articol poate fi modi ficată sau retrasă dacă există un acord comun între Partea Contractantă care efectuează notificarea și ţara terţă care a confirmat proiectul comun în conformitate cu alineatul (5) litera (d).	pusă în funcțiune până la 31 decembrie 2032; 28.4 după ce intră în funcțiune, linia de interconexiune va fi utilizată pentru exportul către una sau multe părți contractante, în conformitate cu pct. 27, de energie electrică din surse regenerabile; 28.5 cererea se referă la un proiect comun care îndeplinește criteriile prevăzute la subpct. 27.2 și 27.3 și care va utiliza linia de interconexiune după ce aceasta intră în funcțiune și la o cantitate de energie electrică care nu depășește cantitatea ce va fi exportată către una sau multe părți contractante după intrarea în funcțiune a liniei de interconexiune. 29. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică Secretariatul despre proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de orice instalație pe teritoriul unei țări terțe, care trebuie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a Republicii Moldova în sensul prezentului Regulament. Această proporție sau cantitatea nu depășește proporția sau cantitatea exportată către și consumată în una sau multe părți contractante, corespunde cantității menționate la subpct. 27.1.1 și 27.1.2 și întrunește condițiile prevăzute la subpct. 27.1. Notificarea se transmite dacă obiectivul național ia în considerare respectiva proporție sau cantitate de energie electrică. 30. Notificarea menționată la pct. 29: 30.1 descrie instalația propusă sau identifică instalația modernizată; 30.2 specifică proporția sau cantitatea de energie electrică produsă de instalație care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile, precum și, sub rezerva cerințelor de confidențialitate, dispozițiile financiare corespunzătoare; 30.3 specifică perioada, în ani calendaristici întregi, în care energia electrică trebuie să fie		

	considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile; 30.4 cuprinde o confirmare scrisă conform condițiilor prevăzute la subpct. 30.2 și 30.3 de către țara terță pe teritoriul căreia urmează să fie pusă în funcțiune instalația, precum și o indicare a proporției sau a cantității de energie electrică produsă de instalație care va fi folosită la nivel intern de către țara terță respectivă. 31. Durata unui proiect comun astfel cum se menționează în prezenta secțiune poate fi prelungită și după data de 31 decembrie 2030. 32. Notificarea efectuată în temeiul pct. 29 poate fi modificată sau retrasă dacă există un acord comun între Republica Moldova, care efectuează notificarea, și țara terță care a confirmat proiectul comun în conformitate cu subpct. 30.4.		
Articolul 12. Efectele proiectelor comune între Părțile Contractante și țări terțe (1) În termen de 12 luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei specificate la articolul 11 alineatul (5) litera (c), Partea Contractantă care efectuează notificarea transmite o scrisoare de notificareîn care precizează: (a) cantitatea totală de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalaţia care a făcut obiectul notificării în temeiul articolului 11; (b) cantitatea de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalaţia respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea sa de energie din surse regenerabile în conformitate cu termenii notificării în temeiul arti colului 11; și (c) dovada respectării condiţiilor stabilite la articolul 11 alineatul (2). (2) Partea Contractantă menţionată la alineatul (1) transmite scrisoarea de notificare Comisiei și ţării terţe care a confirmat proiectul în confor mitate cu articolul 11 alineatul (5) litera (d). (3) În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentei directive, cantitatea de energie electrică din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (1) litera (b) se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luatăîn considerare pentru calcularea	**Articolul 10.** Atribuțiile Guvernului k[4]) elaborează, cu suportul organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, și aprobă un regulament cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe Părți Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe HG 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe **Capitolul V** **CONDIȚIILE ȘI EFECTELE PROIECTELOR COMUNE** **Efectele proiectelor comune realizate între părțile contractante și țări terțe** 33. În termen de 12 luni de la sfârșitul fiecărui an din cadrul perioadei specificate la subpct. 30.3,	Compatibil	Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 253/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la implementarea de proiecte comune în domeniul energiei electrice din surse regenerabile cu una sau mai multe părți contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe.

ponderilor de energie din surse regene rabile ale Părții Contractante care emite scrisoarea de notificare.	organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii transmite o scrisoare de notificare atât Secretariatului, cât și țării terțe care a confirmat proiectul în conformitate cu subpct. 30.4, în care precizează: 33.1 cantitatea totală de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația care a făcut obiectul notificării prevăzute la pct. 29; 33.2 cantitatea de energie electrică produsă în timpul anului respectiv din surse regenerabile de către instalația respectivă, care trebuie să fie considerată ca fiind inclusă în ponderea sa de energie din surse regenerabile în conformitate cu termenii notificării prevăzute la pct. 29; 33.3 dovada respectării condițiilor stabilite în conformitate cu pct. 27. 34. În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentului Regulament, cantitatea de energie electrică din surse regenerabile notificată în conformitate cu subpct. 33.2 se adaugă la cantitatea de energie din surse regenerabile care este luată în considerare pentru calcularea ponderilor de energie din surse regenerabile al Republicii Moldova.		Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile
Articolul 13. Scheme de sprijin comune (1) Fără a aduce atingere obligaţiilor care revin Părților Contractante în temeiul articolului 5, două sau mai multe Părți Contractante pot hotărî, pe bază voluntară, să pună în comun sau să își coordoneze parţial schemele naţionale de sprijin cu una sau mai multe Părți Contractante sau state memebre. În asemenea cazuri, o anumită cantitate de energiedin surse regenerabile produsă pe teritoriul unuia din Părțile Contractante participante poate fi considerată ca fiind inclusă în ponderea de energie din surse regenerabile a altei Părți Contractante sau stat membru participant, cu condiţia ca statele membre în cauză: (a) să efectueze un transfer statistic al cantităţilor specificate de energie din surse regenerabile de la o Parte Contractantă către altă Parte Contractantă sau stat membru în conformitate cu articolul 8; sau (b) să stabilească o regulă de distribuţie convenită de Părțile Contractante participante prin care sunt alocate cantităţile de energie din surse regenerabile între statele membre participante.	**Articolul 44.** Cooperarea internaţională (3) În vederea creării unor oportunităţi de reducere a costurilor legate de realizarea obiectivelor naţionale, precum şi a facilitării cooperării cu statele membre ale Uniunii Europene în domeniul energiei din surse regenerabile, pot fi puse în aplicare măsuri de flexibilitate, în particular sub formă de transferuri statistice sau scheme comune de sprijin.	Parțial compatibil	Prevederile respective din RED II urmează să fie transpuse și detaliate într-un regulament aprobat de Guvern. Implementarea acestor „scheme” la moment este inoportună. Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt transpuse prin Hotărârea Guvernului

Regula de distribuţie menţionată la litera (b) de la primul paragraf este notificată Comisiei cel târziu la trei luni de la sfârșitul primului an în care aceasta intră în vigoare. (2) În termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui an, fiecare Parte Contractantă care a făcut o notificare în temeiul alineatului (1) al doilea paragraf transmite o scrisoare de notificare în care precizează cantitatea totală de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regene rabile produsă în timpul anului care urmează să fie supus regulii de distribuţie. (3) În scopul calculării ponderilor de energie din surse regenerabile în temeiul prezentei directive, cantitatea de energie electrică sau de încălzire sau răcire din surse regenerabile notificată în conformitate cu alineatul (2) este realocată între părțile în cauză în conformitate cu regula de distribuţie notificată. (4) Secretariatul Comunității Energetice diseminează orientări și bune practici și, la cererea Părților Contractante în cauză, facilitează instituirea unor scheme comune de sprijin între Părțile Contractante.			nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. Detalii cu privire la transfer statistic sunt transpuse în Regulamentul cu privire la transferul statistic al cantităților de energie din surse regenerabile cu o altă parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, aprobat prin HG 58/2025
Articolul 14. Creșteri de putere În sensul articolului 9 alineatul (2) și al articolului 11 alineatul (2) litera (b), unităţile de energie din surse regenerabile rezultate în urma creșterii puterii unei instalaţii se consideră ca fiind produse de o instalaţie separată care a fost pusă în funcţiune la data la care a avut loc creșterea puterii.	**Articolul 38. Majorarea capacităţii centralelor electrice care produc energie electrică din surse regenerabile** (1) Cantitatea de energie electrică din surse regenerabile rezultate în urma majorării capacităţii unei centrale electrice existente se consideră ca fiind produse de o centrală electrică separată, care a fost dată în exploatare la data la care a avut loc majorarea capacităţii centralei electrice existente. (1^1) Pentru majorarea capacităţii centralei electrice în raport cu care un producător de energie electrică din surse regenerabile a obţinut statutul de producător eligibil în cadrul unei licitaţii, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă licitaţie. (1^2) Pentru a majora capacitatea centralei electrice în raport cu care unui producător de energie	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

	electrică din surse regenerabile i-a fost confirmat statutul de producător eligibil, producătorul respectiv trebuie să participe la o nouă procedură de confirmare a statutului de producător eligibil sau la o licitaţie în cazul în care capacitatea instalată cumulată a centralei electrice extinse este mai mare decît limita de capacitate stabilită de către Guvern în conformitate cu art. 10 lit. e). (2) În cazul majorării capacităţii centralei electrice existente, sau care se află în construcție/ dezvoltare și pentru care a fost obținut statutul de producător eligibil, prin instalarea unei capacităţi adiţionale de producere a energiei electrice care utilizează acelaşi tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul, deţinător al centralei electrice, este obligat: a) să livreze cantitatea de energie electrică, produsă de centrala electrică existentă pînă la realizarea majorării capacităţii, la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la preţul fix stabilit, în cadrul licitaţiei pentru capacitatea deţinută iniţial, pînă la majorare; b) să livreze cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau la preţul fix stabilit, în cadrul licitaţiei pentru capacitatea adiţională, în funcţie de categoria de capacitate în care se încadrează capacitatea cumulată a centralei electrice extinse. (3) În cazul în care evidenţa energiei electrice produse de centrala electrică a cărei capacitate de producere a fost majorată se efectuează prin intermediul unui singur echipament de măsurare, cantitatea menţionată la alin. (2) lit. a) şi b) se calculează proporţional cu capacitatea centralei		

	electrice instalată pînă la efectuarea majorării şi, respectiv, după majorare. (4) În cazul majorării capacităţii centralei electrice existente prin instalarea unei capacităţi adiţionale de producere a energiei electrice care utilizează un alt tip de sursă regenerabilă de energie, producătorul eligibil va livra cantitatea de energie electrică produsă de capacitatea nou-instalată la preţul fix stabilit în cadrul unei licitaţii sau la tariful fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (5) În cazul în care două centrale electrice care utilizează tehnologii diferite de producere a energiei electrice din surse regenerabile folosesc un singur echipament de măsurare pentru evidenţa energiei electrice livrate în reţea, pentru toată energia produsă se va aplica cel mai mic tarif fix aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cadrul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil sau cel mai mic preţ fix stabilit, în cadrul unei licitaţii, pentru tipul sursei regenerabile utilizate. (6) În cazul în care, pentru capacitatea nou-instalată a centralei electrice, producătorul de energie electrică din surse regenerabile nu a obţinut statut de producător eligibil, fie prin intermediul unei licitaţii, fie prin intermediul procedurii de confirmare a statutului de producător eligibil, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă de capacitatea nou-instalată a centralei electrice în baza unor condiţii negociate cu participanţii la piaţa energiei electrice, cu condiţia instalării unui echipament de măsurare separat pentru evidenţa energiei electrice produse de capacitatea nou-instalată.		
Articolul 15. Proceduri administrative, reglementări și coduri (1) Părțile Contrctante se asigură că orice norme naţionale	**Articolul 14.** Atribuţiile Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică	Compatibil	A fost transpus prin modificările

referitoare la procedurile de autorizare, de certificare și de acordare de licenţe care se aplică centralelor și reţelelor conexe de transport și de distribuţie pentru producţia de energie electrică, încălzire sau răcire din surse regenerabile, procesului de transformare a biomasei în biocombustibili, biolichide, combustibili din biomasă sau în alte produse energetice, precum și combustibililor gazoși și lichizi de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi sunt proporţionale și necesare și contribuie la punerea în aplicare a principiului „eficienţa energetică înainte de toate”. Părţile Contractante iau măsurile adecvate pentru a se asigura, în special, că: (a) procedurile administrative sunt simplificate și accelerate la un nivel administrativ corespunzător și se stabilesc intervale de timp previ zibile pentru procedurile menţionate la primul paragraf; (b) normele referitoare la autorizare, certificare și acordarea de licenţe sunt obiective, transparente și proporţionale, nu fac discriminare între solicitanţi și ţin pe deplin seama de particularităţile fiecăreia dintre tehnologiile din domeniul energiei din surse regenerabile; (c) taxele administrative plătite de consumatori, de urbaniști, de arhi tecţi, de constructori și de instalatorii și furnizorii de echipamente și de sisteme sunt transparente și sunt stabilite în funcţie de costuri; și (d) pentru instalaţiile descentralizate și pentru producerea și stocarea energiei din surse regenerabile se stabilesc proceduri de autorizare simplificate și mai puţin împovărătoare, inclusiv printr-o procedură de notificare simplă. (2) Părţile Contractante definesc în mod clar toate specificaţiile tehnice care trebuie respectate de echipamentele și de sistemele din domeniul energiei din surse regenerabile pentru a putea beneficia de schemele de sprijin. În cazul în care există standarde europene, inclusiv etichete ecologice, etichete energetice și alte sisteme de referinţe tehnice stabilite de organismele de standardizare europene, specificaţiile tehnice menţionate anterior se exprimă în raport cu aceste standarde. Specificaţiile tehnice în cauză nu prevăd în ce caz este necesară certificarea echipamentelor și a sistemelor și nu constituie o barieră în calea bunei funcţionări a pieţei interne. (3) Părţile Contractante se asigură că, la planificarea, inclusiv amenajarea timpurie a teritoriului, proiectarea, construirea și renovarea infrastructurii urbane, a zonelor industriale, comerciale sau rezidenţiale	(1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică: b) eliberează licenţe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului care urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale, în conformitate cu legislația specială; ”b[3]) instituie şi ţine registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d); b[4]) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d); e[1]) efectuează supravegherea asupra respectării normelor, regulamentelor, actelor normativ-tehnice şi a regulilor de securitate la instalarea, funcţionarea şi exploatarea cazanelor, furnalelor, sobelor pe bază de biomasă, sistemelor fotovoltaice solare şi termice solare, sistemelor geotermale de mică adîncime şi a pompelor de căldură; (6) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică supraveghează respectarea documentelor normativ-tehnice şi a regulilor de securitate la instalarea, funcţionarea şi exploatarea cazanelor, furnalelor sau sobelor, pe bază de biomasă, a sistemelor fotovoltaice şi termice solare, a sistemelor geotermale de mică adîncime și a pompelor de căldură **Articolul 20.** Cerinţe generale (1) Licenţele în domeniul energiei din surse regenerabile se eliberează în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător şi în legile speciale. (2) Actele necesare pentru iniţierea şi desfăşurarea activităţii în domeniul energiei din		anterioara a Legii 10/2016.

și a infrastructurii energetice, inclusiv reţele electrice, de încălzire și răcire centra lizată, de gaze naturale și de combustibili alternativi, autorităţile lor competente de la nivel naţional, regional și local includ dispoziţii vizând integrarea și utilizarea energiei din surse regenerabile, inclusiv vizând autoconsumul de energie din surse regenerabile și comunităţile de energie din surse regenerabile, precum și utilizarea căldurii și a răcorii reziduale inevitabile. În special, Părțile Contractante încurajează organele administrative locale și regionale să includă încălzirea și răcirea din surse regenerabile în planurile lor de infrastructură urbană, acolo unde este cazul, și să se consulte cu operatorii de reţea pentru a se ţine cont de impactul pe care îl au, asupra planurilor operatorilor de dezvoltare a infrastructurii, programele vizând eficienţa energetică și participarea activă a cererii, precum și dispoziţiile specifice legate de autoconsumul de surse regenerabile și comunităţile de energie din surse regenerabile. (4) Părțile Contractante introduc măsuri adecvate în reglementările și codurile lor privind construcţiile pentru a crește ponderea tuturor tipurilor de energie din surse regenerabile în sectorul construcţiilor. La stabilirea acestor măsuri sau în cadrul schemelor lor de sprijin, Părțile Contractante pot lua în considerare, dacă este cazul, măsurile naţionale cu privire la creșterea semnificativă a autoconsumului de energie din surse regenerabile, a stocării locale a energiei și a eficienţei energetice, în materie de cogenerare și în materie de clădiri pasive sau cu consum de energie scăzut sau zero. Părțile Contractante solicită, în reglementările și codurile lor privind construcţiile sau prin alte măsuri cu efect similar, utilizarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile în clădirile noi și în cele existente care fac obiectul unei renovări majore, în măsura în care este fezabil din punct de vedere tehnic, funcţional și economic, reflectând rezultatele calculării nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor, realizată în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2010/31/UE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2010/02/MC-EnC și în măsura în care acest lucru nu afectează în mod negativ calitatea aerului din interiorul clădirilor. Părțile Contractante permit ca atingerea respectivelor niveluri minime să fie realizată, printre altele, prin intermediul unei încălziri și răciri centralizate eficiente produse prin utilizarea unei proporţii semnificative de energie din surse regenerabile și de căldură și răcoare reziduală. Cerinţele stabilite la primul paragraf se aplică forţelor armate numai în	surse regenerabile se eliberează de către autorităţile publice în baza unor reguli obiective, transparente, proporţionale şi nediscriminatorii. (3) Pentru facilitarea procedurilor de licenţiere, de autorizare şi de certificare, Agenţia pentru Eficienţă Energetică propune, după caz, organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii modificarea cadrului normativ respectiv. **Articolul 21.** Activităţile pentru care se acordă licenţe (1) Producerea energiei electrice din surse regenerabile, producerea energiei termice din surse regenerabile, producerea biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale se supun licenţierii. (2) Activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile se desfăşoară în baza licenţei pentru producerea energiei electrice, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică. Licenţa pentru producerea energiei electrice poate fi obţinută de solicitant, la cerere, pînă la construcţia centralei electrice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energie electrică, cu excepţia documentului care confirmă că dispune de centrală electrică. În acest caz, dacă în termen de 4 ani de la obţinerea licenţei titularul de licenţă nu a finalizat construcţia centralei electrice, licenţa eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției. (3) Activitatea de producere a energiei termice din surse regenerabile se desfăşoară în baza licenţei eliberate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării. Licenţa pentru producerea energiei termice poate fi obţinută de solicitant, la cerere, pînă la construcţia centralei		

măsura în care aplicarea acestora nu este incompatibilă cu natura și cu obiectivul principal al activităţilor forţelor armate și cu excepţia mate rialelor utilizate exclusiv în scop militar. (5) Părțile Contractante se asigură de îndeplinirea de către clădirile publice noi și clădirile publice existente care fac obiectul unei renovări majore, la nivel naţional, regional și local, a unui rol de exemplu în contextul prezentei directive începând de la 1 ianuarie 2012. Părțile Contractante pot permite, printre altele, ca această obligaţie să fie îndeplinită prin respectarea dispoziţiilor referitoare la clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero, potrivit cerinţelor Directivei 2010/31/UE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2010/02/MC-EnC sau prevăzând ca acoperișurile clădirilor publice sau cu caracter mixt public-privat să fie folosite de părţi terţe pentru instalaţii care produc energie din surse regenerabile. (6) Prin reglementările și codurile lor privind construcţiile, Părțile Contractante promovează utilizarea sistemelor și a echipamentelor de încălzire și răcire din surse regenerabile care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie. În acest scop, Părțile Contractante utilizează etichete energetice sau ecologice sau alte certificate sau standarde relevante elaborate la nivel naţional sau la nivelul Uniunii, în cazul în care acestea există, și asigură furnizarea de informații și consiliere adecvate privind alternativele din surse regenerabile, foarte eficiente din punct de vedere energetic, precum și eventualele instrumente și stimulente financiare disponibile în caz de înlocuire, pentru a promova creșterea ratei de înlocuire a sistemelor vechi de încălzire și trecerea într-o proporţie mai mare la soluţii bazate pe energie din surse regenerabile în conformitate cu Directiva 2010/31/UE astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2010/02/MC-EnC. (7) Părțile Contractante realizează o evaluare a potenţialului lor în materie de energie din surse regenerabile și a utilizării căldurii și răcorii reziduale în sectorul încălzirii și răcirii. Această evaluare include, acolo unde este cazul, o analiză spaţială a zonelor adecvate pentru o utilizare cu risc ecologic redus, precum și a potenţialului proiectelor la scară mică aplicabile în gospodării, și face parte din a doua evaluare cuprinzătoare care trebuie realizată în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia	termice, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării, cu excepţia documentului care confirmă că dispune de centrală termică. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obţinerea licenţei titularul de licenţă nu a finalizat construcţia centralei termice, licenţa eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției. (4)- *abrogat.* (5) Activitatea de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale se desfăşoară în baza licenţei pentru producerea gazelor naturale, eliberată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu prevederile Legii cu privire la gazele naturale. Licenţa pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale poate fi obţinută de solicitant, la cerere, pînă la construcţia instalaţiei de producere, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute în Legea cu privire la gazele naturale, cu excepţia documentului care confirmă că dispune de instalaţie de producere. În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obţinerea licenţei titularul de licenţă nu a finalizat construcţia instalaţiei de producere, licenţa eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției. (6) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe pieţele externe, se desfășoară de persoanelor care întrunesc următoarele condiții: a) sînt înregistrate în Republica Moldova, prezintă documentul confirmativ în acest sens şi nu sînt în procedură de insolvabilitate; b) prezintă raportul financiar pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau extras din contul bancar, în cazul iniţierii afacerii;		

Consiliului Ministerial 2015/08/MC-EnC, pentru prima dată până la 31 decembrie 2022 și în actualizările evaluărilor cuprinzătoare. (8) Părțile Contractante evaluează barierele normative și administrative din calea contractelor pe termen lung de achiziţionare de energie electrică din surse regenerabile, îndepărtează obstacolele nejustificate din calea unor astfel de contracte și facilitează optarea pentru acestea. Părțile Contractante se asigură că respectivele contracte nu fac obiectul unor proceduri sau taxe discriminatorii sau disproporţionate. Părțile Contractante descriu politicile și măsurile care facilitează optarea pentru contracte de achiziţionare de energie electrică din surse regene rabile în planurile lor naţionale integrate privind energia și clima și în rapoartele intermediare, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC.	c) certifică calitatea biocarburantului produs prin intermediul certificatului de conformitate; d) sunt înregistrate în registrul producătorilor de biocarburanți, stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b[3]). (7) Licenţa pentru producerea biocarburantului poate fi obţinută de solicitant, la cerere, pînă la construcţia instalaţiei de producere a biocarburantului, la prezentarea de către acesta a tuturor documentelor prevăzute la alin. (6). În acest caz, dacă în termen de 2 ani de la obţinerea licenţei titularul de licenţă nu a finalizat construcţia instalaţiei de producere a biocarburantului, licenţa eliberată acestuia se retrage din oficiu prin hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică. (8) Eliberarea licenţelor pentru genurile de activitate specificate la alin. (1) din prezentul articol, prelungirea valabilităţii lor, reperfectarea licenţelor, eliberarea duplicatelor, suspendarea şi reluarea valabilităţii licenţelor, precum şi retragerea acestor licenţe se efectuează conform procedurilor stabilite în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător. Termenul de examinare a declaraţiilor privind eliberarea licenţelor pentru desfăşurarea activităţilor în domeniul energiei din surse regenerabile și privind prelungirea termenului lor de valabilitate este de 15 zile calendaristice. (9) Termenul de valabilitate a licenţelor pentru genurile de activitate prevăzute la alin. (1) este de 25 de ani. **Articolul 22.** Mijloacele tehnice şi dispozitivele care funcţionează pe bază de biocombustibil solid şi biocarburant (1) Mijloacele tehnice şi dispozitivele care, în conformitate cu documentaţia tehnică ataşată, consumă cel puţin un tip de biocombustibil solid sau de biocarburant ori un amestec cu combustibil		

	fosil fac parte din categoria de mijloace tehnice şi dispozitive care funcţionează pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant. (2) Caracteristicile de funcționare pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant a mijloacelor tehnice şi a dispozitivelor se confirmă prin documentele emise de producătorul de astfel de mijloace tehnice şi dispozitive. (3) Mijloacele tehnice și dispozitivele pot fi reutilate pentru a asigura funcţionarea acestora pe bază de biocombustibil solid sau de biocarburant, cu respectarea cerinţelor de mediu şi de securitate. (4) Reutilarea mijloacelor tehnice şi a dispozitivelor în conformitate cu alin. (3) se confirmă prin documente emise de agentul economic care a executat reutilarea. **Articolul 17.** Atribuţiile autorităţilor publice centrale şi locale cu privire la încălzirea şi răcirea centralizată (1) Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în activitățile de urbanism și amenajare a teritoriului, promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire și cogenerarea de înaltă eficiență, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, prin implementarea rezultatelor evaluării ample a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, elaborată în conformitate cu art. 24 a Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică. (2) La planificarea, proiectarea, construirea şi/sau renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidențiale, autoritățile administrației publice locale asigură o combinare optimă a tehnologiilor și echipamentelor de eficiență înaltă, de valorificare a energiei din surse regenerabile, a sistemelor eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în conformitate cu		

	prevederile și obligațiile stabilite în prezenta lege, Legea nr. 92/2014 privind energia termică și promovarea cogenerării și Legea privind performanța energetică a clădirilor. (3) În scopul realizării obiectivelor politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, autorităţile publice locale evaluează necesitatea atribuirii statutului de serviciu de interes public întreprinderilor din sectorul de încălzire centralizată din localităţile respective. Această evaluare se comunică organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii şi este luată în considerare la elaborarea sau modificarea planului naţional de acţiuni în domeniul energiei din surse regenerabile. (4) Autorităţile publice locale cooperează cu organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii, în conformitate cu art. 9 alin. (2), pentru a evalua oportunitatea construcției unei noi infrastructuri de încălzire şi răcire din surse regenerabile de energie. (5) În baza evaluării prevăzute la alin. (4), organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii, în coordonare cu autorităţile publice locale, elaborează scheme de sprijin sau alte măsuri în vederea dezvoltării infrastructurilor de încălzire şi răcire centralizată pe bază de biomasă, energie solară, geotermală şi le propune Guvernului spre aprobare. (6) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, în calitate de emitenți și în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, pentru blocurile locative noi, clădirile cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, țin cont de prevederile art. 266, alin. (8).		

	Articolul 16. Atribuţiile autorităţilor publice centrale şi locale în domeniul construcţiilor (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, instituția publică de suport, autoritățile publice locale, adoptă și implementează documente normative în domeniul construcțiilor care promovează eficiența energetică și consumul de energiei din surse regenerabile în construcții. (2) Prin documentele normative în construcții, Guvernul şi autoritățile administrației publice locale promovează sistemul eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, utilizarea echipamentelor şi a sistemelor de încălzire şi răcire pe bază de energie din surse regenerabile, care realizează o reducere semnificativă a consumului de energie şi întreprind măsuri necesare pentru a promova echipamentele şi sistemele ce corespund prevederilor art. 24 din prezenta lege, și art. 24 din Legea 139/2018 cu privire la eficiența energetică. (3) Autorităţile publice centrale şi locale întreprind măsuri necesare pentru a asigura că clădirile publice noi și cele care trec printr-o renovare majoră îndeplinesc cerinţele minime de performanţă energetică, în conformitate cu Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.		
Articolul 16. Organizarea și durata procesului de acordare a autorizaţiilor (1) Părțile Contractante instituie sau desemnează unul sau mai multe puncte de contact. Respectivele puncte de contact, la cererea solicitan tului, furnizează îndrumări și ajutor pe întreg parcursul procesului admi nistrativ de solicitare și de acordare a autorizaţiilor. Solicitantul nu este nevoit să contacteze decât un singur punct de contact pentru întregul proces. Procesul de acordare a autorizaţiilor vizează	**Articolul 28. Accesul la reţea** (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu şi reglementat la reţelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

autorizaţiile admi nistrative relevante pentru construirea, retehnologizarea și exploatarea de centrale pentru producerea de energie din surse regenerabile și activele necesare pentru racordarea acestora la rețea. Procesul de acordare a autorizaţiilor include toate procedurile, de la confirmarea de primire a cererii, până la comunicarea rezultatului procedurii menţionat la alineatul (2). (2) Punctul de contact îndrumă solicitanţii pe tot parcursul procesului administrativ de depunere a cererilor de acordare a autorizaţiilor, în mod transparent, până în momentul emiterii de către autorităţile responsabile a uneia sau mai multor decizii, la finalul procesului, furnizează solici tanţilor toate informaţiile necesare și implică, atunci când este cazul, și alte autorități administrative. Solicitanţii pot depune documentele relevante și în format digital. (3) Punctul de contact pune la dispoziţie un manual de proceduri pentru dezvoltatorii de proiecte care vizează producerea de energie din surse regenerabile și publică informaţiile respective și online, abordând totodată în mod distinct cazul proiectelor de mici dimensiuni și al proiectelor autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile. Informaţiile disponibile online indică punctul de contact competent pentru cererea solicitantului. În cazul în care un stat membru mai multe puncte de contact, informaţiile disponibile online indică punctul de contact competent pentru cererea solicitantului. (4) Fără a aduce atingere alineatului (7), procesul de acordare a autorizaţiilor menţionat la alineatul (1) nu depășește doi ani în cazul centralelor electrice, inclusiv pentru ansamblul procedurilor relevante ale autorităţilor competente. Acest termen de doi ani poate fi prelungit cu până la un an atunci când acest lucru este justificat în mod cores punzător din motive legate de circumstanţe excepţionale. (5) Fără a aduce atingere alineatului (7), procesul de acordare a autorizaţiilor nu depășește un an pentru instalaţiile cu o putere electrică mai mică de 150 kW. Acest termen de un an poate fi prelungit cu până la un an atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător din motive legate de circumstanţe excepţionale. Părțile Contractante se asigură că solicitanţii au acces facil la proceduri simple pentru soluţionarea litigiilor privind procesul de acordare a auto rizaţiilor și de emitere a autorizaţiilor de construcţie și exploatare a centralelor electrice pe bază de surse regenerabile, inclusiv, acolo	(1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la reţelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie şi a instalaţiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent şi nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condiţiile şi procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale şi în regulamentele elaborate şi aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la reţele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuţie sînt obligaţi să ofere solicitanţilor informaţii concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (4^1) Operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice, la eliberarea avizelor de racordare a centralelor electrice care utilizează surse		

unde este cazul, la mecanisme alternative de soluţionare a litigiilor. (6) Părțile Contractante facilitează retehnologizarea centralelor electrice existente pe bază de energie din surse regenerabile prin asigurarea unui proces simplificat și rapid de acordare a autorizaţiilor. Durata acestui proces nu depășește un an. Atunci când se justifică în mod corespunzător din motive legate de circumstanţe excepţionale, de pildă din motive imperative de siguranţă, când proiectul de retehnologizare are un impact major asupra reţelei sau asupra puterii dimensiunii sau performanţei iniţiale a instalaţiei, acest termen de un an poate fi prelungit cu până la un an. (7) Termenele prevăzute la acest articol se aplică fără a aduce atingere obligaţiilor existente în temeiul dreptului Comunității Energetice în vigoare în domeniul mediului, căilor de atac judiciare, măsurilor reparatorii și altor proceduri în faţa unei instanţe judecătorești și mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor, inclusiv proceduri de contestare și căi de atac și măsuri reparatorii extrajudiciare, și pot fi prelungite pe durata respectivelor proceduri. (8) Părțile Contractante pot institui, în cazul proiectelor de retehnolo gizare, o procedură de notificare simplă pentru racordările la reţea, astfel cum se menţionează la articolul 17 alineatul (1). În astfel de cazuri, retehnologizarea este permisă în urma transmiterii unei notificări autorităţii relevante, dacă nu se anticipează un impact negativ semni ficativ asupra mediului sau a societăţii. Autoritatea respectivă decide în termen de șase luni de la primirea unei notificări dacă aceasta este suficientă. Dacă autoritatea relevantă decide că o notificare este suficientă, aceasta acordă în mod automat autorizaţia. Dacă autoritatea respectivă decide că notificarea nu este suficientă, este necesară depunerea unei noi cereri de acordare a unei autorizaţii, aplicându-se termenele menţionate la alineatul (6).	regenerabile de energie, percep din partea solicitantului a cărui unitate de generare depășește 200 kW, în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, o garanție de bună execuție. (4^2) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau prosumatori, în limitele cotele de capacitate, categoriilor de capacitate și, după caz, plafoanelor de capacitate, după cum sunt aprobate de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e^1); (5) Costurile aferente construcţiei instalaţiei de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie şi reţelele electrice sau dintre instalaţia de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale şi reţelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condiţiile stabilite în mod transparent şi nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale şi potrivit regulamentelor elaborate şi aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalaţiei de producere a biogazului care urmează a fi livrat în reţeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalaţiei de racordare, este necesară și dezvoltarea reţelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuţie efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale şi cu regulamentele elaborate şi aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în		

	Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiţia respectării planurilor de investiţii aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6[1]) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în reţeaua de gaze naturale poate consimţi să suporte costurile aferente dezvoltării reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport şi/sau de distribuţie a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea reţelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv şi nu este necesară pentru alţi utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuţie sînt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea reţelei electrice, a reţelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia şi să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuţie costurile aferente dezvoltării reţelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem şi aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport şi/sau de distribuţie a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuţie respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport şi/sau de distribuţie a gazelor naturale devine proprietarul porţiunii respective de rețea.		

	(7) abrogat. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse și indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice. Agenția stabilește, în Regulile pieței energiei electrice și în metodologia elaborată în conformitate cu prezentul aliniat, condițiile și situațiile în care anumite cantități de energie electrică neprodusă din cauza unor restricționări a producerii, nu este considerată drept neprodusă și nelivrată. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu suportul autorității responsabile de implementare a		

	politicilor în domeniul eficienței energetice și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică: c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, protecției mediului, în vederea consolidării Centrului Unic Informațional a investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și rolul acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și obținerii, după caz, a actelor permisive și autorizărilor necesare; (6) În termeni de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritatea responsabilă de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice creează o platformă online, în vederea asigurării următoarelor: a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile; b) facilitarea dialogului dintre investitori și autorități și instituții relevante procesului de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permisive și autorizărilor necesare; c) obținerea autorizării pentru activitatea de autoconsumator de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu art. 39^3.		

Articolul 17. Procedura de notificare simplă pentru racordările la reţea (1) Părțile Contractante stabilesc o procedură de notificare simplă pentru racordările la reţea, prin care instalaţiile sau unităţile de producţie agregate ale autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile și proiectele demonstrative cu o putere electrică inferioară sau egalăcu 10,8 kW, ori echivalentă pentru conexiunile diferite de conexiunile trifazice, se racordează la reţea în urma transmiterii unei notificări operatorului de distribuţie. Într-un termen determinat de la notificare, operatorul de distribuţie poate refuza racordarea la reţea solicitată sau poate propune un punct alternativ de racordare la reţea, din raţiuni justificate corespunzător de siguranţă sau de incompatibilitate tehnică a componentelor sistemului. În cazul unei decizii pozitive a operatorului de distribuţie sau în absenţa unei decizii din partea acestuia în termen de o lună de la notificare, instalaţia sau unitatea de producţie agregată poate fi conectată. (2) Părțile Contractante pot permite utilizarea unei proceduri de notificare simplă pentru instalaţiile sau unităţile de producţie agregate cu o putere electrică mai mare de 10,8 kW și de până la 50 kW, cu condiţia ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranţa reţelei să fie menţinute.	**Articolul 28. Accesul la reţea** (1^1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu suportul autorității responsabile de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică: a) în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea implementării procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate, stabilite la art. 28, alin. (1^1). Procedura de notificare simplificată va viza racordarea la rețelele electrice de distribuție a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, inclusiv cele deținute de prosumatori, sau centrale electrice din surse regenerabile instalate în cadrul unor proiecte demonstrative, cu o capacitate electrică unitară sau agreată de 50 kW sau mai puțin, cu condiția	Parțial compatibil	Prevederile respective din RED II urmează să fie elaborate și transpuse în legislația primară cu legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție.

	ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Conform procedurii, operatorul sistemului de distribuție ar putea, într-un termen de până la 7 zile lucrătoare de la înregistrarea notificării, să refuze racordarea la rețeaua electrică sau să propună un punct alternativ de racordare din motive justificate din punct de vedere tehnic sau de siguranță a funcționării rețelelor electrice. În cazul unei decizii pozitive sau în absența unei decizii a operatorului sistemului de distribuție, în termen de 30 de zile de la data depunerii notificării simplificate, centrala sau centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie ar putea fi racordată la rețea; b) cu concursul operatorilor sistemelor de distribuție, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, urbanismului și amenajării teritoriului, autorizării executării lucrărilor de construcție, în vederea creării unor platforme online, pe paginile web oficiale ale operatorilor de sistem relevanți, de implementare a procedurii de conectare la rețeaua electrică în baza unei notificări simplificate;		
Articolul 18. Informare și formare profesională (1) Părțile Contractante se asigură că informaţiile cu privire la măsurile de sprijin sunt puse la dispoziţia tuturor factorilor relevanţi, precum a consumatorilor, inclusiv a consumatorilor vulnerabili cu venituri mici, a autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, a comunităţilor de energie din surse regenerabile, a constructorilor, instalatorilor, arhi tecţilor, furnizorilor de echipamente și de sisteme de încălzire, răcire și energie electrică, precum și a furnizorilor de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile și de sisteme de transport inteligente. (2) Părțile Contractante se asigură că sunt puse la dispoziție informaţii cu privire la beneficiile nete și la rentabilitatea financiară și eficiența ener getică a echipamentelor și a sistemelor de încălzire, răcire	**Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu suportul autorității responsabile de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice și a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică: c) cu concursul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu, în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va prezenta Guvernului propuneri de modificare a	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

și energie electrică din surse regenerabile, fie de către furnizorul echipamentului sau al sistemului, fie de către autorităţile competente. (3) Părțile Contractante se asigură că sunt disponibile sisteme de certi ficare sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii de cazane și de cuptoare mici pe bază de biomasă, precum și de sisteme foto voltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură. Aceste sisteme pot ține seama de sistemele și de structurile existente, după caz, și au la bază criteriile prevăzute în anexa IV. Fiecare Parte Contractantă recunoaște certificarea acordată de alte Părți Contractante în conformitate cu respectivele criterii. (4) Părțile Contractante pun la dispoziţia publicului informaţii privind sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente menţionate la alineatul (3). De asemenea, Părțile Contractante pot face dispo nibilă lista instalatorilor calificaţi sau certificaţi în conformitate cu alineatul (3). (5) Părțile Contractante se asigură că există îndrumare disponibilă pentru toţi factorii relevanţi, în special pentru urbaniști și arhitecţi, astfel încât aceștia să poată lua în considerare combinaţia optimă de energie din surse regenerabile, de tehnologii cu eficienţă ridicată și de încălzire și răcire centralizată la planificarea, proiectarea, construirea și renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidenţiale. (6) Părțile Contractante, cu participarea autorităţilor locale și regionale, dacă este cazul, organizează programe de informare, de sensibilizare, de orientare sau de formare adecvate în scopul informării cetăţenilor cu privire la modul în care își pot exercita drepturile de clienţi activi și la avantajele și la aspectele practice, inclusiv tehnice și financiare, ale dezvoltării și utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv prin autoconsum de energie din surse regenerabile sau în cadrul comuni tăţilor de energie din surse regenerabile.	legislației cu incidență în domeniul energiei electrice, promovării energiei din surse regenerabile, protecției mediului, în vederea consolidării Centrului Unic Informațional a investitorilor în domeniul eficienței energetice și energiei din surse regenerabile de pe platforma instituției publice de suport și rolul acestuia de punct de contact ce sprijină informațional investitorii pe toată durata dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile și obținerii, după caz, a actelor permisive și autorizărilor necesare; (6) În termeni de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritatea responsabilă de implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice creează o platformă online, în vederea asigurării următoarelor: a) facilitarea procesului de informare a investitorilor cu privire la etapele dezvoltării unui proiect în domeniul energiei din surse regenerabile; b) facilitarea dialogului dintre investitori și autorități și instituții relevante procesului de dezvoltare a proiectelor în domeniul energiei din surse regenerabile și de obținere a actelor permisive și autorizărilor necesare; c) obținerea autorizării pentru activitatea de autoconsumator de energie electrică din surse regenerabile, în conformitate cu art. 39^3. **Articolul 13.** Atribuţiile instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (1) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile: a) elaborează, în cooperare cu autorităţile publice locale, programe de informare a publicului cu		

	privire la beneficiile şi aspectele practice ale dezvoltării şi utilizării eficiente ale energiei din surse regenerabile; a[1]) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării energiei din surse regenerabile, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice, în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniile sale de competență, elaborează și, după caz, implementează, programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil; b) acordă asistenţă consultativă şi informaţională privind măsurile de sprijin consumatorilor, constructorilor, instalatorilor, arhitecţilor şi furnizorilor de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică și de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile; c) asigură informarea publicului cu privire la disponibilitatea şi avantajele ecologice ale diferitelor surse de energie pentru transporturi; d) promovează utilizarea încălzirii şi răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea infrastructurii localităţii; e) promovează instalarea echipamentelor şi sistemelor pentru utilizarea energiei electrice, încălzirii şi răcirii din surse regenerabile de energie la planificarea, proiectarea, construirea şi renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidenţiale; f) asigură informarea, în special a urbaniştilor şi arhitecţilor, despre combinaţia optimă de surse		

	regenerabile de energie, tehnologii cu eficienţă sporită, încălzire şi răcire centralizată la planificarea, proiectarea, construcţia şi renovarea zonelor industriale, comerciale sau rezidenţiale; g) implementează sistemul de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură, în conformitate cu regulamentul stabilit la art. 23; h) asigură informarea privind cerințele referitoare la calificarea și înregistrarea în registrul specificat la lit. j); i)- *abrogată;* j) instituie şi ţine registrul instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură; k) asigură informarea publicului în conformitate cu cap. VI. (2) În vederea exercitării atribuţiilor stabilite prin prezenta lege, instituția publică de suport colaborează, în special prin furnizarea reciprocă de informaţii, cu organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii, cu autorităţile de reglementare în domeniu, cu organismul naţional de acreditare, cu organismele de evaluare a conformităţii, cu alte autorităţi și instituții publice. **Articolul 23**. Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Sistemul de certificare în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe criterii echivalente cu standardele Uniunii Europene. (2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime şi pompe de căldură, se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13 alin.		

	(1) lit. j) în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern. (3) Regulamentul menţionat la alin. (2) trebuie să conţină cerinţele obligatorii față de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control şi supraveghere tehnică de stat a echipamentului şi sistemelor instalate, precum şi procedurile de recunoaştere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene şi de către părţile contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice. (4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase și de Legea cu privire la energia electrică **Articolul 40**. Informaţii cu privire la echipamente și sisteme (1) Furnizorul de echipamente şi sisteme pentru încălzire şi răcire, pentru producerea sau consumul de energie electrică din surse regenerabile, asigură accesul la informația privind beneficiile nete, costurile şi eficienţa energetică ale acestor echipamente şi sisteme. (2) În vederea asigurării transparenței cu privire la activitatea de producere a energiei electrice din surse regenerabile de producătorii locali, se introduc următoarele obligații: a) deținătorii centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse		

	regenerabile conectate la rețelele de distribuție, cu o capacitate mai mare de 200 kW, sunt obligați să instaleze sisteme de transmitere a datelor cu privire la activitatea de producere în timp real și să asigure transmiterea acestora către Operatorii sistemelor de distribuție; b) Operatorii sistemelor de distribuție asigură transmiterea datelor cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice stabilite la lit. a), pe tehnologii de producere, către Operatorul Sistemului de Transport; c) Operatorul Sistemului de Transport, publică datele cu privire la activitatea de producere în timp real a centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție, stabilite la lit. a) și b), integrate cu datele aferente centralelor electrice racordate la rețeaua electrică de transport, pe tipuri de tehnologii, pe pagina sa web oficială. Operatorul Sistemului de Transport pune la dispoziția publicului date istorice cu privire la activitatea de producere a energiei electrice de producătorii care operează centralele electrice care produc din surse regenerabile de energie, pe pagina sa web oficială. **Articolul 42**. Informaţii cu privire la măsurile şi schemele de sprijin Agenţia pentru Eficienţă Energetică asigură că informaţiile privind măsurile şi schemele de sprijin sînt puse la dispoziţia tuturor solicitanţilor, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecţii şi furnizorii de echipamente și sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică şi de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile.		
Articolul 19. Garanţiile de origine pentru energia din surse regenerabile (1) Pentru a dovedi clienţilor finali ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile din cadrul mixului energetic al unui furnizor și din cadrul energiei furnizate consumatorilor în temeiul unor contracte oferite cu referire la consumul de energie din surse	**Articolul 14.** Atribuţiile Agenţiei Naţionale pentru Reglementare n Energetică (1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică: a) elaborează şi aprobă actele normative necesare reglementării raporturilor juridice	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

regenerabile, Părțile Contractante se asigură că originea energiei din surse regenerabile poate fi garantată ca atare în sensul prezentei directive, în conformitate cu criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. (2) În acest scop, Părțile Contractante se asigură că se emite o garanţie de origine ca răspuns la cererea unui producător de energie din surse regenerabile, cu excepția cazului în care Părțile Contractante decid să nu emită o astfel de garanţie de origine unui producător care beneficiază de sprijin financiar din partea unei scheme de sprijin, pentru a lua în considerare valoarea de piaţă a garanţiei de origine. Părțile Contractante pot prevedea emiterea de garanţii de origine pentru energia din surse neregenerabile. Emiterea de garanţii de origine poate fi condiţionată de existenţa unei limite minime a puterii O garanţie de origine are dimensiunea standard de 1 MWh. Pentru fiecare unitate de energie produsă nu se emite mai mult de o garanţie de origine. Părțile Contractante se asigură că aceeași unitate de energie din surse rege- nerabile este luată în considerare o singură dată. Părțile Contractante se asigură că, atunci când un producător primește sprijin financiar din partea unei scheme de sprijin, valoarea de piaţă a garanţiei de origine aferente aceleiași producţii este luată în considerare în mod adecvat în cadrul schemei de sprijin relevante. Se presupune că valoarea de piaţă a garanţiei de origine a fost luată în considerare în mod adecvat în oricare dintre următoarele cazuri: (a) în cazul în care sprijinul financiar este acordat printr-o procedură de licitaţie sau printr-un sistem de certificate verzi tranzacţionabile; (b) în cazul în care valoarea de piaţă a garanţiilor de origine este luată în considerare din punct de vedere administrativ la stabilirea nivelului sprijinului financiar; sau (c) în cazul în care garanţiile de origine nu sunt emise direct către producător, ci către un furnizor sau consumator care achiziţionează energia din surse regenerabile fie în condiţii competitive, fie în cadrul unui contract pe termen lung de achiziţionare de energie electrică din surse regenerabile. Pentru a lua în considerare valoarea de piaţă a garanţiei de origine, Părțile Contractante pot decide, printre altele, să emită o garanţie de origine producătorului și să o anuleze imediat.	dintre participanţii la piaţa energiei regenerabile, inclusiv regulamentul privind garanţiile de origine, în conformitate cu prezenta lege; **Articolul 31**. Garanţiile de origine (1) Originea energiei din surse regenerabile se atestă prin intermediul garanţiilor de origine emise de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică. (2) Garanţiile de origine trebuie să fie emise, transferate şi anulate în mod electronic, în conformitate cu un set de criterii obiective, transparente şi nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare şi utilizare a garanţiei de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanţii de origine şi forma garanţiei de origine, modalitatea de utilizare a sistemului informațional al garanțiilor de origine, se stabilesc în regulamentul elaborat şi aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (3) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanţiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia este produsă din surse regenerabile de energie, Agenția are dreptul să întreprindă sau, după caz să solicite operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție relevant să efectueze verificări la centrala electrică sau unitatea de producție a producătorului în cauză. (4) O garanție de origine se emite de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică în termen de 30 de zile de la data primirii cererii de la producătorul de energie din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie din surse regenerabile (1 megawatt-oră/ MWh) nu se emite mai mult de o garanţie de origine, astfel încît aceeaşi unitate de energie din surse regenerabile de energie să fie considerată o singură dată. (4[1])Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică creează/ achiziționează și menține un		

Garanţia de origine nu îndeplinește nicio funcţie în ceea ce privește respectarea de către o Parte Contractantă a dispoziţiilor articolului 3. Trans ferurile de garanţii de origine, separat sau împreună cu transferul fizic de energie, nu produc efecte asupra deciziei statelor membre de a utiliza transferuri statistice, proiecte comune sau scheme de sprijin comune pentru respectarea articolului 3 sau asupra calculării consumului final brut de energie din surse regenerabile în conformitate cu articolul 7. (3) În sensul alineatului (1), garanţiile de origine sunt valabile timp de 12 luni de la producerea unităţii de energie în cauză. Părțile Contractante se asigură că toate garanţiile de origine care nu au fost anulate expiră cel târziu după 18 luni de la producerea unităţii de energie în cauză. Părțile Contractante includ garanţiile de origine expirate în calculul propriului mix energetic rezidual. (4) În scopul comunicării de informaţii menţionate la alineatele (8) și (13), Părțile Contractante se asigură că societăţile energetice anulează garanţiile de origine cel mai târziu după șase luni de la sfârșitul perioadei lor de valabilitate. (5) Părțile Contractante sau organismele competente desemnate suprave ghează emiterea, transferul și anularea garanţiilor de origine. Orga nismele competente desemnate sunt responsabile pentru zone geografice care nu se suprapun, iar aceste organisme sunt independente de activi tăţile de producere, de comercializare și de furnizare. (6) Părțile Contractante sau organismele competente desemnate instituie mecanisme corespunzătoare pentru a asigura faptul că garanţiile de origine sunt emise, transferate și anulate electronic și că sunt exacte, fiabile și greu de fraudat. Părțile Contractante și organismele competente desemnate se asigură că cerinţele pe care le impun respectă standardul CEN - EN 16325. (7) O garanţie de origine specifică cel puţin: (a) sursa de energie din care a fost produsă energia și data iniţială și finală a producerii; (b) dacă garanţia de origine se referă la: (i) energie electrică; (ii) gaz, inclusiv hidrogen; sau	sistem informațional (registru) în scopul emiterii, transferului și anulării garanțiilor de origine. Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine nu este un registru de stat în sensul Legii 71/2007 cu privire la registre.” (4[2]) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este aliniat cu standardul SM EN 16325 și cu Principiile și Regulile de Funcționare ale Sistemului European de Certificare a Energiei (SECE). (4[3]) Sistemul informațional (registru) al garanțiilor de origine este conectat la sistemul regional de garanții de origine instituit de Părțile Contractante cu suportul Secretariatului Comunității Energetice. (4[4]) Costurile obiective și justificate suportate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în vederea operaționalizării sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine, emiterea și transferul acestora, sunt acoperite de utilizatorii sistemului informațional – producători de energie din surse regenerabile, prin intermediul unei plăți. Gestionarea și operaționalizarea sistemului informațional (registru) al garanțiilor de origine de către Agenție este o activitate non-profit. (5) O garanţie de origine trebuie să conţină date exacte, să fie sigură, imposibil de fraudat şi să specifice cel puţin următoarele: a) sursa de energie din care a fost produsă unitatea de energie şi perioada producerii acesteia (data inițială și data finală); a[1]) precizarea faptului dacă garanția de origine se referă la energia electrică, la gaz, inclusiv hidrogen, sau încălzire și/sau răcire b) identitatea, locul de amplasare, tipul şi capacitatea centralei electrice sau unității de producere unde a fost produsă energia c) dacă şi în ce măsură producătorul a beneficiat de sprijin pentru a investi în centrala electrică, dacă şi în ce măsură producătorul a beneficiat în		

(iii) încălzire sau răcire; (c) identitatea, amplasarea, tipul și puterea instalației unde a fost produsă energie; (d) dacă talaţia a beneficiat de un sprijin pentru investiţii şi dacă unitatea de energie a beneficiat în orice alt mod de o schemă de sprijin naţională și dacă da, care este tipul schemei de sprijin; (e) data la care instalația a fost pusă în funcțiune; (f) data și țara emiterii și un număr de identitate unic. Pentru garanţiile de origine aferente instalaţiilor sub 50 kW se pot specifica informaţii simplificate. (8) În cazul în care un furnizor de energie electrică trebuie să demonstreze ponderea sau cantitatea de energie din surse regenerabile utilizată în cadrul mixului său energetic în sensul articolului 18 litera (a) și Anexa 1 din Directiva 2019/944/CE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/13/MC-EnC, el face acest lucru prin utilizarea garanţiilor de origine, mai puţin: (a) în ceea ce privește ponderea mixului său energetic care corespunde eventualelor oferte comerciale fără urmărire pentru care furnizorul poate utiliza mixul rezidual; sau (b) în cazul în care o Parte Contractantă decide să nu emită garanţii de origine unui producător care primește sprijin financiar dintr-o schemă de sprijin. În cazul în care Părțile Contractante au stabilit cadrul necesar pentru a dispune de garanţii de origine pentru alte tipuri de energie, furnizorii utilizează pentru informare același tip de garanţii de origine ca și energia furnizată. În mod similar, garanţiile de origine create în temeiul articolului 14 alineatul (10) din Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2015/08/MC-EnC, se pot utiliza pentru a îndeplini orice cerinţă de a demonstra cantitatea de energie electrică produse prin cogenerarea de înaltă eficienţă. În sensul alineatului (2) din prezentul articol, în cazul în care energia electrică este produsă prin cogenerare de înaltă eficienţă utilizând surse regenerabile, nu se poate emite decât o singură garanţie de origine care să indice ambele caracteristici. (9) Părțile Contractante recunosc garanţiile de origine emise de alte state membre în conformitate cu prezenta directivă, exclusiv ca dovadă a elementelor menţionate la alineatul (1) și la alineatul (7) primul	orice alt mod de o schemă naţională de sprijin pentru producerea unei unităţi anume de energie electrică şi tipul schemei de sprijin respective; d) data la care centrala electrică sau unitatea de producție au fost date în exploatare; e) data şi ţara emiterii, un număr de identificare unic. (6) Garanțiile de origine pot fi transferate independent de comercializarea energiei produse la care se referă. **Articolul 32**. Utilizarea şi recunoaşterea garanţiilor de origine (1) Garanţiile de origine pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data producerii unităţii de energie corespunzătoare. După utilizare, garanţiile de origine se anulează automat. (2) Garanțiile de origine se tranzacționează între producători și furnizori, sau alți participanți la piață, cu înregistrarea corespunzătoare a tranzacțiilor în sistemul informațional (registrul) garanțiilor de origine. (3) Furnizorii de energie, inclusiv de energie electrică, pot utiliza garanțiile de origine pentru a dovedi consumatorilor finali ponderea sau cantitatea de energie, inclusiv energie electrică din surse regenerabile în mixul de energie, inclusiv energie electrică furnizată de către aceștia. (3^1) Cantitatea de energie din surse regenerabile care corespunde garanțiilor de origine transferate de către un furnizor de energie, către un terț, se a deduce din ponderea energiei din surse regenerabile în mixul său energetic. (4) Garanţiile de origine nu pot fi utilizate pentru a justifica atingerea obiectivului naţional în domeniul energiei din surse regenerabile, stabilit în conformitate cu art. 6, alin. (1), lit. b).” (5) Garanţiile de origine emise de autorităţile statelor membre ale Uniunii Europene şi de autorităţile Statelor Contractante ale Tratatului Comunităţii Energetice pot fi supuse procedurii		

paragraf literele (a)-(f). O Parte Contractantă poate refuza să recunoască o garanţie de origine numai când are îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea, fiabilitatea sau veridicitatea acesteia. Partea Contractantă respectiv comunică Secretariatului acest refuz, precum și justificarea acestuia. (10) În cazul în care Secretariatul Comunității Energetice consideră că un refuz de a recunoaște o garanţie de origine este neîntemeiat, Secretariatul Comunității Energetice poate adopta o decizie prin care impune Părții Contractante în cauză să o recunoască. Partea contractantă în cauză va ține seama în cea mai mare măsură de aviz și va motiva în scris orice abatere. (11) Părțile Contractante nu recunosc garanţiile de origine emise de o ţară terţă, cu excepţia cazului în care Uniunea sau Comunitatea Energetică a încheiat un acord cu ţara terţă respectivă privind recunoașterea reciprocă a garanţiilor de origine emise în Părțile Contractante și a sistemelor de garanţii de origine compatibile instituite în ţara terţă respectivă, și numai în cazurile în care există importuri sau exporturi directe de energie. (12) O Parte Contractantă poate introduce, în conformitate cu dreptul Uniunii, criterii obiective, transparente și nediscriminatorii privind utilizarea garanţiilor de origine în conformitate cu obligațiile prevăzute la articolul 18 și anexa I la Directiva 2019/944/CE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia 2021/13/MC-EnC a Consiliului ministerial. (13) Secretariatul adoptă un raport prin care evaluează opţiunile pentru stabilirea unei etichete ecologice la nivelul întregii Comunități Energetice în vederea promovării utilizării energiei din surse regenerabile provenite din insta laţiile noi. Furnizorii utilizează informaţia conţinută în garanţiile de origine pentru a demonstra respectarea cerinţelor unei astfel de etichete.	de recunoaştere în condiţiile prezentei legi şi potrivit regulamentului elaborat şi aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. În acest scop, un participant la piaţa energiei electrice depune la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică o cerere privind recunoaşterea garanţiilor de origine pe teritoriul Republicii Moldova, cu condiţia că recunoaşterea acestora se solicită în scopul de a demonstra unui consumator final că toată energia electrică sau o parte din aceasta este produsă din surse regenerabile. (6) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică examinează, în termen de 30 de zile, cererea menționată la alin. (5) şi adoptă decizia privind recunoașterea unei garanții de origine emise de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene şi de autoritățile Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. (7) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate refuza recunoașterea unei garanții de origine în măsura în care există îndoieli întemeiate cu privire la acurateţea, fiabilitatea și veridicitatea acesteia. Motiv de refuz poate constitui și nerecunoașterea reciprocă a garanțiilor de origine emise în conformitate cu legislația națională a statelor membre ale Uniunii Europene şi/sau a Părților Contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va notifica organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Secretariatul Comunității Energetice despre refuzul de a recunoaște garanția de origine și motivele refuzului. **Articolul 32[1].** Garanțiile de origine pentru producătorii eligibili (1) Valoarea de piață a unei garanții de origine pentru aceeași producție trebuie luată în considerare la stabilirea schemei de sprijin.		

	(2) Valoarea de piață a garanției de origine este luată în considerare în mod corespunzător în condițiile în care sprijinul financiar este oferit în cadrul unui proces competitiv de licitație, organizat în conformitate cu prevederile art. 35. (3) În cazul producătorului eligibil mic, garanția de origine este emisă către Furnizorul central de energie electrică. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune, cu o anumită periodicitate, comercializarea de către Furnizorul central a garanțiilor de origine direct furnizorilor, sau consumatorilor finali, în special non-casnici, sau în cadrul unui proces competitiv, prin intermediul sistemului informațional (registrului) creat în condițiile art. 31. Veniturile generate din comercializarea garanțiilor de origine sunt considerate de Furnizorul central în vederea reducerii prețului reglementat pentru energia electrică din surse regenerabile, achitat de furnizorii de energie electrică. (4) Prin derogare de la alin. (3), în condițiile în care organizarea unor procese competitive de către Furnizorul central de energie electrică nu duce la comercializarea garanțiilor de origine, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică dispune transferul unor cote definite fiecărui furnizor de energie electrică. O astfel de decizie este aprobată în mod transparent și comunicată participanților la piața energiei electrice.		
Articolul 20. Accesul la reţele şi exploatarea acestora (1) După caz, Părțile Contractante evaluează necesitatea extinderii infrastructurii existente a reţelei de gaze pentru a facilita integrarea gazelor din surse regenerabile. (2) După caz, Părțile Contractante solicită operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuţie de pe teritoriul lor să publice norme tehnice în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2009/73/CE, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2011/02/MC-EnC, în special norme privind racordarea la	**Articolul 28.** Accesul la reţea (1) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la reţelele electrice la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică.	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

reţea care cuprind cerinţe legate de calitatea, de odorizarea și de presiunea gazelor. Părțile Contractante impun, de asemenea, ca operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuţie să facă publice tarifele de racordare a instalaţiilor de gaz din surse regenerabile, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. (3) În funcţie de evaluarea lor, inclusă în planurile naţionale integrate privind energia și clima în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, cu privire la necesitatea de a construi o nouă infrastructură pentru încălzirea și răcirea centralizată din surse regenerabile în vederea realizării obiectivului Comunității Energetice stabilit la articolul 3 alineatul (1) din prezenta directivă, Părțile Contractante adoptă, după caz, măsurile necesare în vederea dezvoltării unei infrastructuri de încălzire și răcire centralizată care să fie adaptată la dezvoltarea încălzirii și răcirii din instalaţii mari pe bază de biomasă, instalaţii de energie solară, de energie ambientală și de energie geotermală, precum și din căldură și răcoare reziduală.	(1[1]) Producătorii de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, beneficiază de o procedura simplificată de racordare la rețea a centralei electrice de mici dimensiuni, prin intermediul unei notificări simplificate cu condiția ca stabilitatea, fiabilitatea și siguranța rețelei electrice sunt menținute. Procedura de notificare simplificată este descrisă în Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a energiei electrice, aprobat în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (2) Producătorii de biogaz ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale beneficiază de acces nediscriminatoriu și reglementat la reţelele de gaze naturale la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente şi previzibile, calculate şi aprobate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale. (3) Racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie şi a instalaţiilor de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale se efectuează în mod obiectiv, transparent şi nediscriminatoriu, în conformitate cu termenele, condiţiile şi procedura stabilite în Legea cu privire la energia electrică, în Legea cu privire la gazele naturale şi în regulamentele elaborate şi aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (4) Pentru asigurarea unui acces eficient la reţele, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuţie sînt obligaţi să ofere solicitanţilor informaţii concludente și obiective cu privire la racordare, în termenii și condițiile stabilite în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. (4[1]) Operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice, la eliberarea avizelor de racordare a		

	centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, percep din partea solicitantului a cărui unitate de generare depășește 200 kW, în conformitate cu condițiile și termenii stabiliți în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, o garanție de bună execuție. (4^2) Operatorii de sistem eliberează avize de racordare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie ce urmează să fie instalate de beneficiarii mecanismului de contorizare netă sau prosumatori, în limitele cotele de capacitate, categoriilor de capacitate și, după caz, plafoanelor de capacitate, după cum sunt aprobate de Guvern în conformitate cu art. 10, lit. e^1). (5) Costurile aferente construcţiei instalaţiei de racordare prin care se face legătură dintre centrala electrică care utilizează surse regenerabile de energie şi reţelele electrice sau dintre instalaţia de producere a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale şi reţelele de gaze naturale se suportă de către solicitant în condiţiile stabilite în mod transparent şi nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale şi potrivit regulamentelor elaborate şi aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6) Dacă pentru racordarea centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie sau a instalaţiei de producere a biogazului care urmează a fi livrat în reţeaua de gaze naturale, suplimentar față de realizarea instalației de racordare, este necesară și dezvoltarea rețelei electrice sau a celei de gaze naturale, operatorul sistemului de transport sau operatorul sistemului de distribuţie efectuează dezvoltarea în conformitate cu planurile de dezvoltare a rețelei elaborate și aprobate conform procedurilor stabilite de cu Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale şi cu		

	regulamentele elaborate şi aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, de asemenea suportă costurile aferente dezvoltării, care se includ în tarif cu condiţia respectării planurilor de investiţii aprobate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. (6^1) Prin derogare de la alin. (6), producătorul de energie electrică din surse regenerabile sau producătorul de biogaz care urmează a fi livrat în reţeaua de gaze naturale poate consimţi să suporte costurile aferente dezvoltării reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport şi/sau de distribuţie a gazelor naturale în cazul în care dezvoltarea reţelei respective nu constituie o prioritate pentru operatorul de sistem pe motiv că este în beneficiul exclusiv al producătorului respectiv şi nu este necesară pentru alţi utilizatori de sistem. În acest caz, operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuţie sînt obligați să prezinte producătorului respectiv o evaluare care să demonstreze faptul că dezvoltarea reţelei electrice, a reţelei de gaze naturale este în beneficiul exclusiv al acestuia şi să notifice despre acest fapt Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Producătorul respectiv achită operatorului sistemului de transport, operatorului sistemului de distribuţie costurile aferente dezvoltării reţelei în cauză conform devizului de cheltuieli întocmit de operatorul de sistem şi aprobat de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Lucrările legate de dezvoltarea reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport şi/sau de distribuţie a gazelor naturale se efectuează de către operatorul sistemului de transport, de către operatorul sistemului de distribuţie respectiv. În acest caz, operatorul de sistem care a efectuat lucrările legate de dezvoltarea reţelei electrice de transport şi/sau de distribuţie, a reţelei de transport		

	şi/sau de distribuţie a gazelor naturale devine proprietarul porţiunii respective de reţea. (7) *abrogat*. (8) Operatorul sistemului de transport și operatorii sistemelor de distribuție pot restricționa producția de energie electrică a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie doar ca acțiune de ultimă instanță necesară întru asigurarea securității funcționării rețelei de transport a energiei electrice, rețelei de distribuție a energiei electrice sau, după caz, a sistemelor de distribuție închise. În acest caz, operatorii de sistem notifică producătorii de energie din surse regenerabile, Furnizorul central de energie electrică și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la măsurile întreprinse şi indică măsurile corective pe care intenționează să le ia în vederea preîntâmpinării unor limitări pe viitor. (9) Cantitatea energiei electrice neproduse și nelivrate și a valorii compensației financiare pentru restricționarea producerii energiei electrice de centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie sunt determinate în baza unei metodologii elaborate și aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care ia în considerare potențialele costuri și beneficii oferite de piața energiei electrice de echilibrare, inclusiv stocarea energiei electrice		
Articolul 21. Autoconsumatorii de energie din surse regenerabile (1) Părțile Contractante se asigură că consumatorii au dreptul de a deveni autoconsumatori de energie din surse regenerabile, sub rezerva prezentului articol. (2) Părțile Contractante se asigură că, în mod individual sau prin inter mediari, autoconsumatorii au dreptul: (a) să producă energie din surse regenerabile, inclusiv pentru consumul propriu, să stocheze și să vândă producţia lor excedentară de energie electrică din surse regenerabile, inclusiv prin contracte de achiziţie de energie electrică din surse regenerabile, prin intermediul furni zorilor de energie electrică și al acordurilor privind tranzacţiile inter pares, fără a face obiectul:	**Articolul 39.** Contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile (1) Consumatorul final, deţinător al unei centrale electrice, care produce energie electrică din surse regenerabile pentru uz propriu şi care a încheiat cu furnizorul un contract de furnizare a energiei electrice la preţ reglementat are dreptul să livreze în reţeaua electrică surplusul de energie electrică produsă, iar furnizorul respectiv este obligat să încheie, la solicitarea consumatorului final respectiv, un contract pentru aplicarea	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

(i) în legătură cu energia electrică pe care o consumă din reţea sau pe care o introduc în reţea, unor proceduri și taxe discrimi natorii sau disproporţionate și unor tarife de reţea care nu reflectă costurile; (ii) în legătură cu energia electrică din surse regenerabile auto produsă de aceștia, care rămâne în spaţiile lor, unor proceduri discriminatorii sau disproporţionate și oricărei taxe sau oricărui tarif; (b) să instaleze și să exploateze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu instalaţii de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsum fără a trebui să plătească vreo taxă dublă, inclusiv taxe de reţea pentru energia electrică stocată care rămâne în spaţiile lor; (c) să își menţină drepturile și obligaţiile de consumatori finali; (d) să primească, inclusiv, după caz, prin intermediul schemelor de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile autoprodusă pe care o introduc în reţea, o remuneraţie care reflectă valoarea de piaţă a energiei electrice respective și care poate lua în considerare valoarea pe termen lung a energiei electrice introduse pentru reţea, mediu și societate. (3) Părțile Contractante pot aplica taxe și tarife nediscriminatorii și proporţionale autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, în legătură cu energia electrică din surse regenerabile autoprodusă de aceștia care rămâne în spaţiile lor într-unul sau mai multe din urmă toarele cazuri: (a) dacă energia electrică din surse regenerabile autoprodusă este spri jinită efectiv prin intermediul unor scheme de sprijin, numai în măsura în care nu sunt subminate viabilitatea economică a proiectului și efectul de stimulare a unui astfel de sprijin; (b) începând cu 1 decembrie 2026, dacă proporţia globală de instalaţii de autoconsum depășește 8 % din puterea totală instalată de energie electrică a unei Părți Contractante și dacă se demonstrează, prin inter mediul unei analize costuri-beneficii efectuate de autoritatea naţională de reglementare a respectivei Părți Contractante printr-un proces deschis, transparent și participativ, că dispoziţia prevăzută la alineatul (2) litera (a) punctul (ii) fie a avut drept rezultat o sarcină disproporţionată semnificativă pentru sustenabilitatea financiară pe termen lung a sistemului electric, fie creează un stimulent care depășește ceea ce este necesar în mod obiectiv pentru a obţine o utilizare rentabilă a energiei din surse regenerabile, precum și că o astfel de sarcină sau un astfel de stimulent nu ar putea fi minimizat prin întreprinderea altor	mecanismului de contorizare netă, în condiţiile prezentei legi. (2) Consumatorul final, deţinător al centralei electrice, care solicită contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile trebuie să îndeplinească următoarele condiţii, pentru fiecare loc de consum la care se solicită aplicarea mecanismului de contorizare netă: a) energia electrică trebuie să fie produsă numai din surse regenerabile de energie; b) centrala electrică trebuie să dispună de o putere instalată de pînă la 200 kW, dar nu mai mare decît puterea contractată cu furnizorul respectiv pentru locul de consum respectiv; c) centrala electrică trebuie să fie conectată la reţeaua electrică şi să funcţioneze în mod paralel şi sincron cu aceasta; d) centrala electrică trebuie să fie echipată cu un mecanism de protecţie care să deconecteze automat centrala electrică de la reţeaua electrică şi să întrerupă livrarea energiei electrice în reţea în cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deţinător al centralei electrice. (3) Centrala electrică trebuie să fie echipată cu echipament de măsurare, instalat din contul consumatorului final, deţinător al centralei electrice, care să înregistreze diferenţa dintre cantitatea de energie electrică livrată în reţeaua electrică şi cantitatea de energie electrică consumată din reţeaua electrică de către consumatorul final în cauză. Pentru măsurarea fluxurilor de energie electrică poate fi utilizat fie un contor bidirecţional, care înregistrează cantitatea de energie electrică consumată din reţeaua electrică şi, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în reţeaua electrică, fie două contoare unidirecţionale, care să înregistreze separat cantitatea de energie electrică consumată din reţeaua electrică şi, respectiv, cantitatea de energie electrică livrată în reţeaua electrică.		

acţiuni rezonabile; sau (c) dacă energia electrică din surse regenerabilă autoprodusă este produsă în instalaţii cu o putere totală instalată de energie electrică de peste 30 kW. (4) Părțile Contractante se asigură că autoconsumatorii de energie din surse regenerabile aflați în aceeași clădire, inclusiv în blocuri de apar tamente, au dreptul să se implice împreună în activități menţionate la alineatul (2) și că le este permis să convină asupra punerii în comun a energiei din surse regenerabile care este produsă în locul sau locurile în care se află aceștia, fără a aduce atingere taxelor de reţea și altor taxe, comisioane, tarife și impozite relevante aplicabile fiecărui autocon sumator de energie din surse regenerabile. Părțile Contractante pot face o diferenţă între autoconsumatorii de energie din surse regenerabile indi viduali și autoconsumatorii de energie din surse regenerabile care acționează colectiv. Orice astfel de diferenţiere trebuie să fie proporţională și justificată corespunzător. (5) Instalaţia autoconsumatorului de energie din surse regenerabile poate fi deţinută de o parte terţă sau gestionată de o terţă parte în ceea ce privește instalarea, exploatarea, inclusiv contorizarea și întreţinerea, cu condiţia ca partea terţă să fie supusă instrucţiunilor autoconsumatorului de energie din surse regenerabile. Partea terţă nu este considerată ea însăși un autoconsumator de energie din surse regenerabile. (6) Părțile Contractante instituie un cadru favorabil pentru promovarea și facilitarea dezvoltării autoconsumului de energie din surse regenerabile, pe baza unei evaluări a barierelor nejustificate existente în calea auto consumului de energie din surse regenerabile și a unei evaluări a potenţialului acestui autoconsum pe teritoriile lor și în cadrul rețelelor lor energetice. Printre altele, respectivul cadru favorabil: (a) abordează accesibilitatea autoconsumului de energie din surse regenerabile pentru toţi clienţii finali, inclusiv pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici; (b) abordează barierele nejustificate din calea finanţării proiectelor pe piaţă și măsurile în vederea facilitării accesului la finanţare; (c) abordează alte bariere de reglementare nejustificate din calea auto consumului de energie din surse regenerabile, inclusiv pentru chiriași; (d) abordează stimulentele pentru proprietarii de clădiri pentru a	Operatorul de sistem, la rețelele căruia este conectată centrala electrică a beneficiarului mecanismului contorizării nete, îl notifică despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare, sau cumulativ pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin. (4), lit. b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile, disponibilă pe invertor/ invertoare. (4) Calculul energiei electrice prin aplicarea contorizării nete se efectuează după cum urmează: a) în cazul în care, la sfîrşitul lunii, cantitatea de energie electrică consumată de consumatorul final, deţinător al centralei electrice, depăşeşte cantitatea de energie electrică livrată în reţeaua electrică, consumatorul final în cauză va achita furnizorului doar diferența dintre cantitatea de energie consumată și cea livrată la preţul reglementat la care furnizorul furnizează energie electrică consumatorilor finali din aceeaşi categorie. Operatorul sistemului de distribuție va înainta furnizorului plata pentru serviciul de distribuție prestat pentru locul de consum respectiv, determinat ca diferența dintre cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii și cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție pe parcursul lunii; b) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final, deținător al centralei electrice, a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică calculează soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate este inclusă în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Până la data de 31 martie a fiecărui an consumatorul final, deținător al centralei electrice, este în drept să solicite		

crea posibilităţi de autoconsum, inclusiv pentru chiriași; (e) acordă autoconsumatorilor de energie din surse regenerabile, pentru energia electrică din surse regenerabile autoprodusă pe care o introduc în reţea, accesul nediscriminatoriu la schemele de sprijin relevante existente, precum și la toate segmentele pieței energiei electrice; (f) asigură faptul că autoconsumatorii de energie din surse regenerabile contribuie într-un mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului atunci când energia electrică este introdusă în reţea. Părțile Contractante includ un rezumat al politicilor și măsurilor adoptate în temeiul cadrului favorabil și, respectiv, o evaluare a punerii lor în aplicare în planurile lor naţionale integrate privind energia și clima și în rapoartele intermediare în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. (7) Prezentul articol nu aduce atingere articolelor 18 și 19 din Tratatul Comunității Energetice.	achitarea energiei electrice livrate în exces în rețea. Furnizorul serviciului universal stabilește dacă consumatorul final, deținător al centralei electrice, a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie care depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea și procură de la consumatorului final respectiv energia electrică neutilizată până la data de 31 martie a fiecărui an la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent; (5) În cazul în care consumatorul final, deținător al centralei electrice, reziliază contractul cu privire la contorizarea netă sau se deconectează de la rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică este obligat să achite acestui consumator final contravaloarea energiei electrice neutilizate la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent. (6) Beneficiază de mecanismul de contorizare netă, în baza principiului „primul venit, primul servit”, consumatorii finali deținători ai centralelor electrice a căror capacitate instalată se înscrie în limitele stabilite de Guvern în conformitate cu art. 10, alin. (e^1), și în condițiile în care au obținut avizul de racordare a centralei electrice. (7) Raporturile juridice dintre furnizorii de energie electrică şi consumatorii finali, deţinători ai centralelor electrice, care nu doresc să beneficieze de contorizarea netă sau care nu îndeplinesc condiţiile stabilite în legătură cu mecanismul contorizării nete se stabilesc în conformitate cu principiile şi condiţiile negociate de aceştia, de comun acord, prin încheiere de contracte corespunzătoare. În acest caz, centralele electrice menţionate trebuie să fie echipate cu instalaţii de protecţie care să permită deconectarea lor în mod automat de la reţeaua electrică în caz de avarii.		

	(8) Anual, pînă la 30 aprilie, furnizorii de energie electrică vor elabora şi prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică un raport cu privire la contorizarea netă a energiei electrice din surse regenerabile. Raportul va conţine următoarele informaţii pentru anul precedent: a) numărul total de consumatori finali, deținători ai centralelor electrice, care beneficiază de contorizare netă, diferenţiat pe tipul sursei regenerabile utilizate; b1) cantitatea de energie electrică generată, lunar și/sau cumulativ pentru 12 luni, după cum a fost recepționată de la beneficiarii mecanismului de contorizare netă conform alin. (3), și/sau estimată de operatorii sistemelor de distribuție; c) cantitatea de energie electrică livrată în rețea c1) cantitatea de energie electrică consumată din rețea; d) cantitatea de energie electrică livrată furnizorului serviciului universal prin aplicarea mecanismului contorizării nete. (9) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă un tarif pentru utilizarea rețelei pe care beneficiarul mecanismului de contorizate netă, în calitate de categorie separată de utilizatori ai rețelei electrice, îl achită prin intermediul furnizorului de energie electrică. (10) Beneficiarii mecanismului de contorizare netă fac parte de grupul de echilibrare al furnizorilor săi de energie electrică și sunt exonerați de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate. **Articolul 39[1].** Drepturile și obligațiile autoconsumatorilor de energie electrică din surse regenerabile (1) Orice consumator final are dreptul de a construi o centrală electrică (centrale electrice) de generare a energiei electrice din surse		

	regenerabile și de a deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile în următoarele condiții: a) centrala electrică a prosumatorului este conectată la rețeaua și instalațiile electrice interne ale prosumatorului, în cadrul aceluiași loc de consum; b) centrala electrică a prosumatorului funcționează în mod paralel şi sincron cu rețeaua electrică. Centrala electrică este echipată cu un mecanism de protecție care deconectează automat centrala electrică de la rețeaua electrică şi întrerupe livrarea energiei electrice în rețea în cazul în care este întreruptă livrarea energiei electrice către consumatorul final, deţinător al centralei electrice; c) capacitatea totală instalată a centralei electrice (centralelor electrice) a prosumatorului este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică pentru respectivul loc de consum, se încadrează în plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, dar nu depășește 200 kW. Capacitatea totală a centralei electrice poate fi limitată de operatorul sistemului de distribuție în anumite zone, din cauza limitărilor tehnice din rețeaua electrică în zonele respective, iar cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de autoconsumatorul de energie electrică din surse regenerabile poate fi limitată de operatorul sistemului de distribuție în anumite perioade de timp. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică monitorizează aceste cazuri și acțiunile întreprinse de operatorii de sistem în vederea soluționării acestor limitări și este responsabilă de soluționarea litigiilor dintre operatorii de sistem și prosumatori; d) la punctul de conectare al unui prosumator, acesta are obligația instalării unui echipament de măsurare bidirecțional care înregistrează orar energia electrică livrată în rețea		

	și energia electrică consumată din rețea, sau două echipamente de măsurare unidirecționale cu înregistrare orară, într-un loc ușor accesibil pentru citirea datelor. Operatorul de sistem, la rețelele căruia este conectată centrala electrică a prosumatorului, îl notifică despre posibilitatea comunicării în format electronic a datelor lunare, sau cumulativ pentru ultimele 12 luni, la intervenirea termenului stabilit în conformitate cu alin. (4), lit. b), cu privire la activitatea de generare a energiei electrice din surse regenerabile, disponibilă pe invertor/ invertoare (2) Orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile, proprietar, gestionar și/sau locatar al locuinței/ clădirii, sau cu drept de folosință asupra acesteia, are dreptul: 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, inclusiv să comercializeze surplusul de energie electrică produsă, cu condiția ca, pentru un prosumator non-casnic, aceasta să nu constituie activitatea sa principală comercială sau profesională, fără a fi supus: a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea; b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/ consumată de locuința/clădirea pentru propriile necesități. 2) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința/clădirea sa. Sistemul de stocare a energiei		

	electrice din cadrul instalației prosumatorului corespunde următoarelor cerințe: a) este încărcată cu energie electrică produs exclusiv de centrala electrică proprie a prosumatorului; b) nu este încărcată cu energie electrică din rețeaua publică, aceasta fiind considerată o utilizare irațională a capacității de stocare a energiei electrice. Utilizarea concomitentă a bateriilor și acumulatorilor disponibili în cadrul vehiculelor electrice, deținute de prosumator, în vederea stocării energiei electrice produse de centrala electrică proprie și/sau a energiei electrice din rețea, nu este calificată drept utilizare irațională a energiei electrice în sensul prezentului alineat. 3) să-și păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumator final, inclusiv măsurile de protecție și de schimbarea furnizorului; 4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin schema de sprijin stabilită în conformitate cu art. 39^2, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia în considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru sistemul electroenergetic, mediu și societate; 5) să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său, conform schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile stabilită în conformitate cu prezenta lege, sau să încheie un contract de furnizare a energiei electrice cu furnizorul său în baza unor termeni și condiții negociate și agreate de ambele părți; 6) să se angajeze în comun cu alți consumatori finali în activitățile menționate la subpunctele. 1) - 5), pe baza unui acord, dacă sunt situați în aceeași clădire, inclusiv bloc locativ, și agreează asupra utilizării în comun cantității de energie electrică produsă, fără a aduce atingere		

	obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei aplicabile fiecărui prosumator. (3) Prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile are următoarele obligații: a) să dețină statutul de consumator final; b) să solicite operatorului de sistem și să-i ofere dreptul notificării, de către acesta, a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, cu privire la racordarea la rețea a centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile construite de prosumator, și transmiterii datelor stabilite la alin. (4), subpct. 1), lit. a) – f). c) să livreze energia electrică produsă prin același punct de măsurare prin care achiziționează energia electrică; d) să asigure faptul că rețeaua și instalațiile sale interne sunt realizate în conformitate cu normele tehnice aprobate Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu Legea 107/2016 cu privire la energia electrică; e) să ofere acces operatorului sistemului de distribuție a energiei electrice la echipamentele de măsurare a energiei electrice produse de centrala electrică, dacă acestea nu asigură transmiterea datelor la distanță. f) să achite tariful pentru utilizarea rețelei, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin intermediul furnizorului de energie electrică; g) să îndeplinească și alte cerințe tehnice stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, inclusiv cele cu privire la măsurarea energiei electrice, stabilite în vederea implementării prevederii de la lit. e). (4) În vederea asigurării transparenței aferente politicilor de promovare a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică are următoarele obligații:		

	1) ținerea registrului electronic al prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, care va include următoarele informații: a) numele și adresa prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile; b) categoria consumatorului final; c) tipul centralei electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile; d) locația centralei electrice; e) capacitatea instalată a centralei electrice; f) puterea contractată de consumatorul final; g) energia electrică din surse regenerabile produsă; h) energia electrică consumată din rețea; i) energia electrică din surse regenerabile injectată în rețea. 2) publicarea, pe pagina sa web oficială, a datelor agregate cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, conform alin. (2), lit. b), c), e) (la nivel de unitate administrativ teritorială, distinse între centrul raional și localități, inclusiv la nivel de municipii) – care sunt actualizate continuu, și de la lit. g) - i) – actualizate trimestrial. (5) Prin derogare de la alin. (1), lit. a) și alin. (3), lit. c), orice prosumator de energie electrică din surse regenerabile poate deține o centrală electrică localizată în afara locului său de consum, cu respectarea prevederilor stabilite la art. 39^1 – 39^2, inclusiv a următoarelor condiții cumulative: a) centrala electrică a prosumatorului și locul său de consum sunt conectate la rețeaua de distribuție a energiei electrice gestionate de același operator al sistemului de distribuție; b) centrala electrică produce energie electrică în beneficiul exclusiv al prosumatorului în cauză;		

	c) prosumatorul consimte și achită tariful pentru serviciul de distribuție pentru energia electrică transportată în beneficiul său către locul de consum final, în funcție de nivelul tensiune al rețelei electrice de distribuție la care sunt racordate centrala electrică și locul său de consum, prin intermediul facturii lunare emise de furnizorul său de energie electrică; d) centrala electrică și locul de consum dispun de echipamente de măsurare, cu înregistrarea orară a energiei electrice livrate și, respectiv, consumate, în vederea stabilirii obiective a surplusului de energie electrică livrată în rețea, instalate din contul consumatorului final; e) îndeplinirea altor responsabilități și obligații stabilite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în actele sale de reglementare **Articolul 39[2]**. Schema de sprijin pentru autoconsumatorii de energiei electrică regenerabilă (1) Implementarea schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile se bazează pe următoarele principii: a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor, în calitatea acestora primară de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de furnizare a energiei electrice, sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu prosumatorii respectivi, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite în conformitate cu prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată. b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile în care sunt respectate plafoanele de capacitate individuală,		

	după cum sunt stabilire de Guvern în conformitate art. 10, lit. e[1]), au dreptul la o remunerare pentru surplusul de energie electrică livrată în rețea, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un sold, calculat pe baza valorii energiei electrice livrate în rețea și valorii energiei electrice consumate din rețea într-o perioadă de facturare (mecanismul de facturare netă), care se ia în considerare la întocmirea facturilor de energie electrică de către furnizor. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului la care are loc conversia cantității de energie electrică livrată în rețea în mijloace financiare și incluse în sold, este indicat în anexă la contractul de furnizare a energiei electrice. c) dacă soldul monetar este mai mare decât valoarea energiei consumate din rețea pentru aceeași perioadă de facturare, soldul este transferat în următoarea perioadă de facturare. Soldul monetar este utilizat de către prosumatorul de energie electrică din surse regenerabile într-o perioadă de timp de nu depășește 12 luni. Perioada de 12 luni începe la data de 1 aprilie, sau la o altă dată, stabilită de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, care poate fi diferențiată pe tehnologii. Dacă la expirarea perioadei de 12 luni soldul monetar al prosumatorului este pozitiv, la solicitarea prosumatorului, acesta este virat pe contul bancar indicat de prosumator sau este transferat pentru utilizare în următoarea perioadă. (2) În vederea implementării schemei de sprijin a prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică aprobă prețul surplusului energiei electrice livrate în rețea, per kWh, îl actualizează la necesitate, și îl publică pe pagina sa web oficială. Prețurile determinate în conformitate cu prezentul alineat, în condițiile		

	apariție piețelor organizate și atingerea unui nivel suficient de lichiditate pe acestea, sunt revizuite periodic, dar nu mai rar de o dată la fiecare doi ani. Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile fac parte de grupul de echilibrare al furnizorilor săi de energie electrică și sunt exonerați de responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele generate. **Articolul 39[3]**. Instalarea centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile în clădirile de locuit cu mai multe apartamente (1) Consumatorii finali din cadrul blocurilor locative pot beneficia de următoarele drepturi în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv: 1) să genereze energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu, să o stocheze, să comercializeze surplusul de energie electrică din surse regenerabile produsă, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător, prin intermediul furnizorilor de energie electrică, tranzacțiilor *inter-pares,* fără a face obiectul: a) unor proceduri și perceperi de plăți discriminatorii și disproporționate, precum și tarifelor pentru utilizarea rețelelor care nu reflectă costurile, în raport cu energia electrică pe care o consumă din rețea sau pe care o livrează în rețea; b) unor proceduri discriminatorii sau disproporționate și oricăror perceperi de plăți care ar avea ca și obiect energia electrică din surse regenerabile produsă și rămasă în/ consumată de locuința/clădirea pentru propriile necesități. 2) să instaleze, dețină și să opereze sisteme de stocare a energiei electrice combinate cu		

	centrale electrice de generare a energiei electrice din surse regenerabile, fără fi supus dublu unor plăți sau tarife pentru utilizarea rețelei pentru energia electrică stocată și rămasă în locuința sa; 3) să-și păstreze drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali; 4) să primească o remunerare, inclusiv, dacă este cazul, prin scheme de sprijin, pentru energia electrică din surse regenerabile produsă și livrată în rețea, care reflectă valoarea de piață a energiei electrice și care ia considerare valoarea acesteia pe termen lung pentru rețeaua electrică, mediu și societate. (2) Prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile situați în același bloc locativ, în condițiile în care se organizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 187/2022 cu privire la condominiu, au dreptul să convină asupra modalității de consum în comun a energie electrice generate în locul sau locurile în care se află aceștia, inclusiv în spațiile de uz comun, prin deducerea cantității de energie electrică generate de centrala/centralele electrice din consumurile înregistrate de contoarele comerciale individuale, inclusiv din locurile de uz comun, fără a aduce atingere obligației de achitare a tarifelor pentru utilizarea rețelei și altor plăți aplicabile fiecărui prosumator. (3) Consumatorii casnici proprietari de apartamente în blocuri locative au dreptul de a beneficia de statutul de prosumator de energie electrică din surse regenerabile în condițiile art. 39^1, alin. (6). (4) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv, care include: a) norme tehnice și cerințe față centrala/ centralele prosumatorilor din blocurile locative;		

	b) prevederi cu privire la numărul și tipul echipamentelor de măsurare a energiei electrice cu înregistrare orară; c) prevederi cu privire la obligația de plată a tarifului pentru utilizarea rețelei electrice; d) principii de consum în comun de către consumatorii finali din cadrul blocului locativ a energiei electrice din surse regenerabile generate, în beneficiul tuturor, inclusiv prevederi prin care se iau în considerare prosumatorii care fac uz de dreptul acestora conferit în baza alin. 3; e) principii de consum în comun, a energiei electrice din surse regenerabile generate, de către consumatorii finali din cadrul mai multor blocuri locative dar care fac parte din aceeași asociație de proprietari din condominiu, f) mecanisme de încurajare a stocării energiei electrice generate; g) alte aspecte a căror rol este promovarea utilizării energiei electrice regenerabile în cadrul sectorului rezidențial, în general, și promovarea utilizării energiei electrice regenerabile în condominii și valorificarea suprafețelor elementelor constructive ale clădirilor (precum ar fi acoperișurile) din cadrul acestuia, în mod particular **Articolul 39[4].** Aplicarea mecanismelor de contorizare netă și facturare netă de utilizatorii sistemelor de distribuție închise și de operatorii sistemelor de distribuție închise (1) Operatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energie electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu și al utilizatorilor sistemului de distribuție închis. Operatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică consumată lunar din rețeaua electrică la prețul pentru furnizarea energiei		

	electrice în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit conform prevederilor prezentei legi. Cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică din sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizor operatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, stabilit în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2) Utilizatorul sistemului de distribuție închis este în drept să construiască centrală electrică de producere a energie electrice din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită operatorului sistemului de distribuție închis cantitatea de energie electrică consumată lunar din sistemul de distribuție închis la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către operatorul sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de alimentare/vânzare a energiei electrice. (3) În cazul în care utilizatorul sistemului de distribuție închis a încheiat contract de furnizare a energiei electrice cu un furnizor și are centrală electrică care produce din surse regenerabile pentru acoperirea consumului propriu de energie electrică, părțile contractului încheie contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Utilizatorul sistemului de distribuție închis achită furnizorului cantitatea de energie electrică furnizată lunar utilizatorului de sistem la prețul pentru energia electrică în conformitate cu contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. Cantitatea de energie electrică livrată		

	de utilizatorul sistemului de distribuție închis în sistemul de distribuție închis se achită lunar de către furnizor utilizatorului sistemului de distribuție închis la prețul pentru vânzarea energiei electrice stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice. (4) Operatorii sistemelor de distribuție închise și utilizatorii acestora, deținători de centrale electrice din surse regenerabile vor asigura instalarea din cont propriu a echipamentelor de măsurare a energiei electrice necesare pentru măsurarea energiei electrice generate de centralele electrice respective . (5) Capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) a/ale operatorului sistemului de distribuție închis este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică, dar nu depășește 200 kW. (6) Capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) a/ale utilizatorului sistemului de distribuție închis este egală sau mai mică decât puterea contractată cu propriul furnizor de energie electrică sau operator al sistemului de distribuție închis, dar nu depășește 200 kW. (7) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, admiterea în exploatare a centralei electrice a utilizatorului sistemului de distribuție închis se confirmă prin actul de corespundere eliberat de organul supravegherii energetice de stat în conformitate cu Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (14) În vederea promovării energeticii distribuite și încurajării investițiilor în capacități mici de generare a energiei electrice din surse		

	regenerabile și integrarea acestora în piața energiei electrice: a) la intrarea în vigoare a prezentei legi, operatorii de sistem admit racordarea la rețeaua electrică a centralelor electrice deținute de beneficiarii mecanismului de contorizare netă, în limitele capacității admise, per operator, în baza deciziilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică aprobate în conformitate cu art. 39, alin. (6). Operatorii de sistem notifică deținătorii de avize de racordare a căror centrale electrice ar depăși limita stabilită de Agenție, despre calificarea acestora în calitate de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile și posibilitatea racordării la rețea, în condițiile stabilite de prezenta lege; b) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali, inclusiv beneficiarii mecanismului de contorizare netă, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumator de energie electrică din surse regenerabile, în condițiile prezentei legi; c) la intrarea în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali care locuiesc în blocuri locative, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile, în sensul prevăzut la art. 39^1, alin. (5); d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, consumatorii finali din cadrul blocurilor locative, organizați în asociații de proprietari în condominiu, pot întreprinde acțiunile necesare în vederea obținerii calității de prosumatori de energie electrică din surse regenerabile care acționează în mod colectiv; e) mecanismul contorizării nete a energiei electrice, conform art. 39, este aplicat până la 31 decembrie 2027. La 1 ianuarie 2028, toți utilizatorii mecanismului de contorizare netă sunt convertiți în prosumatori de energie		

	electrică din surse regenerabile, cu obligația instalării, din contul acestora, către 31 decembrie 2028, a echipamentelor de măsurare conforme condiției stabilite la art. 39^1, alin. (1), lit. d). În cazurile în care este nevoie de substituirea echipamentelor de măsurare respective, furnizorul de energie electrică estimează lunar soldul monetar al fiecărui prosumator, în baza datelor cu privire la generare și consum caracteristice unui grup extins de prosumatori similari ca și categorie, dar nu mai mult de perioada oferită de 12 luni, la expirarea căreia își pierd calitatea de prosumator și dreptul de a păstra centrala electrică conectată la rețeaua electrică. Operatorii sistemelor de distribuție notifică prosumatorii respectivi cu privire la obligația de instalare a echipamentelor de măsurare. f) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, începând cu 1 ianuarie 2024, în vederea implementării prevederilor de la art. 39, alin. (9), art. 39^1, alin. (3), lit. f), și 39^3, alin. (4), lit. c), aprobă un tarif pentru utilizarea rețelei electrice de către beneficiarii mecanismului de contorizare netă și prosumatori, care poate fi stabilit în raport cu cantitatea energiei electrice injectate în rețea sau în raport cu capacitatea centralei electrice (centralelor electrice) deținute. Agenția justifică aprobarea tarifului în baza unei analize a impactului beneficiarilor mecanismului de contorizare netă și prosumatorilor asupra rețelei electrice, în cadrul căreia cuantifică sarcina disproporționată pentru sustenabilitatea financiară a sistemului electric, urmărind în același timp maximizarea sprijinului pentru rețea prin promovarea producerii energiei electrice mai aproape de locul de consum, pe de o parte, și de atenuare a riscurilor legate de reflectivitatea costurilor și subvenționarea încrucișată, de recuperarea costurilor suportate de operatorii de sistem cu exploatarea rețelei, pe de altă parte. În		

	analiza de impact, Agenția cuantifică influența pozitivă a sistemelor de stocare asupra capacității maxime de consum a prosumatorului, și poate dispune o reducere a tarifului pentru utilizarea rețelei proporțional capacității sistemului de stocare. Agenția poate revizui analiza de impact și rezultatele acesteia o dată la 12 luni. Rezultatele analizei de impact sunt consultate extensiv cu autoritățile și instituțiile publice de profil, mediul academic, organizațiile non-guvernamentale, și alte părți interesate. .		
Articolul 22. Comunităţile de energie din surse regenerabile (1) Părțile Contractante se asigură că clienții finali, în special clienţii casnici, au dreptul să participe la o comunitate de energie din surse regenerabile, menținându-și în același timp drepturile și obligațiile de clienţi finali și fără a fi supuși unor condiţii sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar putea să îi împiedice să participe la o comu nitate de energie din surse regenerabile, cu condiţia ca, în ceea ce privește întreprinderile private, participarea lor să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională. (2) Părțile Contractante se asigură că comunităţile de energie din surse regenerabile au dreptul: (a) să producă, să consume, să stocheze și să vândă energie din surse regenerabile, inclusiv prin contracte de achiziţie de energie electrică din surse regenerabile; (b) să folosească în comun, în interiorul comunităţii de energie din surse regenerabile, energia din surse regenerabile produsă de unităţile de producție deținute de comunitatea respectivă de energie din surse regenerabile, sub rezerva celorlalte cerinţe stabilite în prezentul articol și cu menținerea drepturilor și obligaţiilor membrilor comunităţii de energie din surse regenerabile în calitate de clienţi; (c) să aibă acces la toate pieţele adecvate de energie, atât direct, cât și prin intermediari, în mod nediscriminatoriu. (3) Părțile Contractante efectuează o evaluare a obstacolelor existente și a potenţialului de dezvoltare a comunităţilor de energie din surse regenerabile pe teritoriile lor. (4) Părțile Contractante asigură un cadru favorabil pentru	**Articolul 14. Atribuţiile Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică** alin. (1) c[2]) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, luând în considerare principiile stabilite la art. 39[5] **Articolul 39[5]**. Comunitățile de energie din surse regenerabile. Principii aferente calității de membru sau acționar (1) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în conformitate cu atribuția stabilită la art. 14, alin. (1), lit. c[2]), elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea comunităților de energie din surse regenerabile, cu luarea în considerare a următoarelor principii: 1) principii aferente calității de membru sau acționar: a) comunitate de energie din surse regenerabile este formată din doi sau mai mulți membri sau acționari, organizați în conformitate cu un statut; b) membri sau acționari ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoane fizice, asociații de proprietari în condominiu, întreprinderile mici și mijlocii, satele și orașele,	Compatibil	A fost transpus prin modificarile anterioara a Legii 10/2016.

promovarea și facilitarea dezvoltării de comunităţi de energie din surse regenerabile. Acest cadru asigură, printre altele, că: (a) barierele de reglementare și administrative nejustificate în calea comunităţilor de energie din surse regenerabile sunt eliminate; (b) comunităţile de energie din surse regenerabile care furnizează energie sau servicii de agregare ori alte servicii energetice comerciale intră sub incidenţa dispoziţiilor relevante pentru astfel de activităţi; (c) operatorul de distribuţie relevant cooperează cu comunităţile de energie din surse regenerabile pentru a facilita transferurile de energie în cadrul acestor comunităţi; (d) comunităţile de energie din surse regenerabile fac obiectul unor proceduri echitabile, proporţionale și transparente, inclusiv proceduri privind înregistrarea și acordarea licenţelor, și al unor taxe de reţea care reflectă costurile, precum și al unor taxe, tarife și impozite relevante, asigurându-se că acestea contribuie în mod adecvat, echitabil și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului în conformitate cu o analiză transparentă a costurilor și beneficiilor surselor de energie distribuite, elaborată de autorităţile naţionale competente; (e) comunităţile de energie din surse regenerabile beneficiază de un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește activităţile, drepturile și obligaţiile lor în calitate de clienţi finali, de producători, de furnizori, de operatori de distribuţie sau în calitate de alt tip de participanţi pe piaţă; (f) participarea la comunităţi de energie din surse regenerabile este accesibilă pentru toţi consumatorii, inclusiv pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici; (g) sunt disponibile instrumente pentru facilitarea accesului la finanţare și la informaţii; (h) autorităţilor publice li se acordă sprijin pentru reglementare și pentru consolidarea capacităţilor la înființarea și favorizarea comunităţilor de energie din surse regenerabile și în vederea ajutării autorităţilor să participe în mod direct; (i) există reguli pentru a asigura un tratament egal și nediscriminatoriu pentru consumatorii care participă la comunitatea de energie din surse regenerabile. (5) Elementele principale ale cadrului favorabil menţionat la alineatul (4) și ale punerii în aplicare a acestuia fac parte din actuali zările planurilor naţionale integrate privind energia și clima ale Părților Contractante și din rapoartele intermediare, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC.	reprezentate de organele sale executive, consumatorii finali, inclusiv consumatorii vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice; c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este voluntară și deschisă. Orice persoană sau entitate menționată la lit. b) are dreptul să adere sau să părăsească o comunitate de energie din surse regenerabile în orice moment, în conformitate cu legislația aplicabilă și statutul acestora. Actele normative aplicabile nu pot stabili condiții sau proceduri nejustificate sau discriminatorii care ar împiedica participarea sau retragerea membrilor sau acționarilor dintr-o comunitate de energie din surse regenerabile; d) Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului; 2) principii privind guvernarea comunităților de energie din surse regenerabile: a) scopul comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru a satisface nevoile în energie ale membrilor sau acționarilor comunității într-o manieră durabilă, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau acționarii săi, sau pentru arealul în care aceasta operează. Statutul comunității de energie din surse regenerabile, prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile și eficiență energetică; b) comunitatea de energie din surse regenerabile este o persoană juridică autonomă, care acționează în nume propriu și poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independent de membrii și acționarii săi. Comunitatea este controlată și gestionată de		

(6) Părțile Contractante pot dispune ca comunităţile de energie din surse regenerabile să fie deschise participării transfrontaliere. (7) Fără a aduce atingere articolului 18 din cadrul Tratatului Comunității Energetice, Părțile Contractante ţin seama de particularităţile comunităţilor de energie din surse regenerabile atunci când concep scheme de sprijin, pentru a le permite acestora să concureze pentru sprijin pe picior de egalitate cu alţi parti cipanţi pe piaţă.	acționarii sau membrii săi, care sunt localizați în proximitatea unităților de generare a energiei prin valorificarea potențialului regenerabil dezvoltate de comunitate; c) acte normative relevante și statutul comunități de energie din surse regenerabile stabilesc aspecte referitoare la modul în care este exercitat controlul efectiv și gestionarea unei comunității; d) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică înființează și ține un registru al comunităților de energie din surse regenerabile; 3) drepturile și obligațiile comunităților de energie din surse regenerabilă: a) comunitățile de energie din surse regenerabile au următoarele drepturi: (i) să producă, consume, stocheze și să comercializeze energia din surse regenerabile, inclusiv prin contracte pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile direct de la producător ; (ii) să stabilească reguli de consum în comun a energiei din surse regenerabile produsă de unitățile de generare a energiei deținute de comunitate între membrii și acționarii acesteia, în baza unui acord; (iii) să acceseze toate piețele energetice relevante, direct, cât și prin intermediarir/agregatori, într-un mod nediscriminatoriu, în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică; b) comunitățile de energie din surse regenerabile au dreptul să beneficieze de schemele de sprijin stabilite în conformitate cu art. 34; c) comunitățile de energie din surse regenerabile acționează pe piețele energetice în calitate de participanți de drepturi depline, fiind obligați să respecte prevederile actelor normative și de reglementare cu incidență în domeniul pieței energiei electrice și cerințele aferente;		

	d) comunitățile de energie din surse regenerabile sunt supuse tarifelor pentru utilizarea rețelelor, în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, fiind asigurat faptul că acestea contribuie, într-un mod adecvat, echitabil și echilibrat la partajarea costurilor de exploatare și mentenanță a sistemelor și rețelelor energetice pe care le utilizează; e) comunitățile de energie din surse regenerabile nu sunt supuse unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile acestora în calitate de consumatori finali, producători, furnizori, operatori ai sistemelor de distribuție sau ca alți participanți la piață; (2) În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementarea Energetică elaborează și aprobă reglementări cu privire la drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, furnizorilor și altor actori de pe piețele energetice în ceea ce privește racordarea, folosirea în comun a energiei în cadrul comunității, măsurarea energiei electrice, responsabilitatea cu privire la echilibrare, facturarea și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna-funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile în piețele energetice. (3) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, dezvoltă și pune la dispoziția consumatorilor finali instrumente financiare și programe, finanțate din bugetul de stat și/sau mobilizate din surse externe, cu suportul partenerilor de dezvoltare, care ar facilita accesul la finanțare și informații pentru dezvoltarea comunităților de energie din surse regenerabile.		

	Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și instituția publică de suport, oferă autorităților administrației publice locale sprijin în aspecte legate de reglementarea activității comunităților de energie din surse regenerabile, de consolidare a capacităților acestora, suport întru facilitarea înființării comunităților și participării directe a localităților în cadrul acestora. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (4) Guvernul, cu suportul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare prezentei legi, efectuează o evaluare amplă a barierelor existente și a potențialului de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile la nivel național. Evaluarea va include: a) descrierea stării lucrurilor la zi și potențialul de dezvoltare a comunităților de energie din surse regenerabile; b) existența unor bariere și limitări nejustificate în calea dezvoltării comunităților de energie din surse regenerabile; c) propuneri și amendamente în scopul îmbunătățirilor.		
Articolul 23. Adoptarea pe scară largă a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii (1) Pentru a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, fiecare Parte Contractantă depune eforturi pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul menţionat cu o valoare orientativă de 1,3 puncte procentuale ca medie anuală calculată pentru perioadele 2021-2025 și 2026-2030, pornind de la ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii în 2020, exprimată ca pondere naţională din consumul de energie finală și calculată în conformitate cu metodologia stabilită la articolul 7, fără a aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol. Respectiva creștere se limitează la o valoare orientativă de 1,1 puncte procentuale pentru Părțile Contractante în care nu se utilizează căldura și răcoarea	**Articolul 18.** Atribuțiile Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea pieţei biocombustibilului solid, sub aspectul asigurării calității produselor plasate pe piață, în conformitate prevederile art. 26 și Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, aprobat de Guvern **Articolul 26.** Asigurarea calității biocombustibilului solid	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

reziduală. Părțile Contractante acordă prioritate celor mai bune tehnologii disponibile, după caz. (2) În sensul alineatului (1), atunci când își calculează ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și creșterea medie anuală, în conformitate cu alineatul menţionat, fiecare Parte Contractantă: (a) poate calcula căldura și răcoarea reziduală, sub rezerva unei limite de 40 % din creșterea medie anuală; (b) în cazul în care ponderea sa a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii este de peste 60 %, statul membru poate considera că o astfel de pondere acoperă creșterea medie anuală; și (c) în cazul în care ponderea sa a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii este de peste 50 % și până la 60 %, statul membru poate considera că o astfel de pondere acoperă jumătate din creșterea medie anuală. Atunci când decid ce măsuri să adopte în vederea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, Părțile Contractante pot ţine cont de raportul cost-eficacitate, care să reflecte barierele structurale create de ponderea ridicată a gazelor naturale sau a răcirii ori a unei structuri caracterizate de așezări umane dispersate cu o densitate redusă a populaţiei. În cazul în care aceste măsuri ar conduce la un nivel mai scăzut de creștere medie anuală decât cel menţionat la alineatul (1) de la prezentul articol, Părțile Contractante fac public acest lucru, de exemplu prin inter mediul rapoartelor lor naţionale intermediare integrate privind energia și clima, în temeiul articolului 20 din Regulamentul (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, și oferă Secretariatului o justificare, inclusiv a măsurilor alese, după cum se menţionează la al doilea paragraf din prezentul alineat. (3) Părțile Contractante pot stabili și publica, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, o listă a măsurilor și pot desemna și face publice denumirile entităţile de implementare, ca de exemplu furnizori de combustibil, organisme publice sau profesionale, care urmează să contribuie la creșterea medie anuală menţionată la alineatul (1). (4) Părțile Contractante pot pune în aplicare creșterea medie anuală menţionată la alineatul (1), printre altele, printr-una sau mai multe din	(1) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid are loc în strictă corespundere cu cerințele de calitate stabilite în Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid. (2) Plasarea pe piață a biocombustibilului solid se face doar cu deținerea informaţiei privind calitatea produsului (etichetei). (3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea, sau de nivel special, la desfășurarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea biocombustibilului solid, solicită prezentarea în cadrul procedurii de către producătorul de biocombustibil solid a etichetei produsului, întocmită în conformitate cu Regulamentul cu privire la biocombustibilul solid, și o iau în considerare în cadrul procesului de evaluare a ofertelor **Articolul 26[3].** Creșterea consumului de energie regenerabilă în sectorul de încălzire și răcire (1) Guvernul promovează politici în vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, stabilind o traiectorie orientativă de creștere a ponderii energiei din surse regenerabile utilizată în acest scop. Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire se calculează în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (2) Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, potrivit alin. (1), prin creșterea consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și răcirii reziduale utilizate. (3) În cazul în care nu este atinsă creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu alin. (1), instituția publică de suport prezintă informații cu privire la evoluția real înregistrată în raportul cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și furnizează		

opţiunile următoare: (a) încorporarea fizică a energiei din surse regenerabile sau a căldurii și răcorii reziduale în energia și în combustibilii energetici furnizaţi pentru încălzire și răcire; (b) măsuri de atenuare directe, precum instalarea de sisteme de încălzire și răcire din surse regenerabile de înaltă eficienţă în clădiri sau utilizarea energiei din surse regenerabile ori a căldurii și răcorii reziduale pentru procesele industriale de încălzire și de răcire; (c) măsuri de atenuare indirecte acoperite de certificate comercializabile care dovedesc respectarea obligaţiei prevăzute la alineatul (1) prin sprijin acordat unor măsuri de atenuare indirecte, realizate de alt operator economic, precum un instalator independent de tehnologie în domeniul energiei din surse regenerabile sau o societate de servicii energetice care furnizează servicii de instalare în domeniul energiei din surse regenerabile; (d) alte măsuri de politică, cu un efect echivalent, pentru a realiza creșterea medie anuală menţionată la alineatul (1), incluzând măsuri fiscale sau alte stimulente financiare. Atunci când adoptă și pun în aplicare măsurile menţionate la primul paragraf, Părțile Contractante urmăresc să asigure accesibilitatea măsurilor pentru toţi consumatorii, în special pentru cei din gospodării vulnerabile sau cu venituri mici, care altfel nu ar dispune de suficient capital iniţial pentru a beneficia de ele. (5) Părțile Contractante pot utiliza structurile instituite în temeiul schemelor de obligaţii în materie de economii de energie prevăzute la articolul 7 din Directiva 2012/27/UE astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2015/08/MC-EnC pentru a pune în aplicare și a monitoriza măsurile menţionate la alineatul (3) de la prezentul articol. (6) În cazul în care sunt desemnate entităţi în temeiul alineatului (3), Părțile Contractante se asigură de caracterul măsurabil și verificabil al contri buţiei acelor entităţi desemnate și de faptul că entităţile desemnate prezintă un raport anual privind: (a) cantitatea totală de energie furnizată pentru încălzire și răcire; (b) cantitatea totală de energie din surse regenerabile furnizată pentru încălzire și răcire; (c) cantitatea de căldură și răcoare reziduală furnizată pentru încălzire și răcire;	Secretariatului Comunității Energetice, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii detalii cu privire la motivele evoluției limitate înregistrate, inclusiv detalii cu privire la implementarea măsurilor stabilite la art. 26^4. (4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii evaluează, cu suportul instituției publice de suport, potențialul utilizării energiei din surse regenerabile și al căldurii și răcirii reziduale în sectorul de încălzire și răcire. Evaluarea include analiza spațială a zonelor potrivite pentru implementarea cu risc ecologic scăzut și estimarea potențialului pentru proiecte casnice la scară mică și va fi inclusă în evaluarea amplă a potențialului național de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a sistemului eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, realizată în conformitate cu prevederile art. 24, alin. (1) a Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică. **Articolul 26^4.** Măsuri pentru creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul de încălzire și răcire (1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește, în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, inclusiv asigurarea faptului că sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire contribuie la creșterea consumului de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, după cum este stabilit în art. 26^3. (2) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) urmăresc să acorde prioritate celor mai eficiente tehnologii disponibile, accesibile tuturor		

(d) ponderea energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale în cantitatea totală de energie furnizată pentru încălzire și răcire; și (e) tipul de sursă regenerabilă de energie.	consumatorilor, în special celor din gospodăriile cu venituri mici sau vulnerabile. (3) Măsurile stabilite în conformitate cu alin. (1) sunt stabilite pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii și în conformitate cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. (4) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, stabilește măsuri de stimulare pentru instalarea, în clădiri, a sistemelor eficiente de încălzire și răcire ce utilizează energia din surse regenerabile și înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili. (5) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește măsuri de stimulare a utilizării energiei din surse regenerabile sau a căldurii și răcirii reziduale în procesele industriale de încălzire și răcire. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (8) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în economia națională, în scopul încălzirii și răcirii, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (1): a) ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire va fi majorată cu 1,1 puncte procentuale, ca medie anuală calculată pentru perioadele 2023-2025 și 2026-2030, având ca și referință ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire în anul 2020; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în sectorul de încălzire și răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a);		

	c) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire este cuprinsă în intervalul 50% și 60%, se consideră că această pondere îndeplinește jumătate din creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (2): a) ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizat în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a).		
Articolul 24. Încălzirea și răcirea centralizată (1) Părțile Contractante se asigură că se pun la dispoziția consumatorilor finali informaţii cu privire la performanţa energetică și la ponderea energiei din surse regenerabile în sistemele lor de încălzire și răcire centralizată, într-un mod ușor accesibil, cum ar fi pe site-urile web ale furnizorilor, în facturile anuale sau la cerere. (2) Părțile Contractante stabilesc măsurile și condiţiile necesare pentru a permite clienţilor sistemelor de încălzire sau răcire centralizată care nu se califică drept „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată”, sau care nu devin astfel de sisteme până la 31 decembrie 2025, pe baza unui plan aprobat de autoritatea competentă, să se	**Articolul 26^5.** Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire (1) Unitățile termoenergetice, în sensul Legii 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, conectează la rețeaua termică instalațiile producătorilor și procură, de la aceștia sau după caz de la furnizori, energia termică sau frigul produs din surse regenerabile de energie, căldura sau frigul rezidual, energia	Compatibil	A fost transpus prin modificările anterioara a Legii 10/2016.

debranșeze prin rezilierea sau modificarea contractului lor, pentru a produce ei înșiși încălzire sau răcire din surse regenerabile. Atunci când rezilierea unui contract este legată de debranșarea fizică, o astfel de reziliere poate fi condiţionată de plata unei compensaţii pentru costurile cauzate direct de debranșarea fizică și de partea neamortizată a activelor necesare pentru a furniza căldură și răcoare clientului respectiv. (3) Părțile Contractante pot restricționa dreptul de debranșare prin rezi lierea sau modificarea unui contract în conformitate cu alineatul (2), acordându-l numai clienților care pot demonstra că soluția alternativă planificată de alimentare pentru încălzire și răcire duce la o performanţă energetică semnificativ mai mare. Evaluarea performanței energetice a soluției alternative de alimentare poate fi bazată pe certificatul de performanţă energetică. (4) Părțile Contractante stabilesc măsurile necesare pentru a se asigura că sistemele de încălzire și de răcire centralizată contribuie la creșterea menționată la articolul 23 alineatul (1) din prezenta directivă prin punerea în aplicare a cel puțin uneia dintre următoarele două opțiuni: (a) depunerea de eforturi pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală în încălzirea și răcirea centralizată cu cel puţin un punct procentual, calculat ca medie anuală pentru perioada 2021-2025 și pentru perioada 2026-2030, pornind de la ponderea energiei din surse regenerabile și din căldura și răcoarea reziduală în încălzirea și răcirea centralizată în 2020, ponderea fiind exprimată ca parte din consumul de energie finală pentru încălzirea și răcirea centralizată, prin punereaîn aplicare de măsuri care au potențialul să declanșeze această creștere medie anuală în anii cu condiții climatice normale. Părțile Contractante cu o pondere a energiei din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală în încălzirea și răcirea centralizată de peste 60 % pot considera că o astfel de pondere acoperă creșterea medie anuală menționată la primul paragraf de la această literă. Părțile Contractante prevăd măsurile necesare pentru a pune în aplicare creșterea medie anuală menționată în primul paragraf de la această literă în planurile lor naţionale integrate privind energia și clima în temeiul anexei I la Regulamentul (UE) 2018/1999;	termică sau frigul produse prin cogenerarea de înaltă eficiență. (2) O unitate termoenergetică poate refuza conectarea instalațiilor producătorilor și/sau procurarea resurselor energetice, după cum este stabilit în alin. (1), în următoarele condiții: a) sistemul este lipsit de capacitatea necesară din cauza altor producători de energie termică sau frig rezidual, energie termică sau frig din surse regenerabile de energie sau energie termică sau frig produse prin cogenerare de înaltă eficiență; b) energia termică sau frigul de la un furnizor terț nu întrunește parametrii tehnici necesari pentru conectarea și asigurarea funcționării fiabile și sigure a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică sau sistemul centralizat de răcire; sau c) unitatea termoenergetică demonstrează că asigurarea accesului la rețea ar duce la o creștere excesivă a costurilor pentru energie termică sau frigul pentru consumatorii finali, în comparație cu costurile utilizării surselor existente de producere a energiei termice sau frigului. (3) Atunci când o unitate termoenergetică refuză conectarea instalațiilor unui producător de energie termică sau frig în conformitate cu alin. (2), aceasta trebuie să furnizeze informații producătorului și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la motivele refuzului, precum și condițiile care trebuie îndeplinite și măsurile care trebuie implementate la nivel de rețea termică pentru a permite racordarea acestuia sau procurarea de către unitatea energetică a energiei termice din surse regenerabile, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual. (4) Unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sunt exceptate de obligația stabilită la alin. (1), dacă sistemele		

(b) asigurarea faptului că operatorii de sisteme de încălzire sau răcire centralizată au obligaţia de a racorda furnizorii de energie din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduală sau că au obligaţia de a se oferi să racordeze și să cumpere, de la furnizori-părţi terţe, căldură și răcoare din surse regenerabile și din căldură sau răcoare reziduală, pe baza unor criterii nediscriminatorii stabilite de auto ritatea competentă a Părții Contractante în cauză, atunci când trebuie să realizeze una sau mai multe dintre următoarele: (i) să satisfacă cererea unor clienţi noi; (ii) să înlocuiască capacităţile existente de producere de căldură sau răcoare; (iii) să extindă capacităţile existente de producere de căldură saurăcoare. (5) În cazul în care o Parte Contractantă își exercită opţiunea menţionată la alineatul (4) litera (b), un operator de sistem de încălzire sau răcire centralizată poate refuza să racordeze și să cumpere căldură sau răcoare de la furnizori-părţi terţe în cazul în care: (a) sistemul nu dispune de puterea necesară din cauza altor furnizări de căldură și răcoare reziduală, de căldură sau răcoare din surse rege nerabile de energie sau de căldură sau răcoare produsă prin coge nerarea de înaltă eficienţă; (b) căldura sau răcoarea de la furnizorul-parte terţă nu respectă para metrii tehnici necesari pentru racordare și pentru asigurarea funcţionării fiabile și sigure a sistemului de încălzire și răcire centralizată; sau (c) operatorul poate demonstra că furnizarea accesului ar duce la o creștere excesivă a costului căldurii sau răcirii pentru clienţii finaliîn comparaţie cu costul aferent utilizării principalului furnizor local de căldură sau răcoare cu care ar concura furnizorul de energie din surse regenerabile și de căldură sau răcoare reziduală. (6) În cazul în care un stat membru își exercită opţiunea menţionată la alineatul (4) litera (b), acesta poate excepta de la aplicarea respectivei litere operatorii următoarelor sisteme de încălzire și răcire centralizată: (a) sistemele eficiente de încălzire și răcire centralizată; (b) încălzirea și răcirea centralizată eficientă care exploatează coge nerarea de înaltă eficienţă; (c) încălzirea și răcirea centralizată care, pe baza unui plan aprobat de autoritatea competentă, devin încălzire sau răcire centralizată	gestionate sunt descrise de următoarele performanțe sau caracteristici: a) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; b) sunt sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care exploatează centrale electrice de termoficare în regim de cogenerarea de înaltă eficiență; c) sunt sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care, în baza planurilor și conceptelor de dezvoltare, sprijinite, după caz, de planurile investiționale aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ar deveni sisteme eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire către un orizont prestabilit de timp; d) sunt sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire cu o putere termică nominală totală sub 20 MW. (5) Unitatea termoenergetică descrie și publică pe pagina sa web oficială condițiile și procedurile de conectare la rețeaua termică și achiziționare a energiei termice și frigului din surse regenerabile de energie, produse prin cogenerare de înaltă eficiență, căldurii sau frigului rezidual, în conformitate cu un regulament aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energie. (6) Unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în sensul Legii 139/2018 cu privire la eficiența energetică, au obligația elaborării, aprobării și publicării pe paginile sale web oficiale a unor planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor în vederea corespunderii criteriilor înaintate față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire.		

eficientă până la 31 decembrie 2025; (d) încălzirea și răcirea centralizată cu o putere termică instalată totală mai mică de 20 MW. (7) Dreptul de debranșare prin rezilierea sau modificarea contractului în conformitate cu alineatul (2) poate fi exercitat de clienţii persoane fizice, de întreprinderile comune formate de clienţi sau de părţile care acţionează în numele clienţilor. În cazul blocurilor de apartamente, o astfel de debranșare poate fi exercitată numai la nivelul întregii clădiri,cu respectarea prevederilor dreptului în vigoare privind locuinţele. (8) Părțile Contractante impun operatorilor de sisteme de distribuţie de energie electrică să evalueze, cel puțin la fiecare patru ani, în cooperare cu operatorii sistemelor de încălzire sau răcire centralizată din zona lor respectivă, potenţialul sistemelor de încălzire sau răcire centralizată de a furniza servicii de echilibrare și alte servicii de sistem, inclusiv parti ciparea activă a cererii și stocarea energiei electrice excedentare din surse regenerabile și, de asemenea, să evalueze dacă utilizarea potenţialului identificat ar fi mai eficient din punctul de vedere al costurilor și al utilizării resurselor decât soluţiile alternative. (9) Părțile Contractante asigură faptul că drepturile consumatorilor și normele de exploatare a sistemelor de încălzire și răcire centralizată în conformitate cu prezentul articol sunt clar definite de autoritatea competentă și că aceasta asigură respectarea lor. (10) O Parte Contractantă nu este obligată să aplice alineatele (2)-(9) din prezentul articol în cazul în care: (a) ponderea încălzirii și răcirii sale centralizate este mai mică sau egală cu 2 % din consumul global de energie pentru încălzire și răcire la 24 decembrie 2021; (b) ponderea încălzirii și răcirii sale centralizate crește peste pragul de 2 %, prin dezvoltarea unor sisteme noi eficiente de încălzire și răcire centralizată pe baza planului său naţional integrat privind energia și clima, în temeiul anexei I la Regulamentul (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, sau pe baza evaluării menţionate la articolul 15 alineatul (7) din prezenta directivă; sau (c) ponderea sistemelor menţionate la alineatul (6) din prezentul articol reprezintă peste 90 % din totalul vânzărilor sale de încălzire și răcire centralizată.	(7) Planul de măsuri menționat la alin. (6) include: a) o analiză a potențialului surselor de energie termică din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem, cauzat din motive precum ar fi reducerea pierderilor de energie termică în sistem, optimizarea funcționării sistemului, scăderea temperaturii de încălzire necesare la consumatorul final, și alte măsuri cu impact similar; b) o analiză a altor opțiuni care direct sau indirect permit sau accelerează creșterea ponderii surselor de energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică din sistem; c) o evaluare a potențialului sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire de a participa la piața energiei electrice de echilibrare, de a presta servicii de sistem, inclusiv prestarea serviciului de răspuns la cerere și stocarea excesului de energie electrică produse prin valorificarea surselor regenerabile, elaborată de unitatea termoenergetică în cooperare cu operatorii de sistem, în sensul Legii 107/2016 cu privire la energia electrică; d) evaluarea rentabilității și fezabilității, din punct de vedere a costurilor, a exploatării potențialului și resurselor descrise; e) măsuri și activități de creștere a ponderii energie din surse regenerabile și a excesului de energie termică în distribuția de energie termică și frig, inclusiv estimarea costurilor investițional necesare și stabilirea termenilor de implementare; f) măsuri și activități pentru atingerea și menținerea unei performanțe energetice înalte a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv estimarea costurilor investiționale necesare și stabilirea termenilor de implementare; g) un sumar al măsurilor planificate și alte informații relevante.		

	(8) În procesul de elaborare a Planului de măsuri, conform alin. (6), dar până la aprobarea acestuia de unitatea termoenergetică, unitatea are obligația solicitării și considerării avizului operatorului sistemului de transport a energiei electrice și/sau operatorului de sistem la infrastructura căruia/cărora sunt racordate instalațiile de producere a unității termoenergetice, în vederea utilizării optime a posibilităților tehnice de furnizare de către acestea a serviciilor de sistem în urma implementării măsurilor planificate. **Articolul 26[6]**. Drepturile și obligațiile consumatorilor de energie termică și de răcire (1) Unitățile termoenergetice, sau după caz, furnizorii de energie în cadrul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire trebuie să pună la dispoziția consumatorilor finali informații privind performanța energetică a sistemului și ponderea energiei din surse regenerabile în cadrul acestuia cel puțin odată pe an, prin intermediul paginilor sale web oficiale, a facturii pentru energie termică, la cererea consumatorilor finali sau într-un alt mod ușor accesibil. (2) Consumatorii finali de energie, casnici sau non-casnici, din cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, care nu întrunește criteriile unui sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire sau nu devine astfel către termenul aprobat în conformitate cu art. 26[5], alin. (4), lit. c), au dreptul de a se deconecta de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, numai la nivelul întregului bloc locativ sau întregii clădiri, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, prin rezilierea sau modificarea contractului încheiat cu furnizorul, pentru a produce încălzire sau răcire pentru acoperirea propriului consum din		

	surse regenerabile de energie. Fezabilitatea tehnică și economică a deconectării de la un sistem de alimentare centralizată și procedura propriu-zisă de deconectare are loc conform și în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. (3) Orice bloc locativ nou, clădiri cu destinație mixtă sau alt tip de clădiri noi, după cum sunt specificate în art. 3, alin. (2) a Legii privind performanța energetică a clădirilor, sunt conectate în mod obligatoriu la sistemele eficiente de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, sau la cele care conform prevederii de la art. 26^5, alin. (4), lit. c) ar deveni astfel către orizontul de timp stabilit în conformitate cu prezenta lege, în condițiile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării. (4) Prin derogare la prevederea de la alin. (3), investitorii pot opta pentru o soluție alternativă de alimentare cu energie termică și frig a clădirii ce urmează a fi construite, în condițiile în care demonstrează că ar atinge o performanță energetică semnificativ mai bună, urmând să respecte cerințele minime de performanță energetică și de consum a energiei din surse regenerabile după cum sunt stabilite în conformitate cu prevederile Legii privind performanța energetică a clădirilor și Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Demonstrarea fezabilității soluției alternative de către investitor este asigurată în conformitate cu condițiile stabilite în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării sau, în condițiile în care certificate de performanță energetică sunt disponibile pentru opțiunile analizate, eliberate în conformitate cu prevederile Legii 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor,		

	evaluarea opțiunilor poate avea loc în baza acestora. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii** (9) În vederea creșterii consumului de energie din surse regenerabile, căldurii și frigului în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, conform prevederii de la art. 26^3, alin. (2): c) ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizate în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire va fi majorată cu cel puțin un punct procentual, ca medie anuală calculată pentru perioada 2023 – 2025 și pentru perioada 2026 – 2030, având ca și referință ponderea utilizării acestora în anul 2020, exprimată în termeni de pondere a consumului final de energie în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire; d) în cazul în care ponderea energiei din surse regenerabile, căldurii și frigului rezidual utilizat în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire este mai mare de 60%, se consideră că această pondere îndeplinește creșterea medie anuală stabilită în conformitate cu lit. a). (10) În vederea implementării prevederii de la art. 26^4, alin. (4) și stabilirea unor măsuri de înlocuire a instalațiilor de încălzire pe bază de combustibili fosili, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor, cu concursul instituției publice de suport și Agenției de Supraveghere Tehnică, în funcție de competențele deținute, întocmesc un inventar al instalațiilor de încălzire pe baza combustibililor fosili. Părți obligate cu raportarea informațiilor deținute sunt:		

	a) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin intermediul managerilor energetici raionali și, după caz, municipali – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de cărbune (cazane, sobe) instalate în cadrul clădirilor publice; b) Distribuitorii și furnizorii de gaze naturale – pentru informațiile cu privire la instalațiile de încălzire pe bază de gaze naturale (cazane), instalate în cadrul clădirilor publice și clădirilor rezidențiale - i) la nivel de bloc locativ sau grup de astfel de clădiri, și ii) bloc locativ în cadrul cărora toate locuințele dispun de cazane individuale pe gaze naturale; (11) În sensul prevederii de la art. 26^5, alin. (4), lit. c) și alin. (6): a) unitățile termoenergetice care gestionează sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care nu corespund criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, elaborează și aprobă planuri de măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor sistemelor gestionate astfel ca la până la 31 Decembrie 2025 să corespundă criteriilor stabilite față de un sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire. b) unitatea termoenergetică actualizează planul de măsuri o dată la patru ani sau mai frecvent, în condițiile în care factori ce au fost considerați la elaborarea componentelor menționate la art. 26^5, alin. (7) s-au modificat în măsură să afecteze performanța scontată a sistemului; unitatea termoenergetică prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte anuale, până la sfârșitul primului trimestru după anul de gestiune, cu privire la		

	progresul implementării măsurilor cuprinse în planul de măsuri prevăzut la lit. a).		
Articolul 25. Adoptarea pe scară largă a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor (1) Pentru a promova utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor, fiecare Parte Contractantă impune furnizorilor de combustibil obligaţia de a asigura o pondere a energiei din surse rege nerabile în consumul final de energie în sectorul transporturilor de cel puţin 14 % până în 2030 (ponderea minimă), în concordanţă cu o traiectorie orientativă stabilită de Partea Contractantă și calculată în confor mitate cu metodologia prevăzută în prezentul articol și în articolele 26și 27. Părțile Contractante pot acorda derogări sau pot face distincţie în ceea ce privește diferiţii furnizori de combustibil și diferiţii vectori energetici atunci când stabilesc obligaţia furnizorilor de combustibil, asigurându-se că se ţine cont de diversele stadii de maturitate ale diferitelor tehnologii și de costurile aferente acestora. Pentru calculul ponderii minime menţionate la primul paragraf, Părțile Contractante: (a) ţin seama și de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi atunci când aceștia sunt utilizaţi drept produs intermediar pentru producerea de combustibili convenţionali; și (b) pot ţine seama de combustibilii pe bază de carbon reciclat. În cadrul ponderii minime menţionate la primul paragraf, contribuţia biocombustibililor avansaţi și a biogazului produse din materiile prime enumerate în anexa IX partea A ca pondere din consumul final de energie în sectorul transporturilor este de cel puţin 0,2 % în 2022, cel puţin 1 % în 2025 și cel puţin 3,5 % în 2030. Părțile Contractante pot excepta furnizorii de combustibili care furnizează combustibil sub formă de energie electrică sau de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi de la cerinţa de a respecta, în legătură cu acești combus tibili, ponderea minimă a biocombustibililor avansaţi și a biogazului produse din materiile prime enumerate în anexa IX partea A. (2) Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră generate de	**Articolul 6**. Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Obiectivele politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile sînt următoarele: b) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; c) realizarea unei ponderi minime a consumului de energie din surse regenerabile în consumul de energie în sectorul transporturi, calculată în conformitate cu prevederile prezentei legi și stabilite în Planul Național Integrat privind Energia și Clima; (2) Alte obiective ale politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile se stabilesc în Planul Național Integrat privind Energia și Clima, aprobat de Guvern. **Articolul 14.** Atribuțiile Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică (1) Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică: b[3]) instituie și ține registrul producătorilor de biocarburanți, cu luarea în considerare a categoriilor stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d); b[4]) instituie și ține registrul facilităților industriale locale de amestec a biocarburanților cu carburanți, cu luarea în considerare a categoriilor de biocarburanți stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d); e) implementează măsurile prevăzute la art. 26[7], alin. (3), lit. a) și b) prin stabilirea, în conformitate cu Planul național integrat privind energia și clima și traiectoria orientativă trasată de acesta, a cantităților și cotelor minime anuale de biocarburanţi care urmează să fie achiziționate în mod obligatoriu de către importatorii de produse	Compatibil	Prevederile legii ce transpun art. 25 din Directivă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. Detalii cu privire la metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului

utilizarea de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi este de cel puţin 70 % începând cu 1 ianuarie 2024. Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 25 alineatul (2) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice.	petroliere principale de la producătorii locali, în funcție de cota-parte deținută de aceștia pe piața produselor petroliere principale, și după caz, din import, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi; h) monitorizează respectarea de către importatorii de produse principale și vânzătorii cu amănuntul a obligațiilor stabilite prin prezenta lege, inclusiv a obligației de procurare a biocarburanților produși local, de import și/sau comercializare a produselor petroliere cu o cotă prestabilită de biocarburanți, în conformitate cu prevederea de la lit. e), şi aplică sancțiuni în cazurile prevăzute la art. 29 alin. (3) şi la art. 8 alin. (7); g[1]) stabilește prețuri plafon de comercializare pentru biocarburanții produși local, pe categoriile stabilite la art. 26[7], alin. (1), lit. a)-d), în corespundere cu prețul de comercializare a biocarburanților pe piețele europene, care urmează a fi considerate în contextul obligației importatorilor de produse petroliere principale de procurare a biocarburanților produși local;” **Articolul 25.** Asigurarea calităţii energiei electrice şi termice din surse regenerabile, a biogazului şi a biocarburanţilor (1) Calitatea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, a biogazului ce urmează a fi livrat în reţelele de gaze naturale şi a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale este asigurată în conformitate cu cerinţele tehnice şi indicatorii de calitate stabiliţi în concordanţă cu normele privind producţia, distribuţia şi tehnologia de consum, și criteriile de durabilitate stabilite față de biocarburanți, biolichide și combustibilii de		biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

	biomasă precum şi în temeiul legilor speciale. (3) Activitatea de producere a biocarburantului ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale sau, la decizia producătorului este exportată pe pieţele externe, precum şi activitatea de amestec a biocarburantului cu carburant, este desfăşurată după înregistrarea solicitanţilor în registrul instituit şi ţinut în conformitate cu un regulament elaborat şi aprobat de Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică. Solicitanţii pot cere înregistrarea sa în Registrul stabilit conform art. 14, alin. (1), lit. b^3) şi b^4), dacă întrunesc următoarele condiţii: a) sunt înregistraţi în calitate de întreprinderi în Republica Moldova, prezintă documente confirmative în acest sens şi nu se află în procedură de insolvabilitate; b) prezintă situaţiile financiare pentru ultima perioadă de gestiune, sau extrasul din contul bancar în cazul iniţierii afacerii; c) prezintă documente care confirmă dotarea tehnică cu utilaj necesar pentru desfăşurarea activităţii. (4) Calitatea biocarburantului produs, precum şi a amestecului de biocarburant cu carburant, este atestată prin certificatul de conformitate, care este emis în baza rezultatelor încercărilor laboratoarelor de încercări acreditate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011 privind activităţile de acreditare şi de evaluare a conformităţii. **Articolul 26[7]**. Creşterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabileşte, prin intermediul Planului naţional integrat privind energia şi clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: a) ponderea biocombustibililor şi a biolichidelor, precum şi a combustibililor din		

	biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere; b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. (2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește și promovează, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri: (a) impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligații de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclus deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri		

	de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora; (b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26^7, alin. (1); (c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora; (d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți; (e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale; (f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale; (g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat; (h) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele rutiere, accesul preferențial la		

	benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale; (i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice. **Articolul 29.** Condiţiile de bază privind comercializarea energiei electrice din surse regenerabile şi a biocarburantului (3) Importatorii de produse petroliere principale sânt obligaţi să achiziţioneze anual de la producătorii locali, în mod prioritar, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale sau, în cazul insuficienței sau lipsei acestora, să-și onoreze parțial sau total, din contul importului, obligația de comercializare pe piața carburanților a amestecurilor ce includ cotele minime anuale de biocarburanți stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 14, alin. (1), lit. e).”. (4) Comercializarea biocarburantului se face cu prezentarea certificatului de conformitate. (a) (5) Importatorii produselor petroliere principale care comercializează benzină şi motorină pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligaţi să asigure corespunderea conţinutului amestecurilor de combustibili livraţi cu normele stabilite prin actele normative în domeniu		
Articolul 26. Norme specifice pentru biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere (1) Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile al unei Părți Contractante menţionat la articolul 7 și a ponderii minime menţionate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf, ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumaţi în transporturi, dacă sunt produși din culturi alimentare și furajere, nu depășește cu mai mult de un punct procentual ponderea acestor combustibili în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare în 2020 în Partea Contractantă respectiv, până la maximum 7 % din	**Articolul 26[7]**. Creșterea consumului energiei regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: (a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere;	Compatibil	Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie

consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare în Partea Contractantă respectiv. Atunci când această pondere este sub 1 % într-o Parte Contractantă, aceasta poate fi crescută la un maximum de 2 % din consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare. Părțile Contractante pot stabili o limită mai joasă și pot face distincţie, în sensul articolului 29 alineatul (1), între diferitele tipuri de biocombus tibili, biolichide și combustibili din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, ţinând seama de cele mai bune dovezi disponibile privind impactul schimbării indirecte a destinaţiei terenurilor. De exemplu, Părțile Contractante pot stabili o limită mai joasă pentru ponderea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă produși din culturi de plante oleaginoase. În cazul în care ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumaţi în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere într-o Parte Contractantă este limitată la o pondere mai scăzută de 7 % sau o Parte Contractantă decide să limiteze ponderea și mai mult, respectiva Parte Contractantă poate reduce în consecinţă ponderea minimă menţionată la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf, cu maximum 7 puncte procentuale. (2) Pentru calcularea consumului final brut de energie din surse regenerabile al unei Părți Contractante, menţionat la articolul 7, și a ponderii minime menționate la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf, ponderea biocombustibililor, a biolichidelor sau și a combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinaţiei terenurilor, pentru care se observă o expansiune semnificativă a suprafeţei de producţie în detrimentul terenurilor care stochează cantităţi ridicate de carbon, nu depășesc nivelul de consum al acestor tipuri de combustibili în respectiva Parte Contractantă în 2019, cu excepţia cazului în care sunt certificaţi drept biocombustibili, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinaţiei terenurilor, în temeiul prezentului paragraf. Începând cu 31 decembrie 2026 și cel târziu până la 31 Decembrie 2030, limita respectivă scade treptat până la 0 %.	(b) Ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; (c) Ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; (d) Ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor		din surse regenerabile. Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 26 alineatul (2) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice.			
Articolul 27. Reguli de calcul cu privire la ponderile minime ale energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor (1) Pentru calcularea ponderilor minime menţionate la articolul 25 alineatul (1) primul și al patrulea paragraf, se aplică următoarele dispoziţii: (a) pentru calcularea numitorului, și anume conţinutul energetic al combustibililor pentru transportul rutier și transportul feroviar furnizaţi pentru consum sau pentru utilizare pe piaţă, se iau în considerare benzina, motorina, gazul natural, biocombustibilii, biogazul, combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi, combustibilii pe bază de carbon reciclat și energia electrică furnizate pentru sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare; (b) pentru calcularea numărătorului, și anume cantitatea de energie din surse regenerabile consumată în sectorul transporturilor în sensul articolul 25 alineatul (1) primul paragraf, se ia în considerare conţinutul energetic al tuturor tipurilor de energie din surse regene rabile furnizată în toate sectoarele de transport, inclusiv energia electrică din surse regenerabile furnizată pentru sectorul transpor turilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare. Părțile Contractante pot lua în considerare și combustibilii pe bază de carbon reciclat. Pentru calcularea numărătorului, ponderea biocombustibililor și a biogazului produse din materiile prime enumerate în anexa IX partea B este limitată la 1,7 % din conţinutul energetic al combus tibililor utilizaţi în transporturi furnizaţi pentru consum sau pentru utilizare pe piaţă, mai puţin în cazul Ciprului și al Maltei. Dacă este justificat, Părțile Contractante pot modifica limita respectivă, ținând cont de disponibilitatea materiilor prime. Orice modificare face obiectul aprobării Secretariatului. (c) pentru calcularea atât a numărătorului, cât și a numitorului, se utilizează valorile privind conţinutul energetic al combustibililor utilizaţi în transporturi stabilite în anexa III. Pentru stabilirea	**Articolul 8.** Calcularea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi (1) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi se calculează ca raport între consumul final de energie din surse regenerabile pentru toate tipurile de transport şi consumul final total de energie în transporturi. Pentru calcularea consumului final de energie în transporturi se utilizează valorile privind conținutul energetic al carburanților utilizați în transporturi, după cum este prevăzut în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (2) *abrogat;* (3) *abrogat*; (4) *abrogat*; (5) *abrogat*; (6) Pentru realizarea prevederilor prezentului articol, se introduc următoarele obligații de raportare semestrială, în termen de 30 de zile după finalizarea perioadei de gestiune, în formă electronică, către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică și instituția publică de suport: a) importatorii de produse petroliere – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburanți și produse petroliere procurate, după caz, de pe piața locală sau importate, în vederea producerii amestecului în conformitate cu prevederile prezentei legi, și/sau cantitățile de produse petroliere importate care deja conțin cota prestabilită de biocarburanți.	Compatibil	Detalii cu privire la modalitatea de efectuare a calculelor sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din

conţinutului energetic al combustibililor utilizaţi în transporturi care nu sunt incluși în anexa III, Părțile Contractante utilizează stan dardele relevante ale organizaţiilor de standardizare europene pentru determinarea puterii calorice a combustibililor. În cazul în care nu a fost adoptat în acest sens niciun standard al unei orga nizaţii de standardizare europene, se utilizează standardele ISO rele vante. Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 27 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (2) Pentru a demonstra respectarea ponderilor minime menţionate la articolul 25 alineatul (1): (a) ponderea biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi produse din materiile prime enumerate în anexa IX poate fi considerată a fi egală cu dublul conţinutului său energetic; (b) ponderea energiei electrice din surse regenerabile este considerată afi egală cu de patru ori conţinutul său energetic atunci când este furnizată pentru vehicule rutiere și poate fi considerată a fi de 1,5 ori conţinutul său energetic atunci când este furnizată pentru transportul feroviar; (c) cu excepţia combustibililor produși din culturi alimentare sau furajere, ponderea combustibililor furnizaţi sectorului aviaţiei și celui maritim este considerată a fi de 1,2 ori conţinutul lor energetic. (3) Pentru a calcula ponderea pe care o are energia electrică din surse regenerabile din energia electrică furnizată pentru vehicule rutiere și feroviare în sensul alineatului (1) din prezentul articol, Părțile Contractante se raportează la perioada de doi ani anterioară anului în care energia electrică este furnizată pe teritoriul lor. Prin derogare de la primul paragraf din prezentul alineat, pentru a determina ponderea de energie electrică în sensul alineatului (1) din prezentul articol în cazul energiei electrice obţinute prin racordarea directă la o instalaţie care produce energie electrică din surse regene rabile și furnizate vehiculelor rutiere, energia electrică respectivă se consideră a fi în totalitate din surse regenerabile. Pentru a se garanta că creșterea preconizată a cererii de energie electrică în sectorul transporturilor, dincolo de actualul nivel de	Informațiile cu privire la biocarburanți vor include detalii privind cantitățile și cota biocarburanților în amestec, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) - d). b) producătorii de biocarburant – cu obligația de prezentare a informațiilor cu privire la cantitățile de biocarburant comercializat pe piața locală și exportate, pe categorii, după cum sunt stabilite de art. 26^7, alin. (1), lit. a) – d); (7) Pentru nerespectarea obligaţiei stabilite la alin. (6), importatorii de produse petroliere principale și producătorii de biocarburant, sînt pasibili de a fi sancţionaţi de către Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică cu sancţiune financiară în valoare de maximum 1% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, respectiv, comercializarea biocarburanților, respectând procedura stabilită la art. 20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. **Articolul 26^7**. Creșterea consumului energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi (1) Guvernul stabilește, prin intermediul Planului național integrat privind energia și clima, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi, calculat în baza următoarelor componente: a) ponderea biocombustibililor și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere; b) ponderea biocarburanților și biogazului produși din ulei de gătit uzat și grăsimi animale; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile; d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri		biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

referinţă, este satisfăcută printr-o capacitate suplimentară de producere a energiei din surse regenerabile, Părțile Contractante folosesc un cadru privind adiţionalitatea în sectorul transporturilor dezvoltat de către Comisia Europeană și Secretariat și elaborează diverse opţiuni în vederea determinării nivelului de referinţă al Părților Contractante și a măsurării adiţionalităţii. În sensul prezentului alineat, atunci când energia electrică este folosită la producţia de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi, fie direct, fie pentru producţia de produse intermediare, pentru a stabili ponderea energiei din surse regenerabile se utilizează ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile din ţara de producţie, măsurată cu doi ani înainte de anul vizat. Cu toate acestea, energia electrică obţinută prin racordarea directă la o instalaţie care produce energie electrică poate fi luată în considerare integral ca energie electrică din surse regenerabile, atunci când este utilizată pentru producţia de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produs din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi, cu condiţia ca instalaţia: (a) să intre în funcţiune după sau în același timp cu instalaţia care produce combustibilul lichid și gazos de origine nebiologică produs din surse regenerabile și utilizat în transporturi; și (b) să nu fie racordată la reţea sau, dacă este racordată la reţea, să se poată furniza dovezi că energia electrică în cauză a fost furnizată fără a prelua energie electrică din reţea. Energia electrică care a fost preluată din reţea poate fi considerată complet regenerabilă cu condiţia ca aceasta să fie produsă exclusiv din surse regenerabile și caracteristicile regenerabile și alte criterii cores punzătoare să fi fost demonstrate, asigurându-se faptul că în ceea ceprivește energia electrică în cauză caracteristicile regenerabile sunt revendicate o singură dată și într-un singur sector de utilizare finală. Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 27 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în	ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor, și anume prin extinderea semnificativă a suprafeței de producție în detrimentul terenurilor care stochează cantități ridicate de carbon, cu excepția cazului în care acestea sunt certificate ca fiind biocarburanți, biolichide sau combustibili din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor. (2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi este calculat în conformitate cu Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. (3) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, stabilește și promovează, după caz în Planul național integrat privind energia și clima și alte documente de politici, măsuri pentru dezvoltarea industriei naționale de producere a biocarburanților și stimularea utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul transporturi, considerând următorul set minim de măsuri: (a) impunerea, importatorilor de produse petroliere principale, a obligației de comercializare pe piață a carburantului în amestec cu un anumit procent/ cantitate de biocarburant, în mod prioritar produs local, și/sau de import (inclus deja în compoziția produselor petroliere principale la importul acestora), inclusiv măsuri de asigurare a conformității, asigurându-se că sunt luate în considerare gradele de maturitate ale diferitelor tehnologii și costurile aferente acestora; (b) obligarea importatorilor de produse petroliere principale să asigure respectarea cerințelor privind cotele/ cantitățile minime de amestec a biocarburanților în carburanții comercializați spre consum final, conform art. 26^{7}, alin. (1);		

acquis-ul Comunității Energetice.	(c) Adoptarea unei scheme de certificare a biocarburanților produși local, a amestecurilor de biocarburanți și carburanți produse local sau, de recunoaștere a certificatelor de conformitate, în cazul importului acestora; (d) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a dezvoltării, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat, a instalațiilor de producere a biocarburanților, a instalațiilor de producere a amestecurilor de carburanți cu biocarburanți; (e) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de vehicule noi de către autoritățile administrației publice centrale, autoritățile și instituțiile din subordinea acestora sau în care primele au calitatea de fondator, de către autoritățile administrației publice locale; (f) stabilirea cerințelor minime pentru achizițiile publice de mijloace de transport public, desfășurate de către autoritățile administrației publice locale; (g) adoptarea unei scheme de sprijin și/sau stimulare a achiziționării de vehicule electrice, în conformitate cu Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat; (h) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, atât de stat cât și locale, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului și vehiculelor electrice, bazate pe accizele la carburanți, taxele rutiere, accesul preferențial la benzile rezervate/speciale, locurile de parcare restricționată, și alte măsuri de încurajare aliniate la bunele practici internaționale; (i) desfășurarea campaniilor pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la beneficiile vehiculelor care utilizează energie din surse regenerabile, inclusiv vehiculele electrice. **Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii**		

	(12) În vederea implementării prevederii de la art. 26^7, alin. (1), Guvernul consideră, la stabilirea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi, contribuțiile următoarelor componente: a) ponderea biocarburanților și a biolichidelor, precum și a combustibililor din biomasă consumați în transporturi, produși din culturi alimentare și furajere, în consumul final de energie în sectorul transporturilor rutiere și sectorul transporturilor feroviare - este limitată la 2%; b) ponderea biocarburanților și biogazului produs din ulei de gătit uzat și grăsimi animale - este limitată la 1,7%; c) ponderea biocarburanților avansați și biogazului produși din materia primă specificată în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile – este de cel puțin 1% în 2025 și 3,5% în 2030 (a) d) ponderea biocarburanților, biolichidelor sau combustibililor din biomasă produși din culturi alimentare și furajere, care prezintă riscuri ridicate din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor - este de 0% până în anul 2030, cu luarea în considerare a excepției stabilite la lit. c), alin. (1), art. 26^7.		
Articolul 28. Alte dispoziţii privind energia din surse regenerabile în sectorul transporturilor (1) În vederea reducerii la minimum a riscului ca loturi unice să fie revendicate mai mult de o singură dată în cadrul Comunității Energetice, Părțile Contractante și Secretariatul consolidează cooperarea dintre sistemele naţionale și dintre sistemele naţionale și sistemele și factorii voluntari de verificare stabiliți în temeiul articolului 30, inclusiv, dacă este cazul, schimbulde date. În cazul în care o autoritate competentă a unei Părți Contractante suspectează că s-a comis o fraudă sau depistează o astfel de fraudă, ea informează, după caz, celelalte Părți Contractante. (2) Secretariatul se asigură că se creează o bază de date a Comunității Energetice pentru a permite urmărirea combustibililor lichizi și gazoși utilizaţi în transporturi ce sunt eligibili pentru a fi luaţi în considerare la calculul numărătorului menţionat la articolul 27	**Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, conform art. 26^2, alin. (3).	Parțial compatibil	Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere

alineatul (1) litera (b) sau ce sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la articolul 29 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c). Părțile Contractante impun operatorilor economici relevanţi să introducă în respectiva bază de date informaţii privind tranzacţiile realizate și caracteristicile de durabilitate ale combustibililor respectivi, inclusiv emisiile lor de gaze cu efect de seră generate pe durata ciclului de viaţă, începând de la punctul lor de producţie și până la furnizorul de combustibil care introduce combustibilul pe piaţă. O Parte Contractantă poate crea o bază de date naţională care să fie conectată la baza de date a Comunității Energetice și care să garanteze faptul că informaţiile introduse sunt transferate imediat în ambele baze de datei. Furnizorii de combustibil introduc în baza de date relevantă informaţiile necesare pentru verificarea respectării cerinţelor stabilite în articolul 25 alineatul (1) primul și al patrulea paragraf. (3) Până la 31 decembrie 2024, Părțile Contractante iau măsuri pentru a asigura disponibilitatea combustibililor din surse regenerabile utilizaţi în transporturi, inclusiv în ceea ce privește punctele de reîncărcare cu putere înaltă accesibile publicului și a altor infrastructuri de reali mentare, după cum se prevede în cadrele lor naţionale de politică. (4) Părțile Contractante au acces la baza de date a Comunității Energetice menţionate laal doilea paragraf din prezentul articol. Acestea iau măsuri pentru a se asigura că operatorii economici introduc informaţii exacte în baza dedate relevantă. (5) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 28 alineatul (5) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (6) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 28 alineatul (6) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (7) Până la 31 decembrie 2025, în contextul evaluării bienale a progreselor realizate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial	a[1]) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanţi, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum şi aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanţilor, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 26[2]**. Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate (1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă.		a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

2021/14/MC-EnC, Secretariatul evaluează dacă obligaţia privind biocombustibilii avansaţi și biogazul produse din materiile prime enumerate în anexa IX partea A prevăzută la articolul 25 alineatul (1) al patrulea paragraf stimulează efectiv inovarea și asigură reduceri de emisii de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor. Secretariatul analizează în evaluarea respectivă dacă aplicarea prezentului articol previne în mod eficace dubla contabilizare a energiei din surse regenerabile.			
Articolul 29. Criterii de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocombustibili, biolichide și combustibilii din biomasă (1) Energia produsă din biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă este luată în considerare în scopurile menţionate la literele (a), (b) și (c) de la prezentul paragraf numai în cazul în care sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatul (10): (a) contribuţia la obiectivul Comunității Energetice stabilit la articolul 3 alineatul (1) și la ponderile de energie din surse regenerabile ale Părților Contractante; (b) măsurarea respectării obligaţiilor referitoare la energia din surse regenerabile, inclusiv a obligaţiei stabilite la articolul 25; (c) eligibilitatea privind sprijinul financiar pentru consumul de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă. Cu toate acestea, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri, altele decât reziduurile din agricultură, acvacultură, pescuit și silvicultură, trebuie să îndepli nească numai criteriile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatul (10) pentru a fi luate în considerare în scopurile menţionate la literele (a), (b) și (c) de la primul paragraf. Prezentul paragraf se aplică, de asemenea, deșeurilor și reziduurilor care sunt prelucrate întâi într-un produs înainte de a fi prelucrate ulterior în biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă. Energia electrică, încălzirea și răcirea produse din deșeuri municipale solide nu fac obiectul criteriilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatul (10). Combustibilii din biomasă îndeplinesc criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatul (10) dacă sunt folosiţi în instalaţii care produc energie	**Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, conform art. 26^2, alin. (3). a^1) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanţi, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum şi aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanţilor, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 26^1.** Criterii de durabilitate (1) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră menționate la alin. (1) sunt stabilite în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți,	Parțial compatibil	Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

electrică, încălzire și răcire sau combustibili, cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 20 MW în cazul combustibililor din biomasă solizi și cu o putere termică instalată totală mai mare sau egală cu 2 MW în cazul combustibililor din biomasă gazoși. Părțile Contractante pot aplica criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în cazul instalaţiilor cu o putere termică instalată totală mai mică. Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la alineatele (2)-(7) și la alineatul (10) se aplică indiferent de originea geografică a biomasei. (2) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din deșeuri și din reziduuri neforestiere provenind de pe tere nurile agricole sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la primul paragraf literele (a), (b) și (c) din alineatul (1) numai în cazul în care operatorii sau autorităţile naţionale dispun de planuri de moni torizare sau de gestionare pentru a aborda impacturile asupra calităţii solului și a carbonului conţinut în sol. Informaţiile referitoare la modul în care impacturile sunt monitorizate și gestionate se raportează în temeiul articolului 30 alineatul (3). (3) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obţin din materii prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, și anume de pe terenuri care în ianuarie 2008 sau după această dată deţineau unul din următoarele statute, indiferent dacă terenul mai deţine acest statut sau nu: (a) păduri primare și alte terenuri împădurite, și anume pădurile și alte terenuri împădurite cu specii indigene, în care nu există indicii vizibile clare ale activităţii umane, iar procesele ecologice nu sunt afectate în mod semnificativ; (b) păduri foarte bogate în biodiversitate și alte terenuri împădurite care conţin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate sau care au fost identificate ca fiind bogate în biodiversitate de autoritatea competentă relevantă, exceptând cazul în care se furnizează dovezi că producţia respectivei materii prime nu a adus atingere acestor scopuri de protecţie a naturii; (c) zone desemnate: (i) prin lege sau de autorităţile competente relevante ca zone protejate	biolichide și combustibilii din biomasă, aprobat de Guvern. (2) Energia din biocarburanți, biolichide și combustibili de biomasă, produși din biomasă agricolă și biomasă forestieră, sau din deșeurile și reziduurile provenite de pe terenuri agricole, indiferent dacă biocarburanții, biolichidele și biomasa au fost obținute/produse și, respectiv, cultivate, în Republica Moldova sau în afara acesteia, este luată în considerare în scopurile specificate la lit. a) - d) numai dacă sunt îndeplinite criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul aprobat în conformitate cu alin. (1): a) de a contribui la atingerea obiectivelor naționale pentru un anumit orizont de timp, după cum sunt stabilite în Planul național integrat privind energia și clima; b) de a determina și măsura respectarea obligației referitoare la consumul de energie regenerabilă, inclusiv a obligațiilor prevăzute de prezenta lege; c) de a stabili eligibilitatea producătorului de biocombustibili de a beneficia de sprijin financiar pentru producerea de biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă. (3) La elaborarea Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, Guvernul stabilește condiții adiționale pentru produsele menționate la alin. (2) în vederea contabilizării și luării în considerare în scopurile menționate la lit. a) – c) ale acestuia: a) pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă – condiții în raport cu materiile prime ce provin de pe terenuri bogate în biodiversitate, terenuri cu stocuri mari de carbon, terenuri care anterior au deținut statutul de turbării;		

în scopuri de protecţie a naturii; sau (ii) ca zone protejate în scopuri de protecţie a ecosistemelor sau a speciilor rare, ameninţate sau pe cale de dispariţie, care sunt recunoscute prin acorduri internaţionale sau incluse pe listele elaborate de organizaţii interguvernamentale sau de Uniunea Internaţională pentru Conservarea Naturii, sub rezerva recu noașterii lor în conformitate cu articolul 30 alineatul (4) primul paragraf, exceptând cazul în care furnizează dovezi conform cărora producţia respectivei materii prime nu a adus atingere acestor scopuri de protecţie a naturii; (d) pășuni foarte bogate în biodiversitate cu suprafaţa mai mare de un hectar care sunt: (i) pășuni naturale, și anume pășuni care ar continua să fie pășuni în lipsa intervenţiei omului și care menţin configuraţia naturală de specii, precum și caracteristicile și procesele ecologice; sau (ii) pășuni care nu sunt naturale, și anume pășuni care ar înceta să fie pășuni în lipsa intervenţiei omului și care conţin o mare diversitate de specii și sunt nedegradate și care au fost identi ficate ca fiind foarte bogate în biodiversitate de autoritatea competentă relevantă, exceptând cazul în care se furnizează dovezi că recoltarea materiei prime este necesară pentru menţinerea statutului lor de pășuni foarte bogate în biodive sitate. Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 29 alineatul (3) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (4) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obţin din materii prime ce provin de pe terenuri cu stocuri mari de carbon, și anume de pe terenuri care în ianuarie 2008 aveau unul din următoarele statute și care nu mai deţin acest statut: (a) zone umede, și anume terenuri acoperite sau saturate cu apă în mod permanent sau pe o perioadă semnificativă din an; (b) suprafeţe dens împădurite, și anume terenuri care acoperă mai mult de un hectar, cu copaci mai înalţi de cinci metri și un coronament de peste 30 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri *in situ;*	b) pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră – condiții care ar reduce riscul de utilizare a biomasei forestiere obținute printr-un proces de producție nedurabil, care ar asigura respectarea unui set de criterii prestabilite referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură. (4) Prin derogare de la alin. (2), instalațiile care utilizează combustibili din biomasă pentru producerea de energie electrică, încălzire și răcire sunt obligate să respecte criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute în Regulamentul privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă în vederea considerării energiei acestora în scopurile menționate la lit. a) – c) ale alin. (2), în condițiile în care puterea termică nominală totală a acestora este egală cu sau mai mare de 20 MW, în cazul biocombustibililor solizi și cu o putere termică nominală totală egală sau mai mare de 2 MW, în cazul combustibililor din biomasă gazoși. (5) Energia electrică din combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menționate la alin. (2), lit. a) - c) în condițiile în care sunt îndeplinire una sau mai multe dintre următoarele cerințe: a) este produsă în instalații cu o putere termică nominală totală mai mică de 50 MW; b) pentru instalațiile cu o putere termică totală nominală cuprinsă între 50 și 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (termoelectrice), este atinsă o performanță energetică asociată cu cele mai bune tehnici disponibile, în sensul Legii 227/2022 privind emisiile industriale;		

(c) terenuri care acoperă mai mult de un hectar, cu copaci mai înalţi de cinci metri și un coronament între 10 % și 30 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri *in situ*, cu excepţia cazului în care se furnizează dovezi că stocul de carbon al zonei înainte și după trans formare ar permite îndeplinirea condiţiilor prevăzute la alineatul (10) din prezentul articol, la aplicarea metodologiei prevăzute în anexa V partea C. Prezentul alineat nu se aplică în cazul în care, la data la care a fost obţinută materia primă, terenul deţinea același statut ca în ianuarie 2008. (5) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă agricolă care sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) nu se obţin din materii prime ce provin de pe terenuri care în ianuarie 2008 erau turbării, cu excepţia cazului în care se furnizează dovezi potrivit cărora cultivarea și recoltarea materiilor prime în cauză nu implică asanarea unor porţiuni de sol care nu erau asanate anterior. (6) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră care sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) îndeplinesc următoarele criterii pentru a reduce la minimum riscul de a utiliza biomasă forestieră obţinută printr-un proces de producţie nedurabil: (a) ţara în care a fost recoltată biomasa forestieră dispune de legislaţie naţională sau subnaţională aplicabilă în domeniul recoltării, precum și de sisteme de monitorizare și de asigurare a respectării legislaţiei, care asigură: (i) legalitatea operaţiunilor de recoltare; (ii) regenerarea forestieră a suprafeţelor recoltate; (iii) protejarea zonelor desemnate prin dreptul internaţional sau intern sau de către autoritatea competentă relevantă ca zone protejate în scopuri de protecţie a naturii, inclusiv în zone umede și turbării; (iv) că recoltarea se desfășoară ţinându-se seama de menţinerea calităţii solului și a biodiversităţii în scopul reducerii la minimum a efectelor negative; și (v) că recoltarea menţine sau îmbunătăţește capacitatea de producţie pe termen lung a pădurii. (b) atunci când dovezile menţionate la litera (a) din prezentul alineat nu sunt disponibile, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luaţi în	c) pentru instalațiile cu o putere termică nominală totală mai mare de 100 MW, este produsă prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, iar pentru instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice), este produsă în condițiile unui randament net-electric de cel puțin 36%; d) este produsă prin aplicarea captării și stocării CO^2 din biomasă. (6) Pentru situațiile menționate alin. (4), lit. a) - c), instalațiile de producere doar a energiei electrice (centrale termoelectrice) pot fi considerate doar în condițiile în care acestea nu utilizează combustibili fosili în calitate de combustibil principal și doar dacă utilizarea cogenerării de înaltă eficiență nu este fezabilă. **Articolul 33.** Certificatele de conformitate (1) Autenticitatea biocarburantului se atestă printr-un certificat de conformitate emis de organismele de evaluare a conformităţii. (2) Pentru a putea fi sprijinit prin intermediul schemei de sprijin prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate. Criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, precum și metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră vor fi stabilite în regulamentele aprobate de către Guvern. (3) Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conţină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite dezagregate pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuţie a biocarburanţilor, precum și		

considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră sunt instituite sisteme de management care asigură: (i) legalitatea operaţiunilor de recoltare; (ii) regenerarea forestieră a suprafeţelor recoltate; (iii) protejarea zonelor desemnate prin dreptul internaţional sau intern sau de către autoritatea competentă relevantă ca zone protejate în scopuri de protecţie a naturii, inclusiv în zone umede și turbării, cu excepţia cazului în care se furnizează dovezi potrivit cărora recoltarea materiilor prime în cauză nu aduce atingere acestor scopuri de protecţie a naturii; (iv) că recoltarea se desfășoară ţinându-se seama de menţinerea calităţii solului și a biodiversităţii în scopul minimizării efectelor negative; și (v) că recoltarea menţine sau îmbunătăţește capacitatea de producţie pe termen lung a pădurii. (7) Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) înde plinesc următoarele criterii referitoare la exploatarea terenurilor, schimbarea destinaţiei terenurilor și silvicultură (LULUCF): (a) ţara sau organizaţia regională de integrare economică din care provine biomasa forestieră: (i) este parte la Acordul de la Paris și (ii) a transmis o contribuţie stabilită la nivel naţional (CSN) către Convenţia-cadru a Naţiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), care acoperă emisiile și absorbţiile din agricultură, din silvicultură și din exploatarea terenurilor și asigură faptul că modificările stocului de carbon asociate recoltării biomasei sunt contabilizate pentru angajamentul ţării de a reduce sau de a limita emisiile de gaze cu efect de seră specificat în CSN; sau (iii) are instituite legi naţionale sau subnaţionale, în conformitate cu articolul 5 din Acordul de la Paris, care sunt aplicabile în domeniul recoltării, pentru a conserva și a consolida stocurile și absorbanţii de carbon, și furnizează dovezi ale faptului că emisiile raportate ale sectorului LULUCF nu depășesc absorbţiile. (b) atunci când dovezile menţionate la litera (a) din prezentul alineat nu sunt disponibile, biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produși din biomasă forestieră sunt luaţi în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) dacă la nivel de zonă de aprovizionare forestieră	condiţiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective.		

sunt instituite sisteme de management care să asigure faptul că nivelurile stocurilor și absorbanţilor de carbon din pădure sunt menţinute sau consolidate pe termen lung. (8) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte delegate adoptate în conformitate cu articolul 29 alineatul (8) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele delegate relevante în acquis-ul Comunității Energetice. (9) – (10) Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră rezultând din utilizarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care sunt luate în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) sunt: (a) de cel puţin 50 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalaţii aflate în funcţiune la 5 octombrie 2015 sau înainte de această dată; (b) de cel puţin 60 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalaţii care intră în funcţiune începând de la 6 octombrie 2015 și până la 31 decembrie 2020; (c) de cel puţin 65 % pentru biocombustibilii, biogazul consumat în sectorul transporturilor și biolichidele produse în instalaţii care intră în funcţiune începând cu 1 ianuarie 2023; (d) de cel puţin 70 % pentru producţia de energie electrică și de încălzire și răcire pe bază de combustibili din biomasă utilizaţi în instalaţii care intră în funcţiune începând cu 1 ianuarie 2023 și până la 31 decembrie 2027 și de 80 % în cazul instalaţiilor care intră în funcţiune începând cu 1 ianuarie 2028. Se consideră că o instalaţie este în funcţiune odată ce a fost demarată producţia fizică de biocombustibili, de biogaz consumat în sectorul transporturilor și de biolichide și producţia fizică de încălzire și răcire și energie electrică pe bază de combustibili din biomasă. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră rezultând din utilizarea biocombustibililor, a biogazului consumat în sectorul transporturilor și a biolichidelor și a combustibililor din biomasă utilizaţi în instalaţii de producere a încălzirii, a răcirii și a energiei electrice se calculează în			

conformitate cu articolul 31 alineatul (1). (11) Energia electrică pe bază de combustibili din biomasă se ia în considerare în scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) numai dacă îndeplinește una sau mai multe dintre următoarele cerinţe: (a) este produsă în instalaţii cu o putere termică instalată totală mai mică de 50 MW; (b) pentru instalaţiile cu o putere termică instalată totală între 50 și 100 MW, este produsă aplicând tehnologie de cogenerare de înaltă eficienţă, sau, pentru instalaţiile care generează exclusiv energie electrică, respectând nivelurile de eficienţă electrică asociate celor mai bune tehnici disponibile (BAT-AEEL), astfel cum sunt definite în Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1442 a Comisiei; (c) pentru instalaţiile cu o putere termică instalată totală peste 100 MW, este produsă aplicând tehnologie de cogenerare de înaltă eficienţă sau, pentru instalaţiile care generează exclusiv energie electrică, obţinând un randament electric net de cel puţin 36 %; (d) este produsă aplicând captarea și stocarea CO_2 provenit din biomasă. În scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) din prezentul articol, instalaţiile care generează exclusiv energie electrică se iau în considerare numai dacă nu utilizează combustibili fosili ca principal combustibili și numai dacă nu există un potenţial de rentabilitate pentru aplicarea tehnologiei de cogenerare de înaltă eficienţă potrivit evaluării realizate în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2012/27/UE. În scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b) din prezentul articol, prezentul alineat se aplică numai instalaţiilor care intră în funcţiune sau care sunt transformate pentru a utiliza combustibili din biomasă după 25 decembrie 2021. În scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf litera (c) din prezentul articol, prezentul alineat nu aduce atingere sprijinului acordat în temeiul schemelor de sprijin în conformitate cu articolul 4 și aprobate până la 25 decembrie 2021. Părțile Contractante pot aplica cerinţe mai stricte în materie de eficienţă energetică decât cele menţionate la primul paragraf în cazul instalaţiilor cu o putere termică instalată totală mai mică.			

Primul paragraf nu se aplică energiei electrice provenind de la instalaţii care fac obiectul unei notificări specifice transmise de o Parte Contractantă Secretariatului pe baza existenţei justificate în mod corespunzător a unor riscuri pentru siguranţa alimentării cu energie electrică. După evaluarea notificării, Secretariatul Comunității Energetice adoptă o opinie ţinând seama de elementele cuprinse în aceasta. Partea contractantă în cauză va ține seama în cea mai mare măsură de aviz și va motiva în scris orice abatere. (12) În scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c) din prezentul articol și fără a aduce atingere articolelor 25 și 26, Părțile Contractante nu refuză să ia în considerare, din alte motive de durabilitate, biocombustibilii și biolichidele obţinute cu respectarea prezentului articol. Prezentul alineat nu aduce atingere sprijinului public acordat în temeiul schemelor aprobate înainte de 24 decembrie 2018. (13) – (14) În scopurile menţionate la alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c), Părțile Contractante pot institui criterii de durabilitate suplimentare pentru combustibilii din biomasă. Până la 31 decembrie 2029, Secretariatul Comunității Energetice evaluează impactul unor astfel de criterii suplimentare asupra pieţei interne.			
Articolul 30. Verificarea respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (1) În cazul în care biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă sau alţi combustibili care sunt eligibili pentru a fi luaţi în considerare la calculul numărătorului menţionat la articolul 27 alineatul (1) litera (b) urmează să fie luaţi în considerare în scopurile menţionate la articolele 23 și 25 și la articolul 29 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c), Părțile Contractante impun operatorilor economici să demonstreze că au fost îndeplinite criteriile de durabilitateși de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10). În acest sens, impun operatorilor economici să utilizeze un sistem de echilibrare a masei care: (a) permite ca loturile de materii prime sau de combustibili cu carac teristici diferite de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră să fie amestecate, de exemplu într-un recipient, într-o instalație de prelucrare sau logistică, într-o infrastructură de transport și	**Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a) elaborează Regulament privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă, care va conține, de asemenea, descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, și modalitatea de implementare a unui sistem de echilibrare a masei, în sensul art. 26^2, alin. (3). a^1) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră;	Parțial compatibil	Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți,

de distribuţie sau într-un amplasament de acest gen; (b) permite ca loturile de materii prime cu conţinut energetic diferit să fie amestecate în scopul prelucrării ulterioare cu condiţia ca dimen siunea loturilor să fie ajustată în funcţie de conţinutul lor energetic; (c) impune ca informaţiile cu privire la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și la dimensiunea loturilor menţionate la litera (a) să rămână asociate amestecului; și (d) prevede ca suma tuturor loturilor retrase din amestec să fie descrisă ca având aceleași caracteristici de durabilitate, în aceleași cantităţi,ca suma tuturor loturilor adăugate la amestec și impune ca acest echilibru să fie atins pe o perioadă adecvată. Sistemul de echilibrare a masei asigură faptul că fiecare lot este luat în considerare o singură dată la articolul 7 alineatul (1) primul paragraf litera (a), (b) sau (c) în scopul calculării consumului final brut de energie din surse regenerabile și include informaţii din care să reiasă dacă producerea lotului respectiv a beneficiat de sprijin și, în caz afir mativ, care este tipul schemei de sprijin. (2) Atunci când un lot este prelucrat, informaţiile referitoare la caracteristicile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale lotului se ajustează și se alocă rezultatelor producţiei în confor mitate cu următoarele reguli: (a) atunci când prelucrarea unui lot de materii prime duce la obţinerea unui singur rezultat al producţiei care este destinat producerii de biocombustibili, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, dimensiunea lotului și cantităţile aferente ale caracteristicilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt ajustate prin aplicarea unui factor de conversie care reprezintă raportul dintre masa rezultatului producţiei care este destinat unei astfel de produceri și masa de materii prime care intră în proces; (b) atunci când prelucrarea unui lot de materii prime duce la obţinerea mai multor rezultate ale producţiei care sunt destinate producerii de biocombustibili, de biolichide sau de combustibili din biomasă, de combustibili lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi sau de combustibili pe bază de carbon reciclat, pentru fiecare rezultat al producţiei în parte se	b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanţi, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum și aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanţilor, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 26[2]**. Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate (1) Verificarea conformității biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu criteriile de durabilitate are loc în conformitate cu prevederile prezentului articol și a Regulamentului privind criteriilor de durabilitate pentru biocarburanți, biolichide și combustibilii din biomasă. (2) În vederea considerării biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă în scopurile prevăzute la articolul 26[1], alin. (2), producătorii de biocombustibili trebuie să îndeplinească criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. (3) În vederea implementării prevederii de la alin. (2), producătorii de biocombustibili utilizează un sistem de echilibrare a masei care: a) permite amestecarea loturilor de materii prime sau combustibili cu caracteristici diferite durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră; b) permite amestecarea loturilor de materii prime cu conținut energetic diferit pentru prelucrare ulterioară; c) solicită ca un amestec să fie însoțit de informații privind caracteristicile de durabilitate și dimensiunile loturilor menționate la lit. a); d) asigură că suma tuturor loturilor scoase dintr-un amestec este descrisă în aceeași		biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

aplică un factor de conversie separat și se folosește un bilanţ masic separat. (3) Părțile Contractante iau măsuri pentru a se asigura că operatorii economici prezintă informaţii fiabile cu privire la respectarea pragurilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute și adoptate în temeiul articolului 25 alineatul (2) și a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10) și că operatorii economici pun la dispoziţia Părților Contractante relevante, la cerere, datele care au fost utilizate pentru elaborarea informaţiilor. Părțile Contractante impun operatorilor economici să ia măsuri pentru elaborarea unui standard cores punzător de audit independent al informaţiilor prezentate și să prezinte dovezi că au făcut acest lucru. Pentru respectarea articolului 29 alineatul (6) litera (a) și articolul 29 alineatul (7) litera (a), se poate recurge la audituri interne sau externe până la primul punct de colectare a biomasei forestiere. Auditul verifică dacă sistemele utilizate de operatorii economici sunt precise, fiabile și protejate împotriva frau delor, incluzând verificarea în scopul garantării faptului că materialele nu sunt modificate sau eliminate în mod intenţionat astfel încât lotul sau o parte a acestuia să poată deveni deșeu sau reziduu. Auditul evaluează frecvenţa și metodologia prelevării de probe și soliditatea datelor. Obligaţiile prevăzute la prezentul alineat se aplică indiferent dacă biocombustibilii, biolichidele, combustibilii din biomasă, combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi sau combustibilii pe bază de carbon reciclat sunt produși în interiorul Comunității Energetice sau importaţi. Informaţiile privind originea geografică și tipul de materii prime ale biocombustibililor, ale bioli chidelor și ale combustibililor din biomasă pentru fiecare furnizor de combustibil se pun la dispoziţia consumatorilor pe site-urile internet ale operatorilor, ale furnizorilor sau ale autorităţilor competente relevante și se actualizează anual. Părțile Contractante prezintă Secretariatului informaţiile menţionate la primul paragraf din prezentul alineat, în formă agregată. Secretariatul publică aceste informaţii în cadrul platformei de raportare electronică menţionate la articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999 astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, în formă sintetizată, păstrând confidenţialitatea	cantitate și prin aceleași caracteristici de durabilitate ca suma loturilor adăugate la amestec și necesită ca echilibrul să fie realizat pe o perioadă adecvată; e) se asigură că fiecare lot este contabilizat o singură dată în consumul final brut de energie electrică din surse regenerabile, sau după caz în consumul final brut de energie din surse regenerabile în sectorul de încălzire și răcire, sau în consumul final de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor; f) furnizează informații cu privire la faptul dacă a fost beneficiat de sprijin pentru producerea respectivelor loturi. (4) Producătorii de biocombustibili au obligația de asigura, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat la alin. (1), următoarele: a) prezentarea, în adresa Agenției de Mediu, a informațiilor cu privire la respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să pună la dispoziția acesteia datele relevante care au fost utilizate pentru pregătirea acestor informații; b) b) organizarea evaluărilor anuale independente a informațiilor transmise conform lit. a) și furnizarea dovezilor că evaluare este efectuată în termenii stabiliți în Regulamentul menționat la alin. (1). Evaluarea independentă trebuie să confirme că sistemele utilizate sunt exacte, fiabile și protejate de falsificare. Atunci când se efectuează o evaluare independentă, se estimează frecvența de eșantionare, metodologia și fiabilitatea datelor. (5) Informațiile aferente implementării obligației de la alin. (3) și prezentate într-o formă standardizată Agenției de Mediu conform alin.		

informaţiilor sensibile din punct de vedere comercial. (4) Secretariatul poate decide ca sistemele internaţionale sau naţionale voluntare de stabilire a standardelor de producţie a biocombustibililor, a biolichidelor sau a combustibililor din biomasă sau a altor combus tibili care sunt eligibili pentru a fi luaţi în considerare la calculul numă rătorului menţionat la articolul 27 alineatul (1) litera (b) să furnizeze date exacte privind reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră în scopurile articolului 25 alineatul (2) și ale articolului 29 alineatul (10), să demonstreze respectarea articolului 27 alineatul (3) și a articolului 28 alineatele (2) și (4) sau să demonstreze că loturile de biocombustibili, de biolichide sau de combustibili din biomasă respectă criteriile de durabi litate stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7). Atunci când demons trează că criteriile stabilite la articolul 29 alineatele (6) și (7) sunt îndeplinite, operatorii pot decide să furnizeze direct dovezile necesare la nivel de zonă de aprovizionare. Secretariatul poate recunoaște, de asemenea, zonele de protecţie a ecosistemelor sau a speciilor rare, ameninţate sau pe cale de dispariţie, recunoscute prin acorduri inter naţionale sau incluse pe listele elaborate de organizaţii interguverna mentale sau de Uniunea Internaţională pentru Conservarea Naturii, în sensul articolului 29 alineatul (3) primul paragraf litera (c) punctul (ii). Secretariatul poate recunoaște ca aceste sisteme să conţină informaţii exacte cu privire la măsurile luate pentru protecţia solurilor, a apelor și a aerului, pentru readucerea la starea iniţială a solurilor degradate, pentru evitarea consumului excesiv de apă în zonele sărace în resurse de apă, precum și pentru certificarea biocombustibililor, a biolichidelor și a combustibililor din biomasă care prezintă riscuri reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinaţiei terenurilor. (5) Secretariatul impune ca fiecare sistem voluntar în privinţa căruia a fost emisă o opinie în temeiul alineatului (4) să transmită anual Secretariatului, până la 30 aprilie, un raport care să trateze fiecare dintre punctele prevăzute în anexa XI la Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. Raportul acoperă perioada anului calendaristic precedent. Cerinţa transmiterii unui raport se aplică numai sistemelor voluntare care au funcţionat timp de cel puţin 12 luni.	(4), includ date adecvate și relevante aferente biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă cu privire la măsurile luate pentru a proteja solul, apa și aerul, pentru a restabili solul degradat și pentru a evita consumul excesiv de apă în teritoriile cu deficit de apă. (6) Obligațiile prevăzute de prezentul articol sunt îndeplinite indiferent de originea geografică a biomasei din care sunt produse biolichidele, inclusiv dacă este importată. (7) Producătorii de biocombustibili verifică dacă materiile prime și/sau biocarburanții, biolichidele și combustibilii din biomasă respectă criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin obținerea de certificate din schemele voluntare naționale sau internaționale aprobate sau recunoscute de autoritățile competente. Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice centrale pentru resurse naturale și mediu, pune în aplicare o schemă națională de certificare care să stabilească standarde pentru producția de biocombustibili, biolichide și combustibili din biomasă și să certifice că respectivele standarde și criterii de durabilitate și criterii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră sunt îndeplinite de către producătorii de biocombustibili.		

Secretariatul face disponibile rapoartele elaborate de sistemele voluntare, în formă agregată sau integral, dacă este cazul, în cadrul platformei deraportare electronică menţionate la articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC. (6) Părțile Contractante pot institui sisteme naţionale în cadrul cărora respectarea criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10) și a pragurilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizaţi în transporturi și pentru combustibilii pe bază de carbon reciclat stabilite la și adoptate în temeiul articolului 25 alineatul (2) și în conformitate cu articolul 28 alineatul (5) este veri ficată de-a lungul întregului lanţ de custodie implicând autorităţile naţionale competente. O Parte Contractantă poate notifica un astfel de sistem naţional Secretariatului. Secretariatul poate emite un aviz dacă un astfel de sistem național notificat respectă condițiile prevăzute în prezenta directivă. Partea contractantă în cauză va ține seama în cea mai mare măsură de aviz și va motiva în scris orice abatere. În cazul în care opinia este pozitivă, sistemele instituite în conformitate cu prezentul articol nu refuză recunoașterea reciprocă în raport cu sistemul Părții Contractante respectiv în ceea ce privește verificarea respectării criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul (10) și a pragurilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la și adoptate în temeiul articolului 25 alineatul (2). (7) Secretariatul emite opinii în temeiul alineatului (4) din prezentul articol numai în cazul în care sistemul în cauză îndeplinește standardele adecvate de fiabilitate, de transparenţă și de audit independent și oferă garanţii corespunzătoare cu privire la faptul că niciun material nu a fost modificat sau eliminat în mod intenţionat, astfel încât lotul sau o parte a acestuia să se încadreze în anexa IX. În cazul sistemelor de măsurare a reducerilor emisiilor de gaze cu efect de seră, acestea trebuie să respecte și cerinţele metodologice prevăzute la anexa V sau VI. Listele zonelor bogate în biodiversitate menţionate la articolul			

29 alineatul (3) primul paragraf litera (c) punctul (ii) respectă standarde adecvate de obiecti vitate și de coerenţă cu standardele recunoscute la nivel internaţional și prevăd căi de atac corespunzătoare. Sistemele voluntare menţionate la alineatul (4) publică cel puţin o dată pe an o listă a organismelor lor de certificare utilizate pentru auditul independent, indicând, pentru fiecare organism de certificare, entitatea sau autoritatea publică naţională care l-a recunoscut și entitatea sau autoritatea publică naţională care îl monitorizează. (8) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte de punere în aplicare adoptate în conformitate cu articolul 30 alineatul (8) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în conformitate cu articolul 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele de punere în aplicare relevante în acquis-ul Comunităţii Energetice. (9) În cazul în care un operator economic oferă dovezi sau date obţinute în conformitate cu un sistem care a făcut obiectul unei opinii adoptate în temeiul alineatului (4) sau (6) din prezentul articol, în măsura reglementată de opinia menţionată, o Parte Contractantă nu impune furnizorului să prezinte alte dovezi de respectare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la articolul 29 alineatele (2)-(7) și la articolul 29 alineatul (10). Autorităţile competente ale Părţilor Contractante supraveghează funcţionarea organismelor de certificare care realizează audituri independente în cadrul unui sistem voluntar. Organismele de certificare furnizează, la cererea autorităţilor competente, toate informaţiile relevante necesare pentru a supraveghea funcţionarea acestora, inclusiv data exactă, orași locul de desfășurare a auditurilor. În cazul în care statele membre constată probleme de neconformitate, ele informează sistemul voluntar fără întârziere. (10) La cererea unei Părți Contractante, care poate fi întemeiată pe cererea unui operator economic, Comisia, pe baza tuturor dovezilor disponibile, verifică dacă, în ceea ce privește o sursă de biocombustibili, de biolichide și de combustibili din biomasă, au fost respectate criteriilede durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 alineatele (2)-(7) și alineatul			

(10) și pragurile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite la și adoptate în temeiul articolului 25 alineatul (2). În termen de șase luni de la primirea unei astfel de cereri și în confor mitate cu procedura de examinare menţionată la articolul 34 alineatul (3), Secretriatul decide, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, dacă Partea Contractantă în cauză poate: (a) fie să ia în considerare biocombustibilii, biolichidele, combustibilii din biomasă și alţi combustibili care sunt eligibili pentru a fi luaţi în considerare la calculul numărătorului menţionat la articolul 27 alineatul (1) litera (b) din sursa respectivă în scopurile menţionate la articolul 29 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c); (b) fie, prin derogare de la alineatul (9) din prezentul articol, să impună furnizorilor sursei de biocombustibili, de biolichide, de combustibili din biomasă și alţi combustibili care sunt eligibili pentru a fi luaţi în considerare la calculul numărătorului menţionat la articolul 27 alineatul (1) litera (b) să dea dovezi suplimentare ale respectării criteriilor respective de durabilitate și de reducere a emisiilor degaze cu efect de seră și a pragurilor respective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.			
Articolul 31. Calcularea impactului biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă în ceea ce privește gazele cu efect de seră (1) În scopurile articolului 29 alineatul (10), reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocombustibililor, biolichidelor și combustibililor din biomasă se calculează după cum urmează: (a) atunci când este stabilită o valoare implicită pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pentru filiera de producţie, în anexa V partea A sau partea B pentru biocombustibili și biolichide și în anexa VI partea A pentru combustibilii din biomasă, atunci când valoarea e_l pentru biocombustibilii sau biolichidele în cauză, calculată în conformitate cu anexa V partea C punctul 7, și pentru combustibilii din biomasă în cauză, calculată în conformitate cu anexa VI partea B punctul 7, este egală cu sau mai mică decât zero, prin utilizarea acestei valori implicite; (b) prin utilizarea valorii efective, calculate în conformitate cu meto dologia stabilită în anexa V partea C pentru biocombustibili și biolichide și în anexa VI partea B pentru combustibilii din biomasă; (c) prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor menţionate în anexa V partea C punctul 1, caz în care valorile implicite detaliate din anexa V partea D sau partea E pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective, calculate în confor mitate cu	**Articolul 12.** Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului: a[1]) elaborează Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor și biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; b) monitorizează realizarea obiectivelor în domeniul criteriilor de durabilitate pentru biocarburanţi, biolichide și combustibilii din biomasă, aplicarea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea acestora, precum şi aplicarea Metodologiei de calcul al impactului biocarburanţilor, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; **Articolul 33.** Certificatele de conformitate	Parțial compatibil	Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului

metodologia stabilită în anexa V partea C, se folosesc pentru toţi ceilalţi factori; (d) prin utilizarea unei valori calculate ca suma factorilor formulelor menţionate în anexa VI partea B punctul 1, caz în care valorile implicite detaliate din anexa VI partea C pot fi folosite pentru unii factori, iar valorile efective, calculate în conformitate cu meto dologia stabilită în anexa VI partea B, se folosesc folosite pentru toţi ceilalţi factori. (2) Părțile Contractante pot prezenta Secretariatului rapoarte care includ informaţii privind emisiile tipice de gaze cu efect de seră în urma cultivării de materii prime agricole aferente zonelor de pe teritoriul lor care sunt clasificate ca nivel 2 în nomenclatorul unităţilor teritoriale de statistică („NUTS”) sau la un nivel NUTS de detaliere superior în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului (1). Rapoartele respective sunt însoţite de o descriere a metodei și a surselor de date folosite pentru a calcula nivelul emisiilor. Metoda respectivă ia în considerare caracteristicile solului, clima și randamentul preconizat al materiilor prime. (3) – (4) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte de punere în aplicare adoptate în conformitate cu articolul 31 alineatul (4) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în conformitate cu articolul 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele de punere în aplicare relevante în acquis-ul Comunităţii Energetice. (5) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte de punere în aplicare adoptate în conformitate cu articolul 31 alineatul (5) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora actele de punere în aplicare relevante în acquis-ul Comunităţii Energetice. (6) Secretariatul Comunității Energetice informează Grupul permanent la nivel înalt cu privire la orice acte de punere în aplicare adoptate în conformitate cu articolul 31 alineatul (6) din Directiva (UE) 2018/2001 în termen de o săptămână de la adoptarea acestora. Grupul permanent la nivel înalt este împuternicit, în temeiul articolului 53 litera (d) din Tratatul Comunității Energetice, să ia măsuri pentru a încorpora	(1) Autenticitatea biocarburantului se atestă printr-un certificat de conformitate emis de organismele de evaluare a conformităţii. (2) Pentru a se putea beneficia de garanţiile prevăzute de prezenta lege, biocarburantul produs local sau importat, în amestec cu produsele petroliere principale, trebuie să corespundă criteriilor de durabilitate. Criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, precum şi metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră vor fi stabilite în regulamentele aprobate de către Guvern. (3) Metodologia de calcul al impactului biocarburanţilor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră trebuie să conţină o listă a valorilor tipice, a valorilor implicite, a valorilor implicite dezagregate pentru cultivare, prelucrare, transport şi distribuţie a biocarburanţilor, precum şi condiţiile de utilizare a acestor valori în locul valorilor efective.		biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

actele de punere în aplicare relevante în acquis-ul Comunităţii Energetice.			
Articolul 32. Acte de punere în aplicare		Prevederi UE neaplicabile	Irelevant pentru Republica Moldova
Articolul 33. Monitorizarea de către Secretariat Secretariatul monitorizează originea biocombustibililor, a bioli chidelor și a combustibililor din biomasă consumaţi în Comunitatea Energetică, precum și impactul producţiei acestora, inclusiv impactul în urma dislo cării, asupra destinaţiei terenurilor în Comunitatea Energetică și în principalele ţări terţe furnizoare. Monitorizarea se bazează pe planurile naţionale integrate privind energia și clima ale Părților Contractante și pe rapoartele inter mediare aferente, în temeiul articolelor 3, 17 și 20 din Regulamentul (UE) 2018/1999, astfel cum a fost adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial 2021/14/MC-EnC, precum și pe cele ale ţărilor terţe relevante, ale orga nizaţiilor interguvernamentale, pe studiile ştiinţifice din domeniu și pe orice alte informaţii pertinente. De asemenea, Secretariatul monitorizează modificările preţurilor materiilor prime asociate cu utilizarea biomasei pentru energie, precum și eventualele efecte pozitive și negative conexe asupra securităţii alimentare. În anul 2023, Secretariatul va publica un raport de revizuire a aplicării prezentei Directive.		Prevederi UE neaplicabile	Irelevant pentru Republica Moldova
Articolul 34 (nou) Până la adoptarea de către Consiliul Ministerial al Comunității Energetice ținte pentru 2030, inclusiv ținta de energie regenerabilă și/sau ținte pentru energie și climă ale fiecărei părți contractante, după caz, prezenta directivă se aplică pe baza contribuțiilor naționale interne ale Părților Contractante sau obiective sau orice alte obiective sau contribuții mai ambițioase pe care le-au întreprins în temeiul oricărui text juridic și/sau politic național sau internațional.		Prevederi UE neaplicabile	Irelevant pentru Republica Moldova
Articolul 35		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 36		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 37		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 38		Prevederi UE neaplicabile	

<table>
<tr>
<td>Articolul 39</td>
<td></td>
<td>Prevederi UE neaplicabile</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Anexa I
OBIECTIVELE NAȚIONALE GLOBALE PRIVIND PONDEREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE ÎN CONSUMUL FINAL BRUT DE ENERGIE DIN 2020
A. Obiectivele naționale globale
<table>
<tr><th></th><th>Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul finalbrut de energie, 2005 (S2005)</th><th>Obiectivul privind ponderea energiei din surse regenerabileîn consumul final brut de energie, 2020 (S2020)</th><th>Obiectivul privind ponderea energiei din surse regenerabileîn consumul final brut de energie, 2030 (S2030)</th></tr>
<tr><td>Albania</td><td>31,2%</td><td>38%</td><td>52.8%</td></tr>
<tr><td>Bosnia and Herzegovina</td><td>34,0%</td><td>40%</td><td>43.6%</td></tr>
<tr><td>Georgia</td><td>n/a</td><td>n/a</td><td>27.4%</td></tr>
<tr><td>Kosovo*</td><td>18,9%</td><td>25%</td><td>32.0%</td></tr>
<tr><td>Moldova</td><td>11,9%</td><td>17%</td><td>27.0%</td></tr>
<tr><td>Montenegro</td><td>26,3%</td><td>33%</td><td>50.0%</td></tr>
<tr><td>North Macedonia</td><td>17,2%</td><td>23%</td><td>38.0%</td></tr>
<tr><td>Serbia</td><td>21,2%</td><td>27%</td><td>40.7%</td></tr>
<tr><td>Ukraine</td><td>5,5%</td><td>11%</td><td>27.0%</td></tr>
<tr><td>Obiectivul general pentru Comunitatea Energetică pentru 2030</td><td></td><td></td><td>31.0%</td></tr>
</table>
</td>
<td>Articolul 9. Planul național integrat privind energia și clima
(1) Planul național integrat privind energia și clima se elaborează de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și se aprobă de Guvern.
(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele naționale în domeniul energiei din surse regenerabile, traiectoriile orientative pentru fiecare din componentele stabilite în art. 7, alin. (1), măsurile de politică în domeniul promovării consumului energiei din surse regenerabile de către toate sectoarele economiei naționale și care urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor naționale stabilite.”

Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii
(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederii de la art. 9, alin. (1), este aprobat până la 30 iunie 2024, vizează perioada de până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la ponderea consumului de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie a Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică respectiva contribuție, ca și traiectorie indicativă, Secretariatului Comunității Energetice.</td>
<td>Compatibil</td>
<td>Obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut este transpus în planul național integrat privind energia și clima aprobat de Guvern prin Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Planului național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030.</td>
</tr>
<tr>
<td>Anexa II
FORMULA DE NORMALIZARE PENTRU CALCULUL ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE DE ENERGIA HIDROELECTRICĂ ȘI EOLIANĂ</td>
<td></td>
<td>Compatibil</td>
<td>Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în</td>
</tr>
</table>

Pentru calculul energiei electrice produse de energia hidroelectrică într-o Parte Contractantă dată se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^{N} \frac{Q_i}{C_i}\right] /15$$ unde

N	=	anul de referinţă;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele hidroelectrice din Partea Contractantă respectiv în anul N, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele hidroelectrice din Partea Contractantă respectiv măsurată în GWh, excluzând producţia din unităţile de stocare cu pompe pe bază de apă pompată anterior în sens ascendent;
C_i	=	puterea totală instalată, fără acumularea prin pompare, a tuturor centralelor hidroelectrice din Partea Contractantă respectiv înre- gistrată la sfârşitul anului i, măsurată în MW.

Pentru calculul energiei electrice produse de energia eoliană pe uscat într-un stat membru dat se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^{N} Q_i}{\sum_{j=N-n}^{N} \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

unde:

N	=	anul de referinţă;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele eoliene pe uscat din Partea Contractantă respectiv în anul N, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele eoliene pe uscat din Partea Contractantă respectiv măsurată în GWh;
C_j	=	puterea totală instalată a tuturor centralelor eoliene pe uscat din statul membru respectiv înregistrată la sfârșitul anului j, măsurată în MW;
n	=	4 sau numărul de ani care precedă anul N pentru care sunt disponibile date privind capacitatea și producţia pentru Partea Contractantă respectiv, luându-se în considerare cea mai joasă dintre cele două valori.

Pentru calculul energiei electrice produse de energia eoliană în larg într-o Parte Contractantă dată se aplică următoarea formulă:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^{N} Q_i}{\sum_{j=N-n}^{N} \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

unde:

N	=	anul de referinţă;
$Q_{N(norm)}$	=	cantitatea standardizată de energie electrică produsă de toate centralele eoliene în larg din Partea Contractantă respectivă în anulN, în scopul efectuării de calcule;
Q_i	=	cantitatea de energie electrică produsă efectiv în anul i de către toate centralele eoliene în larg din Partea Contractantă respectivă măsurată în GWh;
C_j	=	puterea totală instalată a tuturor centralelor eoliene în larg din Partea Contractantă respectivă înregistrată la sfârșitul anului j, măsurată în MW;
n	=	4 sau numărul de ani care precedă anul N pentru care sunt disponibile date privind capacitatea și producţia pentru Partea Contractantă respectivă, luându-se în considerare cea mai joasă dintre cele două valori.

Anexa III
Conținutul de energie pentru combustibil

Combustibil	Conţinut masic de energie (putere calorifică inferioară, MJ/kg)	Conţinut volumic de energie (putere calorifică inferioară, MJ/l)
COMBUSTIBILI PROVENIŢI DIN BIOMASĂ ŞI/SAU DIN OPERAŢIUNI DE PRELUCRARE A BIOMASEI		
Biopropan	46	24
Ulei vegetal pur (ulei produs din plante oleaginoase prin presare, extracţie sau procedee comparabile, brut sau rafinat, dar nemodificat chimic)	37	34
Biomotorină – ester metilic al acizilor graşi (ester metilic produs din ulei produs din biomasă)	37	33
Biomotorină – ester etilic al acizilor graşi (ester etilicprodus din ulei produs din biomasă)	38	34
Biogaz care se		

Compatibil

Prevederile respective din RED II sunt transpuse și detaliate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Anexa nr. 1 a

poate purifica pentru a obține calitatea gazelor naturale	50	—				Metodologiei (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produsdin biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei	44	34				
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei	45	30				
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combusti-bilului pentru avioane	44	34				
Ulei hidrotratat (tratat termochimic cu hidrogen) produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	24				
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea moto- rinei	43	36				
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei	44	32				
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă	43	33				

pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane						
Ulei coprelucrat (prelucrat într-o rafinărie simultan cu combustibili fosili) produs din biomasă sau biomasă supusă pirolizei, destinat a fi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat	46	23				
COMBUSTIBILI DIN SURSE REGENERABILE CARE POT FI PRODUŞI DIN DIFERITE SURSE REGENE RABILE, INCLUSIV BIOMASĂ						
Metanol din surse regenerabile	20	16				
Etanol din surse regenerabile	27	21				
Propanol din surse regenerabile	31	25				
Butanol din surse regenerabile	33	27				
Motorină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat a fi folosit la înlocuirea motorinei)	44	34				
Benzină Fischer-Tropsch (hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea benzinei)	44	33				
Combustibil pentru avioane Fischer-Tropsch (hidro-carbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice produs din biomasă, destinat a fi folosit la înlocuirea combustibilului pentru avioane)	44	33				
Gaz petrolier lichefiat Fischer-Tropsch	46	24				

(hidrocarbură sintetică sau amestec de hidrocarburi sintetice destinat afi folosit la înlocuirea gazului petrolier lichefiat)					
DME (dimetileter)	28	19			
Hidrogen din surse regenerabile	120	—			
ETBE (etil-terţ-butil-eter produs pe bază de etanol)	36 (din care 37 % din surse regenerabile)	27 (din care 37 % din surse regenerabile)			
MTBE (metil-terţ-butil-eter produs pe bază de metanol)	35 (din care 22 % din surse regenerabile)	26 (din care 22 % din surse regenerabile)			
TAEE (terţiar-amil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 29 % din surse regenerabile)	29 (din care 29 % din surse regenerabile)			
TAME (terţiar-amil-metil-eter produs pe bază demetanol)	36 (din care 18 % din surse regenerabile)	28 (din care 18 % din surse regenerabile)			
THxEE (terţiar-hexil-etil-eter produs pe bază de etanol)	38 (din care 25 % din surse regenerabile)	30 (din care 25 % din surse regenerabile)			
THxME (terţiar-hexil-metil-eter produs pe bază de metanol)	38 (din care 14 % din surse regenerabile)	30 (din care 14 % din surse regenerabile)			
Combustibili Fosili					
Benzină	43	32			
Motorină	43	36			
			Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură **Capitolul I** **DISPOZIȚII GENERALE** **Secțiunea 1** **Obiectul de reglementare și noțiuni** 1. Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică	Prevederi cu caracter național	Elaborat în conformitate cu Legea 100/2017 cu privire la actele normative.

	adâncime și pompe de căldură (în continuare – Regulament) stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme care utilizează surse regenerabile de energie (în continuare – SER), cerințele obligatorii față de aceștia, regulile de verificare a sistemelor SER instalate, precum și procedurile de recunoaștere a certificării sau calificării efectuate de organismele acreditate din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale. 2. În sensul prezentului Regulament se aplică noțiunile definite în Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și următoarele noțiuni: 2.1. declarație pe proprie răspundere – declarație întocmită de instalatorul de sisteme SER, care are drept scop confirmarea autenticității informației și a documentelor depuse pentru înregistrarea, extinderea sau reînnoirea acesteia în Registrul instalatorilor de sisteme SER; 2.2. declarație de conformitate – declarație întocmită de instalatorul de sisteme SER, eliberată după finalizarea instalării unui sistem SER, care include confirmarea că lucrările realizate corespund documentelor normativ-tehnice în vigoare; 2.3. prestator de formare profesională – persoană juridică de drept public sau privat care este supus evaluării externe în vederea autorizării/acreditării în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților, și este abilitată să desfășoare activități de instruire în domeniul sistemelor SER. 2.4. instalator de sisteme SER – persoană fizică care a fost calificată și înregistrată în Registrul instalatorilor de sisteme SER, ținut de Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă		

	(în continuare – IP CNED); 2.5. registrul instalatorilor de sisteme SER – totalitatea sistematizată de date în formă electronică, instituită și ținută de IP CNED, cu privire la instalatorii de sisteme SER care include informațiile prevăzute la pct. 33. 2.6. sisteme SER – instalații care utilizează surse regenerabile de energie, precum și echipamentele și instalațiile auxiliare necesare funcționării acestora. Sursele regenerabile de energie includ: cazane, furnale și sobe pe bază de biomasă; sisteme fotovoltaice și solare termice; sisteme geotermale de mică adâncime; precum și pompe de căldură. **Capitolul II** **PĂRȚILE IMPLICATE** **Secțiunea 1** **Atribuțiile IP CNED și ale organelor de supraveghere** 6. În procesul de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER, IP CNED exercită următoarele atribuții: 6.1. pune în aplicare cadrul juridic de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER; 6.2. instituie și ține Registrul instalatorilor de sisteme SER; 6.3. instituie și actualizează lista prestatorilor de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER; 6.4. efectuează înregistrări și mențiuni în Registrul instalatorilor de sisteme SER; 6.5. revizuiește și actualizează orientările utilizate la elaborarea programelor de studii, a cursurilor de instruire și a cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii și Ministerul Educației și Cercetării; 6.6. acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii privind monitorizarea executării		

	prezentului Regulament; 6.7. elaborează un raport privind activitatea instalatorilor de sisteme SER din anul precedent; 6.8. publică pe site-ul său web oficial și actualizează continuu următoarele informații: 6.8.1. Registrul instalatorilor de sisteme SER; 6.8.2. Lista prestatorilor de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER; 6.8.3. Modelul Registrului declarațiilor de conformitate; 6.8.4. informațiile privind procedura de calificare și înregistrare a instalatorilor de sisteme SER. 7. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, la solicitarea beneficiarului final sau a IP CNED, efectuează controale privind respectarea de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice și a regulilor de securitate la instalarea sistemelor SER, în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. (e1) și alin. (6) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și ale art. 14 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr.174/2017 cu privire la energetică. 8. Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, la solicitarea beneficiarului final, a IP CNED sau în condițiile întrunirii criteriilor de risc aferente domeniilor de competență al acestuia, efectuează controale pentru verificarea respectării de către instalatorii de sisteme SER a documentelor normativ-tehnice în domeniul construcțiilor și urbanismului. **Secțiunea a 2-a** **Atribuțiile prestatorului de formare profesională și ale instalatorului de sisteme SER** 9. Prestatorul de formare profesională exercită următoarele atribuții: 9.1. elaborează, actualizează și organizează programele de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;		

	9.2. instruiește persoanele fizice în domeniul sistemelor SER; 9.3. califică personale fizice în domeniul sistemelor SER, după cum urmează: 9.3.1. examinează persoanele fizice care au finalizat cursurile de instruire în domeniul sistemelor SER în cadrul aceluiași prestator de formare profesională; 9.3.2. validează competențele persoanelor fizice care nu au urmat cursurile de instruire în cadrul prestatorului respectiv, prin evaluarea competențelor dobândite anterior; 9.3.3. eliberează actele de studii persoanelor fizice care au absolvit programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER sau ale căror competențe dobândite anterior au fost validate; 9.4. transmite IP CNED documentele necesare, cu acordul persoanelor fizice respective, în vederea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER; 9.5. publică pe site-ul său web oficial programele de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER și costurile acestora. 10. Instalatorul de sisteme SER aplică competențele profesionale dobândite și recunoscute aferent categoriei solicitate, în conformitate cu cadrul național al calificărilor, precum și exercită următoarele atribuții: 10.1. execută lucrările de instalare în baza unui contract încheiat cu beneficiar, în conformitate cu documentația de proiect, după caz, și legislația civilă; 10.2. elaborează și semnează un proces-verbal privind executarea lucrărilor în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea lucrărilor; 10.3. eliberează beneficiarului o declarație de conformitate; 10.4. păstrează evidența tuturor declarațiilor de conformitate eliberate pe toată perioada înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme		

	SER; 10.5. transmite semestrial către IP CNED, conform modului stabilit de aceasta, Registrul declarațiilor de conformitate aferent activității desfășurate pe parcursul semestrului precedent; 10.6. păstrează evidența documentelor și a datelor aferente lucrărilor executate pe toată perioada înregistrării în Registrul de sisteme SER; 10.7. la solicitare IP CNED, transmite documentele și datele solicitate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și modul stabilit de IP CNED; 10.8. prezintă documentația prevăzută de actele normative, la solicitarea inspectorilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau ai Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la lucrările de instalare efectuate. **Capitolul III** **CALIFICAREA ŞI ÎNREGISTRAREA INSTALATORULUI DE SISTEME SER** **Secțiunea 1** **Dispoziții generale. Condiții pentru calificare și înregistrare** 15. Registrul instalatorilor de sisteme SER reprezintă un instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER. **Secțiunea a 2-a** **Procesul de înregistrare** 18. La completarea cererii de înscriere la un program de formare profesională sau cererii de validare a competențelor dobândite anterior, solicitantul poate să își exprime acordul pentru a fi înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER în urma absolvirii programului respectiv. 19. La absolvirea programului de formare profesională sau la validarea competențelor		

	dobândite anterior, prestatorul de formare profesională transmite către IP CNED copiile documentelor solicitantului, prevăzute la pct. 21, pentru înregistrarea acestuia în Registrul instalatorilor de sisteme din SER. 20. În cazul în care solicitantul nu își exprimă acordul menționat la pct. 18, acesta poate depune personal, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă. 21. La cererea privind înregistrarea instalatorilor în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente: 21.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED; 21.2. copia actului de identitate; 21.3. copia actului de studiu pentru categoria solicitată; 21.4. copia actului de studiu care demonstrează perfecționarea sau validarea cunoștințelor teoretice, practice și a aptitudinilor profesionale, în cazul în care solicitantul a fost anterior retras din Registrul instalatorilor de sisteme SER. 22. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții și corespunderii solicitantului cerințelor de înregistrare prevăzute la pct. 14, înregistrează instalatorul de sisteme SER în Registru. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studiu. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării. 23. IP CNED respinge cererea privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme din SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri:		

	23.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 21, și după caz, la pct. 22; 23.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător; 23.3. setul de documentele nu corespunde originalelor; 23.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate. **Secțiunea a 3-a** **Recunoașterea certificării sau calificării obținute în afara Republicii Moldova** 25. Solicitantul depune, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă. 26. La cererea privind înregistrarea instalatorilor în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente: 26.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED; 26.2. copia actului de identitate; 26.3. copia actului de studii pentru categoria solicitată și suplimentul la actul de studii; 26.4. copia actului de recunoaștere a actului de studii, după caz; 26.5. confirmarea înregistrării în lista oficială a instalatorilor certificați sau calificați din țara în care a fost emis actul de studii de la subpct. 26.3. 27. În cazul în care documentele anexate nu sunt prezentate în limba de stat, acestea se traduc în limba de stat și se autentifică notarial. 28. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții, înregistrează instalatorul de sisteme SER în Registru, pentru o perioadă care nu depășește valabilitatea certificării sau calificării recunoscute, dar nu mai mult decât termenul prevăzut la pct. 16. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să		

	solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studiu. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării. 29. IP CNED respinge cererea privind înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri: 29.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 26, și după caz, la pct. 28; 29.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător; 29.3. setul de documentele nu corespunde originalelor; 29.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate; 29.5. setul de documente nu este prezentat în limba de stat și autentifică notarial. **Secțiunea a 4-a** **Rezultatele înregistrării** 30. Decizia IP CNED cu privire la înregistrarea instalatorului de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 18 sau 25 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poșta electronică (indicată în cerere) în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. 31. IP CNED eliberează, la solicitarea instalatorului de sisteme SER, un extras din Registrul instalatorilor de sisteme SER, care confirmă înregistrarea acestuia. 32. Dosarul personal al solicitantului se păstrează în arhiva IP CNED, în formă electronică, timp de 5 ani de la depunerea de către acesta a setului de documente. **Capitolul IV** **REGISTRUL INSTALATORILOR DE**		

	SISTEME SER **Secțiunea 1** **Gestionarea Registrului** 33. Registrul instalatorilor de sisteme SER se ține de IP CNED în formă electronică. Acesta include 4 compartimente separate, conform domeniilor de specializare ale instalatorilor menționate la pct. 12, și urmează să conțină cel puțin următoarele: 33.1. numele și prenumele instalatorului; 33.2. numărul de ordine atribuit instalatorului respectiv conform Registrului instalatorilor de sisteme SER; 33.3. datele de contact ale instalatorului de sisteme SER; 33.4. denumirea companiei/companiilor, persoane juridice/persoanelor juridice în cadrul căreia activează instalatorul, precum și datele de contact ale acestora, după caz; 33.5. data și numărul deciziei IP CNED cu privire la înregistrarea instalatorului respectiv; 33.6. mențiuni cu privire la valabilitatea înregistrării instalatorului de sisteme SER; 33.7. mențiuni cu privire la actualizarea datelor și/sau reînnoirea înregistrării, inclusiv data și numărul deciziei corespunzătoare a IP CNED; 33.8. mențiuni referitor la suspendarea și/sau retragerea din Registrul instalatorilor de sisteme SER; 33.9. mențiuni cu privire la recunoașterea certificărilor sau calificărilor instalatorilor de sisteme SER, obținute în conformitate cu secțiunea a 3-a din capitolul III. 34. Informația menționată la subpct. 33.1-33.6 se publică pe site-ul web a IP CNED și se actualizează cel puțin semestrial, incluzând următoarele mențiuni adiționale: 34.1. cu privire la formarea profesională continuă a instalatorului; 34.2. cu privire la neonorarea obligațiilor de raportare a lucrărilor efectuate de instalator. 35. Condițiile de instituire și regulile de ținere a		

	Registrului instalatorilor de sisteme SER sunt stabilite în Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. **Secțiunea a 2-a** **Extinderea înregistrării în Registru** 36. Pe durata valabilității înregistrării, instalatorul de sisteme SER este în drept să solicite extinderea acesteia, în vederea includerii altor categorii prevăzute la pct. 12, cu înregistrarea corespunzătoare în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 37. La completarea cererii de înscriere la un program de formare profesională sau a cererii de validare a competențelor dobândite anterior, pentru o altă categorie de sisteme SER, instalatorul poate să își exprime acordul pentru extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 38. La absolvirea programului de formare profesională sau la validarea competențelor dobândite anterior, pentru o altă categorie de sisteme SER, prestatorul de formare profesională transmite către IP CNED copiile documentelor instalatorului, prevăzute la pct. 40, pentru extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 39. În cazul în care instalatorul nu își exprimă acordul menționat la pct. 37, acesta poate depune personal, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de instituția respectivă. 40. La cererea privind extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează următoarele documente: 40.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED; 40.2. copia actului de identitate; 40.3. copia actului de studii pentru categorie/categorii solicitate; 41. IP CNED examinează documentele depuse de		

	solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în lipsa obiecțiilor, înregistrează categoria/categoriile solicitate în Registrul instalatorilor de sisteme SER. În cazul în care există suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse, inclusiv a suplimentului la actul de studii. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării. 42. IP CNED respinge cererea privind extindere înregistrării în Registrul de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri: 42.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 40, și după caz, la pct. 41; 42.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător; 42.3. setul de documentele nu corespunde originalelor; 42.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate. 43. Decizia IP CNED cu privire la extinderea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 37 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poștă electronică (indicată în cerere) în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. **Secțiunea a 3-a** **Reînnoirea înregistrării** 45. La cererea privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER se anexează: 45.1. declarație pe propria răspundere, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED; 45.2. copia actului de identitate;		

	45.3. copia actului de studiu care demonstrează perfecționarea sau validarea cunoștințelor teoretice, practice și a aptitudinilor profesionale. 46. IP CNED examinează documentele depuse de solicitant în termen de 10 zile lucrătoare și, în cazul lipsei de obiecții, reînnoiește înregistrarea instalatorului de sisteme SER în Registru. În cazul în care apar suspiciuni cu privire la autenticitatea documentelor depuse, IP CNED este în drept să solicite prezentarea în original a documentelor depuse. Solicitantul prezentă documentele solicitate în termen de 5 zile lucrătoare de la data comunicării. 47. IP CNED respinge cererea privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, precum și returnează setul de documente depus de solicitant în următoarele cazuri: 47.1. nu prezintă documentele prevăzute la pct. 45, și după caz, la pct. 46; 47.2. setul de documente nu este întocmit și/sau semnat în mod corespunzător; 47.3. setul de documentele nu corespund originalelor; 47.4. informația prezentată de solicitant conține date eronate. 48. Decizia IP CNED cu privire la reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER sau la respingerea cererii prevăzute la pct. 44 și returnarea setului de documente se comunică solicitantului în scris sau prin poștă electronică (indicată în cerere) în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea acesteia, cu indicarea motivelor returnării. Solicitantul este în drept să conteste decizia respectivă în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. 49. Solicitantul căruia i-a fost respinsă cererea prevăzută la pct. 44 și returnat setul de documente are dreptul de a depune repetat cererea și setul de documente, după înlăturarea cauzelor care au constituit temeiul respingerii sau returnării.		

	Secțiunea a 4-a **Suspendarea înregistrării** 50. IP CNED suspendă înregistrarea instalatorilor de sisteme SER în Registru și introduce mențiunea „suspendat” în Registrul respectiv în următoarele cazuri: 50.1. instalatorul nu își îndeplinește atribuțiile prevăzute la pct. 10; 50.2. instalatorul nu respectă prevederile prevăzute la pct. 66-68 și 72; 50.3. la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ al supravegherii energetice de stat și/sau a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, în conformitate cu pct. 73. 51. Pentru perioada în care înregistrarea a fost suspendată, instalatorul de sisteme SER, nu are dreptul să desfășoare activitățile de instalarea a sistemelor SER în calitate de instalator înregistrat în Registrul instalatorilor de sisteme SER, până la clarificarea situației. 52. IP CNED comunică decizia privind suspendarea înregistrării din Registrul instalatorilor de sisteme SER în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Decizia conține motivele care au stat la baza suspendării, durata suspendării și consecințele neînlăturării sau remedierii încălcărilor, și se transmite în scris, prin poșta electronică indicată în cererea de înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 53. IP CNED revocă suspendarea în termen de o zi lucrătoare de la data recepționării, pe suport de hârtie sau în format electronic, a notificării privind înlăturarea sau remedierea încălcărilor care au determinat suspendarea. 54. Decizia IP CNED privind suspendarea din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi contestată de către instalator, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.		

	Secțiunea a 5-a **Retragerea înregistrării** 55. IP CNED retrage înregistrarea instalatorul de sisteme SER din Registru în următoarele cazuri: 55.1. la cererea titularului de drept; 55.2. în cazul decesului titularului de drept; 55.3. în cazul pierderii capacității sale fizice pentru desfășurarea activităților de instalarea a sistemelor SER; 55.4. la expirarea termenului de valabilitate prevăzut la pct. 16; 55.5. la nerespectarea prevederilor prevăzute la pct. 60, 62, 64; 55.6. în cazul în care suspendarea/suspendările au fost dispuse în mod repetat, iar durata lor cumulată nu depășește 30 zile calendaristice. 56. IP CNED comunică decizia privind retragerea înregistrării din Registrul instalatorilor de sisteme SER în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Decizia conține motivele care au stat la baza retragerii și se transmite în scris, prin poșta electronică indicată în cererea de înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 57. Instalatorul retras din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate depune o nouă cerere de înregistrare în Registru, în conformitate cu secțiunea a 2-a sau a 3-a din capitolul III. 58. Decizia IP CNED privind retragerea din Registrul instalatorilor de sisteme SER poate fi contestată de către instalator, în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. **Capitolul V** **REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII INSTALATORULUI DE SISTEME SER** **Secțiunea 1** **Condițiile de desfășurare a activității de instalator** 59. Instalatorul de sisteme SER, la solicitarea beneficiarului, prezintă un extras din Registrul instalatorilor de sisteme SER, eliberat de IP		

	CNED, pentru fiecare categorie înregistrată. 60. Instalatorul de sisteme SER execută lucrările de instalare în baza unui contract încheiat cu beneficiar, în conformitate cu documentația de proiect, după caz, și legislația civilă. 61. În cazul în care instalatorul de sisteme SER nu finalizează lucrările de instalare din motive prevăzute în contract, un alt instalator de sisteme SER are dreptul să finalizeze lucrările. Noul instalator își asumă responsabilitatea pentru lucrările deja executate pentru a confirma corespunderea acesteia cu documentația de proiect și respectarea cerințelor actelor normativ-tehnice în vigoare. 62. În termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea lucrărilor, instalatorul de sisteme SER elaborează și semnează un proces-verbal privind executarea lucrărilor. Odată cu semnarea procesului-verbal de executarea lucrărilor, instalatorul de sisteme SER eliberează beneficiarului o declarație de conformitate. Declarația de conformitate se întocmește în două exemplare, conform modelului aprobat de IP CNED, publicat pe site-ului oficial al acesteia. 63. Instalatorul de sisteme SER răspunde față de beneficiar pentru prejudiciile materiale și morale cauzate de instalarea defectuoasă a sistemului SER și achită compensații financiare cu titlu de despăgubire. **Secțiunea a 2-a** **Raportarea, evidența și controlul activității instalatorului** 64. Instalatorul de sisteme SER păstrează evidența tuturor declarațiilor de conformitate eliberate, pe întreaga durată a înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER, în Registrul declarațiilor de conformitate, întocmit conform modelului aprobat de IP CNED și publicat pe site-ul oficial al instituției. Instalatorul răspunde pentru veridicitatea informației incluse în Registrul declarațiilor de conformitate.		

	65. Registrul declarațiilor de conformitate conține următoarele informații: 65.1. numărul declarației de conformitate; 65.2. data completării declarației de conformitate; 65.3. date de contact ale companiei în cadrul căreia activează instalatorul (nume, IDNO, număr de telefon, adresa electronică); 65.4. date de contact ale beneficiarului (adresa, număr de telefon, adresa electronica); 65.5. datele instalatorului de sisteme SER (nume și prenume, data și numărul ordinului de înregistrare în Registru instalatorilor de sisteme SER, număr de telefon, adresa electronică); 65.6. descrierea sistemului SER (tipul instalației, puterea în kW, capacitate, producător, data finalizării lucrărilor de instalare); 65.7. informații privind modificările la proiect și/sau la caietul de sarcini, după caz. 66. Instalatorul de sisteme SER transmite semestrial către IP CNED, conform modului stabilit de aceasta, Registrul declarațiilor de conformitate aferent activității desfășurate pe parcursul semestrului precedent. 67. Instalatorul sistemelor SER păstrează evidența documentelor și a datelor aferente lucrărilor executate, cuprinse în Registrul declarațiilor de conformitate, inclusiv copiile contractelor de prestări servicii, informațiile privind durata de viață și garanția sistemelor SER, precum și măsurile aplicate în caz de neconformitate. Documentele și datele respective se păstrează pe toată perioada înregistrării în Registrul instalatorilor de sisteme SER. 68. La solicitarea IP CNED, instalatorul de sisteme SER transmite documentele și datele solicitate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și modul stabilit de IP CNED. 69. IP CNED elaborează un raport privind activitatea instalatorilor de sisteme SER din anul precedent. Raportul va fi inclus în raportul anual		

	de activitate al IP CNED care se transmite organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, precum și Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, până la data de 31 mai a fiecărui an. 70. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică inspectează sistemele SER instalate, în temeiul evaluării riscurilor sau la solicitarea autorității competente. 71. La sesizarea directă a beneficiarului sau transmisă prin intermediul IP CNED, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică inițiază procedura de inspecție și/sau control al sistemului SER instalat, dacă există temei pentru efectuarea unui control inopinat, potrivit prevederilor legale, ori includ inspecția respectivă în următorul plan anual de control. 72. Instalatorul de sisteme SER prezintă documentația prevăzută de actele normative, la solicitarea inspectorilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau ai Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu privire la lucrările de instalare efectuate. În caz de avarie, beneficiarul asigură accesul liber al inspectorilor la echipamentele și instalațiile aferente sistemului SER, în vederea efectuării inspecției. 73. În urma inspecției sau controlului în care au fost constatate încălcări în temeiul pct. 7 și/sau 8, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în calitate de organ de supraveghere energetică de stat, și/sau Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică notifică IP CNED și transmite copia procesului-verbal de control, care include măsurile restrictive aplicate, termenul și		

	modalitatea de înlăturare a încălcărilor. 74. Ca urmare a examinării notificării prevăzute la pct. 73, IP CNED inițiază procedura de suspendarea înregistrării instalatorului din Registrul instalatorilor de sisteme SER.		
Anexa IV **FORMAREA ȘI CERTIFICAREA INSTALATORILOR ȘI PROIECTANȚILOR INSTALAȚIILOR PE BAZĂ DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE** Sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente și programele de formare menționate la articolul 18 alineatul (3) au la bază următoarele criterii: 1. Procesul de certificare sau un proces de calificare echivalent trebuie să fie transparent și definit în mod clar de statele membre sau de organismul administrativ desemnat de acestea. 1a. Certificatele eliberate de organismele de certificare sunt clar definite și ușor de identificat pentru lucrătorii și profesioniștii care solicită certificarea. 1b. Procesul de certificare le permite instalatorilor să dobândească cunoștințele teoretice și practice necesare și garantează existența competențelor necesare pentru a instala instalații de înaltă calitate care funcționează în mod fiabil. 2. Instalatorii de sisteme care funcționează pe bază de biomasă, pompe de căldură, energie geotermală de mică adâncime, energie fotovoltaică solară și energie termică solară, inclusiv pentru stocarea energiei, și de puncte de reîncărcare sunt certificați printr-un program de formare acreditat sau de către un organism de formare acreditat ori printr-un sistem de calificare echivalent. 3. Acreditarea programului sau a organismului de formare se realizează de către statele membre sau de către organismul administrativ desemnat de acestea. Organismul de acreditare se asigură că programele de formare, inclusiv programele de perfecționare și recalificare oferite de organismul de formare sunt incluzive, au continuitate și o acoperire regională ori națională.	**Articolul 23.** Sistemul de calificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile (1) Sistemul de certificare în domeniul energiei din surse regenerabile se bazează pe criterii echivalente cu standardele Uniunii Europene. (2) Instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime şi pompe de căldură, se califică și se înregistrează în registrul specificat la art. 13 alin. (1) lit. j) în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul aprobat de Guvern. (3) Regulamentul menţionat la alin. (2) trebuie să conţină cerinţele obligatorii faţă de instalatorii de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură, de asemenea regulile de verificare de către organul supravegherii energetice de stat, de către organul de control şi supraveghere tehnică de stat a echipamentului şi sistemelor instalate, precum şi procedurile de recunoaştere a certificării efectuate de către statele membre ale Uniunii Europene şi de către părţile contractante la Tratatul de constituire a Comunităţii Energetice. (4) La stabilirea procedurii de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice şi termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și de pompe de căldură, organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii va ține cont de cerințele stabilite de Legea privind securitatea industrială a	Compatibil	Prevederile a Anexei IV din Directiva 2001/2018 (RED III) se transpun prin prezentul Regulament care urmează a fi aprobat de Guvern. Cu aprobarea prezentului proiect se abrogă HG 1051/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură.

Organismul de formare trebuie să dețină dotări tehnice specifice pentru a oferi formare practică, inclusiv suficiente echipamente de laborator sau facilități corespunzătoare pentru a asigura formarea practică. De asemenea, organismul de formare trebuie să ofere, pe lângă formarea de bază, cursuri mai scurte de actualizare și de perfecționare organizate în module de formare care să le permită instalatorilor și proiectanților să obțină noi competențe, să își extindă și să își diversifice aptitudinile cu privire la mai multe tipuri de tehnologii și combinații ale acestora. Organismul de formare asigură adaptarea formării la noile tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile în contextul clădirilor, al industriei și al agriculturii. Organismele de formare recunosc competențele relevante dobândite. Programele și modulele de formare sunt concepute astfel încât să permită învățarea pe tot parcursul vieții cu privire la instalațiile pe bază de energie din surse regenerabile și să fie compatibile cu formarea profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pentru prima dată și pentru adulții care doresc să se recalifice sau să găsească un nou loc de muncă. Programele de formare sunt concepute pentru a facilita dobândirea calificărilor care să cuprindă diferite tipuri de tehnologii și soluții și pentru a evita specializarea limitată cu privire la o anumită marcă sau tehnologie. Pot avea calitatea de organism de formare producătorul instalației sau al sistemului, institute sau asociații. Formarea care se încheie cu certificarea sau calificarea instalatorului include atât o parte teoretică, cât și una practică. La finalul formării, instalatorul trebuie să dețină calificările necesare pentru instalarea echipamentelor și sistemelor relevante în scopul de a îndeplini cerințele de performanță și fiabilitate ale clientului, de a utiliza competențe la un înalt nivel de calitate și de a respecta toate codurile și standardele aplicabile, inclusiv cele referitoare la etichetarea energetică și ecologică. 5. Cursul de formare se încheie cu un examen pentru obținerea unui certificat sau a unei calificări. Examenul include o probă practică de instalare corectă a cazanelor sau a sobelor pe bază de biomasă, a pompelor de căldură, a instalațiilor geotermale de mică adâncime, a	obiectelor industriale periculoase și de Legea cu privire la energia electrică. **Articolul 42.** Informaţii cu privire la măsurile şi schemele de sprijin Agenţia pentru Eficienţă Energetică asigură că informaţiile privind măsurile şi schemele de sprijin sînt puse la dispoziţia tuturor solicitanţilor, cum ar fi consumatorii, constructorii, instalatorii, arhitecţii şi furnizorii de echipamente şi sisteme pentru încălzire, răcire și energie electrică şi de vehicule compatibile cu utilizarea energiei din surse regenerabile Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură **Capitolul I** **DISPOZIȚII GENERALE** **Secțiunea a 2-a** **Scopul și obiectivul calificării și înregistrării instalatorilor de sisteme SER** 3. Calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme SER urmărește asigurarea calității serviciilor de instalare, siguranței și eficacității acestor instalații, precum și consolidarea încrederii consumatorilor în tehnologiile aferente. 4. Prezentul Regulament are următoarele obiective de bază: 4.1. stabilirea de condiții transparente, obiective și neechivoce pentru calificarea și înregistrarea instalatorilor de sisteme SER; 4.2. crearea Registrului instalatorilor de sisteme SER, în calitate de instrument de informare a beneficiarilor pentru fundamentarea deciziilor cu privire la selectarea prestatorului de servicii de instalare a sistemelor SER; 4.3. stabilirea regulilor de ținere a Registrului		

instalațiilor fotovoltaice solare sau a celor termice solare, inclusiv a mijloacelor de stocare a energiei, sau a punctelor de reîncărcare, ceea ce va favoriza o reacție din partea cererii. 6. Sistemele de certificare sau sistemele de calificare echivalente menționate la articolul 18 alineatul (3) iau în considerare următoarele orientări: (a) Programele de formare acreditate ar trebui oferite instalatorilor cu experiență profesională care au urmat sau urmează tipurile de formare menționate în continuare: (i) în cazul instalatorilor de cazane și cuptoare de biomasă: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal, instalator de țevi și conducte, instalator de instalații termice sau tehnician de echipamente sanitare și de încălzire sau de răcire; (ii) în cazul instalatorilor de pompe de căldură: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal sau inginer de instalații frigorifice și deținerea de competențe de bază ca electrician și instalator de apă și canal (tăierea țevilor, sudarea manșoanelor de țeavă, lipirea manșoanelor de țeavă, izolarea, etanșarea garniturilor, verificarea scurgerilor și instalarea sistemelor de încălzire sau de răcire); (iii) în cazul instalatorilor de instalații fotovoltaice solare sau termice solare: se cere formarea prealabilă ca instalator de apă și canal sau electrician și deținerea de competențe de bază ca instalator de apă și canal, ca electrician și pentru lucrări de aplicare a învelișurilor în construcții, inclusiv cunoștințe de sudare a manșoanelor de țeavă, lipire a manșoanelor de țeavă, izolații, etanșare a garniturilor, verificare a scurgerilor la lucrările de apă și canal, capacitate de a conecta fire electrice, familiarizare cu materialele de bază pentru învelișuri în construcții metodele de descărcare în arc și de sudare; sau (iv) un program de formare profesională care să îi ofere unui instalator competențele specifice, echivalente cu trei ani de instruire în competențele menționate la litera (a), (b) sau (c), inclusiv învățare în sala de clasă și la locul de muncă. (b) Partea teoretică a formării instalatorilor pentru cuptoare și cazane	instalatorilor de sisteme SER; 4.4. stabilirea drepturilor și a obligațiilor de bază a instalatorilor de sisteme SER; 4.5. monitorizarea activității instalatorilor de sisteme SER și verificarea modului de instalare de către aceștia a sistemelor SER. 4.6. stabilirea criteriilor de recunoaștere a certificării sau calificării de instalator de sisteme SER efectuate de prestatorii de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale. 5. Se supun procedurii de calificare și înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER persoane fizice. Dacă persoana fizică activează în numele unei întreprinderii, activitățile prevăzute în capitolul V se desfășoară de către persoana juridică angajatoare, sub orice formă organizatorico-juridică prevăzută de Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. **Capitolul III** **CALIFICAREA ȘI ÎNREGISTRAREA INSTALATORULUI DE SISTEME SER** **Secțiunea 1** **Dispoziții generale. Condiții pentru calificare și înregistrare** 11. Calificarea persoanei fizice în domeniul de sisteme SER reprezintă un proces de examinare și/sau validare a rezultatelor învățării, recunoaștere oficială a competențelor dobândite, inclusiv a educației și formării profesionale continue, printr-un act de studii (diploma de studii profesionale, certificat de calificare sau certificat de competență profesională), eliberat de către un prestator de formare profesională, ce conferă dreptul legal de desfășurarea activității în domeniul sistemelor SER pentru categorie solicitată.		

de biomasă ar trebui să ofere o privire de ansamblu a situației pieței de biomasă și să cuprindă aspecte ecologice, combustibili din biomasă, logistică, protecția împotriva incendiilor, subvențiile aferente, tehnici de ardere, sisteme de aprindere, soluții hidraulice optime, compararea costurilor și a profitabilității, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea cazanelor și cuptoarelor de biomasă. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a oricăror standarde europene în domeniul tehnologiei și combustibililor din biomasă, de tipul peletelor, precum și a dreptului intern și al Uniunii referitor la biomasă. (c) Partea teoretică a formării instalatorilor de pompe de căldură ar trebui să ofere o privire de ansamblu asupra situației pe piața pompelor de căldură și să prezinte sursele geotermale de energie și temperaturile surselor subterane din diferite regiuni, identificarea conductibilității termice a solurilor și a rocilor, reglementările privind utilizarea surselor geotermale de energie, fezabilitatea utilizării pompelor de căldură în clădiri și determinarea celui mai potrivit sistem de pompe de căldură, precum și cunoștințe privind cerințele tehnice, siguranța, filtrarea aerului, racordarea la sursa de căldură și planul sistemului și integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu instalațiile solare. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a tuturor standardelor europene pentru pompe de căldură, precum și a dreptului aplicabil de la nivel intern și de la nivelul Uniunii. Instalatorul ar trebui să demonstreze că deține următoarele competențe esențiale: (i) înțelegere de bază a principiilor fizice și de funcționare a pompei de căldură, inclusiv a caracteristicilor circuitului pompei de căldură: contextul dintre temperaturile joase ale mediului absorbant de căldură, temperaturile ridicate ale sursei de căldură și eficiența sistemului, determinarea coeficientului de performanță și a factorului de performanță sezonieră (FPS); (ii) înțelegere a componentelor și a funcționării lor în cadrul circuitului pompei de căldură, cum ar fi compresorul, ventilul de destindere, evaporatorul, condensorul, armăturile și garniturile, uleiul de ungere, refrigerentul, supraîncălzirea și subrăcirea și posibilitățile de răcire în cazul pompelor de căldură; și (iii) capacitatea de a alege și de a dimensiona componentele în situații	12. Instalatorul poate fi calificat pentru una sau mai multe categorii de sisteme SER, după cum urmează: 12.1. categoria A: instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă; 12.2. categoria B1: instalatori de sisteme fotovoltaice solare; 12.3. categoria B2: instalatori de sisteme termice solare; 12.4. categoria C: instalatori de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură. 13. După obținerea calificării, instalatorul poate solicita înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, fie prin intermediul prestatorului de formare profesională, fie direct la IP CNED. Înregistrarea se realizează de către IP CNED prin evaluarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la pct. 14 și prin înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER, în conformitate cu secțiunea 2-a sau a 3-a. 14. Pentru înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER, solicitantul întrunește următoarele condiții: 14.1. este cetățean al Republicii Moldova sau este cetățean străin care are dreptul să presteze muncă pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova; 14.2. a absolvit un program de formare profesională, corespunzător categoriei solicitate menționate la pct. 12, organizat de un prestator de formare profesională care întrunește cerințele stabilite în anexă, sau a obținut validarea competențelor profesionale dobândite anterior, realizată de un astfel de prestator. Actul de studii care atestă absolvirea programului de formare profesională sau validarea competențelor profesionale trebuie să nu fie mai vechi de 2 ani de la data solicitării înregistrării în Registrul de sisteme SER.		

tipice de instalare, inclusiv de a determina valorile tipice ale sarcinii termice pentru diferite clădiri și pentru producerea apei calde pe baza consumului de energie, de a determina capacitatea pompei de căldură privind sarcina termică pentru producerea apei calde, privind masa de stocare a clădirii și privind asigurarea neîntreruptă cu curent electric; de a determina soluțiile de stocare a energiei, inclusiv prin intermediul rezervorului tampon și al volumului acestuia și integrarea unui al doilea sistem de încălzire; (iv) înțelegere a studiilor de fezabilitate și de proiectare; (v) înțelegere a forajului, în cazul pompelor de căldură geotermale. (d) Partea teoretică a formării instalatorilor pentru instalațiile fotovoltaice solare și cele termice solare ar trebui să ofere o privire de ansamblu asupra situației de pe piața produselor solare și o comparație între costuri și profitabilitate și să cuprindă aspecte ecologice, componentele, caracteristicile și dimensionarea sistemelor care utilizează energia solară, selectarea de sisteme precise și dimensionarea componentelor, determinarea necesarului de căldură, opțiuni pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, protecția împotriva incendiilor, subvențiile aferente, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea instalațiilor fotovoltaice solare și a celor termice solare. Formarea ar trebui să asigure, de asemenea, o bună cunoaștere a tuturor standardelor europene privind tehnologia și certificarea, cum ar fi Solar Keymark, precum și a dreptului intern și al Uniunii aferent. Instalatorul ar trebui să demonstreze că deține următoarele competențe esențiale: (i) capacitatea de a lucra în condiții de siguranță, utilizând echipamentul și uneltele necesare și punând în aplicare codurile și standardele de siguranță, și de a identifica pericolele legate de lucrările de energie electrică, apă și canal, precum și pericolele de altă natură asociate instalațiilor solare; (ii) capacitatea de a identifica sistemele și componentele lor specifice pentru sistemele active și pasive, inclusiv proiectarea lor mecanică, și de a determina amplasarea componentelor, planul și configurația sistemului și opțiunile pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu stații de reîncărcare;	16. Înregistrarea în Registrul instalatorilor de sisteme SER este valabilă pe o perioadă de 5 ani de la data emiterii deciziei de înregistrare. 17. Solicitantul care deține certificarea sau calificarea eliberată de prestator de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, părțile contractante la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale, se înregistrează în registrul instalatorilor de sisteme SER în conformitate cu secțiunea a 3-a din prezentul capitol. **Secțiunea a 3-a** **Recunoașterea certificării sau calificării obținute în afara Republicii Moldova** 24. Dacă solicitantul deține certificarea sau calificarea unui instalator de sisteme SER, efectuate de prestator de formare profesională din statele membre ale Uniunii Europene, din statele părți la Tratatul de constituire a Comunității Energetice sau din țări cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale, acesta obține actul de recunoaștere a certificării sau calificării de instalator de sisteme SER, corespunzător categoriei solicitate prevăzute la pct. 12, în conformitate cu Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 1702 din 26 decembrie 2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor obținute în străinătate. **Capitolul IV** **REGISTRUL INSTALATORILOR DE SISTEME SER** **Secțiunea a 3-a** **Reînnoirea înregistrării** 44. Până la expirarea termenului de valabilitate prevăzut la pct. 16, instalatorul de sisteme SER care intenționează să continue activitatea profesională depune, conform modului stabilit de IP CNED, o cerere adresată IP CNED privind reînnoirea înregistrării în Registrul instalatorilor		

(iii) capacitatea de a determina suprafața necesară pentru instalare, orientarea și înclinarea încălzitorului de apă solar și ale celui fotovoltaic solar, ținând cont de umbră, de accesul solar, de integritatea structurală, de oportunitatea instalării din punct de vedere al clădirii sau climei și de a identifica diferitele metode de instalare potrivite pentru tipurile de acoperiș și proporția echipamentelor necesare pentru instalare în cadrul sistemului; și (iv) în special pentru sistemele fotovoltaice solare, capacitate de adaptare a schemei electrice, inclusiv determinarea curenților nominali proiectați, selectarea tipurilor corespunzătoare de conductori și a valorilor nominale corespunzătoare pentru fiecare circuit electric, determinarea dimensiunii corespunzătoare, a valorilor nominale și a locațiilor pentru echipamentele și subsistemele aferente și selectarea unui punct corespunzător de interconectare. (e) Certificarea instalatorilor ar trebui să fie limitată în timp, astfel încât să fie necesar un seminar sau un curs de perfecționare pentru a se asigura continuitatea certificării.	de sisteme SER, întocmită în conformitate cu modelul stabilit de IP CNED. **Capitolul VI** **FORMAREA PROFESIONALĂ A INSTALATORULUI DE SISTEME SER** 75. Solicitantul care dorește să obțină competențe necesare pentru calificare și înregistrare în Registrul instalatorilor de sisteme SER participă la un program de formare profesională corespunzător categoriei solicitate, prevăzute la pct. 12. 76. Solicitantul care deține competențele necesare pentru calificarea solicitată poate valida competențele dobândite anterior prin evaluarea acestora la un prestator de formare profesională. 77. La finalizarea programului de formare profesională sau în urma validării competențelor profesionale dobândite anterior, solicitantul obține un act de studii, corespunzător categoriei solicitate, eliberat de prestatorul de formare profesională. 78. Prestatorul de formare profesională elaborează programul de formare a instalatorilor de sisteme SER, în coordonare cu IP CNED și Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu orientările și cerințele prevăzute în anexă. Programul se adaptează specificului fiecărei tehnologii de valorificare a energiei regenerabile, în funcție de categoriile stabilite la pct. 12. 79. Prestatorul de formare profesională organizează și actualizează programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER. Programul este constituit din cursuri tematice structurate pe module și se finalizează cu un examen teoretic și practic de evaluare a competențelor dobândite. 80. Pentru a instrui solicitanții în domeniul sistemelor SER, prestatorul de formare profesională îndeplinește următoarele cerințe: 80.1. deține acreditare la programul de formare profesională a instalatorilor de sisteme SER;		

<table>
<tr>
<td></td>
<td>80.2. dispune de resurse fizice și materiale necesare pentru desfășurarea activităților de formare;
80.3. desfășoară activitățile de formare în spații adaptate acestui scop și dispun de resurse materiale și metodologice necesare pentru implementarea acestei formări;
80.4. dispune de echipamente de laborator și alte instrumente tehnice sau necesare pentru instruirea practică;
80.5. deține un site web.
81. Programul de formare profesională se publică pe site-urile web ale prestatorului de formare profesională, în vederea asigurării transparenței și accesului public.

<u>Anexa la Regulamentul cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură se atașează la tabelul de concordanță</u></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Anexa V
NORME PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI BIOCOMBUSTIBILILOR, AL BIOLICHIDELOR ȘI AL OMOLOGILOR LOR COMBUSTIBILI FOSILI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE GAZELE CU EFECT DE SERĂ

A. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE PENTRU BIOCOMBUSTIBILII PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON REZULTATE ÎN URMA SCHIMBĂRII DESTINAŢIEI TERENULUI

<table>
<tr><th>Filieră de producţie a biocombustibililor</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică</th><th>Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită</th></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)</td><td>67 %</td><td>59 %</td></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz</td><td>77 %</td><td>73 %</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td>Compatibil</td>
<td>Prevederile Anexei V din Directivă sunt detaliate în Anexa nr. 1 a Metodologiei (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din</td>
</tr>
</table>

din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)					
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	73 %	68 %			
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	79 %	76 %			
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrareîn instalaţii de cogenerare (*))	58 %	47 %			
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrareîn instalaţii de cogenerare (*))	71 %	64 %			
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	48 %	40 %			
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	55 %	48 %			
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	40 %	28 %			
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	69 %	68 %			
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	47 %	38 %			
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	53 %	46 %			
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	37 %	24 %			
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	67 %	67 %			

biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

etanol din trestie de zahăr	70 %	70 %			
partea de etil-terţ-butil-eter (ETBE) din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului				
partea de terţiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse regene-rabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului				
biomotorină din seminţe de rapiţă	52 %	47 %			
biomotorină din floarea soarelui	57 %	52 %			
biomotorină din seminţe de soia	55 %	50 %			
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	33 %	20 %			
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	51 %	45 %			
biomotorină din ulei de gătit uzat	88 %	84 %			
biomotorină din grăsime animală topită (**)	84 %	78 %			
ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat	51 %	47 %			
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	58 %	54 %			
ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat	55 %	51 %			
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin de efluenţi deschis)	34 %	22 %			
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cucaptură de metan la presa de ulei)	53 %	49 %			
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	87 %	83 %			
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	83 %	77 %			
ulei vegetal pur din seminţe de rapiţă	59 %	57 %			
ulei vegetal pur din floarea soarelui	65 %	64 %			
ulei vegetal pur din seminţe de soia	63 %	61 %			
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	40 %	30 %			
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	59 %	57 %			
ulei pur din ulei de gătit uzat	98 %	98 %			
B. ESTIMĂRI ALE VALORILOR TIPICE ŞI IMPLICITE AFERENTE VIITORILOR BIOCOMBUSTIBILI INEXISTENŢI SAU CARE SE AFLAU DOAR ÎN CANTITĂŢI NEGLIJABILE PE PIAŢĂ ÎN 2016, DACĂ ACEȘTIA SUNT PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON REZULTATE ÎN URMA SCHIMBĂRII DESTINAŢIEI TERENULUI				Compatibil	Prevederile Anexei V din Directivă sunt detaliate la secțiunea a 2-a din Anexa nr. 1 a Metodologiei (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind

Filieră de producţie a biocombustibililor	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită
etanol din paie de grâu	85 %	83 %
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	83 %	83 %
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	82 %	82 %
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	83 %	83 %
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	82 %	82 %
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	84 %	84 %
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	83 %	83 %
metanol din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătă- toare	84 %	84 %
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	83 %	83 %
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	89 %	89 %
partea de metil-terţ-butil-eter (MTBE) din surse regene- rabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia metanolului	

C. Metodologie 1. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producţia și utilizarea de combustibili pentru transporturi, biocombustibili și biolichide se calculează prin formula următoare: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producţia și utilizarea de biocombustibili se calculează prin formula următoare: $E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$,		Compatibil	Prevederile Anexei V din Directivă sunt detaliate în Metodologie (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

unde:

E	=	emisiile totale provenite din utilizarea combustibilului;
e_{ec}	=	emisiile provenite din extracţia sau cultivarea materiilor prime;
e_l	=	emisiile anuale provenite din variaţia cantităţii decarbon provocată de schimbarea destinaţiei terenului;
e_p	=	emisii provenite din prelucrare;
e_{td}	=	emisii provenite din transport și distribuţie;
e_u	=	emisii provenite de la combustibilul utilizat;
e_{sca}	=	reducerea emisiilor prin acumularea carbonului în sol printr-o gestionare agricolă îmbunătăţită;
e_{ccs}	=	reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologicăa CO_2; și
e_{ccr}	=	reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2.

Emisiile rezultate din producţia de mașini și echipamente nu se iau în considerare;

(b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producţia și utilizarea de biolichide se calculează prin formula pentru biocombustibili (E), dar cu extensia necesară pentru a include conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire și răcire produsă, după cum urmează:

(i) pentru instalaţiile energetice care produc numai energie termică:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h}$$

(ii) pentru instalaţiile energetice care produc numai energie electrică:

unde:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$$

$EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final.

E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală.

η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie electrică la contribuţia anuală a biolichidului pe baza conţinutului său energetic.

η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie termică utilă la contribuţia anuală a biolichidului pe baza conţinutului său energetic.

aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

(iii) pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalaţiile energetice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ (iv) pentru energia termică utilă produsă de instalaţiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică: $$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$ unde. $EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale biolichidului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conţinutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conţinutului său energetic. C_{el} = fracţiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % ($C_{el} = 1$). C_h = randamentul ciclului Carnot (fracţiunea exergetică din cadrul energiei termice utile). Randamentul ciclului Carnot, C_h, pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit după cum urmează: $$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$ unde: T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare.			

T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0 °C). Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiţii: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică pentru încălzire și răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condiţiile pieţei. 2. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocombustibili și biolichide se exprimă după cum urmează: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biocombustibili, E, se exprimă în grame de echivalent CO2 per MJ de combustibil, g CO2eq/MJ. (b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la biolichide, EC, se exprimă în grame de echivalent CO2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau electrică), g CO2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică [astfel cum este prevăzut la punctul 1 litera (b)], indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire.			

În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracţia sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanţă uscată de materii prime, conversia în

$$e_{ec}\,\text{fuel}_a\left[\frac{gCO_2eq}{MJ\,fuel}\right]_{ec} = \frac{e_{ec}\,\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right]}{LHV_a\left[\frac{MJ\,feedstock}{t\,dry\,feedstock}\right]} \times \text{Fuel feedstock factor}_a \times \text{Allocation factor fuel}_a$$

$$\text{Allocation factor fuel}_a = \left[\frac{\text{Energy in fuel}}{\text{Energy fuel} + \text{Energy in co-products}}\right]$$

grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum urmează.

unde:

$$\text{Fuel feedstock factor}_a = [\text{Ratio of MJ feedstock required to make 1 MJ fuel}]$$

Emisiile pe tonă uscată de materie primă se calculează după cum urmează:

$$e_{ec}\,\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right] = \frac{e_{ec}\,\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{moist}}\right]}{(1 - \text{moisture content})}$$

3. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră de la biocombustibili și biolichide se calculează prin formula următoare:
   (a) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorată utilizării biocombustibililor:

Economie = $(E_{F(t)} - E_B)/E_{F(t)}$,
unde

E_B	=	emisiile totale provenite de la biocombustibil; și
$E_{F(t)}$	=	emisiile totale provenite de la omologul combustibilfosil pentru transport

   (b) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate încălzirii, răcirii și energiei electrice produse din biolichide:

REDUCERE(Economie) = $(EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)})/EC_{F(h\&c,el)}$,
unde:
$EC_{B(h\&c,el)}$ = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică și
$EC_{F(h\&c,el)}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru energie termică utilă sau energie electrică.

4. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul punctului 1 sunt CO_2, N_2O și CH_4. Pentru calcularea echivalenţei în CO_2, aceste gaze se evaluează după cum urmează:

CO_2	:	1
N_2O	:	298
CH_4	:	25

5. Emisiile provenite din extracţia sau cultivarea de materii prime, e_{ec}, includ emisii provenite din însuși procesul de extracţie sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanţe chimice sau produse utilizate în procesul de extracţie sau de cultivare. Se exclude captarea de CO_2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obţine estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole folosindu-se mediile regionale pentru emisiile provenite din cultivare incluse în rapoartele menţionate la articolul 31 alineatul (4) sau din informaţii cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absenţa unor informaţii relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploataţii, ca alternativă la utilizarea valorilor efective.

6. Pentru scopurile calculului menţionat la punctul 1 litera (a), reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din îmbunătăţirea gestionăriiîn agricultură, e_{sca}, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în miriște, îmbunătăţirea sistemului de rotaţie, utilizarea culturilor de protecţie, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri (de exemplu compost, digestat fermentat din gunoi de grajd), se ia în considerare doar în cazul în care sunt furnizate dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantităţii de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ţinând seama, în același timp, de emisiile existente

acolo unde astfel de practici presupun utilizarea la scară crescută de îngrășăminte și erbicide.

7. Emisiile anuale rezultate din variaţiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinaţiei terenurilor, e_l, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare:

$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B$

unde:

e_l	=	emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variaţia stocului de carbon provocată de schimbarea destinaţiei terenurilor [măsurată ca masă (grame) de echi- valent CO_2 per unitate energetică produsă de biocombus- tibili sau de biolichide (megajouli)]. „Terenuri cultivate” (1) și „terenuri cu cultură perenă” (2) sunt considerate ca repre- zentând o singură categorie de destinaţie a terenurilor;
CS_R	=	stocul de carbon per unitate de suprafaţă asociat destinaţiei de referinţă a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafaţă, cuprinzând atât solul, cât și vege- taţia]. Destinaţia de referinţă a terenului reprezintă destinaţia terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obţinerea materiei prime, în funcţie de care dată este mai recentă;
CS_A	=	stocul de carbon per unitate de suprafaţă asociat destinaţiei efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafaţă, cuprinzând atât solul, cât și vegetaţia]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe o perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită CS_A este stocul estimat per unitate de suprafaţă după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcţie de care dintre momente survine primul;
P	=	productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de biocombustibili sau biolichide per unitate de suprafaţă per an); și
e_B	=	bonus de biolichid sau de biocombustibil de 29 g CO_2eq/ MJ, dacă biomasa este obţinută din teren

		degradat reabilitat, în condițiile stabilite la punctul 8.			

8. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune:

(a) nu era folosit pentru activități agricole sau de orice altă natură în ianuarie 2008; și
(b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut în scopuri agricole.

Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 de ani, începând cu data transformării terenurilor în exploatații agricole, cu condiția asigurării unei creșteri regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria (b).

9. „Teren sever degradat” înseamnă un teren care, pe o perioadă importantă de timp, fie a fost salinizat într-o proporție importantă, fie a prezentat un conținut în materii organice deosebit de scăzut și a fost grav erodat.
10. –
11. Emisiile rezultate în urma prelucrării, e_p, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanțe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO_2 care corespund conținutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces.

La calculul consumului de energie electrică care nu se produce în instalația de producție a combustibilului, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producerea și distribuția energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuția de energie electrică într-o regiune definită. Prin derogare de la această regulă, producătorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalație individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalația nu este conectată la rețeaua electrică.

Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant

12. Emisiile provenite din transport și distribuţie, e_{td}, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuţia de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuţie care sunt luate în considerare în temeiul punctului 5 nu sunt acoperite de prezentul punct.
13. Emisiile combustibilului utilizat, e_u, se consideră ca având valoarea zeropentru biocombustibili și biolichide.

Emisiile de alte gaze cu efect de seră decât CO_2 (N_2O și CH_4) ale combus- tibilului utilizat se includ în factorul e_u pentru biolichide.

14. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2, e_{ccs}, care nuau fost deja luate în calcul pentru e_p, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO_2 emis în legătură directă cu extracţia, transportul, prelucrarea și distribuţia combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
15. Reducerea emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2, e_{ccr}, este direct legată de producţia de biocombustibili sau de biolichide cărora li se datorează și se limitează la emisiile evitate prin captarea de CO_2 al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru înlocuirea CO_2 de origine fosilă în producţia de produse și servicii comerciale.
16. În cazul în care o unitate de cogenerare – care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producţie a combustibililor pentru care se calculează emisiile – produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efect de seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulţirea conţinutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, C_h, calculat după cum urmează:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

unde:

T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echi valent cu 0 °C). Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546. În scopul acestui calcul, se utilizează randamentele efective, definite ca producţia anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărţită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiţii: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condiţiile pieţei. 17. În cazul în care, printr-un proces de producţie a combustibilului, se obţine, în combinaţie, combustibilul pentru care se calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse (coproduse), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporţional cu conţinutul lor energetic (determinat de puterea de încălzire inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producţie a combustibilului și se determină prin calcularea intensităţii gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH_4 și N_2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producţie a combustibililor. În cazul			

cogenerării de energie electrică și termică, calculul se efectuează în conformitate cu punctul 16. 18. Pentru calculul menţionat la punctul 17, emisiile care trebuie împărţite sunt e_{ec} + e_l + e_{sca} + acele fracţii ale e_p, e_{td}, e_{ccs} și e_{ccr} care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. În cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viaţă, fracţiunea din emisiile atribuite produsului combustibil inter- mediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor. În cazul biocombustibililor și al biolichidelor, toate coprodusele se iau în considerare în sensul acestui calcul. Nu se alocă emisii pentru deșeuri și reziduuri. În scopul calculului respectiv, se atribuie un conţinut energetic egal cu zero coproduselor cu un conţinut energetic negativ. Deșeurile și reziduurile, inclusiv coroanele și crengile arborilor, paiele, pielițele, știuleții, cojile de nuci, precum și reziduurile provenite din prelu crare, inclusiv glicerina brută (glicerină care nu este rafinată) și reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr, au o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viaţă până în momentul procesului de colectare a acestora, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final. În cazul combustibililor produși în rafinării, altele decât combinaţiile de instalaţii de prelucrare cu cazane sau unităţi de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică instalaţiei de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului menţionat la punctul 17 este rafinăria. 19. În cazul biocombustibililor, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $E_{F(t)}$ este 94 g CO_2eq/MJ. În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie electrică, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(e)}$ este 183 g CO_2eq/MJ.			

<table>
<tr>
<td>În cazul biolichidelor utilizate în producerea de energie termică utilă, precum și pentru producerea de încălzire și/sau răcire, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h\&c)}$ este 80 g CO_2eq/MJ.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>D. VALORI IMPLICITE DETALIATE PENTRU BIOCOMBUSTIBILI ȘI BIOLICHIDE

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „e_{ec}” conform definiţiei din partea Cdin prezenta anexă, inclusiv emisiile de N_2O din sol
<table>
<tr><th>Filiera de producţie a biocombustibililor și a biolichidelor</th><th>Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_{2eq}/MJ)</th><th>Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_{2eq}/MJ)</th></tr>
<tr><td>etanol din sfeclă de zahăr</td><td>9,6</td><td>9,6</td></tr>
<tr><td>etanol din porumb</td><td>25,5</td><td>25,5</td></tr>
<tr><td>etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb</td><td>27,0</td><td>27,0</td></tr>
<tr><td>etanol din trestie de zahăr</td><td>17,1</td><td>17,1</td></tr>
<tr><td>partea de ETBE din surse regenerabile</td><td colspan="2">egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului</td></tr>
<tr><td>partea de TAEE din surse regenerabile</td><td colspan="2">egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului</td></tr>
<tr><td>biomotorină din seminţe de rapiţă</td><td>32,0</td><td>32,0</td></tr>
<tr><td>biomotorină din floarea soarelui</td><td>26,1</td><td>26,1</td></tr>
<tr><td>biomotorină din seminţe de soia</td><td>21,2</td><td>21,2</td></tr>
<tr><td>biomotorină din ulei de palmier</td><td>26,0</td><td>26,0</td></tr>
<tr><td>biomotorină din ulei de gătit uzat</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>biomotorină din grăsime animală topită (**)</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat</td><td>33,4</td><td>33,4</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat</td><td>26,9</td><td>26,9</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat</td><td>22,1</td><td>22,1</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat</td><td>27,3</td><td>27,3</td></tr>
<tr><td>ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal pur din seminţe de rapiţă</td><td>33,4</td><td>33,4</td></tr>
<tr><td>ulei vegetal pur din floarea soarelui</td><td>27,2</td><td>27,2</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td>Compatibil</td>
<td>Prevederile Anexei V din Directivă sunt detaliate în secțiunea a 3-a din Anexa nr. 1a Metodologiei (Anexa nr. 2) a Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.</td>
</tr>
</table>

ulei vegetal pur din semințe de soia	22,2	22,2
ulei vegetal pur din ulei de palmier	27,1	27,1
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „e_{ec}” – numai pentru emisiile de N_2O din sol (acestea sunt deja incluse în valorile detaliate pentru emisiile provenite din cultivare în tabelul „e_{ec}”).

Filiera de producţie a biocombustibililor și a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră –valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr	4,9	4,9
etanol din porumb	13,7	13,7
etanol din alte cereale, exceptând etanolul din porumb	14,1	14,1
etanol din trestie de zahăr	2,1	2,1
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului	
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului	
biomotorină din semințe de rapiță	17,6	17,6
biomotorină din floarea soarelui	12,2	12,2
biomotorină din semințe de soia	13,4	13,4
biomotorină din ulei de palmier	16,5	16,5
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	0	0
ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	18,0	18,0
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	12,5	12,5
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	13,7	13,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat	16,9	16,9
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	0	0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	17,6	17,6
ulei vegetal pur din floarea soarelui	12,2	12,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	13,4	13,4
ulei vegetal pur din ulei de	16,5	16,5

palmier		
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiţiei din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producţie a biocombustibililor şi a biolichidelor	**Emisii de gaze cu efect de seră –valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	18,8	26,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	9,7	13,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	13,2	18,5
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	7,6	10,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	27,4	38,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrareîn instalaţii de cogenerare (*))	15,7	22,0
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenţionale)	20,8	29,1
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	14,8	20,8
etanol din porumb (lignit	28,6	40,1

utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))						
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,8	2,6				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	21,0	29,3				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	15,1	21,1				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	30,3	42,5				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,5	2,2				
etanol din trestie de zahăr	1,3	1,8				
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
biomotorină din seminţe de rapiţă	11,7	16,3				
biomotorină din floarea soarelui	11,8	16,5				
biomotorină din seminţe de soia	12,1	16,9				
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenţi deschis)	30,4	42,6				
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	13,2	18,5				
biomotorină din ulei de gătit uzat	9,3	13,0				
biomotorină din grăsime animală topită (**)	13,6	19,1				
ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat	10,7	15,0				

ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	10,5	14,7
ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat	10,9	15,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenţi deschis)	27,8	38,9
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cucaptură de metan la presa de ulei)	9,7	13,6
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	10,2	14,3
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	14,5	20,3
ulei vegetal pur din seminţe de rapiţă	3,7	5,2
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,8	5,4
ulei vegetal pur din seminţe de soia	4,2	5,9
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	22,6	31,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	4,7	6,5
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,6	0,8

Valori implicite detaliate doar pentru extracţia de ulei (acestea sunt deja incluseîn valorile detaliate pentru emisiile de prelucrare în tabelul „e_p”).

Filiera de producţie a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
biomotorină din seminţe de rapiţă	3,0	4,2
biomotorină din floarea soarelui	2,9	4,0
biomotorină din seminţe de soia	3,2	4,4
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	20,9	29,2
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	3,7	5,1
biomotorină din ulei de gătit uzat	0	0
biomotorină din grăsime animală topită (**)	4,3	6,1

ulei vegetal din semințe de rapiță, hidrotratat	3,1	4,4
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	3,0	4,1
ulei vegetal din semințe de soia, hidrotratat	3,3	4,6
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenți deschis)	21,9	30,7
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cucaptură de metan la presa de ulei)	3,8	5,4
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	0	0
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	4,3	6,0
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	3,1	4,4
ulei vegetal pur din floarea soarelui	3,0	4,2
ulei vegetal pur din semințe de soia	3,4	4,7
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	21,8	30,5
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	3,8	5,3
ulei pur din ulei de gătit uzat	0	0

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „e_{td}” conform definițieidin partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	2,3	2,3
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural	2,3	2,3

utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))						
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,3	2,3				
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,3	2,3				
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,3	2,3				
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,2	2,2				
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenţionale)	2,2	2,2				
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil deprelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,2	2,2				
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,2	2,2				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	2,2	2,2				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,2	2,2				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de	2,2	2,2				

cogenerare (*))						
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	2,2	2,2				
etanol din trestie de zahăr	9,7	9,7				
partea de ETBE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
partea de TAEE din surse regenerabile	egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
biomotorină din seminţe de rapiţă	1,8	1,8				
biomotorină din floarea soarelui	2,1	2,1				
biomotorină din seminţe de soia	8,9	8,9				
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	6,9	6,9				
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	6,9	6,9				
biomotorină din ulei de gătit uzat	1,9	1,9				
biomotorină din grăsime animală topită	1,6	1,6				
ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat	1,7	1,7				
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	2,0	2,0				
ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat	9,2	9,2				
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenţi deschis)	7,0	7,0				
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cucaptură de metan la presa de ulei)	7,0	7,0				
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,7	1,7				
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	1,5	1,5				
ulei vegetal pur din seminţe de rapiţă	1,4	1,4				
ulei vegetal pur din floarea soarelui	1,7	1,7				
ulei vegetal pur din seminţe de soia	8,8	8,8				
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de	6,7	6,7				

efluențideschis)		
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	6,7	6,7
ulei pur din ulei de gătit uzat	1,4	1,4

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuția combustibilului final. Acestea sunt deja incluse în tabelul „emisii din transport și distribuție e_{td}", conform definiției din partea C din prezenta anexă, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul recoltei sau al uleiului.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenționale)	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalații de cogenerare (*))	1,6	1,6
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare	1,6	1,6

în cazane convenţionale)						
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil deprelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	1,6	1,6				
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	1,6	1,6				
etanol din trestie de zahăr	6,0	6,0				
partea de etil-terţ-butil-eter (ETBE) din surse regenerabilede etanol	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentruproducţia etanolului					
partea de terţiar-amil-etil-eter (TAEE) din surse regene-rabile de etanol	Se consideră egală cu cea din filiera utilizată pentruproducţia etanolului					
biomotorină din seminţe de rapiţă	1,3	1,3				
biomotorină din floarea soarelui	1,3	1,3				
biomotorină din seminţe de soia	1,3	1,3				
biomotorină din ulei de	1,3	1,3				

palmier (bazin de efluenţideschis)		
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	1,3	1,3
biomotorină din ulei de gătit uzat	1,3	1,3
biomotorină din grăsime animală topită (**)	1,3	1,3
ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat	1,2	1,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenţi deschis)	1,2	1,2
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cucaptură de metan la presa de ulei)	1,2	1,2
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	1,2	1,2
ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	1,2	1,2
ulei vegetal pur din seminţe de rapiţă	0,8	0,8
ulei vegetal pur din floarea soarelui	0,8	0,8
ulei vegetal pur din seminţe de soia	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluenţideschis)	0,8	0,8
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	0,8	0,8
ulei pur din ulei de gătit uzat	0,8	0,8

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuţie

Filiera de producţie a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii tipice de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii implicite de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane	30,7	38,2

convenţionale)						
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	21,6	25,5				
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	25,1	30,4				
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	19,5	22,5				
etanol din sfeclă de zahăr (fără biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	39,3	50,2				
etanol din sfeclă de zahăr (cu biogaz din tancul de deversare, lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	27,6	33,9				
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în cazane convenţionale)	48,5	56,8				
etanol din porumb (gaz natural utilizat drept combustibilde prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	42,5	48,5				
etanol din porumb (lignit utilizat drept combustibil deprelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	56,3	67,8				
etanol din porumb (reziduuri forestiere utilizate dreptcombustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	29,5	30,3				
etanol din alte cereale, cu excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în cazane convenţionale)	50,2	58,5				
etanol din alte cereale cu	44,3	50,3				

excepţia etanolului din porumb (gaz natural utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))						
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (lignit utilizat drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	59,5	71,7				
etanol din alte cereale cu excepţia etanolului din porumb (reziduuri forestiere utilizate drept combustibil de prelucrare în instalaţii de cogenerare (*))	30,7	31,4				
etanol din trestie de zahăr	28,1	28,6				
partea de ETBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
partea de TAEE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia etanolului					
biomotorină din seminţe de rapiţă	45,5	50,1				
biomotorină din floarea soarelui	40,0	44,7				
biomotorină din seminţe de soia	42,2	47,0				
biomotorină din ulei de palmier (bazin de efluenţi deschis)	63,3	75,5				
biomotorină din ulei de palmier (procedeu cu captură demetan la presa de ulei)	46,1	51,4				
biomotorină din ulei de gătit uzat	11,2	14,9				
biomotorină din grăsime animală topită	15,2	20,7				
ulei vegetal din seminţe de rapiţă, hidrotratat	45,8	50,1				
ulei vegetal din floarea soarelui, hidrotratat	39,4	43,6				
ulei vegetal din seminţe de soia, hidrotratat	42,2	46,5				
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (bazin deefluenţi deschis)	62,1	73,2				
ulei vegetal din ulei de palmier, hidrotratat (procedeu cu captură de metan la presa de ulei)	44,0	47,9				
ulei din ulei de gătit uzat, hidrotratat	11,9	16,0				

ulei din grăsime animală topită, hidrotratat (**)	16,0	21,8			
ulei vegetal pur din semințe de rapiță	38,5	40,0			
ulei vegetal pur din floarea soarelui	32,7	34,3			
ulei vegetal pur din semințe de soia	35,2	36,9			
ulei vegetal pur din ulei de palmier (bazin de efluențideschis)	56,4	65,5			
ulei vegetal pur din ulei de palmier (procedeu cu capturăde metan la presa de ulei)	38,5	40,3			
ulei pur din ulei de gătit uzat	2,0	2,2			

E. ESTIMĂRI ALE VALORILOR IMPLICITE DETALIATE AFERENTE VIITORILOR BIOCOMBUSTIBILI ȘI BIOLICHIDE, INEXISTENȚI SAU CARE SE AFLAU DOAR ÎN CANTITĂȚI NEGLIJABILE PE PIAȚĂ ÎN 2016

Valori implicite detaliate pentru cultivare: „e_{ec}” conform definiției din partea C din prezenta anexă, inclusiv emisiile de N_2O din sol (inclusiv stocarea deșeurilor lemnoase sau a deșeurilor lemnoase din păduri cultivate).

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,8	1,8
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, îninstalație de sine stătătoare	3,3	3,3
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,2	8,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	3,3	3,3
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată,	8,2	8,2

Compatibil

Prevederile Anexei V din Directivă sunt detaliate la secțiunea a 4-a din Anexa nr. 1 a Metodologie (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

în instalaţie de sine stătătoare		
dimetileter (DME) din deşeuri lemnoase, în instalaţie desine stătătoare	3,1	3,1
dimetileter (DME) din deşeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	7,6	7,6
metanol din deşeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătă-toare	3,1	3,1
metanol din deşeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalaţie de sine stătătoare	7,6	7,6
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leşiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leşiei negreintegrată în fabrici de celuloză	2,5	2,5
dimetileter (DME) din gazificarea leşiei negre integratâîn fabrici de celuloză	2,5	2,5
metanol din gazificarea leşiei negre integrată în fabrici deceluloză	2,5	2,5
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia metano-lului	

Valori implicite detaliate pentru emisiile de N_2O din sol (incluse în valorileimplicite detaliate pentru emisiile provenite din cultivare din tabelul „e_{ec}”).

Filiera de producţie a biocombustibililor şi a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	0	0
motorină Fischer-Tropsch din deşeuri lemnoase, în	0	0

instalaţie de sine stătătoare		
motorină Fischer-Tropsch din deşeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	4,4	4,4
benzină Fischer-Tropsch din deşeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	0	0
benzină Fischer-Tropsch din deşeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	4,4	4,4
dimetileter (DME) din deşeuri lemnoase, în instalaţie desine stătătoare	0	0
dimetileter (DME) din deşeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	4,1	4,1
metanol din deşeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătă-toare	0	0
metanol din deşeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalaţie de sine stătătoare	4,1	4,1
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leşiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leşiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
dimetileter (DME) din gazificarea leşiei negre integratăîn fabrici de celuloză	0	0
metanol din gazificarea leşiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producţia metano-lului	

Valori implicite detaliate pentru prelucrare: „e_p” conform definiției din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producţie a biocombustibililor şi a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	4,8	6,8
motorină Fischer-Tropsch	0,1	0,1

din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare		
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0,1	0,1
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	0	0
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	0	0
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	0	0
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	0	0
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	0	0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	0	0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	0	0
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	0	0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

Valori implicite detaliate pentru transport și distribuție: „e_{td}” conform definiției din partea C din prezenta anexă.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)

etanol din paie de grâu	7,1	7,1			
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	12,2	12,2			
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,4	8,4			
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	12,2	12,2			
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,4	8,4			
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	12,1	12,1			
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6			
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătă-toare	12,1	12,1			
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	8,6	8,6			
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	7,7	7,7			
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	7,9	7,9			
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	7,7	7,7			
metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici deceluloză	7,9	7,9			
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului				

Valori implicite detaliate doar pentru transportul și distribuţia combustibilului final. Acestea sunt deja incluse în tabelul „emisii din transport și distribuţie e_{td}”, conform definiţiei din partea C din prezenta anexă, însă valorile următoare sunt utile în cazul în care un operator economic dorește să declare emisiile reale din transport doar pentru transportul materiilor prime.

Filiera de producţie a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră –valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	1,6	1,6
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	1,2	1,2
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	1,2	1,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătătoare	1,2	1,2
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenite din pădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	1,2	1,2
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalaţie desine stătătoare	2,0	2,0
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalaţie de sine stătătoare	2,0	2,0
metanol din deșeuri lemnoase, în instalaţie de sine stătă-toare	2,0	2,0
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalaţie de sine stătătoare	2,0	2,0
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	2,0	2,0

metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	2,0	2,0
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metano-lului	

Total pentru cultivare, prelucrare, transport și distribuție.

Filiera de producție a biocombustibililor și a biolichidelor	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
etanol din paie de grâu	13,7	15,7
motorină Fischer-Tropsch instalație de sine stătătoare	15,6	15,6
motorină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,7	16,7
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase, instalație de sine stătătoare	15,6	15,6
benzină Fischer-Tropsch din deșeuri lemnoase provenitedin pădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,7	16,7
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase, în instalație desine stătătoare	15,2	15,2
dimetileter (DME) din deșeuri lemnoase provenite dinpădure cultivată, în instalație de sine stătătoare	16,2	16,2
metanol din deșeuri lemnoase, în instalație de sine stătătoare	15,2	15,2
metanol din deșeuri lemnoase provenite din pădurecultivată, în instalație de sine stătătoare	16,2	16,2
motorină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	10,2	10,2
benzină Fischer-Tropsch din gazificarea leșiei negreintegrată în fabrici de celuloză	10,4	10,4
dimetileter (DME) din gazificarea leșiei negre integratăîn fabrici de celuloză	10,2	10,2

metanol din gazificarea leșiei negre integrată în fabrici de celuloză	10,4	10,4			
partea de MTBE din surse regenerabile	Egală cu cea din filiera utilizată pentru producția metanolului				

Anexa VI

REGULI PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI ASUPRA FORMĂRII GAZELOR CU EFECT DE SERĂ PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ ȘI OMOLOGII LOR COMBUSTIBILI FOSILI

A. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE PENTRU REDUCERILE EMISIILOR DE GAZE CU EFECT DE SERĂ PROVENITE DIN COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ ÎN CAZUL ÎN CARE ACEȘTIA SUNT PRODUȘI FĂRĂ EMISII NETE DE CARBON GENERATE DE SCHIMBAREA DESTINAŢIEI TERENURILOR

AȘCHII DE LEMN					
Sistemul de producţie a combustibililor dinbiomasă	**Distanţă de transport**	**Reduceri de gaze cu efect de seră Valoare tipică**		**Reduceri de gaze cu efect de seră Valoare implicită**	
		Căldură	**Energie electrică**	**Căldură**	**Energie electrică**
Aşchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	500-2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %
	2 500-10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %
	Peste 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %
Aşchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producţie scurt (eucalipt)	2 500-10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %
Aşchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – ferti-lizat)	1-500 km	89 %	83 %	87 %	81 %
	500-2 500 km	85 %	78 %	84 %	76 %
	2 500-10 000 km	78 %	67 %	74 %	62 %
	Peste 10 000 km	63 %	45 %	57 %	35 %
Aşchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	500-2 500 km	88 %	82 %	86 %	79 %
	2 500-10 000 km	80 %	70 %	77 %	65 %
	Peste 10 000 km	65 %	48 %	59 %	39 %
	1-500 km	93 %	89 %	92 %	88 %

Compatibil		Prevederile Anexei VI din Directivă sunt detaliate în Metodologie (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

Aşchii de lemn din lemn comercializabil	500-2 500 km	90 %	85 %	88 %	82 %
	2 500-10 000 km	82 %	73 %	79 %	68 %
	Peste 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
Aşchii de lemn din reziduuri industriale	1-500 km	94 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	2 500-10 000 km	83 %	75 %	80 %	71 %
	Peste 10 000 km	69 %	54 %	63 %	44 %

Pelete de lemn

Sistemul de producţie a combustibililor din biomasă		**Distanţa de transport**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**		**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**	
			Căldură	**Energie elec-trică**	**Căldură**	**Energie elec-trică**
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere	Cazul 1	1-500 km	58 %	37 %	49 %	24 %
		500-2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500-10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Peste 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Cazul 2	1-500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		500-2 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		2 500-10 000 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		Peste 10 000 km	69 %	54 %	63 %	45 %
	Cazul 3	1-500 km	92 %	88 %	90 %	85 %
		500-2 500 km	92 %	88 %	90 %	86 %
		2 500-10 000 km	90 %	85 %	88 %	81 %
		Peste 10 000 km	84 %	76 %	81 %	72 %
Brichete sau pelete delemn din specii fore-stiere cu ciclu de producţie scurt (eucalipt)	Cazul 1	2 500-10 000 km	52 %	28 %	43 %	15 %
	Cazul 2	2 500-10 000 km	70 %	56 %	66 %	49 %
	Cazul 3	2 500-10 000 km	85 %	78 %	83 %	75 %
Brichete sau pelete de lemn din specii fore-	Cazul 1	1-500 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		500-10 000 km	52 %	29 %	44 %	16 %

stiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fertilizat)		Peste 10 000 km	47 %	21 %	37 %	7 %
	Cazul 2	1-500 km	73 %	60 %	69 %	54 %
		500-10 000 km	71 %	57 %	67 %	50 %
		Peste 10 000 km	66 %	49 %	60 %	41 %
	Cazul 3	1-500 km	88 %	82 %	87 %	81 %
		500-10 000 km	86 %	79 %	84 %	77 %
		Peste 10 000 km	80 %	71 %	78 %	67 %
Brichete sau pelete de lemn din specii fore-stiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fără fertilizare)	Cazul 1	1-500 km	56 %	35 %	48 %	23 %
		500-10 000 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		Peste 10 000 km	49 %	24 %	40 %	10 %
	Cazul 2	1-500 km	76 %	64 %	72 %	58 %
		500-10 000 km	74 %	61 %	69 %	54 %
		Peste 10 000 km	68 %	53 %	63 %	45 %
	Cazul 3	1-500 km	91 %	86 %	90 %	85 %
		500-10 000 km	89 %	83 %	87 %	81 %
		Peste 10 000 km	83 %	75 %	81 %	71 %
Lemn comercializabil	Cazul 1	1-500 km	57 %	37 %	49 %	24 %
		500-2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500-10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Peste 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Cazul 2	1-500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		500-2 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		2 500-10 000 km	75 %	63 %	70 %	56 %
		Peste 10 000 km	70 %	55 %	64 %	46 %
	Cazul 3	1-500 km	92 %	88 %	91 %	86 %
		500-2 500 km	92 %	88 %	91 %	87 %
		2 500-10 000 km	90 %	85 %	88 %	83 %
		Peste 10 000 km	84 %	77 %	82 %	73 %
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului	Cazul 1	1-500 km	75 %	62 %	69 %	55 %
		500-2 500 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		2 500-10 000 km	72 %	59 %	67 %	51 %

		Peste 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
	Cazul 2	1-500 km	87 %	80 %	84 %	76 %
		500-2 500 km	87 %	80 %	84 %	77 %
		2 500-10 000 km	85 %	77 %	82 %	73 %
		Peste 10 000 km	79 %	69 %	75 %	63 %
	Cazul 3	1-500 km	95 %	93 %	94 %	91 %
		500-2 500 km	95 %	93 %	94 %	92 %
		2 500-10 000 km	93 %	90 %	92 %	88 %
		Peste 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %

FILIERE AGRICOLE					
Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	Distanța de transport	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică		Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită	
		Căldură	Energie elec- trică	Căldură	Energie elec- trică
Reziduuri agricole cu o densitate < 0,2 t/m3	1- 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	89 %	83 %	86 %	80 %
	2 500-10 000 km	77 %	66 %	73 %	60 %
	Peste 10 000 km	57 %	36 %	48 %	23 %
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/m3	1-500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500-2 500 km	93 %	89 %	92 %	87 %
	2 500-10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	Peste 10 000 km	78 %	68 %	74 %	61 %
Pelete din paie	1-500 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	500-10 000 km	86 %	79 %	83 %	74 %
	Peste 10 000 km	80 %	70 %	76 %	64 %
Brichete rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	500-10 000 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	Peste 10 000 km	87 %	81 %	85 %	77 %
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	20 %	-18 %	11 %	-33 %
Făină de sâmburi de palmier (fără	Peste 10 000 km	46 %	20 %	42 %	14 %

emisii de CH_4 de la presa de ulei)					

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ				
Sistemul de producţie a biogazului		Opţiunea tehnologică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită
Gunoi de grajd umed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	146 %	94 %
		Digestat în mediu închis	246 %	240 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	136 %	85 %
		Digestat în mediu închis	227 %	219 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	142 %	86 %
		Digestat în mediu închis	243 %	235 %
Plantă de porumb întreagă	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	36 %	21 %
		Digestat în mediu închis	59 %	53 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	34 %	18 %
		Digestat în mediu închis	55 %	47 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	28 %	10 %
		Digestat în mediu închis	52 %	43 %
Deşeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	47 %	26 %
		Digestat în mediu închis	84 %	78 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43 %	21 %
		Digestat în mediu închis	77 %	68 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	38 %	14 %

		Digestat în mediu închis	76 %	66 %

BIOGAZ PENTRU ENERGIE ELECTRICĂ - AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ŞI PORUMB				
Sistemul de producţie a biogazului		**Opţiunea tehnologică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**
Gunoi de grajd – Porumb 80% - 20%	Cazul 1	Digestat în mediudeschis	72 %	45 %
		Digestat în mediu închis	120 %	114 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	67 %	40 %
		Digestat în mediu închis	111 %	103 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	65 %	35 %
		Digestat în mediu închis	114 %	106 %
Gunoi de grajd – Porumb 70 %–30%	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	60 %	37 %
		Digestat în mediu închis	100 %	94 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	57 %	32 %
		Digestat în mediu închis	93 %	85 %
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	53 %	27 %
		Digestat în mediu închis	94 %	85 %
Gunoi de grajd – Porumb 60 %–40 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	53 %	32 %
		Digestat în mediu închis	88 %	82 %
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	50 %	28 %
		Digestat în mediu închis	82 %	73 %

	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	46 %	22 %
		Digestat în mediu închis	81 %	72 %

BIOMETAN PENTRU TRANSPORT			
Sistemul de producţie a biometa-nului	**Opţiuni tehnologice**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică**	**Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită**
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	117 %	72 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	133 %	94 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	190 %	179 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enţilor gazoşi	206 %	202 %
Plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	35 %	17 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	51 %	39 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	52 %	41 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enţilor gazoşi	68 %	63 %
Deşeuri biologice	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	43 %	20 %
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	59 %	42 %
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	70 %	58 %
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enţilor gazoşi	86 %	80 %

BIOMETAN AMESTECURI DE GUNOI DE GRAJD ŞI PORUMB

Sistemul de producţie a biometa-nului	Opţiuni tehnologice	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică	Reduceri de emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită				
Gunoi de grajd –Porumb 80 %-20 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	62 %	35 %				
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	78 %	57 %				
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	97 %	86 %				
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enţilor gazoşi	113 %	108 %				
Gunoi de grajd –Porumb 70 %-30 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	53 %	29 %				
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	69 %	51 %				
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	83 %	71 %				
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enţilor gazoşi	99 %	94 %				
Gunoi de grajd –Porumb 60 %-40 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoşi	48 %	25 %				
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoşi	64 %	48 %				

	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	74 %	62 %		
	Digestat în mediu închis, cu ardere a eflu- enților gazoși	90 %	84 %		
B. METODOLOGIE 1. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producţia și utilizarea de combustibili din biomasă se calculează prin formula următoare: a)Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din producţia și utilizarea de combustibili din biomasă înainte de conversia în energie electrică, încălzire și răcire se calculează prin formula următoare: $E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr}$, unde E = volumul total al emisiilor rezultate din producţia de combustibil înainte de conversia energetică; e_{ec} = emisiile provenite din extracţia sau cultivarea materiilor prime e_l = emisiile anuale provenite din variaţia cantităţii de carbonprovocată de schimbarea destinaţiei terenului; e_p = emisii provenite din prelucrare; e_{td} = emisii provenite din transport și distribuţie; e_u = emisii provenite de la combustibilul utilizat; e_{sca} = reducerile emisiilor prin acumularea CO_2 în sol printr-o gestionare agricolă îmbunătăţită; e_{ccs} = reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și e_{ccr} = reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea carbonului. Emisiile rezultate din producţia de mașini și echipamente nu se iau în considerare.		Compatibil	Prevederile Anexei VI din Directivă sunt detaliate la secțiunea a 3-a din Metodologie (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și	

b)În cazul codigestiei diferitelor substraturi într-o instalaţie de biogaz, pentru producţia de biogaz sau biometan, valorile tipice și implicite ale emisiilor de gaze cu efect de seră se calculează după cum urmează: $E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot E_n$ unde E = emisiile de gaze cu efect de seră per MJ de biogaz sau biometan produs prin codigestia amestecului stabilit de substraturi S_n = ponderea materiilor prime n în conţinutul energetic E_n = emisiile în g CO_2/MJ pentru filiera n astfel cum se prevede în partea D din prezenta anexă $S_n = \frac{P_n \cdot W_n}{\sum_1^n P_n \cdot W_n}$ unde P_n = randamentul energetic [MJ] per kilogram de materie primă folosită umedă n W_n = factorul de ponderare a substratului n definit după cum urmează: $W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \cdot \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n}\right)$ unde: I_n = contribuţia anuală la fierbătorul de substrat n [tone de substanţă proaspătă] AM_n = umiditatea medie anuală a substratului n [kg de apă/kg de substanţă proaspătă] SM_n = umiditatea standard a substratului n(***) (*) Pentru gunoiul de grajd utilizat ca substrat, se adaugă un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd (-54 kg CO_2eq/t substanţă proaspătă) pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajd. (**) Următoarele valori ale lui P_n se folosesc pentru calculul valorilor tipice și implicite:			combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

P(porumb): 4,16 [$MJ_{biogaz}/kg_{porumb\ umed\ @\ 65\ \%\ umezeală}$] P(gunoi de grajd): 0,50 [$MJ_{biogaz}/kg_{gunoi\ de\ grajd\ umed\ @\ 90\ \%\ umezeală}$] P(deșeuri biologice) 3,41 [$MJ_{biogaz}/kg_{deșeuri\ biologice\ umede\ @\ 76\ \%\ umezeală}$] (***) Se utilizează următoarele valori ale umidităţii standard pentru substratul SM_n: SM(porumb): 0,65 [kg de apă/kg de substanţă proaspătă] SM(gunoi de grajd): 0,90 [kg de apă/kg de substanţă proaspătă] SM(deșeuri biologice): 0,76 [kg de apă/kg de substanţăproaspătă] c)În cazul codigestiei substraturilor n într-o instalaţie de biogaz, pentru producţia de biogaz sau biometan, valorile efective ale emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la biogaz și biometan se calculează după cum urmează: $$E = \sum_{1}^{n} S_n \cdot (e_{ec,n} + e_{td,feedstock,n} + e_{l,n} - e_{sca,n}) + e_p + e_{td,product} + e_u - e_{ccs} - e_{ccr}$$ unde: E = volumul total al emisiilor rezultate din producţia de biogaz sau biometan înainte de conversia energiei; S_n = ponderea materiilor prime n, în fracţiune a intrării în digestor; $e_{ec,n}$ = emisiile provenite din extracţia sau cultivarea mate-riilor prime n; $e_{td,materiiprime,n}$ = emisiile provenite din transportul materiilor prime n către digestor; $e_{l,n}$ = emisiile anualizate provenite din variaţiile stocului de carbon provocate de schimbarea destinaţiei terenurilor, pentru materiile prime n; e_{sca} = reducerile de emisii datorate unei gestionări agricole mai bune a materiilor prime n (*); e_p = emisii provenite din prelucrare; $e_{td,produs}$ = emisii provenite din transportul și distribuţia de biogaz și/sau biometan; e_u = emisiile produse de combustibilul folosit, și anume gaze cu efect de seră emise pe parcursul procesuluide ardere; e_{ccs} = reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2; și e_{ccr} = reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2			

(*) Pentru e_{sca} se atribuie un bonus de 45 g CO_2eq/MJ de gunoi de grajd pentru o mai bună gestionare agricolă și a gunoiului de grajdîn cazul în care gunoiul de grajd este utilizat ca substrat pentru producţia de biogaz și biometan. d)Emisiile de gaze cu efect de seră provenite din utilizarea de combustibili din biomasă pentru producerea energiei electrice, a încălzirii și a răcirii, inclusiv conversia energiei în energie electrică și/sau încălzire sau răcire, se calculează după cum urmează: i) Pentru instalaţiile energetice care produc numai energie termică: $EC_h = \frac{E}{\eta_h}$ ii) Pentru instalaţiile energetice care produc numai energie electrică: $EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}}$ unde $EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate dinprodusul energetic final. E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale combusti- bilului înainte de conversia finală. η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie electrică la intrarea anuală de combustibil pe baza conţinutului său energetic. η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de combustibil pe baza conţinutului său energetic. iii) pentru energia electrică sau mecanică produsă de instalaţiile energetice care produc energie termică utilă pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică:			

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \cdot \eta_{el}}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

iv) pentru energia termică utilă produsă de instalațiile energetice care produc energie termică pe lângă energie electrică și/sau energie mecanică:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{el} \cdot \eta_{el} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

unde

$EC_{h,el}$ = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din produsul energetic final.
E = totalul emisiilor de gaze cu efect de seră ale combusti- bilului înainte de conversia finală.
η_{el} = randamentul electric, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie electrică la intrarea anuală de energie pe baza conţinutului său energetic.
η_h = randamentul termic, definit ca rezultat al împărţirii producţiei anuale de energie termică utilă la intrarea anuală de energie pe baza conţinutului său energetic.
C_{el} = fracţiunea exergetică din energia electrică și/sau energia mecanică, stabilită la 100 % (C_{el} = 1).
C_h = randamentul ciclului Carnot (fracţiunea exergetică din cadrul energiei termice utile).

Randamentul ciclului Carnot, C_h, pentru energia termică utilă la diferite temperaturi, este definit după cum urmează:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

unde

T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), a energiei termice utile la punctul de furnizare.
T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echivalent cu 0 °C)
Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează:

C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiţii: (i) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (ii) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; (iii) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condiţiile pieţei.			
2. Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasăse exprimă după cum urmează: (a) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă, E, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de combus- tibil, g CO_2eq/MJ. (b) emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la încălzire sau energie electrică produsă pe bază de combustibili din biomasă, EC, se exprimă în grame de echivalent CO_2 per MJ de produs energetic final (energie termică sau energie electrică), g CO_2eq/MJ. În cazul în care încălzirea și răcirea sunt cogenerate cu energie electrică, emisiile se alocă între energia electrică și cea termică [astfel cum sunt prevăzute la punctul 1 litera (d)], indiferent dacă energia termică este utilizată pentru încălzire sau pentru răcire. În cazul în care emisiile de gaze cu efect de seră provenite din extracţia sau cultivarea de materii prime e_{ec} sunt exprimate în g CO_2eq/tonă de substanţă uscată de materii prime, conversia în grame de echivalent CO_2 per MJ de combustibil, g CO_2eq/MJ, se calculează după cum urmează: $$e_{ec}\text{fuel}_a\left[\frac{gCO_2eq}{MJfuel}\right]_{ec} = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right]}{LHV_a\left[\frac{MJfeedstock}{tdry\ feedstock}\right]} \cdot \text{Fuel feedstock factor}_a \cdot \text{Allocation factor fuel}_a$$ unde $$\text{Allocation factor fuel}_a = \left[\frac{\text{Energy in fuel}}{\text{Energy fuel} + \text{Energy in co-products}}\right]$$ $$\text{Fuel feedstock factor}_a = [\text{Ratio of MJ feedstock required to make 1 MJ fuel}]$$			

Emisiile pe tonă de substanţă uscată de materii prime se calculează după $e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{dry}}\right] = \frac{e_{ec}\text{feedstock}_a\left[\frac{gCO_2eq}{t_{moist}}\right]}{(1-\text{moisture content})}$ cum urmează:			
3. Reducerile de emisii de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă se calculează după cum urmează: (a) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la combustibilii din biomasă utilizaţi în transporturi: REDUCERE = $(E_{F(t)} - E_B)/E_{F(t)}$ unde E_B=emisiile totale provenite de la combustibili din biomasă utilizați în transporturi; și $E_{F(t)}$=emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru transport (b) reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră datorate producerii de încălzire și răcire și de energie electrică pe bază de combustibili din biomasă: REDUCERE = $(EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)}/EC_{F(h\&c,el)}$ unde $EC_{B(h\&c,el)}$ = emisiile totale rezultate din energia termică sau electrică, $EC_{F(h\&c,el)}$ = emisiile totale provenite de la omologul combustibil fosil pentru energie termică utilă sau energie electrică			
4. Gazele cu efect de seră luate în considerare în sensul punctului 1 sunt CO_2, N_2O și CH_4. Pentru calcularea echivalenţei în CO_2, aceste gaze se evaluează după cum urmează: CO_2: 1 N_2O: 298 CH_4: 25			
5. Emisiile provenite din extracţia, recoltarea sau cultivarea de materii prime, e_{ec}, includ emisii provenite din însuși procesul de extracţie, recoltare sau cultivare; din colectarea, uscarea și depozitarea de materii prime; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanţe chimice sau produse utilizate în procesul de extracţie sau de cultivare. Se exclude captarea de CO_2 în cadrul cultivării de materii prime. Se pot obţine estimări ale emisiilor rezultate din cultivarea biomasei agricole pe baza mediilor regionale pentru emisiile provenite			

din cultivare incluse în rapoartele menţionate la articolul 31 alineatul (4) din prezenta directivă sau din informaţii cu privire la valorile implicite detaliate privind emisiile provenite din cultivare incluse în prezenta anexă, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. În absenţa unor informaţii relevante în rapoartele respective, este permis să se calculeze valori medii bazate pe practici agricole locale, de exemplu pe baza unor date provenite de la un grup de exploataţii, ca alternativă la utilizarea valorilor efective. Se pot obține estimări ale emisiilor provenite din activitatea de cultivare și de recoltare a biomasei forestiere prin utilizarea valorilor medii pentru emisiile provenite din cultivare și recoltare calculate pentru zone geografice la nivel național, ca alternativă la utilizarea valorilor efective.			
6. Pentru scopurile calculului menţionat la punctul 1 litera (a), reducerile emisiilor provenite din îmbunătăţirea gestionării în agricultură, e_{sca}, cum ar fi trecerea la aratul de conservare sau la semănarea direct în mirişte, îmbu- nătăţirea sistemului de rotaţie, utilizarea culturilor de protecţie, inclusiv gestionarea reziduurilor de culturi, precum și utilizarea unui ameliorator organic de soluri (de exemplu compost, digestat fermentat din gunoi de grajd), se ia în considerare doar în cazul în care sunt furnizate dovezi solide și verificabile cu privire la creșterea cantităţii de carbon din sol sau dacă se poate presupune în mod rezonabil că aceasta a crescut în perioada în care au fost cultivate materiile prime respective, ţinând seama, în același timp, de emisiile existente acolo unde astfel de practici presupun utilizareala scară crescută de îngrășăminte și erbicide.			
7. Emisiile anuale rezultate din variaţiile stocurilor de carbon provocate de schimbarea destinaţiei terenurilor, e_l, se calculează prin distribuirea în mod egal a emisiilor totale pe o perioadă de 20 de ani. La calcularea emisiilor respective se aplică formula următoare: $e_l = (CS_R - CS_A) \times 3{,}664 \times 1/20 \times 1/P - e_B$ (1) unde e_l = emisiile anuale de gaze cu efect de seră rezultate din variaţia stocului de carbon provocată de schimbarea destinaţiei terenurilor [măsurată ca masă de echivalent CO_2 per unitate energetică produsă pe bază de combustibil din biomasă]. „Terenuri cultivate” (2) și „terenuri cu cultură perenă” (3) sunt considerate ca reprezentând o singură categorie de destinaţie a terenurilor;			

CS_R = stocul de carbon per unitate de suprafaţă asociat destinaţiei de referinţă a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafaţă, cuprinzând atât solul, cât și vegetaţia]. Destinaţia de referinţă a terenului reprezintă destinaţia terenului în ianuarie 2008 sau cu 20 de ani înainte de obţinerea materiei prime, luându-se în considerare data cea mai recentă; CS_A = stocul de carbon per unitate de suprafaţă asociat destinaţiei de referinţă efective a terenului [măsurat ca masă (tone) de carbon per unitate de suprafaţă, cuprinzând atât solul, cât și vegetaţia]. În cazurile în care stocul de carbon se acumulează pe o perioadă mai mare de un an, valoarea atribuită CS_A este stocul estimat per unitate de suprafaţă după 20 de ani sau atunci când cultura ajunge la maturitate, în funcţie de care dintre momente survine primul; P = productivitatea culturii (măsurată ca energie produsă de combustibilii din biomasă per unitate de suprafaţă per an); și e_B = bonus de 29 g CO_2eq/MJ de combustibil din biomasă, dacă biomasa este obţinută din teren degradat reabilitat, în condiţiile stabilite la punctul 8			
8. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se atribuie dacă se furnizează dovezi care să ateste că terenul în chestiune: (a) nu era folosit pentru activităţi agricole în ianuarie 2008 sau pentru oricare altă activitate; și (b) este teren sever degradat, inclusiv terenurile exploatate în trecut în scopuri agricole. Bonusul de 29 g CO_2eq/MJ se aplică pentru o perioadă de până la 20 ani, începând cu data transformării terenurilor în exploataţii agricole, cu condiţia asigurării unei creșteri regulate a stocului de carbon, precum și a unei reduceri semnificative a eroziunii, în cazul terenurilor din categoria (b).			
9. „Teren sever degradat” înseamnă un teren care, pe o perioadă importantă de timp, a fost fie salinizat într-o proporţie importantă, fie a prezentat un conţinut în materii organice deosebit de scăzut și care a fost grav erodat.			
10. În conformitate cu partea C punctul 10 din anexa V la prezenta directivă, Decizia 2010/335/UE a Comisiei ([1]), care prevede orientări pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în legătură cu prezenta directivă, pe baza Orien- tărilor IPCC din 2006 pentru inventarele naţionale privind gazele cu efect de seră – volumul 4 și în conformitate			

cu Regulamentele (UE) nr. 525/2013 și (UE) 2018/841 servește drept bază pentru calcularea stocurilor de carbon din sol.			
11. Emisiile rezultate în urma prelucrării, e_p, includ emisii provenite din însuși procesul de prelucrare; din deșeuri și scurgeri; precum și din producerea de substanţe sau produse chimice utilizate în procesul de prelucrare, inclusiv emisiile de CO_2 care corespund conţinutului de carbon al materiilor prime fosile, indiferent dacă au fost sau nu arse efectiv în acest proces. La calculul consumului de energie electrică ce nu se produce în instalaţia de producţie a combustibilului din biomasă solidă sau gazoasă, se consideră că intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră care caracterizează producereași distribuţia energiei electrice respective este egală cu intensitatea medie a emisiilor la producerea și distribuţia de energie electrică într-o regiune definită. Ca o excepţie de la această regulă, producătorii pot utiliza o valoare medie pentru a calcula energia electrică produsă de o instalaţie individuală de producere a energiei electrice, în cazul în care instalaţia nu este conectată la reţeaua electrică. Emisiile rezultate în urma prelucrării includ emisii provenite din uscarea produselor și materialelor intermediare, atunci când este relevant.			
12. Emisiile provenite din transport și distribuţie, e_{td}, includ emisii rezultate din transportul de materii prime și materiale semifinite și din stocarea și distribuţia de materiale finite. Emisiile provenite din transport și distribuţie care sunt luate în considerare în temeiul punctului 5 nu sunt acoperite de prezentul punct.			
13. Emisiile de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat, e_u, se consideră ca având valoarea zero pentru combustibilii din biomasă. Emisiile de alte gazecu efect de seră decât CO_2 (CH_4 și N_2O) provenite de la combustibilul utilizat se includ în factorul e_u.			
14. Reducerile emisiilor prin captarea și stocarea geologică a CO_2, e_{ccs}, care nuau fost deja luate în calcul pentru e_p, se limitează la emisiile evitate prin captarea și stocarea de CO_2 emis în legătură directă cu extracţia, transportul, prelucrarea și distribuţia combustibilului din biomasă dacă este stocat în conformitate cu Directiva 2009/31/CE.			
15. Reducerile emisiilor prin captarea și înlocuirea CO_2, e_{ccr}, este direct legată de producţia de combustibili din biomasă cărora li se datorează și se limitează la emisiile evitate prin captarea de CO_2 al cărui carbon provine din biomasă și care se utilizează pentru înlocuirea CO_2 de origine fosilă în producţia de produse și servicii comerciale.			

16. În cazul în care o unitate de cogenerare – care furnizează energie termică și/sau energie electrică unui proces de producţie a combustibililor din biomasă pentru care se calculează emisiile – produce un surplus de energie electrică și/sau de energie termică utilă, emisiile de gaze cu efectde seră se împart între energia electrică și energia termică utilă conform temperaturii agentului termic (care reflectă utilitatea energiei termice). Partea utilă a energiei termice se calculează prin înmulţirea conţinutului său energetic cu randamentul ciclului Carnot, C_h, calculat după cum urmează: $C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$ unde T_h = temperatura, măsurată ca temperatură absolută (în grade Kelvin), aenergiei termice utile la punctul de furnizare. T_0 = temperatura mediului ambiant, stabilită la 273,15 grade Kelvin (echi-valent cu 0 °C. Alternativ, în cazul în care surplusul de căldură se exportă pentru încălzirea clădirilor, la o temperatură mai mică de 150 °C (423,15 grade Kelvin), C_h poate fi definit după cum urmează: C_h = randamentul ciclului Carnot pentru energia termică la 150 °C (423,15 grade Kelvin), ceea ce înseamnă: 0,3546 În scopul calculului respectiv, se utilizează randamentele efective, definite ca producţia anuală de energie mecanică, energie electrică și energie termică, fiecare împărţită la intrarea anuală de energie. În scopul acestui calcul, se aplică următoarele definiţii: (a) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, prin același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice; (b) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă în vederea satisfacerii unei cereri justificate din punct de vedere economic de energie termică, pentru încălzire sau răcire; (c) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă cererea care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care altfel ar putea fi satisfăcută în condiţiile pieţei.			
17. În cazul în care, printr-un proces de producţie a combustibilului din biomasă, se obţine, în combinaţie, combustibilul pentru care se			

calculează emisiile și unul sau mai multe alte produse („coproduse”), emisiile de gaze cu efect de seră se împart între combustibil sau produsul său intermediar și coproduse, proporţional cu conţinutul lor energetic (determinat de puterea calorifică inferioară în cazul unor coproduse altele decât energia electrică și termică). Intensitatea gazelor cu efect de seră generate de surplusul de energie electrică sau de energie termică utilă este aceeași cu intensitatea gazelor cu efect de seră generate de energia electrică sau termică livrată procesului de producţie a combustibilului din biomasă și se determină prin calcularea intensităţii gazelor cu efect de seră la toate intrările și emisiile, inclusiv emisiile provenite de la materiile prime și emisiile de CH_4 și N_2O, către și dinspre unitatea de cogenerare, cazane sau alte aparate care furnizează energie termică sau electrică pentru procesul de producţie a combustibililor din biomasă. În cazul cogenerării de energie electrică și termică, calculul se efectuează în conformitate cu punctul 16.			
18. Pentru calculele menţionate la punctul 17, emisiile care trebuie împărţite sunt e_{ec} + e_l + e_{sca} + acele fracţii ale e_p, e_{td}, e_{ccs} și e_{ccr} care au loc până la faza în care se produce un coprodus, inclusiv faza respectivă. În cazul în care s-a alocat vreo valoare coproduselor într-o etapă de prelucrare anterioară din ciclul de viaţă, fracţia din emisiile atribuite produsului combustibil inter- mediar în ultima etapă a prelucrării respective se utilizează în acest scop în locul valorii totale a emisiilor. În cazul biogazului și al biometanului, toate coprodusele se iau în considerare în scopul acestui calcul. Nu se alocă emisii pentru deșeuri și reziduuri. În scopul calculului respectiv, se atribuie un conţinut energetic egal cu zero coproduselor cu conţinut energetic negativ. Deșeurile și reziduurile, inclusiv coroanele și crengile arborilor, paiele, pielițele, știuleţii, cojile de nuci, precum și reziduurile provenite din prelu- crare, inclusiv glicerina brută (glicerină care nu este rafinată) și reziduuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr se consideră a avea o valoare a emisiilor de gaze cu efect de seră egală cu zero în decursul ciclului lor de viaţă până în momentul procesului de colectare a materialelor respective, indiferent dacă acestea sunt prelucrate în produse intermediare înainte de a fi transformate în produsul final. În cazul combustibililor din biomasă produși în rafinării, altele decât combi- naţiile de instalaţii de prelucrare cu cazane sau unităţi de cogenerare care furnizează energie termică și/sau energie electrică			

instalaţiei de prelucrare, unitatea de analiză în scopurile calculului menţionat la punctul 17 este rafinăria.			
19. În cazul combustibililor din biomasă utilizaţi la producerea de energie electrică, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(el)}$ este 183 g CO_2eq/MJ de energie electrică sau 212 g CO_2eq/MJ de energie electrică pentru regiunile ultraperiferice. În cazul combustibililor din biomasă utilizaţi la producerea de energie termică utilă, precum și la producerea de încălzire și/sau de răcire, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h)}$ este 80 g CO_2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizaţi la producerea de energie termică utilă, în cazul căreia se poate demonstra o înlocuire fizică directă a cărbunelui, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $EC_{F(h)}$ este 124 g CO_2eq/MJ de energie termică. În cazul combustibililor din biomasă utilizaţi pe post de combustibili pentru transport, pentru calculul menţionat la punctul 3, omologul combustibil fosil $E_{F(t)}$ este 94 g CO_2eq/MJ.			
C. VALORI IMPLICITE DETALIATE PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ. /A se vedea ANEXA la respectivul Tabel de concordanță/		Compatibil	Prevederile Anexei VI din Directivă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.</td>
</tr>
<tr>
<td>D. VALORI TIPICE ȘI IMPLICITE TOTALE PENTRU FILIERELE DECOMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ
<table>
<tr><th>Sistemul de producţie a combustibililor dinbiomasă</th><th>Distanţa de transport</th><th>Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)</th><th>Emisii implicite de gaze cu efect de seră – valoareimplicită (g CO_2eq/MJ)</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Așchii de lemn din reziduuri forestiere</td><td>1-500 km</td><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td>500-2 500 km</td><td>7</td><td>9</td></tr>
<tr><td>2 500-10 000 km</td><td>12</td><td>15</td></tr>
<tr><td>Peste 10 000 km</td><td>22</td><td>27</td></tr>
<tr><td>Așchii de lemn din specii forestiere cuciclu de producție scurt (eucalipt)</td><td>2 500-10 000 km</td><td>16</td><td>18</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat)</td><td>1-500 km</td><td>8</td><td>9</td></tr>
<tr><td>500-2 500 km</td><td>10</td><td>11</td></tr>
<tr><td>2 500-10 000 km</td><td>15</td><td>18</td></tr>
<tr><td>Peste 10 000 km</td><td>25</td><td>30</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Așchii de lemn din specii forestiere cuciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)</td><td>1-500 km</td><td>6</td><td>7</td></tr>
<tr><td>500-2 500 km</td><td>8</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2 500-10 000 km</td><td>14</td><td>16</td></tr>
<tr><td>Peste 10 000 km</td><td>24</td><td>28</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Așchii de lemn din lemn</td><td>1-500 km</td><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td>500-2 500 km</td><td>7</td><td>8</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td>Compatibil</td>
<td>Prevederile Anexei VI din Directivă sunt detaliate la secțiunea a 3-a din Anexa nr.2 a Metodologiei (Anexa nr. 2) a Hotărârii Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră,</td>
</tr>
</table>

comercializabil	2 500-10 000 km	12	15
	Peste10 000 km	22	27
Așchii de lemn din reziduuri industriale	1-500 km	4	5
	500-2 500 km	6	7
	2 500-10 000 km	11	13
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuriforestiere (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2 500 km	29	35
	2 500-10 000 km	30	36
	Peste 10 000 km	34	41
Brichete sau pelete de lemn din reziduuriforestiere (cazul 2a)	1-500 km	16	19
	500-2 500 km	16	19
	2 500-10 000 km	17	21
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din reziduuriforestiere (cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-2 500 km	6	7
	2 500-10 000 km	7	8
	Peste 10 000 km	11	13
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (eucalipt – cazul 1)	2 500-10 000 km	33	39
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (eucalipt – cazul 2a)	2 500-10 000 km	20	23
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (eucalipt – cazul 3a)	2 500-10 000 km	10	11

Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – cu fertilizare – cazul 1)	1-500 km	31	37
	500-10 000 km	32	38
	Peste 10 000 km	36	43
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – cu fertilizare – cazul 2a)	1-500 km	18	21
	500-10 000 km	20	23
	Peste 10 000 km	23	27
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – cu fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	8	9
	500-10 000 km	10	11
	Peste 10 000 km	13	15
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fără fertilizare – cazul 1)	1-500 km	30	35
	500-10 000 km	31	37
	Peste 10 000 km	35	41
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fără fertilizare – cazul 2a)	1-500 km	16	19
	500-10 000 km	18	21
	Peste 10 000 km	21	25
Brichete sau pelete de lemn din speciiforestiere cu ciclu de producţie scurt (plop – fără fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	6	7
	500-10 000 km	8	9
	Peste 10 000 km	11	13
Brichete sau pelete de lemn din lemncomercializabil (cazul 1)	1-500 km	29	35
	500-2 500 km	29	34
	2 500-10 000 km	30	36
	Peste 10 000 km	34	41
Brichete sau pelete de lemn	1-500 km	16	18

	din lemncomercializabil (cazul 2a)	500-2 500 km	15	18		
		2 500-10 000 km	17	20		
		Peste 10 000 km	21	25		
	Brichete sau pelete de lemn din lemncomercializabil (cazul 3a)	1-500 km	5	6		
		500-2 500 km	5	6		
		2 500- 0 000 km	7	8		
		Peste 10 000 km	11	12		
	Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 1)	1-500 km	17	21		
		500-2 500 km	17	21		
		2 500-10 000 km	19	23		
		Peste 10 000 km	22	27		
	Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	9	11		
		500-2 500 km	9	11		
		2 500-10 000 km	10	13		
		Peste 10 000 km	14	17		
	Brichete sau pelete de lemn din reziduuridin industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	3	4		
		500-2 500 km	3	4		
		2 500-10 000 km	5	6		
		Peste 10 000 km	8	10		

Cazul 1 se referă la procesele în care este utilizat un cazan cu gaz natural pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces este achiziţionată din reţea.

Cazul 2a se referă la procesele în care este utilizat un cazan alimentat cu așchii de lemn pentru a furniza căldură de proces morii de pelete. Energia electrică de proces este achiziţionată din reţea.

Cazul 3a se referă la procesele în care este utilizată o instalaţie de cogenerare alimentată cu așchii de lemn pentru a furniza căldură și energie electrică morii de pelete.

Sistemul de producţie a combustibililor din biomasă	Distanţa de transport	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)
Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/m^3 (1)	1-500 km	4	4
	500-2 500 km	8	9
	2 500-10 000 km	15	18
	Peste 10 000 km	29	35
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/m^3 (2)	1-500 km	4	4
	500-2 500 km	5	6
	2 500-10 000 km	8	10
	Peste 10 000 km	15	18
Pelete din paie	1-500 km	8	10
	500-10 000 km	10	12

	Peste 10 000 km	14	16
Brichete rezultate din prelucrarea trestieide zahăr	500-10 000 km	5	6
	Peste 10 000 km	9	10
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	54	61
Făină de sâmburi de palmier (fără emisiide CH_4 de la presa de ulei)	Peste 10 000 km	37	40

Valori tipice și implicite – biogaz pentru energie electrică

Sistemul de producţie a bioga-zului	Opţiunea tehnologică		Valoare tipică	Valoare implicită
			Emisii de gaze cu efect deseră (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră (g CO_2eq/MJ)
Biogaz pentru energie electrică din gunoi de grajdumed	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	– 28	3
		Digestat în mediuî nchis	– 88	– 84
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	– 23	10
		Digestat în mediu închis	– 84	– 78
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	– 28	9
		Digestat în mediu închis	– 94	– 89
Biogaz pentru	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	38	47
		Digestat în mediu închis	24	28

energie electrică din plantă de porumb întreagă	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	43	54			
		Digestat în mediu închis	29	35			
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	47	59			
		Digestat în mediu închis	32	38			
Biogaz pentru energie electrică din deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	31	44			
		Digestat în mediu închis	9	13			
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	37	52			
		Digestat în mediu închis	15	21			
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	41	57			
		Digestat în mediu închis	16	22			

Valori tipice și implicite pentru biometan

Sistemul de producţie a biometanului	Opţiunea tehnologică	Emisii de gaze cu efect deseră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect deseră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)
Biometan din gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis,fără ardere a efluenţilor gazoși	– 20	22
	Digestat în mediu deschis,cu ardere a efluenţilor gazoși	– 35	1
	Digestat în mediu închis,fără ardere a efluenţilorgazoși	– 88	– 79

	Digestat în mediu închis,cu ardere a efluenţilor gazoși	– 103	– 100
Biometan din plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis,fără ardere a efluenţilor gazoși	58	73
	Digestat în mediu deschis,cu ardere a efluenţilor gazoși	43	52
	Digestat în mediu închis,fără ardere a efluenţilorgazoși	41	51
	Digestat în mediu închis,cu ardere a efluenţilor gazoși	26	30
Biometan din deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis,fără ardere a efluenţilor gazoși	51	71
	Digestat în mediu deschis,cu ardere a efluenţilor gazoși	36	50
	Digestat în mediu închis,fără ardere a efluenţilorgazoși	25	35
	Digestat în mediu închis,cu ardere a efluenţilor gazoși	10	14

Valori tipice și implicite – biogaz pentru energie electrică – amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producţie a biogazului	Opţiuni tehnologice	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO2eq/MJ)

Gunoi de grajd – Porumb 80 %-20 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	17	33			
		Digestat în mediu închis	– 12	– 9			
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	22	40			
		Digestat în mediu închis	– 7	– 2			
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	23	43			
		Digestat în mediu închis	– 9	– 4			
Gunoi de grajd – Porumb 70 %-30 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	24	37			
		Digestat în mediu închis	0	3			
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	29	45			
		Digestat în mediu închis	4	10			
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	31	48			
		Digestat în mediu închis	4	10			
Gunoi de grajd – Porumb 60 %-40 %	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	28	40			
		Digestat în mediu închis	7	11			
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	33	47			
		Digestat în mediu închis	12	18			
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	36	52			

		Digestat în mediu închis	12	18

Observații

Cazul 1 se referă la filiere în care energia electrică și căldura necesare în acest proces sunt furnizate chiar de către motorul instalaţiei de cogenerare.

Cazul 2 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din reţea și căldura de proces este furnizată chiar de către motorul insta- laţiei de cogenerare. În unele state membre, operatorii nu au dreptul să solicite subvenţii pentru producţia brută și cazul 1 reprezintă configuraţia cea mai probabilă.

Cazul 3 se referă la filiere în care energia electrică necesară în acest proces este preluată din reţea și căldura de proces este furnizată de un cazan cu biogaz. Această procedură se aplică pentru anumite instalaţii de cogenerare în care motorul nu se află la faţa locului și biogazul este vândut (dar nu transformatîn biometan).

Valori tipice și implicite – biometan – amestecuri de gunoi de grajd și porumb: emisii de gaze cu efect de seră cu ponderi atribuite pe baza masei proaspete

Sistemul de producţie a biometanului	Opţiuni tehnologice	Valoare tipică (g CO2eq/MJ)	Valoare implicită (g CO2eq/MJ)
Gunoi de grajd – Porumb 80 %-20 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoși	32	57
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenţilor gazoși	17	36
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenţilor gazoși	– 1	9
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenţilor gazoși	– 16	– 12
	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenţilor gazoși	41	62

Gunoi de grajd – Porumb 70 %-30 %	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	26	41
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	13	22
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	– 2	1
Gunoi de grajd – Porumb 60 %-40 %	Digestat în mediu deschis, fără ardere a efluenților gazoși	46	66
	Digestat în mediu deschis, cu ardere a efluenților gazoși	31	45
	Digestat în mediu închis, fără ardere a efluenților gazoși	22	31
	Digestat în mediu închis, cu ardere a efluenților gazoși	7	10

În cazul biometanului care este utilizat ca biometan comprimat drept combustibil pentru transport, trebuie adăugată o valoare de 3,3 g CO_2eq/MJ biometan lavalorile tipice și o valoare de 4,6 g CO_2eq/MJ biometan la valorile implicite.

Anexa VII **CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE UTILIZATE PENTRU ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE** **PARTEA A:** CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE DIN POMPELE DE CĂLDURĂ UTILIZATE PENTRU ÎNCĂLZIRE Cantitatea de energie aerotermală, geotermală sau hidrotermală capturată de pompele de căldură care trebuie considerată drept energie din surse regenerabileîn sensul prezentei directive, E_{RES}, se calculează în conformitate cu următoarea formulă. $E_{RES} = Q_{utilizabil} * (1 – 1/FPS)$ unde		Compatibil	Prevederile Anexei VII a Directivei sunt transpuse și detaliate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea regulamentului privind calculul consumului de energie

—	$Q_{utili-zabil}$	=	totalul estimat al căldurii utilizabile generate de pompele de căldură care îndeplinesc criteriile menționate la articolul 7 alineatul (4), pus în aplicare după cum urmează: doar pompele de căldură pentrucare FPS > 1,15 * 1/η sunt luate în considerare,		
—	FPS	=	media estimată a factorului de performanță sezonieră pentru aceste pompe de căldură,		
—	η	=	proporția între producția totală brută de energie electrică și consumul de energie primară pentru producerea de energie electrică și se calculează ca medie la nivelul UE pe baza datelor Eurostat.		
PARTEA B: CONTABILIZAREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE UTILIZATE PENTRU RĂCIRE 1. DEFINIȚII La calcularea energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire se aplică următoarele definiții: (1) „răcire” înseamnă extragerea căldurii dintr-un spațiu închis sau interior (cu scop de confort termic) sau dintr-un proces, pentru a reduce temperatura spațiului sau a procesului sau pentru a o menține la un numit nivel (punct de setare); pentru sistemele de răcire, căldura extrasă este evacuată în și absorbită de aerul înconjurător, de apa ambiantă sau de sol, unde mediul (aerul, solul și apa) acționează ca un disipator termic pentru căldura extrasă și, prin urmare, funcționează ca sursă de frig; (2) „sistem de răcire” înseamnă un ansamblu de componente constând într-un sistem de extragere a căldurii, unul sau mai multe dispozitive de răcire și un sistem de evacuare a căldurii, la care se adaugă, în cazul răcirii active, un mediu de răcire sub formă de fluid, care acționează împreună pentru a genera un anumit transfer de căldură și, prin urmare, asigură temperatura necesară; (a) pentru răcirea incintelor, sistemul de răcire poate fi un sistem de răcire naturală sau un sistem de răcire care include un generator de răcire și pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale; (b) pentru răcirea proceselor, sistemul de răcire include un generator de răcire pentru care răcirea este una dintre funcțiile principale;			Compatibil	Prevederile Anexei VII a Directivei sunt transpuse și detaliate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin Hotărârea Guvernului nr. 74/2025 cu privire la aprobarea regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile.

(3) „răcire naturală (de tip free cooling)” înseamnă un sistem de răcire care utilizează o sursă naturală de frig pentru a extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, prin intermediul fluidului (fluidelor) transportat(e) cu pompă (pompe) și/sau ventilator (ventilatoare) și care nu necesită utilizarea unui generator de răcire; (4) „generator de răcire” înseamnă partea unui sistem de răcire care generează o diferență de temperatură ce permite extracția căldurii din spațiul sau procesul care trebuie răcit, utilizând un ciclu de compresie a vaporilor, un ciclu de adsorbție sau fiind determinat de un alt ciclu termodinamic, utilizat atunci când sursa de frig este indisponibilă sau insuficientă; (5) „răcire activă” înseamnă îndepărtarea căldurii dintr-un spațiu sau proces, pentru care este necesară o energie de intrare pentru a satisface cererea de răcire, utilizată atunci când fluxul natural de energie este indisponibil sau insuficient, și se poate produce cu sau fără un generator de răcire; (6) „răcire pasivă” înseamnă îndepărtarea căldurii cu ajutorul fluxului natural de energie prin conducție, convecție, radiații sau transfer de masă fără a fi necesară deplasarea unui fluid de răcire pentru a extrage și a evacua căldura sau pentru a genera o temperatură mai scăzută cu un generator de răcire, inclusiv reducând nevoia de răcire prin elemente de proiectare a clădirilor, cum ar fi izolarea clădirilor, acoperișul verde, peretele vegetal, umbrirea sau creșterea masei clădirii, prin ventilare sau prin utilizarea ventilatoarelor de confort; (7) „ventilație” înseamnă deplasarea naturală sau forțată a aerului pentru a introduce aerul înconjurător în interiorul unui spațiu, cu scopul de a asigura o calitate adecvată a aerului din interior, inclusiv în ceea ce privește temperatura; (8) „ventilator de confort” înseamnă un produs care include un ventilator și un grup motor electric pentru a deplasa aerul și a asigura confortul pe timpul verii prin creșterea vitezei aerului în jurul corpului uman, conferind un sentiment termic de răcoare; (9) „cantitate de energie din surse regenerabile pentru răcire” înseamnă alimentarea cu răcire care a fost generată cu o eficiență energetică			

specificată exprimată ca factor de performanță sezonieră calculat în energie primară; (10) „disipator termic” sau „sursă de frig” înseamnă un mediu absorbant natural extern în care este transferată căldura extrasă din spațiu sau proces; acesta poate fi aerul înconjurător, apa ambiantă sub formă de corpuri de apă naturale sau artificiale și formațiunile geotermale situate sub suprafața pământului solid; (11) „sistem de extragere a căldurii” înseamnă un dispozitiv care extrage căldura din spațiul sau procesul care trebuie răcit, cum ar fi un evaporator într-un ciclu de compresie a vaporilor; (12) „dispozitiv de răcire” înseamnă un dispozitiv conceput pentru a efectua o răcire activă; (13) „sistem de evacuare a căldurii” înseamnă dispozitivul în care are loc transferul final de căldură de la mediul de răcire la disipatorul termic, cum ar fi condensatorul aer-agent frigorific în cadrul unui ciclu de compresie a vaporilor răciți cu aer; (14) „energie de intrare” înseamnă energia necesară pentru transportul fluidului (răcire naturală) sau energia necesară pentru transportul fluidului și pentru acționarea generatorului de răcire (răcire activă cu un generator de răcire); (15) „răcire centralizată” înseamnă distribuția de energie termică sub formă de lichide răcite, de la surse de producție centrale sau decentralizate, printr-o rețea, către mai multe clădiri sau situri, în scopul utilizării acestora pentru răcirea spațiilor sau a proceselor; (16) „factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară” înseamnă un indicator al eficienței de conversie a energiei primare a sistemului de răcire; (17) „număr echivalent de ore de funcționare la sarcină totală” înseamnă numărul de ore în care un sistem de răcire funcționează cu sarcină maximă pentru a produce cantitatea de răcire pe care o produce efectiv pe parcursul unui an, dar la sarcini variabile;			

(18) „grade-zile de răcire” înseamnă valorile climatice calculate cu o bază de 18 °C utilizate ca date de intrare pentru a determina numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală. 2. DOMENIUL DE APLICARE 1. La calcularea cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire, statele membre iau în calcul răcirea activă, inclusiv răcirea centralizată, indiferent dacă este vorba de răcire naturală sau dacă se utilizează un generator de răcire. 2. Statele membre nu iau în considerare: (a) răcirea pasivă, deși în cazul în care aerul de ventilație este utilizat ca agent de transport termic pentru răcire, alimentarea corespunzătoare cu răcire, care poate fi furnizată fie de un generator de răcire, fie prin răcire naturală, face parte din calculul răcirii din surse regenerabile; (b) următoarele tehnologii sau procese de răcire: (i) răcirea în mijloacele de transport (ii) sistemele de răcire a căror funcție principală este producerea sau depozitarea materialelor perisabile la temperaturi specificate (refrigerare și congelare); (iii) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor mai mici de 2 °C; (iv) sistemele de răcire cu puncte de setare a temperaturii de răcire a incintelor sau a proceselor de peste 30 °C; (v) răcirea căldurii reziduale rezultate din generarea de energie, din procesele industriale și din sectorul terțiar (căldură reziduală). (c) energia utilizată pentru răcire în centralele de producere a energiei electrice, fabricarea cimentului, fierului și oțelului, stații de epurare a apelor uzate, centre de tehnologie a informației (cum ar fi centrele de date), instalații de transport și distribuție a energiei electrice și infrastructuri de transport. Statele membre pot exclude mai multe categorii de sisteme de răcire din calculul energiei din surse regenerabile utilizate pentru răcire, în scopul de a conserva sursele naturale de frig din anumite zone geografice din motive de protecție a mediului. Exemple în acest sens sunt protejarea râurilor sau lacurilor împotriva riscului de supraîncălzire.			

3. METODOLOGIA DE CONTABILIZARE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE PENTRU RĂCIREA INDIVIDUALĂ ȘI CENTRALIZATĂ Numai sistemele de răcire care funcționează peste cerința minimă de eficiență exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară (FPS_p) din secțiunea 3.2 al doilea paragraf sunt considerate ca producând energie din surse regenerabile. 3.1 **Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire** Cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire (ERES-C) se calculează cu următoarea formulă: $E_{RES-C} = (Q_{C_{Source}} - E_{INPUT}) \times s_{FPS_p} = Q_{C_{Supply}} \times s_{FPS_p}$ unde: $Q_{C_{Source}}$ este cantitatea de căldură eliberată de sistemul de răcire în aerul înconjurător, în apa ambiantă sau în sol; E INPUT este consumul de energie al sistemului de răcire, inclusiv consumul de energie al sistemelor auxiliare pentru sistemele măsurate, cum ar fi răcirea centralizată; $Q_{C_{Supply}}$ este energia de răcire furnizată de sistemul de răcire; s_{FPS_p} este definită la nivelul sistemului de răcire ca ponderea din alimentarea cu răcire care poate fi considerată ca fiind energie din surse regenerabile în conformitate cu cerințele privind FPS, exprimată ca procent. FPS este stabilit fără a se ține seama de pierderile din distribuție. Pentru răcirea centralizată, aceasta înseamnă că FPS este stabilit per generator de răcire sau la nivel de sistem de răcire naturală. Pentru sistemele de răcire pentru care se poate aplica FPS standard, coeficienții F(1) și F(2) în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 al Comisiei și cu comunicarea aferentă a Comisiei nu sunt utilizați ca factori de corecție. În cazul răcirii generate de căldură care provine în proporție de 100 %din surse regenerabile (absorbție și adsorbție), răcirea furnizată trebuie considerată ca fiind în totalitate din surse regenerabile.			

Etapele de calcul necesare pentru $Q_{C_{Supply}}$ și S_{FPS_p} sunt explicate în secțiunile 3.2-3.4.

3.2 Calculul ponderii factorului de performanță sezonieră care se califică drept energie din surse regenerabile - S_{FPS_p}

s $_{FPS}$ este ponderea aprovizionării cu răcire care poate fi considerată drept energie din surse regenerabile. image crește odată cu creșterea valorilor FPS_p. FPS_p este definit așa cum este descris în Regulamentul (UE) 2016/2281 al Comisiei și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012 al Comisiei, cu excepția faptului că factorul implicit de energie primară pentru energia electrică a fost actualizat la 2,1 în Directiva 2012/27/UE [astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002) a Parlamentului European și a Consiliului. Se utilizează condițiile-limită din standardul EN14511.

Cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire, exprimată prin factorul de performanță sezonieră exprimat în energie primară, trebuie să fie de cel puțin 1,4 ($FPSp_{LOW}$). Pentru ca S_{FPS_p}să fie 100 %, cerința privind eficiența minimă a sistemului de răcire trebuie să fie cel puțin 6 ($FPSp_{HIGH}$). Pentru toate celelalte sisteme de răcire se aplică următorul calcul:

$$SFPS_p = \frac{FPS_p - FPS_{p\ LOW}}{FPS_{p_HIGH} - FPS_{p_LOW}} \%$$

FPS p este eficiența sistemului de răcire exprimată ca factor de performanță sezonieră exprimat în energie primară;

$FPSp_{LOW}$ este factorul minim de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe eficiența sistemelor standard de răcire (cerințe minime de proiectare ecologică);
$FPSp_{HIGH}$ este valoarea limită superioară a factorului de performanță sezonieră exprimat în energie primară și se bazează pe cele mai bune practici pentru soluțiile de răcire naturală utilizate în răcirea centralizată.

3.3 C alculul cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire folosind FPS_p standard și măsurat

FPS standard și măsurat

Pentru generatoarele electrice de răcire cu compresie a vaporilor și pentru generatorul de răcire cu compresie a vaporilor motorului cu ardere internă sunt disponibile valori FPS standardizate, datorită cerințelor de proiectare ecologică prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 206/2012 și în Regulamentul (UE) 2016/2281 Pentru aceste generatoare de răcire sunt disponibile valori de până la 2 MW pentru răcirea în vederea confortului termic și până la 1,5 MW pentru răcirea proceselor. Nu sunt disponibile valori standard pentru alte tehnologii și bareme de capacitate. În ceea ce privește răcirea centralizată, nu sunt disponibile valori standard, dar există măsurători care sunt utilizate; acestea permit calcularea valorilor FPS cel puțin o dată pe an. Pentru a calcula cantitatea de răcire din surse regenerabile, se pot utiliza valorile standard ale FPS, în cazul în care acestea sunt disponibile. În cazul în care nu sunt disponibile valori standard sau măsurarea este o practică standard, se utilizează valorile FPS măsurate, separate prin valorile limită ale capacității de răcire. Pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mică de 1,5 MW, se poate utiliza FPS standard, în timp ce FPS măsurat se utilizează pentru răcirea centralizată, pentru generatoarele de răcire cu o capacitate de răcire mai mare sau egală cu 1,5 MW și pentru generatoarele de răcire pentru care nu sunt disponibile valori standard. În plus, pentru toate sistemele de răcire fără FPS standard, care includ toate soluțiile de răcire naturală și generatoarele de răcire activate termic, se stabilește un FPS măsurat pentru a se profita de metodologia de calcul pentru răcirea din surse regenerabile. *Definirea valorilor standard ale FPS* Valorile FPS sunt exprimate în termeni de eficiență energetică primară calculată utilizând factori de energie primară în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 pentru a determina eficiența de răcire a incintelor pentru diferitele tipuri de generatoare de răcire (33). Factorul de energie primară din Regulamentul (UE) 2016/2281 se calculează ca fiind1/η, unde η este raportul mediu dintre producția brută totală de energie electrică și consumul de energie primară pentru producția de energie electrică în întreaga UE. Odată cu modificarea factorului implicit de energie primară pentru energie electrică, denumit coeficient la punctul 1 din anexa la Directiva (UE) 2018/2002, care modifică nota de subsol 3 din anexa la IV la Directiva 2012/27/UE, factorul de energie primară de 2,5 din Regulamentul (UE) 2016/2281 se înlocuiește cu 2,1 atunci când se calculează valorile FPS.			

Atunci când purtătorii de energie primară, cum ar fi energia termică sau gazul, sunt utilizați ca energie de intrare pentru acționarea generatorului de răcire, factorul standard de energie primară (1/η) este 1, reflectând lipsa transformării energetice η = 1. Condițiile standard de funcționare și ceilalți parametri necesari pentru determinarea FPS sunt definiți în Regulamentul (UE) 2016/2281 și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012, în funcție de categoria generatorului de răcire. Condițiile-limită sunt cele definite în standardul EN14511. Pentru generatoarele de răcire reversibile (pompe de căldură reversibile), care sunt excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2016/2281 deoarece funcția lor de încălzire este reglementată de Regulamentul (UE) nr. 813/2013 al Comisiei (34) în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea incintelor și instalațiile de încălzire cu funcție dublă, se utilizează același calcul al FPS care este definit pentru generatoarele de răcire nereversibile similare în Regulamentul (UE) 2016/2281. De exemplu, pentru generatoarele de răcire electrice cu compresia vaporilor, FPSp se definește după cum urmează (indexul p este folosit pentru a clarifica faptul că FPS este definit în termeni de energie primară): - pentru răcirea incintelor $FPS_p = \frac{SEER}{\frac{1}{\eta}} - F(1) - F(2)$ - pentru răcirea proceselor $FPS_p = \frac{SEPR}{\frac{1}{\eta}} - F(1) - F(2)$ unde - REES și SEPR sunt factori de performanță sezonieri ([35]) (REES înseamnă „rata de eficiență energetică sezonieră”, iar SEPR înseamnă „rata de performanță energetică sezonieră” – *Seasonal Energy Performance Ratio*) în energia finală definită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 și cu Regulamentul (UE) nr. 206/2012; - η este raportul mediu dintre producția brută totală de energie electrică și consumul de energie primară pentru producția de energie electrică în UE (η = 0,475 și 1/η = 2,1).			

F(1) și F(2) sunt factori de corecție în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2281 și cu comunicarea aferentă a Comisiei. Acești coeficienți nu se aplică răcirii proceselor în Regulamentul (UE) 2016/2281, deoarece indicatorii de energie finală SEPR sunt utilizați direct. În absența unor valori adaptate, pentru conversia SEPR se utilizează aceleași valori utilizate pentru conversia SEER. *Condiții-limită FPS* Pentru definirea FPS al generatorului de răcire, se utilizează condițiile-limită pentru FPS definite în Regulamentul (UE) 2016/2281 și în Regulamentul (UE) nr. 206/2012. În cazul generatoarelor de răcire apă-aer și apă-apă, energia de intrare necesară pentru punerea la dispoziție a sursei de frig este inclusă prin intermediul factorului de corecție F(2). Condițiile-limită pentru FPS sunt prezentate în figura 1. Aceste condiții-cadru se aplică tuturor sistemelor de răcire, fie sistemelor de răcire naturală, fie sistemelor care conțin generatoare de răcire. Aceste condiții-cadru sunt similare cu cele pentru pompele de căldură (utilizate în modul de încălzire) din Decizia 2013/114/UE a Comisiei. Diferența este aceea că, în cazul pompelor de căldură, consumul de energie electrică corespunzător consumului auxiliar de energie electrică (modul oprit prin termostat, modul standby, modul oprit, modul de funcționare a încălzitorului uleiului din carter) nu este luat în considerare pentru evaluarea FPS. Cu toate acestea, deoarece în cazul răcirii se vor utiliza atât valorile standard ale FPS, cât și valorile FPS măsurate și având în vedere faptul că, în cadrul FPS măsurat, se ia în considerare consumul auxiliar, este necesar să se includă consumul auxiliar de energie în ambele situații. Pentru răcirea centralizată, pierderile de frig datorate distribuției și consumul de energie electrică al pompei de distribuție între instalația de răcire și substația clientului nu se includ în estimarea FPS. În cazul sistemelor de răcire pe bază de aer care asigură și funcția de ventilație, alimentarea cu răcire datorată debitului de aer de ventilație nu trebuie luată în considerare. Puterea ventilatorului care este necesară pentru ventilație trebuie, de asemenea, să fie redusă proporțional cu raportul dintre debitul aerului pentru ventilație și debitul aerului de răcire.			

Figura 1 Ilustrarea condițiilor-limită ale FPS pentru generatorul de răcire care utilizează FPS standard și răcirea centralizată (și alte sisteme de răcire de dimensiuni mari care utilizează FPS măsurat), unde E_{INPUT_AUX} este energia de intrare pentru ventilator și/sau pompă și E_{INPUT_CG} energia de intrare pentru generatorul de răcire

În cazul sistemelor de răcire cu aer cu recuperare internă a frigului, alimentarea cu răcire datorată recuperării frigului nu se contabilizează. Puterea ventilatorului care este necesară pentru recuperarea frigului de către schimbătorul de căldură se actualizează proporțional cu raportul dintre pierderile de presiune cauzate de schimbătorul de căldură cu recuperare de frig și pierderile totale de presiune ale sistemului de răcire cu aer.

3.4 **Calcul folosind valori standard**

Se poate utiliza o metodă simplificată pentru sistemele individuale de răcire cu o capacitate mai mică de 1,5 MW, pentru care este disponibilă o valoare standard a FPS, pentru a estima energia totală furnizată pentru răcire.

În cadrul metodei simplificate, energia de răcire furnizată de sistemul de răcire ($Q_{Csupply}$) este capacitatea nominală de răcire *(Pc)* înmulțită cu numărul echivalent de ore de funcționare la sarcină totală *(EFLH)*. O singură valoare a gradelor-zile de răcire (CDD – *Cooling Degree Days*) poate fi utilizată pentru o țară întreagă sau se pot utiliza valori distincte pentru diferite zone climatice, cu condiția ca pentru aceste zone climatice să fie disponibile capacități nominale și FPS.
Pentru calculul *EFLH* se pot utiliza următoarele metode implicite:

- pentru răcirea incintelor în sectorul rezidențial: EFLH = 96 + 0,85 * CDD
- pentru răcirea incintelor în sectorul terțiar: EFLH = 475 + 0,49 * CDD
- pentru răcirea proceselor: EFLH = τ_s * (7300 + 0,32 * CDD)

unde τ_s este un factor de activitate utilizat pentru a contabiliza timpul de funcționare al unor procese specifice (de exemplu, pe tot parcursul anului τ_s = 1, nu doar în la sfârșit de săptămână τ_s = 5/7). Nu există nicio valoare implicită. ***3.4.1. Calcul folosind valori măsurate*** Sistemele pentru care nu există valori standard, precum și sistemele de răcire cu o capacitate mai mare de 1,5 MW și sistemele de răcire centralizată își calculează răcirea din surse regenerabile pe baza următoarelor măsurători: *Energia de intrare măsurată*: Energia de intrare măsurată include toate sursele de energie pentru sistemul de răcire, inclusiv eventualele generatoare de răcire, și anume electricitate, gaz, căldură etc. Aceasta include, de asemenea, pompele și ventilatoarele auxiliare utilizate în sistemul de răcire, dar nu și pe cele utilizate pentru distribuția răcirii către o clădire sau un proces. În cazul răcirii cu aer cu funcție de ventilație, numai energia suplimentară de intrare datorată răcirii trebuie să fie inclusă în energia de intrare a sistemului de răcire. *Alimentarea cu energie pentru răcire măsurată*: Alimentarea cu energie pentru răcire se măsoară ca rezultat al sistemului de răcire și se scad orice pierderi de frig pentru a se estima alimentarea netă cu energie pentru răcire a clădirii sau a procesului care este utilizatorul final al răcirii. Pierderile de frig includ pierderile dintr-un sistem de răcire centralizată și din sistemul de distribuție a răcirii dintr-o clădire sau un amplasament industrial. În cazul răcirii pe bază de aer cu funcție de ventilație, alimentarea cu energie pentru răcire trebuie să excludă efectul introducerii de aer proaspăt în scopuri de ventilație. Măsurătorile trebuie efectuate pentru anul respectiv care trebuie raportat, și anume toată energia de intrare și toată energia furnizată pentru răcire pentru întregul an. ***3.4.2. Răcirea centralizată: cerințe suplimentare*** Pentru sistemele de răcire centralizată, alimentarea netă cu răcire la nivelul clientului se ia în considerare atunci când se definește capacitatea netă de răcire, indicată drept$Q_{C_Supply_net}$. Pierderile termice			

produse în rețeaua de distribuție Q_{c_LOSS}) se deduc din alimentarea brută cu răcire ($Q_{c_Supply_gross}$ după cum urmează:
$Q_{C_Supply_net} = Q_{c_Supply_gross-} - Q_{c_LOSS}$

3.4.2.1. Divizarea subsistemelor

Sistemele de răcire centralizată pot fi împărțite în subsisteme care cuprind cel puțin un generator de răcire sau un sistem de răcire naturală. Acest lucru necesită măsurarea energiei furnizate pentru răcire și a energiei de intrare pentru fiecare subsistem, precum și alocarea pierderilor de frig pe subsistem, după cum urmează:

$$Q_{C_Supply_net_i} = Q_{C_Supply_gross_i} x \left(1 - \frac{Q_{C_{LOSS}}}{\left(\sum_{i=1}^{n} Q_{C_{Supply_{gross_i}}}\right)}\right)$$

3.4.2.2. Auxiliari

Atunci când un sistem de răcire se împarte în subsisteme, dispozitivele auxiliare (de exemplu, comenzile, pompele și ventilatoarele) ale generatorului (generatoarelor) de răcire și/sau ale sistemului (sistemelor) de răcire naturală trebuie să fie incluse în același (aceleași) subsistem(e). Energia auxiliară corespunzătoare distribuției răcirii în interiorul clădirii, cum ar fi pompele secundare și unitățile terminale (de exemplu ventiloconvectoarele, ventilatoarele unităților de tratare a aerului) nu se contabilizează.

În cazul dispozitivelor auxiliare care nu pot fi alocate unui subsistem specific, de exemplu pompele din rețeaua de răcire centralizată care livrează energia de răcire furnizată de toate generatoarele de răcire, consumul lor de energie primară se alocă fiecărui subsistem de răcire proporțional cu energia de răcire furnizată de generatoarele de răcire și/sau de sistemele de răcire naturală ale fiecărui subsistem, în același mod ca în cazul pierderilor de frig din rețea, după cum urmează:

$$E_{INPUT_AUX_i} = E_{INPUT_AUX1_i} + E_{INPUT_AUX2} * \frac{Q_{C_Supply_net_i}}{\sum_{i=1}^{n} Q_{C_Supply_net_i}}$$

unde:
$E_{INPUT_AUX1_i}$ este consumul auxiliar de energie al subsistemului „i”;
E_{INPUT_AUX2} este consumul auxiliar de energie al întregului sistem de răcire, care nu poate fi alocat unui subsistem specific pentru răcire.

3.5. Calcularea cantității de energie din surse regenerabile pentru răcire pentru ponderile totale de energie din surse regenerabile și pentru ponderile de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire Pentru calcularea ponderilor globale de energie din surse regenerabile, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la numărătorul „consumul final brut de energie din surse regenerabile”, cât și la numitorul „consumul final brut de energie”. Pentru calcularea ponderilor energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire, cantitatea de energie din surse regenerabile pentru răcire se adaugă atât la numărătorul „consumul final brut de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire”, cât și la numitorul „consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire”. ***3.6. Orientări privind elaborarea unor metodologii și calcule mai precise*** Se prevede și se încurajează ca statele membre să își efectueze propriile estimări atât pentru FPS, cât și pentru EFLH. Orice astfel de abordări naționale/regionale trebuie să se bazeze pe ipoteze precise, pe eșantioane reprezentative de mărime suficientă, care să ducă la o estimare semnificativ îmbunătățită a energiei din surse regenerabile, comparativ cu estimarea obținută prin utilizarea metodologiei stabilite în prezentul act delegat. Aceste metodologii îmbunătățite se pot baza pe un calcul detaliat bazat pe date tehnice, luând în considerare, printre alți factori, anul și calitatea instalației, tipul compresorului și dimensiunea dispozitivului, modul de funcționare, sistemul de distribuție, cuplarea în cascadă a generatoarelor și clima regională. Statele membre care utilizează metode și/sau valori alternative trebuie să le prezinte Comisiei, împreună cu un raport care să descrie metoda și datele utilizate. Dacă este necesar, Comisia va traduce documentele și le va publica pe platforma sa de transparență.			
ANEXA VIII **PARTEA A** EMISII ESTIMATE PROVIZORII ÎN LEGĂTURĂ CU SCHIMBAREA INDIRECTĂ A DESTINAȚIEI TERENURILOR, GENERATE DE MATERIILE PRIME PENTRU BIOCOMBUSTIBILI, BIOLICHIDE ȘI COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ (g CO_2eq/MJ).		Parțial compatibil	Prevederile Anexei VIII din Directivă sunt parțial detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind

<table><tr><th>Grup de materii prime</th><th>Media (2)</th><th>Intervalul dintre percentilederivat din analiza sensi- bilităţii (3)</th></tr><tr><td>Culturi de cereale şi alte culturibogate în amidon</td><td>12</td><td>8-16</td></tr><tr><td>Culturi de plante zaharoase</td><td>13</td><td>4-17</td></tr><tr><td>Culturi de plante oleaginoase</td><td>55</td><td>33-66</td></tr></table> **PARTEA B** BIOCOMBUSTIBILI, BIOLICHIDE ȘI COMBUSTIBILI DIN BIOMASĂ PENTRU CARE EMISIILE ESTIMATE ÎN LEGĂTURĂ CU SCHIMBAREA INDIRECTĂ A DESTINAŢIEI TERENURILOR SUNT CONSIDERATE A FI EGALE CU ZERO. Biocombustibilii, biolichidele și combustibilii din biomasă produse din urmă-toarele categorii de materii prime vor fi considerate ca având emisii estimateîn legătură cu schimbarea indirectă a destinaţiei terenurilor egale cu zero: 1. materii prime care nu sunt enumerate în partea A din prezenta anexă. 2. materii prime a căror producţie a condus la schimbarea directă a destinaţiei terenurilor, și anume o schimbare de la una dintre următoarele categorii utilizate de IPCC: terenuri forestiere, pășuni, zone umede, așezări sau alte tipuri de terenuri, la terenuri cultivate sau terenuri cu culturi perene (4). În acest caz, o valoare a emisiilor în legătură cu schimbarea directă a destinaţiei terenurilor (e_l) ar fi trebuit calculată în conformitate cu anexa V partea C punctul 7			aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.
ANEXA IX **PARTEA A**. Materii prime pentru producţia de biogaz pentru transporturi și de biocombustibili avansaţi, a căror contribuţie la realizarea ponderilor minime menţionate la articolul 25 alineatul (1) primul și al patrulea paragraf poate fi considerată a fi egală cu dublul conţinutului lor energetic: (a) alge, dacă sunt cultivate pe pământ în helești sau fotobioreactoare;		Compatibil	Prevederile Anexei IX din Directivă sunt transpuse și detaliate în Regulamentul privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin Hotărârea Guvernului	

(b) fracţiunea de biomasă din deșeurile municipale mixte, însă nu din deșeurile menajere triate vizate de obiectivele în materie de reciclare prevăzute la articolul 11 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2008/98/CE; (c) biodeșeuri, astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 4 din Directiva 2008/98/CE, provenite din gospodării private care fac obiectulcolectării separate, astfel cum este definită la articolul 3 punctul 11 din directiva respectivă; (d) fracţiunea de biomasă din deșeurile industriale care nu poate fi folosită în lanţul alimentar sau furajer, inclusiv materiale provenite din industria cu amănuntul și cu ridicata și din industria agroalimentară, precum și din industria pescuitului și acvaculturii și excluzând materiile prime enumerateîn partea B din prezenta anexă; (e) paie; (f) gunoi de grajd și nămol de epurare; (g) efluenţi proveniţi de la presele de ulei de palmier și ciorchini de fructe de palmier goale; (h) smoală de ulei de tal; (i) glicerină brută; (j) deșeuri rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr (bagasă); (k) tescovină de struguri și drojdie de vin; (l) coji de nucă; (m) pleavă; (n) știuleţi curăţaţi de boabe de porumb; (o) fracţiunea de biomasă din deșeurile și reziduurile din silvicultură și din industriile forestiere, și anume scoarţa, ramurile, reziduurile anterioare comercializării, frunzele, acele, coroanele arborilor, rumegușul, așchiile, leșia neagră, leșia cu sulfit, fibra de nămol, lignina și uleiul de tal; (p) alte materiale celulozice de origine nealimentară; (q) alte materiale ligno-celulozice, cu excepţia bușteni lor de gater și a bușteni lor de furnir. **PARTEA B**. Materii prime pentru producţia de biocombustibili și de biogaz pentru transporturi a căror contribuţie la realizarea ponderii minime stabilite la articolul 25 alineatul (1) primul paragraf este limitată și poate fi considerată afi egală cu dublul conţinutului lor energetic: (a) ulei de gătit uzat; (b) grăsimi animale clasificate în categoriile 1 și 2 în			nr. 74/2025 cu privire la aprobarea regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile. Detalii cu privire la biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă sunt detaliate în Hotărârea Guvernului nr. 53/2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră.

<table>
<tr><td>conformitate cu Regula- mentul (CE) nr. 1069/2009</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ANEXA X

PARTEA A
Directiva abrogată și lista modificărilor succesive ale acesteia (menţionate la articolul 37).

<table><tr><td>Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 140, 5.6.2009, p. 16)</td><td></td></tr><tr><td>Directiva 2013/18/UE a Consiliului(JO L 158, 10.6.2013, p. 230)</td><td></td></tr><tr><td>Directiva (UE) 2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului
(JO L 239, 15.9.2015, p. 1)</td><td>Doar articolul 2</td></tr></table>
PARTEA B
Termene de transpunere în dreptul intern (menţionate la articolul 36)

<table><tr><td>Directiva</td><td>Termen de transpunere</td></tr><tr><td>2009/28/CE</td><td>25 iunie 2009</td></tr><tr><td>2013/18/UE</td><td>1 iulie 2013</td></tr><tr><td>(UE) 2015/1513</td><td>10 septembrie 2017</td></tr></table></td><td></td><td>Prevederi UE neaplicabile</td><td>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</td></tr>
<tr><td>ANEXA XI

Tabel de corespondență

<table><tr><td>Directiva 2009/28/CE</td><td>Prezenta directivă</td></tr><tr><td>Articolul 1</td><td>Articolul 1</td></tr><tr><td>Articolul 2 primul paragraf</td><td>Articolul 2 primul paragraf</td></tr><tr><td>Articolul 2 al doilea paragraf teza introductivă</td><td>Articolul 2 al doilea paragraf teza introductivă</td></tr><tr><td>Articolul 2 al doilea paragraf litera (a)</td><td>Articolul 2 al doilea paragraf punctul 1</td></tr><tr><td>Articolul 2 al doilea paragraf litera</td><td>—</td></tr></table></td><td></td><td>Prevederi UE neaplicabile</td><td>Transpunerea nu este necesară, deoarece se referă la tehnica legislativă UE.</td></tr>
</table>

(b)					
—	Articolul 2 al doilea paragraf punctul 2				
Articolul 2 al doilea paragraf litera (c)	Articolul 2 al doilea paragraf punctul 3				
Articolul 2 al doilea paragraf litera (c)	—				
Articolul 2 al doilea paragraf literele	Articolul 2 al doilea paragraf punctele				
(e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (l), (m),	24, 4, 19, 32, 33, 12, 5, 6, 45, 46, 47,				
(n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v)	23, 39, 41, 42, 43, 36, 44 și 37				
și (w)					
—	Articolul 2 al doilea paragraf punctele				
	7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18,				
	20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31,				
	34, 35, 38 și 40				
Articolul 3	—				
—	Articolul 3				
Articolul 4	—				
—	Articolul 4				
—	Articolul 5				
—	Articolul 6				
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 7 alineatul (1)				
Articolul 5 alineatul (2)	—				
Articolul 5 alineatul (3)	Articolul 7 alineatul (2)				
Articolul 5 alineatul (4) primul, al	Articolul 7 alineatul (3) primul, al				
doilea, al treilea și al patrulea paragraf	doilea, al treilea și al patrulea paragraf				
—	Articolul 7 alineatul (3) al cincilea și				
	al șaselea paragraf				
—	Articolul 7 alineatul (4)				
Articolul 5 alineatul (5)	Articolul 27 alineatul (1) primul				
	paragraf litera (c)				
Articolul 5 alineatele (6) și (7)	Articolul 7 alineatele (5) și (6)				
Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 8 alineatul (1)				

—	Articolul 8 alineatele (2) și (3)				
Articolul 6 alineatele (2) și (3)	Articolul 8 alineatele (4) și (5)				
Articolul 7 alineatele (1), (2), (3), (4)	Articolul 9 alineatele (1), (2), (3), (4)				
și (5)	și (5)				
—	Articolul 9 alineatul (6)				
Articolul 8	Articolul 10				
Articolul 9 alineatul (1)	Articolul 11 alineatul (1)				
Articolul 9 alineatul (2) primul	Articolul 11 alineatul (2) primul				
paragraf literele (a), (b) și (c)	paragraf literele (a), (b) și (c)				
—	Articolul 11 alineatul (2) primul paragraf litera (d)				
Articolul 10	Articolul 12				
Articolul 11 alineatele (1), (2) și (3)	Articolul 13 alineatele (1), (2) și (3)				
—	Articolul 13 alineatul (4)				
Articolul 12	Articolul 14				
Articolul 13 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 15 alineatul (1) primul paragraf				
Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 15 alineatul (1) al doilea paragraf				
Articolul 13 alineatul (1) al doilea	—				
paragraf literele (a) și (b)					
Articolul 13 alineatul (1) al doilea	Articolul 15 alineatul (1) al doilea				
paragraf literele (c), (d), (e) și (f)	paragraf literele (a), (b), (c) și (d)				
Articolul 13 alineatele (2), (3), (4)	Articolul 15 alineatele (2), (3), (4)				
și (5)	și (5)				
Articolul 13 alineatul (6) primul paragraf	Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf				
Articolul 13 alineatul (6) al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea paragraf	—				

—	Articolul 15 alineatele (7) și (8)				
—	Articolul 16				
—	Articolul 17				
Articolul 14	Articolul 18				
Articolul 15 alineatul (1)	Articolul 19 alineatul (1)				
Articolul 15 alineatul (2) primul, al	Articolul 19 alineatul (2) primul, al				
doilea și al treilea paragraf	doilea și al treilea paragraf				
—	Articolul 19 alineatul (2) al patrulea și				
	al cincilea paragraf				
Articolul 15 alineatul (2) al patrulea paragraf	Articolul 19 alineatul (2) al șaselea paragraf				
Articolul 15 alineatul (3)	—				
—	Articolul 19 alineatele (3) și (4)				
Articolul 15 alineatele (4) și (5)	Articolul 19 alineatele (5) și (6)				
Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf litera (a)	Articolul 19 alineatul (7) primul paragraf litera (a)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf litera (b) punctul (i)	paragraf litera (b) punctul (i)				
—	Articolul 19 alineatul (7) primul				
	paragraf litera (b) punctul (ii)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf litera (b) punctul (ii)	paragraf litera (b) punctul (iii)				
Articolul 15 alineatul (6) primul	Articolul 19 alineatul (7) primul				
paragraf literele (c), (d), (e) și (f)	paragraf literele (c), (d), (e) și (f)				
—	Articolul 19 alineatul (7) al doilea paragraf				
Articolul 15 alineatul (7)	Articolul 19 alineatul (8)				
Articolul 15 alineatul (8)	—				
Articolul 15 alineatele (9) și (10)	Articolul 19 alineatele (9) și (10)				

—	Articolul 19 alineatul (11)				
Articolul 15 alineatul (11)	Articolul 19 alineatul (12)				
Articolul 15 alineatul (12)	—				
—	Articolul 19 alineatul (13)				
Articolul 16 alineatele (1), (2), (3), (4),	—				
(5), (6), (7) și (8)					
Articolul 16 alineatele (9), (10) și (11)	Articolul 20 alineatele (1), (2) și (3)				
—	Articolul 21				
—	Articolul 22				
—	Articolul 23				
—	Articolul 24				
—	Articolul 25				
—	Articolul 26				
—	Articolul 27				
—	Articolul 28				
Articolul 17 alineatul (1) primul și al doilea paragraf	Articolul 29 alineatul (1) primul și al doilea paragraf				
—	Articolul 29 alineatul (1) al treilea, al				
	patrulea și al cincilea paragraf				
—	Articolul 29 alineatul (2)				
Articolul 17 alineatul (2) primul și al	—				
doilea paragraf					
Articolul 17 alineatul (2) al treilea	Articolul 29 alineatul (10) al treilea				
paragraf	paragraf				
Articolul 17 alineatul (3) primul	Articolul 29 alineatul (3) primul				
paragraf litera (a)	paragraf litera (a)				
—	Articolul 29 alineatul (3) primul				
	paragraf litera (b)				

Articolul 17 alineatul (3) primul paragraf literele (b) și (c)	Articolul 29 alineatul (3) primul paragraf literele (c) și (d)				
—	Articolul 29 alineatul (3) al doilea paragraf				
Articolul 17 alineatul (4)	Articolul 29 alineatul (4)				
Articolul 17 alineatul (5)	Articolul 29 alineatul (5)				
Articolul 17 alineatele (6) și (7)	—				
—	Articolul 29 alineatele (6), (7), (8), (9), (10) și (11)				
Articolul 17 alineatul (8)	Articolul 29 alineatul (12)				
Articolul 17 alineatul (9)	—				
—	Articolul 29 alineatele (13) și (14)				
Articolul 18 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 30 alineatul (1) primul paragraf				
Articolul 18 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)	Articolul 30 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (c) și (d)				
—	Articolul 30 alineatul (1) primul paragraf litera (b)				
—	Articolul 30 alineatul (1) al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (2)	—				
—	Articolul 30 alineatul (2)				
Articolul 18 alineatul (3) primul paragraf	Articolul 30 alineatul (3) primul paragraf				
Articolul 18 alineatul (3) al doilea și al treilea paragraf	—				
Articolul 18 alineatul (3) al patrulea și al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (3) al doilea și al treilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (4) primul paragraf	—				
Articolul 18 alineatul (4) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 30 alineatul (4) primul și al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (4) al patrulea paragraf	—				
Articolul 18 alineatul (5) primul și al doilea paragraf	Articolul 30 alineatul (7) primul și al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (5) al treilea paragraf	Articolul 30 alineatul (8) primul și al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (5) al patrulea paragraf	Articolul 30 alineatul (5) al treilea paragraf				

—	Articolul 30 alineatul (6) primul paragraf				
Articolul 18 alineatul (5) al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (6) primul și al doilea paragraf	Articolul 30 alineatul (5) primul și al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (6) al treilea paragraf	—				
Articolul 18 alineatul (6) al patrulea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al treilea paragraf				
—	Articolul 30 alineatul (6) al patrulea paragraf				
Articolul 18 alineatul (6) al cincilea paragraf	Articolul 30 alineatul (6) al cincilea paragraf				
Articolul 18 alineatul (7)	Articolul 30 alineatul (9) primul paragraf				
—	Articolul 30 alineatul (9) al doilea paragraf				
Articolul 18 alineatele (8) și (9)	—				
—	Articolul 30 alineatul (10)				
Articolul 19 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf				
Articolul 19 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf literele (a), (b) și (c)				
—	Articolul 31 alineatul (1) primul paragraf litera (d)				
Articolul 19 alineatele (2), (3) și (4)	Articolul 31 alineatele (2), (3) și (4)				
Articolul 19 alineatul (5)	—				
Articolul 19 alineatul (7) primul paragraf	Articolul 31 alineatul (5) primul paragraf				
Articolul 19 alineatul (7) primul	—				
paragraf prima, a doua, a treia și a					
patra liniuță					
Articolul 19 alineatul (7) al doilea si al treilea paragraf	Articolul 31 alineatul (5) al doilea și al treilea paragraf				
Articolul 19 alineatul (8)	Articolul 31 alineatul (6)				
Articolul 20	Articolul 32				
Articolul 22	—				

Articolul 23 alineatele (1) și (2)	Articolul 33 alineatele (1) și (2)				
Articolul 23 alineatele (3), (4), (5), (6),	—				
(7) și (8)					
Articolul 23 alineatul (9)	Articolul 33 alineatul (3)				
Articolul 23 alineatul (10)	Articolul 33 alineatul (4)				
Articolul 24	—				
Articolul 25 alineatul (1)	Articolul 34 alineatul (1)				
Articolul 25 alineatul (2)	Articolul 34 alineatul (2)				
Articolul 25 alineatul (3)	Articolul 34 alineatul (3)				
Articolul 25a alineatul (1)	Articolul 35 alineatul (1)				
Articolul 25a alineatul (2)	Articolul 35 alineatele (2) și (3)				
Articolul 25a alineatul (3)	Articolul 35 alineatul (4)				
—	Articolul 35 alineatul (5)				
Articolul 25a alineatele (4) și (5)	Articolul 35 alineatele (6) și (7)				
Articolul 26	—				
Articolul 27	Articolul 36				
—	Articolul 37				
Articolul 28	Articolul 38				
Articolul 29	Articolul 39				
Anexa I	Anexa I				
Anexa II	Anexa II				
Anexa III	Anexa III				
Anexa IV	Anexa IV				
Anexa V	Anexa V				
Anexa VI	—				
—	Anexa VI				
Anexa VII	Anexa VII				

Anexa VIII	Anexa VIII			
Anexa IX	Anexa IX			
—	Anexa X			
—	Anexa XI			

ANEXA VI

REGULI PENTRU CALCULAREA IMPACTULUI ASUPRA FORMĂRII GAZELOR CU EFECT DE SERĂ PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ ȘI OMOLOGII LOR COMBUSTIBILI FOSILI

B. VALORI IMPLICITE DETALIATE PENTRU COMBUSTIBILII DIN BIOMASĂ

Brichete sau pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	**Distanța de transport**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**				**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**			
		Cultivare	**Prelucrare**	**Transport**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Transport**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**
Așchii de lemn din reziduuri forestiere	1-500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5
	2 500 -10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5
	Peste 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt)	2 500 -10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat)	1-500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5
	2 500 -10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5
	Peste 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare)	1-500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5
	500-2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5
	2 500 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5
	10 000 km								

	Peste 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5
Așchii de lemn din lemn comercializabil	1-500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5
	2 500 -10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5
	Peste 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5
Așchii de lemn din reziduuri din industria lemnului	1-500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5
	500-2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5
	2 500 -10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5
	Peste 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5

Brichete sau pelete de lemn

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	**Distanța de transport**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**				**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq/MJ)**			
		Cultivare	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 1)	1-500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3
	500-2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3
	2 500 -10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 2a)	1-500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3
	2 500 -10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3

Brichete sau pelete de lemn din reziduuri forestiere (cazul 3a)	1-500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3
	500-2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3
	2 500 -10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 1)	2 500 -10 000 km	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 2a)	2 500 -10 000 km	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (eucalipt – cazul 3a)	2 500 -10 000 km	5,3	0,3	4,4	0,3	5,3	0,4	5,3	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 1)	1-500 km	3,4	24,5	2,9	0,3	3,4	29,4	3,5	0,3
	500-10 000 km	3,4	24,5	4,3	0,3	3,4	29,4	5,2	0,3
	Peste 10 000 km	3,4	24,5	7,9	0,3	3,4	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 2a)	1-500 km	4,4	10,6	3,0	0,3	4,4	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,4	10,6	4,4	0,3	4,4	12,7	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fertilizat – cazul 3a)	1-500 km	4,6	0,3	3,0	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	4,6	0,3	4,4	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3

Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 1)	1-500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3
	500-2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3
	2 500 -10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 2a)	1-500 km	2,5	10,6	3,0	0,3	2,5	12,7	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,5	10,6	4,4	0,3	2,5	12,7	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	2,5	10,6	8,1	0,3	2,5	12,7	9,8	0,3
Brichete de lemn din specii forestiere cu ciclu de producție scurt (plop – fără fertilizare – cazul 3a)	1-500 km	2,6	0,3	3,0	0,3	2,6	0,4	3,6	0,3
	500-10 000 km	2,6	0,3	4,4	0,3	2,6	0,4	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	2,6	0,3	8,2	0,3	2,6	0,4	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 1)	1-500 km	1,1	24,8	2,9	0,3	1,1	29,8	3,5	0,3
	500-2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3
	2 500 -10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3
	Peste 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 2a)	1-500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3
	2 500 -10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3
	Peste 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn din lemn comercializabil (cazul 3a)	1-500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3
	500-2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3
	2 500 -10 000 km	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3

	Peste 10 000 km	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 1)	1-500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3
	500-2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3
	2 500 -10 000 km	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 2a)	1-500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3
	2 500 10 000 km	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3
Brichete sau pelete de lemn din reziduuri din industria lemnului (cazul 3a)	1-500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3
	2 500 -10 000 km	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3

Filiere agricole

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă	**Distanța de transport**	**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare tipică (g CO_2eq/MJ)**				**Emisii de gaze cu efect de seră – valoare implicită (g CO_2eq_q/MJ)**			
		Cultivare	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Transport și distribuție**	**Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat**
Reziduuri agricole cu o densitate <0,2 t/m^3	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3

	500-2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3
	2 500 - 10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3
Reziduuri agricole cu o densitate > 0,2 t/m^3	1-500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3
	500-2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4,4	0,3
	2 500 - 10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3
	Peste 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3
Pelete din paie	1-500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	6,0	3,6	0,3
	500-	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	6,0	5,5	0,3
	10 000 km								
	Peste 10 000 km	0,0	5,0	8,3	0,2	0,0	6,0	10,0	0,3
Brichete rezultate din prelucrarea trestiei de zahăr	500- 10 000 km	0,0	0,3	4,3	0,4	0,0	0,4	5,2	0,5
	Peste 10 000 km	0,0	0,3	8,0	0,4	0,0	0,4	9,5	0,5
Făină de sâmburi de palmier	Peste 10 000 km	21,6	21,1	11,2	0,2	21,6	25,4	13,5	0,3
Făină de sâmburi de palmier (fără emisii de CH_4 de la presa de ulei)	Peste 10 000 km	21,6	3,5	11,2	0,2	21,6	4,2	13,5	0,3

Valori implicite detaliate legate de biogazul pentru producerea de energie electrică

	Tehnologie	**VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]**	**VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]**

Sistemul de producție a combustibililor din biomasă			Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd	Cultivare	Prelucrare	Alte emisii decât cele de CO_2 provenite de la combustibilul utilizat	Transport	Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd
Gunoi de grajd umed ([14])	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	69,6	8,9	0,8	– 107,3	0,0	97,4	12,5	0,8	– 107,3
		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,8	– 97,6	0,0	0,0	12,5	0,8	– 97,6
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	0,0	74,1	8,9	0,8	– 107,3	0,0	103,7	12,5	0,8	– 107,3
		Digestat în mediu închis	0,0	4,2	8,9	0,8	– 97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	– 97,6
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	0,0	83,2	8,9	0,9	– 120,7	0,0	116,4	12,5	0,9	– 120,7
		Digestat în mediu închis	0,0	4,6	8,9	0,8	– 108,5	0,0	6,4	12,5	0,8	– 108,5
Plantă de porumb întreagă ([15])	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	15,6	13,5	8,9	0,0 ([16])	—	15,6	18,9	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	0,0	8,9	0,0	—	15,2	0,0	12,5	0,0	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	15,6	18,8	8,9	0,0	—	15,6	26,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	15,2	5,2	8,9	0,0	—	15,2	7,2	12,5	0,0	—
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	17,5	21,0	8,9	0,0	—	17,5	29,3	12,5	0,0	—
		Digestat în mediu închis	17,1	5,7	8,9	0,0	—	17,1	7,9	12,5	0,0	—
Deșeuri biologice	Cazul 1	Digestat în mediu deschis	0,0	21,8	8,9	0,5	—	0,0	30,6	12,5	0,5	—

		Digestat în mediu închis	0,0	0,0	8,9	0,5	—	0,0	0,0	12,5	0,5	—
	Cazul 2	Digestat în mediu deschis	0,0	27,9	8,9	0,5	—	0,0	39,0	12,5	0,5	—
		Digestat în mediu închis	0,0	5,9	8,9	0,5	—	0,0	8,3	12,5	0,5	—
	Cazul 3	Digestat în mediu deschis	0,0	31,2	8,9	0,5	—	0,0	43,7	12,5	0,5	—
		Digestat în mediu închis	0,0	6,5	8,9	0,5	—	0,0	9,1	12,5	0,5	—

Valori implicite detaliate pentru biometan

Sistemul de producție a biometanului	**Opțiunea tehnologică**		**VALOARE TIPICĂ [g CO_2eq/MJ]**						**VALOARE IMPLICITĂ [g CO_2eq/MJ]**					
			Cultivare	**Prelucrare**	**Îmbunătățire**	**Transport**	**Comprimare la stațiile de alimentare**	**Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd**	**Cultivare**	**Prelucrare**	**Îmbunătățire**	**Transport**	**Comprimare la stațiile de alimentare**	**Credite legate de utilizarea gunoiului de grajd**
Gunoi de grajd umed	Digestat în mediu deschis	fără arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	19,5	1,0	3,3	– 124,4	0,0	117,9	27,3	1,0	4,6	– 124,4
		cu arderea efluenților gazoși	0,0	84,2	4,5	1,0	3,3	– 124,4	0,0	117,9	6,3	1,0	4,6	– 124,4
	Digestat în mediu închis	fără arderea efluenților gazoși	0,0	3,2	19,5	0,9	3,3	– 111,9	0,0	4,4	27,3	0,9	4,6	– 111,9
		cu arderea efluenții	0,0	3,2	4,5	0,9	3,3	– 111,9	0,0	4,4	6,3	0,9	4,6	– 111,9

		or gazoși												
Plantă de porumb întreagă	Digestat în mediu deschis	fără arderea efluenților gazoși	18,1	20,1	19,5	0,0	3,3	—	18,1	28,1	27,3	0,0	4,6	—
		cu arderea efluenților gazoși	18,1	20,1	4,5	0,0	3,3	—	18,1	28,1	6,3	0,0	4,6	—
	Digestat în mediu închis	fără arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	19,5	0,0	3,3	—	17,6	6,0	27,3	0,0	4,6	—
		cu arderea efluenților gazoși	17,6	4,3	4,5	0,0	3,3	—	17,6	6,0	6,3	0,0	4,6	—
Deșeuri biologice	Digestat în mediu deschis	fără arderea efluenților gazoși	0,0	30,6	19,5	0,6	3,3	—	0,0	42,8	27,3	0,6	4,6	—
		cu arderea efluenților gazoși	0,0	30,6	4,5	0,6	3,3	—	0,0	42,8	6,3	0,6	4,6	—
	Digestat în mediu închis	fără arderea efluenților gazoși	0,0	5,1	19,5	0,5	3,3	—	0,0	7,2	27,3	0,5	4,6	—
		cu arderea efluenților gazoși	0,0	5,1	4,5	0,5	3,3	—	0,0	7,2	6,3	0,5	4,6	—

Anexă
la Regulamentul cu privire la calificarea
și înregistrarea instalatorilor de cazane,
furnale sau sobe pe bază de biomasă,
de sisteme fotovoltaice și termice solare,
de sisteme geotermale de mică
adâncimi și pompe de căldură

Orientări utilizate la elaborarea programelor de studii, a cursurilor de instruire și a cerințelor profesionale față de instalatorii de sisteme SER

Categorie de instalatori	**Cerințe de formare profesională**	**Partea teoretică**	**Competențe esențiale**
Categoria A - instalatori de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă	Formarea specialistului ca instalator de apă și canalizare, instalator de țevi și conducte, instalator de instalații termice sau tehnician de instalații sanitare și de încălzire sau de răcire.	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de biomasă, inclusiv în ceea ce ține de aspectele ecologice, combustibilii din biomasă, logistică, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, tehnicile de ardere, sistemele de aprindere, soluțiile hidraulice optime, compararea costurilor și a rentabilității, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea cazanelor și cuptoarelor pe bază de biomasă. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale în domeniul tehnologiilor de utilizare a combustibililor din biomasă, de tipul peletelor, precum și a legislației naționale în vigoare cu privire la biomasă și biocombustibil.	
Categoria B1 - instalatori de sisteme fotovoltaice solare Categoria B2 - instalatori de sisteme termice solare	Formarea prealabilă a specialistului ca instalator de apă și canalizare sau electrician, deținerea calificării de bază ca instalator de apă și canalizare, electrician și calificare pentru lucrări de aplicare a învelișurilor în construcții, inclusiv cunoștințe de sudare a manșoanelor de țeavă, lipire a manșoanelor de țeavă, izolații, etanșare a garniturilor, verificare a scurgerilor la lucrările de apă și canal, capacitatea de a efectua racordări la rețea, familiarizare cu materialele de bază pentru acoperiri, metodele de descărcare în arc și de sudare.	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de produse solare și comparații între cost și profitabilitate, inclusiv în ceea ce privește aspectele ecologice, componentele, caracteristicile și dimensionarea sistemelor care utilizează energie solară, selectarea de sisteme precise și dimensionarea componentelor, determinarea necesarului de căldură, protecția împotriva incendiilor, dotările aferente, precum și proiectarea, instalarea și întreținerea instalațiilor termice solare și a celor fotovoltaice solare. Formarea va asigura cunoașterea standardelor naționale și internaționale relevante privind tehnologia și certificarea, precum și a normativelor tehnice aferente.	1) Capacitatea de a lucra în condiții de siguranță, utilizând echipamentul și uneltele necesare și punând în aplicare codurile și standardele de siguranță, și capacitatea de a identifica pericolele legate de lucrările de energie electrică, apă și canal, precum și pericolele de altă natură asociate instalațiilor solare; 2) capacitatea de a identifica sistemele și componentele specifice pentru sistemele active și pasive, inclusiv proiectarea lor mecanică, precum și de a determina amplasarea componentelor, planul și configurația sistemului și opțiunile pentru integrarea soluțiilor de stocare a energiei, inclusiv în combinație cu stații de reîncărcare; 3) capacitatea de a determina zona necesară pentru instalare, orientarea și înclinarea încălzitorului de apă solar și ale celui fotovoltaic solar, ținând cont de umbră, de accesul solar, de integritatea structurală, de oportunitatea instalării din punctul de vedere al clădirii sau al climei, precum și de identificarea diferitor metode de instalare potrivite pentru tipurile de acoperiș și a

			proporției echipamentelor necesare pentru instalare în cadrul sistemului; 4) în special pentru sistemele fotovoltaice solare, capacitatea de adaptare a schemei electrice, inclusiv determinarea curenților nominali proiectați, selectarea tipurilor corespunzătoare de conductori și a valorilor nominale corespunzătoare pentru fiecare circuit electric, determinarea dimensiunii corespunzătoare, a valorilor nominale și a locațiilor pentru echipamentele și subsistemele aferente și selectarea unui punct corespunzător de interconectare.
Categoria C - instalatori de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură	Formarea specialistului ca instalator de apă și canalizare sau instalator de instalații frigorifice și deținerea calificării de bază ca electrician și instalator de apă și canalizare (tăierea țevilor, sudarea manșoanelor de țeavă, lipirea manșoanelor de țeavă, izolarea, etanșarea garniturilor, verificarea scurgerilor și instalarea sistemelor de încălzire sau de răcire).	Include o privire de ansamblu asupra situației pieței de pompe de căldură, inclusiv în ceea ce privește resursele geotermale și temperaturile surselor subterane din diferite regiuni, identificarea conductibilității termice a solurilor și a rocilor, reglementările privind utilizarea resurselor geotermale, fezabilitatea utilizării pompelor de căldură în construcții și determinarea celui mai potrivit sistem de pompe de căldură, precum și cunoștințe privind cerințele tehnice, siguranța, filtrarea aerului, racordarea la sursa de căldură și planul sistemului. Formarea va asigura o bună cunoaștere a standardelor naționale și internaționale pentru pompe de căldură, precum și a legislației naționale și comunitare relevante.	1) Înțelegerea de bază a principiilor fizice și de funcționare a pompei de căldură, inclusiv a caracteristicilor circuitului pompei de căldură: contextul dintre temperaturile joase ale mediului absorbant de căldură, temperaturile mari ale sursei de căldură și eficienta sistemului, determinarea coeficientului de performanta (COP) și factorul de performanta sezonieră (FPS); 2) înțelegerea componențelor și a funcționării lor în cadrul circuitului pompei de căldură, cum ar fi compresorul, ventilul de destindere, evaporatorul, condensatorul, armăturile și garniturile, uleiul de ungere, refrigerentul, supraîncălzirea și subrăcirea și posibilitățile de răcire în cazul pompelor de căldură; 3) capacitatea de a alege și de a dimensiona componentele în situații tipice pentru domeniul instalațiilor, inclusiv de a determina valorile tipice ale necesarului de frig pentru diferite clădiri și pentru producerea de apă caldă pe baza consumului de energie, de a determina capacitatea pompei de căldură privind necesarul de frig pentru producerea de apă caldă, pentru masa de conservare a clădirii și pentru furnizarea neîntreruptă de energie electrică; determinarea componentei rezervor-tampon și a volumului acesteia, precum și integrarea unui al doilea sistem de încălzire; 4) înțelegere a studiilor de fezabilitate și de proiectare; 5) înțelegere a forajului, în cazul pompelor de căldură geotermale.

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 04-2302 din august 2025

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md
Sistemul informațional E-Legislație

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului de act al Guvernului

Nr. crt.	**Criterii de înregistrare**	**Nota autorului**
1.	Categoria și denumirea proiectului	Act normativ: Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	**Ministerul Energiei**
3.	Justificarea depunerii cererii	În temeiul art.10 alin. (1) lit. l) și art. 23 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117).
3[1].	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului *(PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)*	Planul de Acțiuni al Ministerului Energiei Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Inspectoratul de Stat pentru supravegherea produselor

		nealimentare și protecția consumatorilor ; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică); Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; Ministerul Afacerilor Externe Ministerul Educației și Cercetării
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Dan Braga, consultant principal, Direcția Surse de Energie Regenerabilă și Mobilitate Verde Nr. tel. + 373 693 61 246
7.	Anexe	Proiectul Hotărârii Guvernului Nota de fundamentare Tabel de concordanță
8.	Data și ora depunerii cererii	*Conform semnăturii digitale*
9.	Semnătura	

Secretară de Stat */semnat electronic/* **Carolina NOVAC**

Ex.Doina Dînga
e-mail: doina.dinga@energie.gov.md